

Brüssel, 27. juuni 2022
(OR. en)

10697/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0203(COD)

ENER 334
ENV 671
TRANS 446
ECOFIN 676
RECH 410
CLIMA 324
IND 259
COMPET 545
CONSOM 167
IA 106
CODEC 1018

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	10490/22
Komisjoni dok nr:	10745/2/21 REV2 +ADD1REV1
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, milles käsitletakse energiatõhusust (uuesti sõnastatud)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu üldine lähenemisviis eelnimetatud ettepaneku suhtes, mille nõukogu võttis vastu oma 3886. istungil (transport, telekommunikatsioon ja energeetika) 27. juunil 2022.

Üldises lähenemisviisis määratakse kindlaks nõukogu esialgne seisukoht kõnealuse ettepaneku suhtes ning see on aluseks ettevalmistustele, mida tehakse läbirääkimiste pidamiseks Euroopa Parlamendiga.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

milles käsitletakse energiatõhusust, ~~muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (uuesti sõnastatud)~~

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

↴ uus

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL¹ on korduvalt oluliselt muudetud². Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 1
(kohandatud)

~~Kasvanud sõltuvus energiaimpordist ja napid energiaressursid ning vajadus piirata kliimamuutust ja ületada majanduskriis on uued probleemid, mis liidul tuleb lahendada. Energiatõhusus on hea vahend nende probleemide lahendamiseks. See parandab liidu turvekindlust, sest vähendab primaarenergia tarbimist ja kahandab energiaimporti. See aitab kulutõhusalt vähendada kasvuhooonegaaside heidet ja leevendada sellega kliimamuutust. Üleminek energiatõhusamale majandusele peaks ka kiirendama innovatiivsete tehnoloogiliste lahenduste levikut ning parandama liidu tööstussektori konkurentsivõimet, edendama majanduskasvu ja looma kvaliteetseid töökohti mitmetes energiatõhususega seotud sektorites.~~

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

² Vt XV lisa A osa.

↓ 2012/27/EL põhjendus 2
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 8. 9. märtsi 2007. aasta kohtumise järeldustes rõhutati vajadust suurendada liidus energiatõhusust, et saavutada eesmärk vähendada 2020. aastaks liidu primaarenergiatarbimist 20 % prognoosituga võrreldes. Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta järeldustes rõhutati, et 2010. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel 2020. aastaks kokku lepitud 20 % energiatõhususe eesmärk, mille saavutamise suunas praegu ei liiguta, tuleb täita. 2007. aastal tehtud prognoosid näitasid 2020. aasta primaarenergiatarbimiseks 1 842 miljonit naftaekvivalenttonni. Selle 20 % vähendamisel 2020. aastaks saaksime 1 474 miljonit naftaekvivalenttonni, st prognoosiga võrreldes on vähenemine 368 miljonit naftaekvivalenttonni.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 3
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta kohtumise järeldustes kinnitati, et energiatõhususe eesmärk on üks liidu uue tööhoive ning aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia (strateegia „Euroopa 2020“) põhieesmärkidest. Nimetatud protsessi raames ja selle eesmärgi rakendamiseks riikide tasandil tuleb liikmesriikidel tihedas dialoogis komisjoniga seada riiklikud eesmärgid ning näidata oma riiklikes reformikavades, kuidas nad kavatsevad neid eesmärke saavutada.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 4
(kohandatud)

~~Komisjoni 10. novembri 2010. aasta teatises „Energia 2020“ käsitletakse energiatõhusust liidu 2020. aasta energiatee strateegia tuumana ning rõhutatakse vajadust uue energiatõhususe strateegia järele, millega liikmesriigid saaksid energiakasutuse majanduskasvust lahti siduda.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 5
(kohandatud)

~~Euroopa Parlament kutsus oma 15. detsembri 2010. aasta resolutsioonis energiatõhususe tegevuskava läbivaatamise kohta komisjoni üles lisama läbivaadatud energiatõhususe tegevuskavasse meetmeid, mille abil jõuda liidu üldise energiatõhususe eesmärgi saavutamiseni 2020. aastal.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 6
(kohandatud)

~~Üks strateegia „Euroopa 2020” kohastest algatustest on ressursitõhusa Euroopa juhtalgatus, mille komisjon võttis vastu 26. jaanuaril 2011. Selles peetakse energiatõhusust energiaressursside kasutamise jätkusuutlikkuse tagamisel kõige olulisemaks elemendiks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 7
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta kohtumise järeldustes tunnistati, et liit ei suuda senisel viisil jätkates saavutada energiatõhususe suurendamise eesmärki ning et on vaja otsustavat tegutsemist, et kasutada ära hoonete, transpordi, toodete ja protsessidega seotud suured energiasäästu võimalused. Nimetatud järeldustes nähakse ka ette, et liidu energiatõhususe eesmärgi täitmine vaadatakse läbi 2013. aastaks ja vajaduse korral kaalutakse täiendavate meetmete võtmist.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 8
(kohandatud)

~~Komisjon võttis 8. märtsil 2011 vastu teatise „Energiaatõhususe kava 2011”. Teatises kinnitati, et liidu energiaatõhususe eesmärgi saavutamine ei ole kulgenud plaanipäraselt. See kehtib vaatamata arengutele riiklikes energiaatõhususpoliitikates, mis sisalduvad esimeses riiklikus energiaatõhususe tegevuskavas, mille liikmesriigid esitasid Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid)¹ nõuete järgimisel. Teise tegevuskava esialgne analüüs kinnitab, et liit on maha jäänud. Olukorra parandamiseks kirjeldati 2011. aasta energiaatõhususe kavas mitmesuguseid poliitika- ja muid meetmeid energiaatõhususe suurendamiseks, mis hõlmavad kogu energiaahelat: avaliku sektori juhtiv osa energiaatõhususe saavutamisel; hooned ja seadmed; tööstus; samuti vajadus anda lõpptarbijale võimalus oma energiatarbimist reguleerida. Transpordisektori energiaatõhusust käsitleti ka 28. märtsil 2011 vastu võetud transpordialases valges raamatus. Eelkõige valge raamatu 26. algatuses kutsutakse üles kehtestama ajakohased CO₂-heite normid kõikide transpordiliikide sõidukitele ja täiendama neid vajaduse korral energiaatõhususe nõuetega, mis hõlmaksid kõiki jõuseadmete liike.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 9
(kohandatud)

~~Samuti võttis komisjon 8. märtsil 2011 vastu teatise „Konkurentsivõimeline vähesed CO₂-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava”, milles näitas majanduse väljavaadetest lähtudes, et on vaja enam keskenduda energiaatõhususele.~~

¹ ~~ELTL 114, 27.4.2006, lk 64.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 10
(kohandatud)

~~Selles kontekstis on vaja ajakohastada liidu energiatõhususe õigusraamistikku direktiiviga, millega järgitaks üldist energiatõhususe eesmärki säästa 20 % ELi primaarenergia tarbimisest aastaks 2020 ja tagada energiatõhususe edasine suurendamine pärast 2020. aastat. Seepärast tuleks käesoleva direktiiviga kehtestada ühine raamistik energiatõhususe edendamiseks liidus ja sätestada konkreetsed meetmed 2011. aasta energiatõhususe kavas esitatud teatavate ettepanekute rakendamiseks ning kavas osutatud oluliste realiseerimata energiasäästuvõimaluste ärakasutamiseks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 11
(kohandatud)

~~Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusele nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhooonegaaside heitkoguseid aastaks 2020,¹ tuleb komisjonil aastaks 2012 hinnata liidu ja selle liikmesriikide edasijõudmist energiatarbimise 20 % vähendamisel võrreldes 2020. aasta prognoosiga ning esitada selle kohta aruanne. Samuti on seal sätestatud, et komisjonil tuleks liikmesriikide abistamiseks liidu kasvuhooonegaaside heite vähendamise kohustuse täitmisel esitada 31. detsembriks 2012 ettepanek tugevdatud või uute meetmete kohta, millega kiirendada energiatõhususe parandamist. Käesoleva direktiiviga need nõuded täidetakse. Samuti aidatakse sellega saavutada teatistes „Konkurentsivõimeline vähese CO₂ heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava” sätestatud eesmärgid, eelkõige vähendada energiaspektori kasvuhooonegaaside heidet ja saavutada aastaks 2050 nullheitega elektritootmine.~~

¹ ~~ELTL 140, 5.6.2009, lk 136.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 12
(kohandatud)

~~Kõiki energiasäästmise võimalusi tuleb vaadelda tervikuna ja mõelda ka energiatarnimises ja lõppkasutussektoris võimalikule säästmisele. Samal ajal tuleks tugevdada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiiviga 2004/8/EÜ (soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel)¹ ja direktiiviga 2006/32/EÜ kehtestatud sätteid.~~

↕ uus
🔄 Nõukogu

- (2) Kliimaeesmärgi kavas² esitas komisjon ettepaneku viia liidu eesmärk järgmisele tasemele, suurendades kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärki 2030. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 55 %ni. Praeguse 40 % eesmärgiga võrreldes on see oluline kasv. Ettepanek vastab Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises³ võetud kohustusele esitada terviklik kava liidu 2030. aasta eesmärgi suurendamiseks 55 %ni vastutustundlikul viisil. Ettepanek on kooskõlas ka Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) osaliste konverentsi 21. istungjärgu eesmärkidega hoida üleilmne temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C ja teha jõupingutusi temperatuuri tõusu hoidmiseks alla 1,5 °C.

¹ ~~ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.~~

² KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, COM(2020) 562 final.

³ KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA ÜLEMKOGULE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final.

- (3) Euroopa Ülemkogu kiitis 2020. aasta detsembris heaks liidu suhtes siduva eesmärgi vähendada 2030. aastaks liidus kasvuhoonegaaside heidet 1990. aastaga võrreldes vähemalt 55 %¹. Euroopa Ülemkogu jõudis järeldusele, et kliimaeesmärke tuleb tõsta nii, et need ergutaksid jätkusuutlikku majanduskasvu, looksid töökohti, tootsid liidu kodanikele tervise- ja keskkonnavalast kasu ning aitaksid kaasa liidu majanduse pikaajalisele ülemaailmsele konkurentsivõimele, edendades innovatsiooni keskkonnahoidlike tehnoloogiate vallas.
- (4) Nende eesmärkide rakendamiseks kuulutati Euroopa Komisjoni 2021. aasta tööprogrammis² välja pakett „Eesmärk 55“ (*Fit for 55*), mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks vähemalt 55 % ja saavutada 2050. aastaks kliimanetraalne Euroopa Liit. Pakett hõlmab mitmeid poliitikavaldkondi, sealhulgas energiatõhusust, taastuvenergiat, maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust, energia maksustamist, jõupingutuste jagamist ja heitkogustega kauplemist.
- (5) Prognoosid näitavad, et praeguse poliitika täieliku rakendamise korral väheneks kasvuhoonegaaside heide 2030. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes ligikaudu 45 %, kui jätta välja maakasutusega seotud heide ja kasvuhoonegaaside sidumine, ning umbes 47 %, kui neid arvesse võtta. Seepärast nähakse 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas ette hulk meetmeid, mida on vaja võtta kõigis majandussektorites, ning suuremate eesmärkide saavutamiseks vajalike peamiste õigusaktide läbivaatamine.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.

² KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Komisjoni 2021. aasta tööprogramm „Elujõuline liit ebakindlas maailmas““, COM(2020) 690 final.

- (6) Energiatõhusus on peamine tegevusvaldkond, milleta ei ole võimalik saavutada liidu majanduse täielikku dekarboniseerimist¹. Kulutõhusate energiasäästuvõimaluste kasutamise vajadus on viinud liidu praeguse energiatõhususe poliitikani. 2018. aasta detsembris lisati paketti „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ liidu uus 2030. aasta energiatõhususe eesmärk, mis on vähemalt 32,5 % (võrreldes 2030. aastaks prognoositud energiatarbimisega).
- (7) Kliimaeesmärgi kavale lisatud mõjuhinnangust on ilmnenud, et suurendatud kliimaeesmärkide saavutamiseks tuleb energiatõhususe eesmärki võrreldes praeguse 32,5 % eesmärgiga märkimisväärselt suurendada.
- (8) Liikmesriikide poolt riiklikes energia- ja kliimakavades esitatud riiklike panuste summa on liidu eesmärgi tasemest (32,5 %) väiksem. Võrreldes 2007. aastal 2030. aastaks prognoositud võrdlusstsenaariumiga vähendaks jõupingutuste summa lõppenergia tarbimist 29,4 % ja primaarenergia tarbimist 29,7 %. See tähendaks ELi 27 liikmesriigis kokku 2,8 protsendipunkti suurust lõhet primaarenergia tarbimises ja 3,1 protsendipunkti suurust lõhet lõppenergia tarbimises.

¹ Komisjoni teatis „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final, milles hinnatakse energiatõhususe *sine qua non* (vältimatu eeltingimuse) rolli kõigi süsinikuheite vähendamise stsenaariumide korral.

➡ (8a) Mitu liikmesriiki esitas ambitsioonikad energia- ja kliimakavad, mida komisjon pidas „piisavaks“ ning mis sisaldavad meetmeid, mis võimaldavad neil liikmesriikidel aidata saavutada energiatõhususe ühiseid eesmärke suhtarvuga, mis on suurem ELi keskmisest. Lisaks on mitu liikmesriiki dokumenteerinud „varajasi jõupingutusi“, et saavutada kõnealune energiasääst, st energiasääst, mis on suurem ELi keskmistest trajektooridest viimastel aastatel. Mõlemal juhul on tegemist oluliste jõupingutustega, mida tuleks tunnustada ja mis tuleks lisada ELi tulevastesse modelleerimisproгноosidesse ning mida saaks käsitada heade näidetena selle kohta, kuidas kõik liikmesriigid saavad teha tööd oma energiatõhususe potentsiaaliga, et tuua märkimisväärset kasu oma majandusele ja ühiskonnale. ➡

➡ (8b) Mõnel juhul on komisjoni poolt tema 2020. aasta võrdlusstsenaariumis kasutatud eeldused ning liikmesriikide poolt nende energia- ja kliimakavade aluseks olevates võrdlusstsenaariumides kasutatud eeldused erinevad. See võib küll kaasa tuua lahknevusi primaarenergia tarbimise arvutamisel, kuid mõlemad lähenemisviisid on primaarenergia tarbimise osas kehtivad. ➡

- (9) Ehkki energiasäästu potentsiaal on kõikides sektorites endiselt suur, vajab erilist tähelepanu transport, sest see moodustab üle 30 % lõppenergia tarbimisest, ning hooned, kuna liidu hoonetest 75 % puhul on energiatõhusus halb. Teine üha olulisem sektor on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektor, mille arvele langeb 5–9 % kogu maailma elektritarbimisest ja üle 2 % koguheitest. 2018. aastal langes andmekeskuste arvele 2,7 % EL 28 elektrinõudlusest¹. Sellega seoses rõhutati liidu digitaalstrateegias² vajadust väga energiatõhusate ja jätkusuutlike andmekeskuste ning telekommunikatsioonioperaatoritega seotud läbipaistvusmeetmete järele nende ökoloogilise jalajälje vallas. Lisaks tuleks arvesse võtta ka tööstuse energianõudluse võimalikku suurenemist, mis võib tuleneda süsinikuheite vähendamisest eelkõige energiamahukate protsesside puhul.
- (10) Kõrgem eesmärk nõuab kulutõhusate energiatõhususmeetmete jõulisemat edendamist energiasüsteemi kõigis osades ja kõigis asjaomastes sektorites, kus tegevus mõjutab energianõudlust, näiteks transpordi-, vee- ja põllumajandussektoris. Energiatõhususe parandamine kogu energiaahelas, kaasa arvatud energia tootmine, ülekanne, jaotus ja lõppkasutus, toob kasu keskkonnale, parandab õhukvaliteeti ja rahvatervist, vähendab kasvuhoonegaaside heidet, parandab energiajulgeolekut, vähendab kodumajapidamiste ja ettevõtjate energiakulu, leevendab energiaostuvõimetust, suurendab majanduses tervikuna konkurentsivõimet, tööhõivet ning elavdab majandustegevust, parandades seega kodanike elukvaliteeti. See on kooskõlas energialiidu raames võetud liidu kohustustega ja 2015. aasta Pariisi kokkuleppega kehtestatud ülemaailmse kliimamuutuste tegevuskavaga.

¹ Vt ka Euroopa Komisjon, uuringu lõpparuanne: Energiatõhusad pilvandmetööstlustehnoloogiad ja keskkonnasõbraliku pilvandmetööstlusturu poliitika, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine“, COM(2020) 67 final.

~~Energianõudluse vähendamine on üks komisjoni 25. veebruari 2015. aasta teatisega „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“ kehtestatud energialiidu strateegia viiest mõõtmest. Energiatõhususe parandamine kogu energiaahelas, kaasa arvatud energia tootmine, ülekanne, jaotus ja lõppkasutus, toob kasu keskkonnale, parandab õhukvaliteeti ja rahvatervist, vähendab kasvuhoonegaaside heidet, parandab energiajulgeolekut, vähendades sõltuvust energia impordist väljastpoolt liitu, vähendab kodumajapidamiste ja ettevõtjate energiakulu, leevendab energiaostuvõimetust, suurendab majanduses tervikuna konkurentsivõimet, tööhõivet ning elavdab majandustegevust, parandades seega kodanike elukvaliteeti. See on kooskõlas liidu poolt energialiidu raames ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgu tulemusel sõlmitud 2015. aasta Pariisi kokkuleppe¹ („Pariisi kokkulepe“) raames võetud kohustustega hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.~~

¹ ~~ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 2 (kohandatud)

⇒ uus

(11) ☒ Käesolev ☒ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu~~ direktiiv ~~2012/27/EÜ¹~~
~~on~~ ☒ astub ☒ sammu ~~sellise energialiidu~~ ⇒ 2050. aastaks kliimaneutraalsuse
saavutamise ⇨ suunas, mille raames käsitatakse energiatõhusust omaette energiaallikana.
⇒ Kõigis sektoreis, ka väljaspool energiasüsteemi, sealhulgas finantssektoris, ⇨ tuleks
⇒ kõigil tasandil kõikehõlmava põhimõttena ⇨ arvesse võtta energiatõhususe esikohale
seadmise põhimõtet. Uute tarne- ja muudes poliitikavaldkondades kehtestatavate normide
kindlaksmääramisel ⇒ tuleks poliitilistes, kavandamis- ja investeerimisotsustes esimese
valikuna kaaluda energiatõhususlahendusi ⇨ . ⇒ Ehkki energiatõhususe esikohale seadmise
põhimõtte kohaldamine ei tohiks piirata muid juriidilisi kohustusi, eesmärgi ega
põhimõtteid, ei tohiks need omakorda põhimõtte kohaldamist takistada ega sellest
vabastada. ⇨ Komisjon peaks tagama, et energiatõhusus ja tarbimiskaja saaksid
konkureerida tootmisvõimsusega võrdsetel alustel. ~~Energiatõhusust tuleb silmas pidada alati,~~
~~kui tehakse energiasüsteemi kavandamist puudutavaid otsuseid või rahastamisotsuseid.~~
Energiatõhususe parendusi tuleb alati teha, kui need on samaväärsetest turul pakutavatest
lahendustest kulutasuvamad. See peaks andma liidule, eelkõige kodanikele ja ettevõtjatele,
võimaluse kasutada ära energiatõhususe arvukaid eeliseid. ⇒ Energiatõhususe parandamise
meetmete kohaldamine peaks olema prioriteet ka energiaostuvõimetuse leevendamisel. ⇨

¹ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EÜ, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).~~

- (12) Energiatõhusust tuleks tulevastes liidu energiataristu investeerimisotsustes pidada keskseks elemendiks ja prioriteediks. ⇒ Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel tuleks peamiselt arvesse võtta süsteemi tõhususe alast lähenemisviisi ja ühiskondlikku perspektiivi. Seega peaks see aitama suurendada üksikute lõpptarbimissektorite ja kogu energiasüsteemi tõhusust. Selle põhimõtte kohaldamine peaks toetama ka investeeringuid energiatõhusatesse lahendustesse, mis aitavad kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/852¹ loetletud keskkonnanäesmärkide saavutamisele. ⇐

¹ ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43.

(13) Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1999¹ ning see on energiasüsteemi lõimimise strateegia² keskmes. Ehkki põhimõte põhineb kulutõhususel, on selle kohaldamisel laiem mõju, mis võib asjaoludest olenevalt varieeruda. Komisjon koostas põhimõtte rakendamiseks ja kohaldamiseks konkreetsed suunised, pakkudes välja konkreetsed vahendid ja näited põhimõtte kohaldamiseks eri sektoreis. Komisjon on esitanud liikmesriikidele ka soovitusi, mis tugineb käesoleva direktiivi nõuetele ja milles kutsutakse üles võtma põhimõtte kohaldamise osas konkreetseid meetmeid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013, PE/55/2018/REV/1 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1–77).

² „ELi energiasüsteemi lõimimise strateegia“, COM(2020) 299 final.

- (14) Mõju avaldumiseks peavad otsusetegijad energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet järjepidevalt kohaldama kõigis asjakohastes poliitika-, kavandamis- ja olulistes investeerimisotsustes, st suuremahulistes investeeringutes, mille väärtus on suurem kui € [...] € 150 € miljonit eurot iga projekti kohta või € [...] € 250 € miljonit eurot transporditaristu projektide puhul, mis mõjutavad energiatarbimist või -varustust. Põhimõtte nõuetekohane kohaldamine nõuab õige kulude-tulude analüüsi meetodi kasutamist, luues eeltingimused energiatõhusateks lahendusteks ja nõuetekohaseks järelvalveks. Nõudluse poole paindlikkus võib tuua märkimisväärset kasu tarbijatele ja ühiskonnale laiemalt ning suurendada energiasüsteemi tõhusust ja vähendada energiakulusid, vähendades näiteks süsteemi käitamiskulusid, mille tulemusel langevad hinnad kõigi tarbijate jaoks. Liikmesriigid peaksid energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel võtma arvesse nõudluse paindlikkusest saadavat võimalikku kasu ning vajaduse korral kaaluma tarbimiskaja, energia salvestamist ja nutikaid lahendusi osana nende jõupingutustest suurendada integreeritud energiasüsteemi tõhusust.
- (15) Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet tuleks alati kohaldada proportsionaalselt ning käesoleva direktiivi nõuded ei tohiks liikmesriikidele kaasa tuua kattuvaid või vastuolulisi kohustusi, kui põhimõtte kohaldamine on otseselt tagatud muude õigusaktidega. Nii võib see olla ühishuviprojektide puhul, mis on kantud liidu loendisse vastavalt [muudetud TEN-E määruse artiklile 3], millega kehtestatakse nõuded võtta nende projektide arendamisel ja hindamisel arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

- (16) Euroopa rohelises kokkuleppes on kesksel kohal õiglane üleminek kliimanetraalsele liidule 2050. aastaks. Energiaostuvõimetuse mõiste on võtmekohal seadusandlikus paketis „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, mille eesmärk on hõlbustada õiglast energiasüsteemi ümberkujundamist. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999 ning direktiivile (EL) 2019/944¹ esitas komisjon soovituslikud suunised asjakohaste energiaostuvõimetuse mõõtmise näitajate kohta ja mõiste „märkimisväärne arv energiaostuvõimetuid kodumajapidamisi“ määratlemiseks². Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide (EL) 2019/944 ning 2009/73/EÜ³ kohaselt peavad liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid kindlaks tehtud energiaostuvõimetuse lahendamiseks, sealhulgas meetmeid vaesuse laiemas kontekstis.
- (17) Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisest peaksid kasu saama madala ja keskmise sissetulekuga leibkonnad, vähekaitstud kliendid, sealhulgas lõppkasutajad, energiaostuvõimetusega kokku puutuvad või selle ohus olevad inimesed ning sotsiaaleluruumides elavad inimesed. Energiatõhususmeetmeid tuleks rakendada esmajärjekorras nende üksikisikute ja leibkondade olukorra parandamiseks või energiaostuvõimetuse leevendamiseks. Terviklik lähenemisviis poliitika kujundamisele ning poliitika ja meetmete rakendamisele nõuab liikmesriikidelt selle tagamist, et muud poliitikad ja meetmed ei avaldaks neile üksikisikutele ja leibkondadele kahjulikku mõju.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

² Komisjoni soovitus, mis käsitleb energiaostuvõimetust, C(2020) 9600 final.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

(18) Käesolev direktiiv moodustab osa energiatõhususe poliitika laiemast poliitikaraamistikust, milles käsitletakse energiatõhususe võimalusi konkreetsetes poliitikavaldkondades, sealhulgas hoonete puhul (direktiiv 2010/31/EL¹), toodete puhul (direktiiv 2009/125/EÜ, määrus (EL) 2017/1369 ja määrus (EL) 2020/740²) ning juhtimismehhanismis (määrus (EL) 2018/1999). Nendel poliitikameetmetel on väga oluline roll energiasäästu saavutamisel toodete asendamisel või hoonete ehitamisel või renoveerimisel³.

↓ 2018/2002 põhjendus 4 (kohandatud)

⇒ uus

~~(19) Ambitsioonika energiatõhususe eesmärgi saavutamiseks tuleb kõrvaldada tõkked, et soodustada investeerimist energiatõhususe meetmetesse. ⇨ Programmi LIFE puhtale energiale ülemineku alamprogrammist eraldatakse rahalised vahendid Euroopa energiatõhususpoliitika rakendamise parimate tavade arendamise toetamisele ning selle raames käsitletakse energiatõhususe saavutamise käitumuslikke, turu- ja regulatiivseid tõkkeid. ⇨ Üheks sammuks, mis annab kindlust ja hõlbustab energiatõhususe lepingute kasutamist, on Eurostati 19. septembri 2017. aasta selgitus selle kohta, kuidas kirjendada rahvamajanduse arvepidamises energiatõhususe lepinguid.~~

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta.

² Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/740, mis käsitleb rehvide kütusesäästlikkuse ja muude näitajate märgistamist.

³ Lisaks annavad 2030. aasta energiasäästueesmärgi saavutamisse olulise panuse toodete läbivaatamise rakendamine 2020.–2024. aasta ökodisaini tööka ja renoveerimislaine tegevuskava raames ning hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine.

- (20) 2014. aasta 23. ja 24. oktoobril toimunud Euroopa Ülemkogu toetas 2030. aastaks seatud liidu tasandi 27 % energiatõhususeesmärgi läbivaatamist aastaks 2020, pidades silmas liidu tasandi 30 % eesmärki. Euroopa Parlament kutsus oma 15. detsembri 2015. aasta resolutsioonis Euroopa energialiidu suunas liikumise kohta komisjoni üles lisaks hindama 40 % energiatõhususeesmärgi täidetavust samal ajavahemikul. ~~Seejärel on asjakohane muuta direktiivi 2012/27/EÜ, et kohandada seda 2030. aasta perspektiiviga.~~
-

- (21) Prognoositakse, et liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärk 32,5 % ja kehtiva raamistiku muud poliitikavahendid aitaksid 2030. aastaks vähendada kasvuhuonegaaside heidet ligikaudu 45 %¹. Selleks et saavutada suurem kliimaeesmärk vähendada kasvuhuonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, hinnati 2030. aasta kliimaeesmärgi kava mõjuhinnangus, kui ulatuslikke jõupingutusi oleks eri poliitikavaldkondades vaja teha. Järeldati, et võrreldes lähtetasemega tähendab kasvuhuonegaaside heite eesmärgi kuluoptimaalsel viisil saavutamine lõpp- ja primaarenergia tarbimise vähendamist vastavalt vähemalt 36–37 % ja 39–41 %.

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispangale „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final.

(22) Algselt kasutati liidu energiatõhususeesmärgi seadmiseks ja väljaarvutamiseks võrdlusalusena 2007. aastal 2030. aastaks prognoositud võrdlusstsenaariumi. Eurostati energiabilansi arvutamise meetodika muutmine ja hilisemate mudelprognooside parandamine nõuavad võrdlusaluse muutmist. Kasutades eesmärgi kindlaksmääramiseks sama lähenemisviisi, st võrreldes seda lähtestsenaariumi tulevikuprognoosidega, lähtutakse liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärgi taseme seadmisel seega võrdlusest 2020. aastal 2030. aastaks seatud võrdlusstsenaariumi prognoosidega, mis kajastavad riiklikest energia- ja kliimakavadest pärinevaid riiklikke panuseid. Ajakohastatud lähtestsenaariumile tuginedes peab liit oma 2030. aasta energiatõhususeesmärki 2020. aasta võrdlusstsenaariumi alusel tehtavate jõupingutuste tasemega võrreldes veelgi suurendama vähemalt 9 %. Liidu eesmärkide ambitsioonikuse taseme väljendamine uus viis ei mõjuta tegelikult vajatavate jõupingutuste taset ning vastab lõppenergia tarbimise vähendamisele 36 % ja primaarenergia tarbimise vähendamisele 39 % võrreldes 2007. aastal 2030. aastaks prognoositud võrdlusstsenaariumiga.

(23) Lõpp- ja primaarenergia tarbimise arvutamise meetodika on kooskõlas Eurostati uue meetodikaga, kuid käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutatavatel näitajatel on erinev kohaldamisala, st need ei hõlma ümbritseva keskkonna ➤ [...] ➤ ➤ energiat ➤ ja hõlmavad ➤ primaarenergia ja ➤ lõppenergia tarbimise eesmär ➤ [...] ➤ ➤ kide ➤ puhul energiatarbimist rahvusvahelises lennunduses. Uute näitajate kasutamine tähendab ka seda, et kõik kõrgahjude energiatarbimise muutused kajastuvad nüüd ainult primaarenergia tarbimises.

↓ 2018/2002 põhjendus 6 (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- (24) ~~Et liit täidaks liidu tasandil oma energiatõhususeesmärgid primaar- ja/või lõppenergia tarbimisena, tuleks selgelt sõnastada, et liidu 2030. aasta eesmärk on vähemalt 32,5 % 2007. aasta prognooside kohaselt on 2030. aasta primaarenergia tarbimine 1 887 miljonit naftaekvivalenttonni ja lõppenergia tarbimine 1 416 miljonit naftaekvivalenttonni. Vähendamine 32,5 % annaks tulemuseks vastavalt 1 273 miljonit naftaekvivalenttonni ja 956 miljonit naftaekvivalenttonni. Komisjon peaks hindama kõnealust liidu 2020. aasta eesmärgiga samalaadset eesmärki, et seda hiljemalt 2023. aastaks suurendada juhul, kui kulud on oluliselt vähenenud või kui on vaja täita liidu rahvusvahelisi CO₂ heite vähendamise kohustusi.~~ ⇒ Liidu vajadus parandada energiatõhusust peaks olema väljendatud primaar- ja lõppenergia tarbimisena, mis tuleb saavutada 2030. aastaks, märkides ära nende täiendavate jõupingutuste taseme, mis on vajalikud võrreldes riiklikes energia- ja kliimakavades kehtestatud või kavandatud meetmetega. 2020. aasta võrdlusstsenaarium näeb 2030. aastaks ette 864 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergiat ja 1 124 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergiat (välja arvatud ümbritseva keskkonna ⇒ [...] ⇒ energia ⇒ ja kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus). Täiendav vähendamine 9 % annaks tulemuseks vastavalt 787 miljonit naftaekvivalenttonni ja 1 023 miljonit naftaekvivalenttonni 2030. aastal. See tähendab, et liidus tuleks lõppenergia tarbimist vähendada ligikaudu 23 % ning primaarenergia tarbimist umbes 32 % võrreldes 2005. aasta tasemetega. ⇐ 2020. ja 2030. aasta perspektiivis ei ole liikmesriikide tasandil siduvaid kohustusi ja ⇒ liikmesriigid peaksid kindlaks määrama oma panused liidu energiatõhususe eesmärgi saavutamisse, lähtudes käesolevas direktiivis esitatud valemist. ⇐ ~~jätkuvalt ei tohiks piirata~~ Liikmesriikidel peaks olema vabadust kehtestada riiklikud ~~panused~~ ⇒ eesmärgid ⇐ kas primaar- või lõppenergia tarbimise, primaar- või lõppenergia säästu või energiamahukusena. ⇒ Käesoleva direktiiviga muudetakse viisi, kuidas liikmesriigid peaksid väljendama oma riiklikke panuseid liidu eesmärki. Järjepidevuse ja edusammude jälgimise tagamiseks tuleks liikmesriikide panuseid liidu eesmärki väljendada lõpp- ja primaarenergia tarbimisena. ⇐ ~~Liikmesriigid peaksid kehtestama oma riiklikud soovituslikud energiatõhususpanused, võttes arvesse, et liidu 2030. aasta energiatarbimine ei ületaks 1 273 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja/või 956 miljonit~~

~~naftaakvivalenttonni lõppenergia puhul. See tähendab, et liidus tuleks primaarenergia tarbimist vähendada 26 % ja lõppenergia tarbimist 20 % võrreldes 2005. aasta tasemetega.~~
Korrapäraselt tuleb hinnata liidu 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks tehtavaid edusamme, see nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1999.

↓ 2012/27/EL põhjendus 13

⇒ uus

- (25) Oleks parem, kui energiatõhususega saavutataks ~~20 %~~ säästu eri valdkondades energiatõhusust edendavate konkreetsete riiklike ja Euroopa meetmete kumulatiivse rakendamisega. Liikmesriikidelt tuleks nõuda ~~soovituslike~~ riiklike energiatõhususe ~~eesmärkide seadmist ning süsteemide ja programmide~~ ⇒ poliitikate ja meetmete ⇐ kehtestamist. Komisjonil tuleks hinnata neid ⇒ poliitikaid ning meetmeid ⇐ ~~eesmärke~~ ja iga liikmesriigi eraldi tehtud jõupingutusi ning samuti saavutatud edu käsitlevaid andmeid, et hinnata liidu üldise eesmärgi saavutamise võimalikkust ja seda, milliseid jõupingutusi peab selleks tegema iga liikmesriik eraldi. ~~Komisjon peaks seetõttu läbiivaadatud õigusliku raamistiku ja Euroopa 2020 protsessi kaudu tähelepanelikult jälgima riikide energiatõhususprogrammide rakendamist. Soovituslike riiklike energiatõhususe eesmärkide seadmisel peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta arvesse primaarenergia tarbimist mõjutavaid riigi olusid, näiteks kulutõhusa energiasäästu allesjäänud potentsiaal, muutused energia impordis ja ekspordis, kõigi taastuvate energiaallikate arendamine, tuumaenergia, süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine ning varajane tegutsemine. Komisjon peaks mudelarvutuste tegemisel konsulteerima liikmesriikidega mudelprognooside ja kavandatud mudeli tulemuste suhtes õigel ajal ja läbipaistval viisil. Vaja on energiatõhususe meetmete mõju ning kõikide tehnoloogiate ja nende toimimise paremaid mudelarvutusi.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 14
(kohandatud)

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta)¹ märgitakse, et Küpros ja Malta sõltuvad oma saarelise ja äärealase asukoha tõttu lennundusest kui transpordiliigist, mis on tähtis nende kodanikele ja majandusele. Seetõttu on riikliku lennunduse osatähtsus Küprose ja Malta summaarses energia lõpptarbimises ebaproportsionaalselt suur, st üle kolme korda suurem kui ühenduse 2005. aasta keskmine, ja nad on seetõttu praegustest tehnoloogilistest ja regulatiivsetest piirangutest ebaproportsionaalselt mõjutatud.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 15
⇒ uus

- (26) ~~Avaliku sektori kulutuste kogumaht moodustab 19 % liidu sisemajanduse koguproduktist.~~ ⇒
Avaliku sektori osa moodustab ligikaudu 5–10 % kogu liidu lõppenergia tarbimisest. Riigiasutused kulutavad aastas ligikaudu 1,8 triljonit eurot. See moodustab liidu sisemajanduse koguproduktist ligikaudu 14 %. ⇐ Seega on avalik sektor oluline liikumapanev jõud, mis saab stimuleerida turu liikumist energiatõhusamate toodete, hoonete ja teenuste suunas ning käivitada elanike ja ettevõtete energiatarbimisharjumuste muutumist. Lisaks sellele võib paranenud energiatõhususega seotud vähenev energiatarbimine vabastada avaliku sektori vahendeid, mida saab kasutada muul otstarbel. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud avaliku sektori asutused peaksid energiatõhususe alal olema eeskujuks.

¹ ~~ELTL 140, 5.6.2009, lk 16.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 16
(kohandatud)

~~Võttes arvesse, et nõukogu 10. juuni 2011. aasta järeldustes 2011. aasta energiatõhususkava kohta rõhutati, et hoonete energiatarbimine moodustab 40 % kogu liidu energia lõpptarbimisest, ja selleks, et kasutada ära majanduskasvu ja tööhõive võimalusi, mida pakuvad oskustööjõudu vajavad tegevusalad ja ehitussektor, samuti ehitustoodete tootmine ning sellised kutsealad nagu arhitektuur, konsultatsioon ja inseneritöö, peaksid liikmesriigid kehtestama pikaajalise, 2020. aastast kaugemale ulatava strateegia, et teha investeeringuid elamu- ja ärihoonete renoveerimiseks eesmärgiga suurendada olemasolevate hoonete energiatõhusust. Kõnealuses strateegias tuleks käsitleda kulutõhusat täielikku renoveerimist, mis tähendab remonti, mis vähendab nii hoonete tarnitava energia kui ka lõppenergia tarbimist märkimisväärselt protsendi võrra võrreldes renoveerimiseelse tasemega, tuues seeläbi kaasa väga suure energiatõhususe. Selliseid täielikke renoveerimisi peaks olema võimalik teha ka etapiviisiliselt.~~

↕ uus
➡ Nõukogu

(27) Eeskuju näitamiseks peaks avalik sektor seadma oma süsinikuheite vähendamise ja energiatõhususeesmärgid. Energiatõhususe parandamine avalikus sektoris peaks kajastama liidu tasandil nõutavaid jõupingutusi. Lõppenergia tarbimise eesmärgi täitmiseks peaks liit oma lõppenergia tarbimist 2030. aastaks 2017., 2018. ja 2019. aasta keskmise energiatarbimisega võrreldes vähendama 19 %. Kohustus vähendada avaliku sektori energiatarbimist vähemalt 1,7 % aastas peaks tagama, et avalik sektor näitab eeskuju. Liikmesriikidele jääb täielik paindlikkus energiatõhususe parandamise meetmete valikul, et saavutada lõppenergia tarbimise vähenemine. Lõppenergia tarbimise iga-aastase vähendamise nõude halduskoormus on väiksem kui energiasäästu mõõtmise meetodite kehtestamisel.

- (28) Oma kohustuse täitmiseks peaksid liikmesriigid võtma arvesse kõigi avalike teenuste ja riigiasutuste rajatiste lõppenergia tarbimist. ➡ [...] ➡ Avaliku sektori asutustena käsitatakse riiklikke, piirkondlikke või kohalikke asutusi ning selliste asutuste poolt vahetult rahastatavaid ja hallatavaid üksusi, mis ei ole tööstuslikku ega kaubanduslikku laadi. Sel eesmärgil tähendab „selliste asutuste poolt hallatav“ seda, et riiklikul, piirkondlikul või kohalikul asutusel on häälteenamus otsuse puhul, millega valitakse asutuse haldamine, ning „selliste asutuste poolt rahastatav“ tähendab seda, et neid asutusi rahastatakse peamiselt avaliku sektori rahalistest vahenditest. ➡ Seda kohustust saab täita, vähendades lõppenergia tarbimist avaliku sektori mis tahes valdkonnas, sealhulgas transpordis, üldkasutatavates hoonetes, tervishoius, ruumilises planeerimises, veemajanduses ja reovee puhastamises, reovee ja vee puhastamises, jäätmekäitluses, kaugküttes ja -jahutuses, energia jaotamises, tarnimises ja salvestamises, avalikus valgustuses ning taristu planeerimises. ➡ Seda kohustust kohaldatakse ainult avaliku sektori asutuste lõppenergia tarbimise suhtes. Nii on välja jäetud näiteks sotsiaaleluruumide ja kaugkütte energiatarbimine, kui lõppenergia tarbimine ei ole avaliku sektori asutuste oma ➡. Avaliku sektori asutuste halduskoormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid looma digitaalsed platvormid või vahendid, et koguda avaliku sektori asutustelt tarbimise koondandmeid, teha need üldsusele kättesaadavaks ja esitada komisjonile. ➡ Liikmesriigid peaksid esitama avaliku sektori asutuste tarbimise kohta kavasisid ja aastaaruandeid koondatud kujul sektorite kaupa. Koondamine tuleks võimaluse korral teha NACE koodide (nt E36, E37-39, H49, M72, O84, P85, Q86, Q87-88, R90-92) tasandil ning eraldi selliste tegevusalade puhul, millel ei ole oma NACE koodi, näiteks ühistransport (väike osa koodist H) või tänavavalgustus. ➡
- (29) Liikmesriigid peaksid näitama eeskujult, tagades, et kõik avaliku sektori energiatõhususe lepingud ja energiajuhtimissüsteemid vastaksid Euroopa või rahvusvaheliste standarditele või et avaliku sektori intensiivselt energiat tarbivates osades kasutataks ulatuslikult energiaauditeid.

- (30) Avaliku sektori asutusi innustatakse hankima toetust sellistelt üksustelt nagu kas piirkondlikul või kohalikul tasandil asutatud säästva energia asutused. Nende asutuste korraldus kajastab tavaliselt teatavas piirkonnas või avaliku sektori teatavas valdkonnas tegutsevate avaliku sektori asutuste individuaalseid vajadusi. Tsentraliseeritud asutused suudavad vajadusi rahuldada paremini ja töötada tõhusamalt muudes aspektides, näiteks väiksemates või tsentraliseeritud liikmesriikides, või seoses keerukate või piirkondadevaheliste aspektidega näiteks kaugkütte ja -jahutuse puhul. Säästva energia asutused võivad toimida ühtse kontaktpunktina vastavalt artiklile 21. Sageli vastutavad need asutused kohalike või piirkondlike CO₂-heite vähendamise kavade koostamise eest, mis võivad hõlmata ka muid CO₂-heite vähendamise meetmeid, näiteks fossiilkütustel töötavate katelde vahetust, ning toetada ametiasutusi energiaga seotud poliitika rakendamisel. Säästva energia asutustel või muudel piirkondlikke ja kohalikke asutusi abistavatel üksustel võivad olla selged pädevused, eesmärgid ja ressursid säästva energia valdkonnas. Säästva energia asutusi võiks innustada kaaluma algatusi, mis on tehtud linnapeade pakti raames, mis ühendab kohalikke omavalitsusi, kes on vabatahtlikult pühendunud liidu kliima- ja energiaeesmärkide rakendamisele, ning muid selle eesmärgiga seotud olemasolevaid algatusi. CO₂-heite vähendamise kavad peaksid olema seotud territoriaalsete arengukavadega ja nende puhul tuleks arvesse võtta põhjalikku hindamist, mille liikmesriigid peaksid läbi viima.
- (31) Liikmesriigid peaksid toetama avaliku sektori asutusi energiatõhususe parandamise meetmete kavandamisel ja rakendamisel, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, andes suuniseid pädevuse suurendamise ja koolitusvõimaluste edendamiseks ning julgustades koostööd avaliku sektori asutuste vahel, sealhulgas agentuuride vahel. Selleks võiksid liikmesriigid luua riiklikke pädevuskeskusi keerukates küsimustes, nagu kohalike või piirkondlike energiaagentuuride nõustamiseks kaugkütte või -jahutuse valdkonnas.
- ☞ Nõue, mille kohaselt hooned tuleb muuta liginullenergiahooneteks, ei välista ega keela uute või renoveeritud hoonete puhul liginullenergiahoone tasemete eristamist. Liginullenergiahoone määratlus ning kulutõhusa taseme määratlus on sätestatud direktiivis 2010/31/EL. ☞

↓ 2012/27/EL põhjendus 17

(kohandatud)

⇒ uus

(32) ~~Hoonete renoveerimise määra tuleb suurendada, sest olemasolevad hooned on üks suurimaid võimaliku energiasäästu allikaid.~~ ⇒ Tööstussektori kõrval on peamised energiatarbijad ja heiteallikad hooned ja transport¹. Hoonete arvele langeb ligikaudu 40 % liidu energia kogutarbimisest ja 36 % liidu energiatootmise kasvuhoonegaasidest². Komisjoni teatistes renoveerimislaine kohta³ käsitletakse kaht väljakutset: energia- ja ressursitõhusus ning taskukohasus ehitussektoris ning selle eesmärk on renoveerimismäära kahekordistada. Selle raames keskendutakse halvimate energiaalaste näitajatega hoonetele, energiaostuvõimetusele ja üldkasutatavatele hoonetele. ⇐ Pealegi on hooned olulised liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi ⇒ – 2050. aastaks kliimanetraalsus – ⇐ saavutamiseks, et 2050. aastaks vähendada heidet 80–95 % võrreldes 1990. aastaga. Avaliku sektori asutustele kuuluvad hooned moodustavad märkimisväärse osa kõikidest hoonetest ja on üldsuse tähelepanu all. Seepärast on hoonete energiatõhususe suurendamiseks asjakohane kehtestada nende hoonete jaoks, mis kuuluvad keskvalitsusele ⇒ avaliku sektori asutustele ⇐ liikmesriigi territooriumil, aastane renoveerimismäär. ⇒ Liikmesriike kutsutakse üles kehtestama kõrgemat renoveerimismäära, kui see on kulutõhus nende hoonete renoveerimise raames, kooskõlas nende pikaajaliste renoveerimisstrateegiate ja riiklike renoveerimiskavadega. ⇐ Renoveerimismäär ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiviga 2010/31/EL⁴ (hoonete energiatõhususe kohta) kehtestatud liginullenergiahoonetega seotud kohustuste täitmist. ⇒ Direktiivi 2010/31/EL järgmisel läbivaatamisel peaks komisjon hindama liikmesriikide edusamme avaliku sektori hoonete renoveerimisel. Komisjon peaks kaaluma renoveerimismäära läbivaatamist

¹ COM(2020) 562 final.

² Vt IRP „Ressursitõhusus ja kliimamuutus“ 2020, ning ÜRO 2019. aasta aruanne heitkoguste erinevuse kohta. Kõnealused arvandmed käsitlevad hoonete kasutust ja käitamist, sh energia- ja soojatootmise sektori kaudseid heiteid, mitte nende tervet olulusringi. Hinnatakse, et ehitustegevusega kaasnev CO₂-heide moodustab maailma kasvuhoonegaaside aastasest koguheitest ligikaudu 10 %.

³ COM(2020) 662 final.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

käsitleva õigusakti eelnõu esitamist, võttes seejuures arvesse liikmesriikide edusamme, olulisi majanduslikke või tehnilisi arenguid või vajaduse korral liidu kohustusi CO₂-heite vähendamisel ja nullheite saavutamisel. ⇐ Käesoleva direktiivi kohane keskvalitsuse ⇨ avaliku sektori asutuste ⇐ hoonete renoveerimise kohustus täiendab kõnealust direktiivi, millega nõutakse liikmesriikidelt, et nad tagaksid olemasoleva hoone põhjaliku rekonstrueerimise korral selle energiatõhususe suurendamise ~~asjaomaste miinimumnõuetega kehtestatud~~ ⇨ liginullenergiahoonete puhul kohaldatava ⇐ väärtuseni. ~~Liikmesriikidel peaks olema võimalik võtta alternatiivseid kulutõhusaid meetmeid, et saavutada hoonete energiatõhususe samaväärne paranemine oma keskvalitsuse vara hulka kuuluvate hoonete puhul. Keskvalitsuse hoonete põrandapinna renoveerimise kohustus peaks kehtima haldusüksuste suhtes, kelle pädevus laieneb kogu liikmesriigi territooriumile. Kui vastavas liikmesriigis ei ole sellist asjakohast haldusüksust, kelle pädevus hõlmaks kogu liikmesriigi territooriumi, peaks kõnealune kohustus kehtima nende haldusüksuste suhtes, kelle pädevus kokku hõlmab kogu territooriumi.~~

⇩ uus

- (33) Renoveerimismäära kindlaksmääramiseks peab liikmesriikidel olema ülevaade hoonetest, mis ei saavuta liginullenergiahoone taset. Seetõttu peaksid liikmesriigid energiamärgiste üldise andmebaasi raames tegema üldkasutatavate hoonete inventuuri ja seda ajakohastama. Inventuur peaks ka erasektorit esindavatel osapooltel, sealhulgas energiateenuste ettevõtjatel, võimaldama pakkuda renoveerimislahendusi, mille liidus asuvate hoonete register saaks koondada.

↓ 2012/27/EL põhjendus 18

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- (34) ⇒ 2020. aastal elas linnapiirkondades üle poole maailma rahvastikust. Prognoositakse, et see näitaja jõuab 2050. aastaks 68 %-ni¹. Lisaks tuleb pool 2050. aastaks vajalikust linnataristust veel rajada². Linnad ja suurlinnapiirkonnad on majandustegevuse, teadmiste loomise, innovatsiooni ja uute tehnoloogiate keskused. Linnad mõjutavad neis elavate ja töötavate kodanike elukvaliteeti. Liikmesriigid peaksid omavalitsusi toetama tehniliselt ja rahaliselt. ⇐ Paljud liikmesriikide kohalikud omavalitsused ja muud avaliku sektori asutused kasutavad juba terviklikku lähenemist energia säästmisele ja tarnimisele, näiteks „Linnapeade pakti” raames välja töötatud säästva energia tegevuskavade kaudu, ning linnadele suunatud integreeritud lähenemist, mis hõlmab enamat kui üksikute hoonete või transpordiliikide energiasäästu.

⇒ (34a) Käesoleva direktiivi raames jäävad täies ulatuses kohaldatavaks kõik põhimõtted, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivis 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivis 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivis 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ. ☉

¹ <https://www.unfpa.org/world-population-trends>

² https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

- (35) Teatavate toodete ja teenuste ostmisel ning hoonete ostmisel ja rentimisel peaksid keskvalitsused ⇒ hankijad ⇐, kes sõlmivad avalike tööde, tarnete või teenuste saamiseks lepinguid, olema teistele eeskujuks ja lähtuma ostuotsuse tegemisel energiatõhususest ⇒ ning kohaldama energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet, sh nende riigihangete ja kontsessioonide korral, mille suhtes ei ole IV lisas sätestatud erinõudeid ⇐. Seda tuleks kohaldada haldusüksuste suhtes, kelle pädevus laieneb kogu liikmesriigi territooriumile. Kui vastavas liikmesriigis ei ole sellist asjakohast haldusüksust, kelle pädevus hõlmaks kogu liikmesriigi territooriumi, peaks kõnealune kohustus kehtima nende haldusüksuste suhtes, kelle pädevus kokku hõlmab kogu territooriumi. Seejuures tuleks siiski järgida liidu riigihankedirektiivide sätteid. ⇒ Liikmesriigid peaksid kõrvaldama liikmesriigisisised või piiriülesed tõkked ühishangetele, kui sellega on võimalik vähendada kulusid, edendades siseturu eeliseid, luues ärivõimalusi tarnijatele ja energiateenuste osutajatele. ⇐

- (36) Kõik avaliku sektori asutused, kes investeerivad avaliku sektori vahendeid hangete kaudu, peaksid olema eeskujuks lepingute ja kontsessioonide sõlmimisel, valides tooteid, teenuseid ja hooneid, mille energiatõhusus on kõige suurem, ka nende hangete puhul, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 2009/30/EÜ kohaseid erinõudeid. Sellega seoses tuleb kõigis riigihankelepingute ja kontsessioonide andmise menetlustes, mille maksumus ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL¹ artiklites 6 ja 7, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL² artikli 2 lõikes 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artiklites 3 ja 4 sätestatud piirmäärasid, võtta hankemenetlustes liidu või liikmesriigi õiguses sätestatud toodete, hoonete ja teenuste puhul esmajärjekorras arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.
- (37) Samuti on oluline, et liikmesriigid jälgiksid, kuidas hankijad ja lepingute sõlmijad võtavad toodete, hoonete, ehitustööde ja teenuste hankimisel arvesse energiatõhususe nõudeid, tagades, et teave selliste võitvate pakkumuste energiatõhususe alase mõju kohta, mis ületavad hankedirektiivides osutatud piirmäärasid, tehakse üldsusele kättesaadavaks. See võimaldab sidusrühmadel ja kodanikel hinnata avaliku sektori rolli riigihangete puhul energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte läbipaistval viisil järgimisel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

- (38) Euroopa rohelises kokkuleppes tunnistatakse ringmajanduse rolli liidu üldiste CO₂-heite vähendamise eesmärkide saavutamisel. Avalik sektor saab nende eesmärkide saavutamisele kaasa aidata, kasutades oma ostujõudu, et valida vajaduse korral keskkonnahoidlikke tooteid, ehitisi, teenuseid ja ehitustöid, kasutades selleks keskkonnahoidlike riigihangete jaoks kättesaadavaid vahendeid, andes sellega olulise panuse energiatarbimise ja keskkonnamõju vähendamisse.
- (39) On oluline, et liikmesriigid pakuksid avaliku sektori asutustele vajalikku tuge energiatõhususe nõuete rakendamisel riigihangetes ja vajaduse korral keskkonnahoidlike riigihangete kasutamisel, andes vajalikke suuniseid ja metoodikaid olelusringi kulude ning keskkonnamõjude ja -kulude hindamiseks. Eeldatakse, et hästi kavandatud vahendid, eelkõige digitaalsed vahendid hõlbustavad hankemenetlusi ja vähendavad halduskulusid eelkõige väiksemates liikmesriikides, kellel ei pruugi olla hangete ettevalmistamiseks piisavat suutlikkust. Sellega seoses peaksid liikmesriigid aktiivselt edendama digitaalsete vahendite kasutamist ja koostööd avaliku sektori hankijate vahel, sealhulgas piiriüleselt, et vahetada parimaid tavasid.
- (40) Võttes arvesse, et hooned põhjustavad kasvuhoonegaaside heidet enne ja pärast nende kasutamisega, peaksid liikmesriigid võtma arvesse ka hoonete süsinikuheidet kogu olelusringi kestel. See toimub seoses jõupingutustega pöörata rohkem tähelepanu kogu olelusringi keskkonnatoimele, ringmajanduse aspektidele ja keskkonnamõjudele, mis on osa avaliku sektori eeskujust. Riigihanked võivad seega olla võimaluseks käsitleda hoonete olelusringiga kaasnevat süsinikuheidet. Sellega seoses on avaliku sektori hankijad olulised osalejad, kes saavad võtta hankemenetluste raames meetmeid, soetades uusi hooned, mille puhul on arvesse võetud globaalse soojendamise potentsiaali kogu olelusringi jooksul.

- (41) Globaalse soojendamise potentsiaal kogu olelusringi jooksul mõõdab hoonega seotud kasvuhoonegaaside heidet selle olelusringi eri etappides. Seega mõõdetakse sellega hoone üldist panust heitkogustesse, mis põhjustavad kliimamuutusi. Seda nimetatakse mõnikord „CO₂ jalajälje hindamiseks“ või „kogu olelusringi CO₂ mõõtmiseks“. See koondab ehitusmaterjalidega kaasneva süsinikdioksiidi heite ning otsese ja kaudse süsinikdioksiidi heite kasutusetapis. Hooned kujutavad endast olulisi materjalipanku, mis kujutavad endast paljude aastakümnete jooksul CO₂-mahukate ressursside hoidlaid, mistõttu on oluline uurida projekte, millega lihtsustatakse tulevast korduskasutust ja ringlussevõttu kasutusea lõpus.
- (42) Globaalse soojendamise potentsiaali väljendatakse arvulise näitajana kgCO₂e/m² (kasuliku sisepõrandapinna kohta) iga olelusringi etapi kohta 50aastase võrdlusperioodi ühe aasta keskmisena. Andmete valik, stsenaariumi määratlemine ja arvutused tehakse kooskõlas standardiga EN 15978. Ehitusdetailid ja tehnilised seadmed on sätestatud liidu ühise raamistiku tasandi(te) näitajas 1,2. Kui riiklik arvutusvahend on olemas või seda on vaja avalikustamiseks või ehituslubade saamiseks, peaks olema võimalik kasutada seda riiklikku vahendit nõutava teabe esitamiseks. Muid arvutusvahendeid peaks olema võimalik kasutada juhul, kui need vastavad liidu ühise raamistiku tasandi(te)s sätestatud miinimumkriteeriumidele.

~~Liidu tasandi valgete sertifikaatide süsteemi rajamise võimaluse hindamine on näidanud, et praeguses olukorras tekitaks selline süsteem ülemääraseid halduskulusid ja ohu, et energiasäästmine koondub mõnda liikmesriiki ega ulatu üle liidu. Nimetatud liidu tasandi süsteemi eesmärki oleks vähemalt praeguses etapis parem saavutada energiaettevõtete jaoks loodud riiklike energiatõhususkohustuste süsteemide või muude alternatiivsete poliitikameetmete kaudu, millega saab säästa samaväärse hulga energiat. Asjakohane on määrata selliste süsteemide saavutustase ühises liidu tasandi raamistikus, andes samas liikmesriikidele märkimisväärse paindlikkuse võtta täielikult arvesse asjaomase riigi turuosaliste korraldust, energiasektori konkreetset konteksti ja lõpptarbijate harjumusi. Ühine raamistik peaks energiaettevõtetele andma võimaluse pakkuda energiateenuseid kõikidele lõpptarbijatele, mitte üksnes neile, kellele nad energiat müüvad. Sellega kasvab konkurents energiaturul, sest energiaettevõtted võivad oma tooteid mitmekesistada täiendavate energiateenuste osutamisega. Ühine raamistik peaks võimaldama liikmesriikidel riiklikesse süsteemidesse lisada sotsiaalsed eesmärgid teenivaid nõudeid, et tagada eelkõige kaitsetumale tarbijale suuremast energiatõhususest tulenevate hüvede kättesaadavus. Liikmesriigid peaksid objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide põhjal kindlaks määrama, millised energiatarnijad või energia-jaemüügi-ettevõtjad peaksid olema kohustatud saavutama käesolevas direktiivis sätestatud lõpptarbimise energiasäästu eesmärgi.~~

~~Liikmesriikidel peaks olema eelkõige lubatud mitte kehtestada seda kohustust väikestele energiatarnijatele, väikestele energia-jaemüügi-ettevõtjatele ja väikestele energiasektoritele, et vältida ebaproportsionaalset halduskoormust. Komisjoni 25. juuni 2008. aasta teatises „Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act”” on sätestatud põhimõtted, mida peaksid arvesse võtma need liikmesriigid, kes otsustavad selle võimaluse kohaldamisest loobuda. Ühe võimalusena toetada riiklikke energiatõhususe algatusi võiksid riiklike energiatõhususkohustuste süsteemide raames kohustatud isikud täita oma kohustusi, makstes riiklikku energiatõhususe fondi igal aastal süsteemi raames investeringuteks nõutava summa suuruse summa.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 21
(kohandatud)

~~Pidades silmas seda, et käesoleva direktiivi reguleerimisesse jäävate konkreetsete meetmete võtmisel on väga oluline arvestada riikide rahanduse jätkusuutlikkuse taastamise ja eelarvete konsolideerimise eesmärkidega, tuleks liikmesriigi tasandil energiatõhususe meetmete rakendamisel pöörata asjakohaselt tähelepanu kulutõhususele, tuginedes asjakohastele analüüsidele ja hinnangutele.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 22
(kohandatud)

~~Nõue saavutada säästu aastases energiamüügis lõpptarbijatele võrreldes sellega, milline energiamüük oleks olnud, ei kujuta endast müügi või energiatarbimise ülempiiri. Liikmesriikidel peaks olema võimalik jätta lõpptarbijatele müüdava energia mahu arvutustest välja selle energia müügi kogumaht või osa sellest, mida kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem)¹ I lisas loetletud tegevusaladel, kuna tunnistatakse, et nende tegevusalade teatud sektorites või allsektorites võib kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht olla märkimisväärne. On asjakohane, et liikmesriigid on teadlikud süsteemide kuludest, et oleks võimalik meetmete kulusid täpselt hinnata.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 23
(kohandatud)

~~Ilma et see piiraks artiklis 7 sätestatud nõuete kohaldamist, ja pidades silmas eesmärki piirata halduskoormust, võib iga liikmesriik artikli 7 rakendamiseks võetavad üksikud poliitikameetmed koondada üheks laiahaardeliseks riiklikuks energiatõhususe programmiks.~~

¹ ~~ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 7

⇒ uus

- (43) ⇒ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL¹ reguleeritakse kütisi, mis annavad panuse energiatootmisse või kasutavad energiat tootmise eesmärgil, ning kompleksloa taotlusse tuleb lisada teave kütises kasutatava või toodetava energia kohta (artikli 12 lõike 1 punkt b). Lisaks on kõnealuse direktiivi artiklis 11 sätestatud, et tõhus energiakasutus on üks kütaja põhikohustuste üldpõhimõtteid ja üks kriteeriumidest, mille alusel selgitatakse direktiivi 2010/75/EL III lisa alusel välja parim võimalik tehnika. ⇐ Energiasüsteemide talitlustõhusust teataval ajahetkel mõjutab võime suunata võrku tõrgeteta ja paindlikult energiat, mis on toodetud eri allikatest, mille inerts ja kasutuselevõtu aeg on erinev. ~~Nimetatud~~ Tõhususe suurendamine võimaldab taastuenergiat paremini ära kasutada.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 8

- (44) Energiatõhususe paranemine võib aidata suurendada majandustoodangut. Liikmesriikide ja liidu eesmärk peaks sõltumata majanduskasvu tasemest olema energiatarbimise vähendamine.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

↓ 2018/2002 põhjendus 10

(kohandatud)

⇒ uus

- (45) ~~Pidades silmas 2030. aasta kliima ja energiarahvastiku peaks~~ ☒ Käesoleva ☒ direktiiviga ~~2012/27/EÜ~~ kehtestatud energiasäästukohustust ☐ peaks pikendama ☐ ja see peaks ☒ kehtima ka pärast ~~2020.~~ ☐ 2030. ☐ aastat. ~~Energiasäästukohustuse kehtivusaja pikendamine pärast 2020. aastat suurendaks~~ ☒ Sellega tagatakse ☒ investorite jaoks stabiilsust ning soodustatakse pikaajalisi investeeringuid ja pikaajaliste energiatõhususmeetmete võtmist, näiteks hoonete põhjalik renoveerimine pikaajalise eesmärgiga hõlbustada olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberehitamist liginullenergiahooneteks. Energiasäästukohustusel on oluline roll kohalikul tasandil majanduskasvu saavutamisel, ja töökohtade loomisel, ☐ konkurentsivõime parandamisel ja energiaostuvõimetuse leevendamisel. ☐ ~~ning see kohustus tuleks~~ ☒ Sellega tuleks tagada ☒ liidu energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise huvides säilitada, luues uusi võimalusi ja vähendades energiatarbimise sõltuvust majanduskasvust. Koostöö erasektoriga on tähtis selleks, et hinnata, millistel tingimustel oleks võimalik kaasata erasektori investeeringuid energiatõhususe projektidesse, ja et töötada energiatõhususe valdkonnas välja uusi innovatsiooniga seotud tasuvuse mudeleid.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 11

- (46) Energiatõhususe parandamise meetmetel on ühtlasi positiivne mõju õhukvaliteedile, kuna energiatõhusamad hooned aitavad vähendada nõudlust kütuste, sealhulgas tahkete kütuste järele. Energiatõhususe meetmed aitavad seega parandada nii sise- kui ka välisõhu kvaliteeti ning saavutada kulutõhusal viisil liidu õhukvaliteedipoliitika eesmäärke, mis on sätestatud eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/2284¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

↓ 2018/2002 põhjendus 12

(kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- (47) Liikmesriigid peavad kogu kohustusperioodil ~~2021~~ ☒ kuni ☒ 2030. aastani saavutama lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu, mis vastab uuele aastasele säästule vähemalt 0,8 % ~~energia~~ lõppenergia tarbimisest ⇒ kuni 31. detsembrini 2023 ja vähemalt ⇒ 1,1 % alates 1. jaanuarist 2024, 1,3 % alates 1. jaanuarist 2026 ja ☹ 1,5 % energia lõpptarbimisest alates 1. jaanuarist ⇒ [...] ☹ ⇒ 2028 ☹ ⇐. Kõnealuse nõude täitmiseks võib võtta uusi poliitikameetmeid, mis võetakse vastu järgmisel kohustusperioodil 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030, või uusi üksikmeetmeid, mis tulenevad poliitikameetmetest, mis on vastu võetud kas eelmisel perioodil või varem, tingimusel et neid üksikmeetmeid asutakse täitma ☒ järgmisel ☒ ~~uuel~~ kohustusperioodil. Selleks peaks liikmesriikidel olema võimalik kasutada energiatõhususkohustuste süsteemi või alternatiivseid poliitikameetmeid või mõlemaid. ~~Lisaks tuleks pakkuda eri võimalusi, sealhulgas võimalust, et transpordis kasutatav energia lisatakse täielikult või osaliselt lähtestsenaariumi, et võimaldada liikmesriikidele paindlikkust energiasäästu koguse arvutamise viisi osas, tagades samal ajal, et saavutatakse nõutav lõppkasutuse kumulatiivne energiasääst, mis vastab vähemalt 0,8 % le uuele aastasele säästule.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 13

(kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- (48) ~~Oleks ebaproportsionaalne kehtestada selline nõue aga Küprosele ja Maltale. Nende väikeste saartel asuvate liikmesriikide energiaturgude eripära piirab oluliselt energiasäästukohustuse täitmiseks kasutatavaid meetmeid, näiteks vaid üks elektrienergia tarnija, maagaasivõrkude ning kaugkütte ja kaugjahutussüsteemide puudumine, ning väikesed kütuse jaotusettevõtted. Sellele eripärale lisandub veel kõnealuste liikmesriikide energiaturgude väiksus. Seetõttu~~ ⇒ Ajavahemikul alates 2021. aastast kuni 31. detsembrini 2023 ⇐ peaksid Küpros ja Malta ~~perioodil 2021–2030~~ saavutama lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu, mis vastab uuele säästule 0,24 % ~~energia~~ lõppenergia tarbimisest ☒ perioodil 2021–
⇒ [...] ⇐ ⇒ 2023 ⇐ ☒ ⇒ ja uuele säästule igal aastal ⇐ ⇒ [...] ⇐ alates 1. jaanuarist 2024 ⇒ [...] ⇐ ⇒ kuni 31. detsembrini 2030, mis vastab 0,45 %-le aastasest lõppenergia tarbimisest, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena. ⇐

- (49) Energiatõhususkohustuste süsteemi kasutamise korral peaksid liikmesriigid määrama objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumite alusel kohustatud isikud ⇒ põhivõrguettevõtjate, ⇐ energiatarnijate, energia-jaemüügiettevõtjate ja transpordikütusetarnijate või -jaemüüjate seast. Teatud jaemüüjate või tarnijarühmade määramist kohustatud isikuteks või nende sellest vabastamist ei tuleks pidada kokkusobimatuks mittediskrimineerimise põhimõttega. Seetõttu võivad liikmesriigid valida, kas kohustatud isiku saab määrata ⇒ põhivõrguettevõtjate, ⇐ jaemüüjate või tarnijate või üksnes nende teatud rühmade seast. ⇒ vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste kaitsmiseks ja võimestamiseks ning poliitikameetmete rakendamiseks esmajärjekorras nende inimeste suhtes võivad liikmesriigid kohustatud isikutelt nõuda energiasäästu saavutamist vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste hulgas. Selleks võivad liikmesriigid kehtestada ka energiakulude vähendamise eesmärgid. Kohustatud isikud saaksid need eesmärgid saavutada, edendades selliste meetmete kehtestamist, millega saavutatakse energiasääst ja rahaline kokkuhoid energiaarvetelt, näiteks soojustuse paigaldamine ja küttega seotud meetmed. ⇐

(50) Energiasäästukohustuse täitmiseks poliitikameetmete väljatöötamisel peaksid liikmesriigid järgima liidu kliima- ja keskkonnastandardeid ja -prioriteete ning järgima põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ määruse (EL) 2020/852¹ tähenduses. Liikmesriigid ei tohiks edendada tegevusi, mis ei ole keskkonnasäästlikud, näiteks tahkete fossiilkütuste kasutamine. Energiasäästukohustuse eesmärk on tugevdada reageerimist kliimamuutustele, toetades stiimuleid liikmesriikidele, et rakendada jätkusuutlikku ja puhast poliitikameetmete kombinatsiooni, mis on vastupidav ja leevendab kliimamuutusi. Seetõttu ei ole fossiilkütuse otsepoletamisega seotud poliitikameetmetega saavutatud energiasääst pärast käesoleva direktiivi ülevõtmist energiasäästukohustuse alusel rahastamiskõlblik energiasääst. See võimaldab viia energiasäästukohustuse kooskõlla Euroopa rohelise kokkuleppe, kliimaeesmärgi kava ja renoveerimislaine strateegia eesmärkidega ning kajastab vajadust meetmete järele, mille Rahvusvaheline Energiaagentuur tegi kindlaks oma aruandes „Net Zero“². Piirangu eesmärk on julgustada liikmesriike kulutama avaliku sektori raha ainult tulevikukindlatele ja jätkusuutlikele tehnoloogiatele. On oluline, et liikmesriigid pakuksid turuosalistele selget poliitilist raamistikku ja investeerimiskindlust. Energiasäästukohustuse kohase arvutusmeetodi rakendamine peaks võimaldama kõigil turuosalistel kohandada oma tehnoloogiaid mõistliku aja jooksul. Kui liikmesriigid toetavad tõhusate fossiilkütusetehnoloogiate kasutuselevõttu või sellise tehnoloogia varajast asendamist, näiteks toetuskavade või energiatõhususkohustuste süsteemide kaudu, ei pruugi energiasääst enam olla energiasäästukohustuse täitmiseks rahastamiskõlblik. Ehkki näiteks maagaasil põhineva koostootmise edendamisest tulenev energiasääst ei oleks rahastamiskõlblik, ei kohaldataks piirangut fossiilkütuste kaudse kasutamise suhtes, näiteks juhul, kui elektritootmine raames toodetakse seda ka fossiilkütusest. Poliitikameetmed, mis on suunatud käitumise muutmisele, et vähendada fossiilkütuste tarbimist, näiteks teavituskampaaniate ja keskkonnasäästliku sõidustiili abil, peaksid jääma rahastamiskõlblikeks. Hoonete renoveerimisele suunatud poliitikameetmetest tulenev

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43).

² IEA (Rahvusvaheline Energiaagentuur) (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector, <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>.

energiasääst võib hõlmata selliseid meetmeid nagu fossiilkütusel töötavate küttesüsteemide asendamine ja hoonete välispiirde parandamine, mis peaks piirduma selliste tehnoloogiatega, mis võimaldavad saavutada nõutava energiasäästu vastavalt liikmesriigis kehtestatud riiklikele ehitusalastele eeskirjadele. Liikmesriigid peaksid siiski edendama küttesüsteemide ajakohastamist osana täielikust renoveerimisest kooskõlas pikaajalise CO₂-neutraalsuse eesmärgiga, st küttenõudluse vähendamisega ja allesjäänud küttevajaduse katmisega süsinikuvabadest energiaallikatest.

↓ 2018/2002 põhjendus 15

(kohandatud)

⇒ uus

- (51) Lõppkasutuse energiasäästu kohustuse täitmisel võib võtta arvesse liikmesriikide transpordi energiatõhususe parandamise meetmeid. Sellised meetmed hõlmavad poliitikameetmeid, millega muu hulgas edendatakse tõhusamaid sõidukeid, üleminekut jalgratta kasutamisele, jalgsi käimisele ja ühistranspordile või liikuvust ja linnaplaneerimist, mis vähendab nõudlust transpordi järele. Lisaks võib arvesse võtta ka kavasid uute ja tõhusamate sõidukite kasutuselevõtu kiirendamiseks või poliitikameetmeid, millega soodustatakse üleminekut paremate tõhususnäitajatega ⇒ vähendatud heitetasemega ⇐ kütustele, mis vähendavad energiakulu kilomeetri kohta, ⇒ välja arvatud fossiilkütuste otsepõletust käsitlevaid poliitikameetmeid, ⇐ eeldusel et järgitakse käesoleva direktiivi 2012/27/EL V lisa sätteid (nagu neid on muudetud käesoleva direktiiviga) olulisuse ja täiendavuse kohta. ⇒ Uute fossiilkütustel töötavate sõidukite kasutuselevõttu edendavad poliitikameetmed ei tohiks kvalifitseeruda energiasäästukohustuse raames rahastamiskõlblike meetmetena. ⇐ Sellised meetmed peaksid asjakohasel juhul olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL¹ kohaselt kehtestatud riiklike poliitikaraamistikega.

1

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (EL T L 307, 28.10.2014, lk 1).~~

↓ 2018/2002 põhjendus 16
(kohandatud)

- (52) Liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842¹ kohaselt võetud meetmeid, mis viivad energiatõhususe kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava paranemiseni, võib pidada liikmesriikide jaoks kulutõhusaks viisiks, et täita käesolevast direktiivist ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ tulenevat energiasäästukohustust.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 17
(kohandatud)

⇒ uus

- (53) Alternatiivina sellele, et nõuda kohustatud isikutelt käesoleva direktiivi ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ artikli ~~87~~ lõike 1 kohase lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu koguse saavutamist, peaks liikmesriikidel olema võimalik oma energiatõhususkohustuste süsteemides võimaldada või nõuda, et kohustatud isikud teeksid makseid riiklikku energiatõhususe fondi ⇒ , mida saaks kasutada poliitikameetmete esmajärjekorras rakendamiseks vähekaitsitud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste suhtes ⇐.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

↓ 2018/2002 põhjendus 18
(kohandatud)

⇒ uus

- (54) ~~Ilma et see piiraks käesoleva direktiiviga kehtestataivate artikli 7 lõigete 4 ja 5 kohaldamist, peaksid~~ Liikmesriigid ja kohustatud isikud peaksid nõutava lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu saavutamiseks kasutama iga nende käsutuses olevat vahendit ja tehnoloogiat, ⇒ välja arvatud fossiilkütuste otsepõletust, ⇐ sealhulgas edendades kestlikke tehnoloogiaid töhusates kaugkütte- ja -jahutussüsteemides, töhusat kütte- ja jahutustaristut ning energiaauditeid või nendega samaväärseid juhtimissüsteeme, tingimusel et teatatud energiasääst vastab käesoleva direktiivi 2012/27/EÜ (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga) artikli 87 ja V lisa nõuetele. Liikmesriigid peaksid seadma alternatiivsete poliitikameetmete väljatöötamisel ja rakendamisel eesmärgiks suure paindlikkuse. ⇒ Liikmesriigid peaksid toetama meetmeid, mille tulemusel säästetakse energiat pika olelusringi jooksul. ⇐
-

↓ 2018/2002 põhjendus 19

- (55) Pikaajalised energiatõhususmeetmed annavad energiasäästu ka pärast 2020. aastat, kuid selleks, et aidata täita liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärki, tuleks nende meetmetega saavutada uus sääst pärast 2020. aastat. Seevastu ei peaks pärast 31. detsembrist 2020 saavutatud energiasäästu arvestama sellise lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu hulka, mis tuleb saavutada ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

- (56) Uus sääst peaks tulema tavapärase tegevuse jätkumisest saadavale säästule lisaks, seega ei peaks energiasäästunõuete täitmisel saama võtta arvesse säästu, mis oleks igal juhul saavutatud. See tähendab, et võetud meetmete mõju kindlakstegemisel tuleks arvesse võtta üksnes energiatarbimise muutumisest saadavat netosäästu, s.o säästu, mis tuleneb otse asjaomasest ⇒ , käesoleva direktiivi artikli 8 eesmärgi saavutamiseks rakendatud ⇐ energiatõhususmeetmest. Netosäästu arvutamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lähtestsenaariumi, mis kirjeldab olukorda juhul, kui asjaomast meetet ei võetaks. Asjaomase poliitikameetme mõju tuleks hinnata sellise lähtestsenaariumiga võrreldes. Liikmesriigid peaksid võtma arvesse ⇒ asjaomases liidu tasandi õigusraamistikus sätestatud miinimumnõudeid ning ⇐ asjaolu, et samal ajal võidakse võtta ka muid poliitikameetmeid, mis võivad mõjutada energiasäästu kogust, seega mitte kõik muudatused, mis ilmnevad pärast konkreetse poliitikameetme võtmist, ei pruugi olla tingitud üksnes kõnealusest meetmest. Kohustatud, osaleva või volitatud isiku tegevus peaks aitama tegelikult kaasa teatatud energiasäästu saavutamisele, et tagada olulisuse nõude täitmine.

- (57) Oluline on võtta asjakohasel juhul energiasäästu arvutamisel arvesse kõik energiaahela etapid, et suurendada energiasäästu potentsiaali elektrienergia ülekandmisel ja jaotamisel. ⇒ Korraldatud uuringutest ja sidusrühmadega konsulteerimisel on selgunud märkimisväärne potentsiaal. Füüsilised ja majanduslikud tingimused on liikmesriigiti ja sageli liikmesriigi sees siiski üsna erinevad ning võrguettevõtjaid on palju. Need asjaolud viitavad detsentraliseeritud lähenemisviisile, mis on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Riikide reguleerivatel asutustel on vajalikud teadmised, õiguslane pädevus ja haldussuutlikkus, et edendada energiatõhusa elektrivõrgu arendamist. Sellised üksused nagu Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik (ENTSO-E) ja Euroopa (ELi) jaotusvõrguettevõtjate üksus võivad samuti anda kasulikku teavet ja peaksid toetama oma liikmeid energiatõhususmeetmete võtmisel. ⇐

- (58) Sarnased kaalutlused kehtivad ka väga paljude maagaasivõrgu haldurite puhul. Maagaasi osakaal ning selle tarne ulatus ja territoriaalne katvus on liikmesriigiti väga erinev. Sellistel juhtudel on parimad võimalused süsteemi arengu jälgimiseks ja selle suurema tõhususe suunas juhtimiseks riikide reguleerivatel asutustel ning sellised üksused nagu Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik (ENTSOG) saavad anda kasuliku panuse ja peaksid toetama oma liikmeid energiatõhususmeetmete rakendamisel.

- (59) Tõhus veemajandus võib aidata energiasäästule palju kaasa. Vee- ja reovee sektori elektritarbimine moodustab liidu elektritarbimisest 3,5 % ning oodata on nimetatud osakaalu suurenemist. Samas moodustavad veelekked liidu kogu veetarbimisest 24 % ning energiasektor on 44 %ga suurim veetarbija. Tuleks põhjalikult uurida nutikate tehnoloogiate ja protsesside kasutamise potentsiaali energiasäästu saavutamiseks ⇒ ning neid kohaldada alati, kui need on kulutõhusad, ja kaaluda energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtteid. Arenenud niisutustehnoloogiatega võiks ka oluliselt vähendada veetarbimist põllumajanduses ning selle töötlemiseks ja transportimiseks kuluvat energiat ⇐.

↓ 2018/2002 põhjendus 23

(kohandatud)

⇒ uus

- (60) Kooskõlas ~~Euroopa Liidu toimimise~~ aluslepingu artikliga 9 peaks liidu energiatõhususpoliitika olema kaasav ja seega tagama ☒ kõigile energiaostuvõimetutele tarbijatele ☒ ⇒ võrdse juurdepääsu ⇐ energiatõhususmeetmetele ~~kättesaadavuse~~ energiaostuvõimetutele tarbijatele. ~~Hoonete~~ Energiatõhususe parandamisest peaksid ~~eelkõige saama kasu~~ ⇒ prioriteedina kohaldama ⇐ vähekaitstud ⇒ klientide ja lõpptarbijate ⇐ ~~d-leibkonnad, sealhulgas~~ energiaostuvõimetute tarbijate, ning asjakohasel juhul, ⇒ keskmise sissetulekuga majapidamiste ja ⇐ ~~need, kes elavad~~ sotsiaaleluruumides ⇒ elavate inimeste, ⇐ ⇒ vanurite ning maa- ja äärepoolsemates piirkondades elavate inimeste suhtes . ⇐ ⇒ Sellega seoses tuleks pöörata erilist tähelepanu konkreetsetele rühmadele, kelle oht olla energiatõhususest mõjutatud on suurem või keda energiatõhususe mõjutab negatiivsemalt, näiteks naised, puudega inimesed, vanemaealised inimesed, lapsed ning rassi- või rahvusvähemustesse kuuluvad inimesed. ⇐ ~~Juba praegu~~ Liikmesriigid võivad ~~liikmesriigid~~ nõuda kohustatud isikutelt seoses energiatõhususega sotsiaalsete eesmärkide lisamist energiasäästumeetmesse, ~~nüüd~~ tuleks seda võimalust ☒ oli juba ☒ laiendatud ka alternatiivsetele poliitikameetmetele ja riiklikele energiatõhususe fondidele. ~~ning~~ ☒ See tuleks ☒ muuta kohustuslikuks, ⇒ et kaitsta ja võimestada vähekaitstud kliente ja lõppkasutajaid ning leevendada energiatõhusust, ⇐ jättes samal ajal liikmesriikidele täieliku vabaduse otsustada selliste ⇒ poliitikameetmete ⇐ ulatuse, kohaldamisala ja sisu üle. Kui energiatõhususkohustuste süsteem ei luba võtta üksikutele energiatarbijatele suunatud meetmeid, võivad liikmesriigid võtta energiatõhususe leevendamise meetmeid üksnes alternatiivsete poliitikameetmetena. ⇒ Selles poliitikameetmete kombinatsioonis peaksid liikmesriigid tagama, et muud poliitikameetmed ei avaldaks vähekaitstud klientidele, lõppkasutajatele, energiatõhususele inimestele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele negatiivset mõju. Liikmesriigid peaksid võimalikult hästi ära kasutama energiatõhususe parandamise meetmetesse tehtavaid avaliku sektori investeeringuid, sealhulgas liidu tasandil loodud rahastamisvahendeid. ⇐

↴ uus

➡ Nõukogu

- (61) Käesolevas direktiivis osutatakse vähekaitstud klientide mõistele, mille liikmesriigid peavad kehtestama vastavalt direktiivile (EL) 2019/944. ➡ Iga liikmesriik määratleb vähekaitstud kliendi mõiste, mis võib osutada energiaostuvõimetusele ning muu hulgas kriitilistel aegadel selliste tarbijate elektrivõrgust lahtiühendamise keelule. Vähekaitstud kliendi mõiste võib hõlmata sissetuleku tasemeid, energiakulude osakaalu netosissetulekus, kodude energiatõhusust, kriitilist sõltuvust elektriseadmetest tervislikel põhjustel, vanust või muid kriteeriume. See võimaldab liikmesriikidel hõlmata mõistega need leibkonnad, keda peetakse riigisisises kontekstis rahaliselt nõrgemas seisus olevaks. ➡ Lisaks täpsustatakse direktiivis 2012/27/EL mõistete „lõpptarbija“ ja „lõppklient“ juures, et õigust teabele tarbimise ja arvete esitamise kohta kohaldatakse ka nende tarbijate suhtes, kellel ei ole individuaalset või otselepingut energiatarnijaga ühiskasutatava hoone kollektiivse kütmise, jahutamise või sooja tarbevee süsteemide puhul. vähekaitstud klientide kontseptsioon ei taga tingimata lõppkasutajateni jõudmist. Selleks et tagada, et käesolevas direktiivis sätestatud meetmed jõuaksid kõigi vähekaitstud isikute ja leibkondadeni, peaksid liikmesriigid vähekaitstud klientide määratlemisel hõlmama mitte üksnes tarbijad selle kitsas tähenduses, vaid ka lõppkasutajad.

- (62) ~~Energiaostuvõimetust mõjutab liidus umbes 50~~ ⇒ Ligikaudu 34 ⇐ miljonit majapidamist, ⇒ liidus ei suutnud hoida 2019. aastal oma kodu piisavalt soojana¹ ⇐. ⇒ Euroopa rohelises kokkuleppes tähtsustatakse ülemineku sotsiaalset mõõdet, järgides põhimõtet, et kedagi ei jäeta tähelepanuta. Roheüleminek, sh puhtale energiale üleminek, mõjutab naisi ja mehi erinevalt ning sel võib olla suurem mõju teatavatele ebasoodsamas olukorras olevatele inimrühmadele, näiteks puuetega inimestele. ⇐ Energiatõhususe meetmed peavad seetõttu olema liikmesriikide tasandil kesksel kohal energiaostuvõimetuse ja tarbijate majandusliku ebakindluse kulutõhusa vähendamise strateegia kujundamisel ning täiendama sotsiaalkindlustuse poliitikat. Tagamaks, et energiatõhususmeetmed vähendavad kestlikult üürnike energiaostuvõimetust, tuleks arvesse võtta asjaomaste meetmete kulutasuvust, samuti taskukohasust kinnisvara omanikele ja üürnikele, ning tagada nende meetmete piisav rahaline ⇒ ja tehniline ⇐ toetamine liikmesriikide tasandil. ⇒ Liikmesriigid peaksid energiaostuvõimetuse väljaselgitamisel ja leevendamisel toetama kohalikku ja piirkondlikku tasandit. ⇐ Liidus asuvad hooned tuleb pikemas perspektiivis ümber ehitada liginullenergiahooneteks vastavalt Pariisi kokkuleppe eesmärkidele. Praegune hoonete renoveerimise ulatus ei ole piisav ning kõige enam puudutab see hooned, kus elavad energiaostuvõimetud väikese sissetulekuga kodanikud. Käesolevas direktiivis sätestatud energiasäästukohustuse meetmed, energiatõhususkohustuste süsteem ja alternatiivsed poliitikameetmed on seepärast eriti olulised.

¹ KOMISJONI 14. oktoobri 2020. aasta soovitus, mis käsitleb energiaostuvõimetust, C(2020) 9600 final.

↓ 2012/27/EL põhjendus 24

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- (63) Selleks et kasutada energiasäästu võimalusi teatavates turusegmentides, kus energiaauditeid üldiselt ärilistel alustel ei pakuta (nt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)), peaksid liikmesriigid töötama välja programme, et innustada VKEsid läbi tegema energiaauditeid. Energiaauditid peaksid olema kohustuslikud ja regulaarsed ➤ [...] ➤ ettevõtetes, ➤ mille keskmine aastane energiatarbimine ➤ [...] ➤ ➤ ületab ➤ teatava ➤ t ➤ künnisväärtus ➤ [...] ➤ ➤ [...] ➤ ➤ [...] ➤ , ➤ sest seal võib energiasääst olla märkimisväärne. Energiaauditites tuleks arvestada asjakohaste Euroopa või rahvusvaheliste standarditega, nagu EN ISO 50001 (energiajuhtimissüsteemid) või EN 16247-1 (energiaauditid) või EN ISO 14000 (keskkonnajuhtimissüsteemid), mille tulemusena on nad ka kooskõlas käesoleva direktiivi VI lisa sätetega, kuna kõnealused sätted ei ole ulatuslikumad kui nimetatud asjakohaste standardite nõuded. ➤ Hetkel on väljatöötamisel energiaauditeid käsitlev Euroopa eristandard. Energiaauditeid võib teha eraldiseisvalt või osana laiemast keskkonnajuhtimissüsteemist või energiatõhususe lepingust. Kõikidel sellistel juhtudel peaksid need süsteemid vastama VI lisas sätestatud miinimumnõuetele. Lisaks võib teatavaid mehhanisme ja süsteeme, mis on kehtestatud teatavate transpordiettevõtjate heitkoguste ja kütusekulu jälgimiseks, näiteks ELi õiguse kohase HKSi puhul, pidada kokkusobivaks energiaaudititega, sealhulgas energiajuhtimissüsteemidega, kui need vastavad VI lisas sätestatud miinimumnõuetele. ⇐

↓ uus

- (64) Ettevõtte keskmine tarbimine peaks olema energijuhtimissüsteemide ja energiaauditite kohaldamise määratlemise kriteerium, et suurendada nende mehhanismide tundlikkust asjakohaste kulutõhusa energiasäästu võimaluste kindlakstegemisel. Ettevõtteid, mis jäävad allapoole energijuhtimissüsteemide ja energiaauditite jaoks kindlaks määratud tarbimiskünniseid, tuleks innustada läbi viima energiaauditeid ja rakendama nendest audititest tulenevaid soovitusi.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 25

- (65) Kui energiaauditeid teevad asutusesisesed eksperdid, ei tohi nad nõutava sõltumatuse tõttu ise otseselt tegeleda auditeeriva tegevusega.

(66) Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektor on veel üks oluline sektor, millele pööratakse üha suuremat tähelepanu. 2018. aastal oli andmekeskuste energiatarbimine ELis 76,8 TWh. Prognooside kohaselt kasvab see 2030. aastaks 98,5 TWh-ni, mis tähendab 28 % kasvu. Seda absoluutarvudes suurenemist võib vaadelda ka suhtelises arvestuses: ELis kasutasid andmekeskused 2018. aastal 2,7 % elektrinõudlusest ja kui areng jätkub praegusel trajektoorigil, moodustab nendepoolne nõudlus 2030. aastaks 3,21 %¹. Juba Euroopa digistrateegias rõhutati vajadust väga energiatõhusate ja jätkusuutlike andmekeskuste järele ning kutsuti telekommunikatsioonioperaatoreid üles võtma nende ökoloogilise jalajäljega seotud läbipaistvusmeetmeid. Selleks et edendada säästvat arengut IKT-sektoris, eelkõige andmekeskuste puhul, peaksid liikmesriigid koguma ja avaldama andmeid, mis on asjakohased andmekeskuste energiatõhususe ja veekasutuse jalajälje seisukohast. Liikmesriigid peaksid koguma ja avaldama andmeid ainult märkimisväärse jalajäljega andmekeskuste kohta, mille puhul uute või olemasolevate käitiste vastavalt kas sobivad projekteerimis- või tõhususalased algatused võivad oluliselt vähendada energia- ja veetarbimist või heitsoojuse taaskasutamist lähedalasuvates rajatistes ja soojusvõrkudes. Selliselt kogutud andmete põhjal saab välja selgitada andmekeskuse jätkusuutlikkuse näitaja.

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

(67) Andmekeskuste jätkusuutlikkuse näitajaid saab kasutada selleks, et mõõta jätkusuutliku andmekeskuse nelja põhimõõdet, nimelt seda, kui tõhusalt see energiat kasutab, kui suur osa sellest energiast pärineb taastuvatest energiaallikatest, toodetud heitsoojuse taaskasutamist ja magevee kasutamist. Andmekeskuse jätkusuutlikkuse näitajad peaksid suurendama teadlikkust andmekeskuste omanike ja käitajate, seadmete tootjate, tarkvara ja teenuste arendajate, andmekeskuse teenuste kasutajate seas kõikidel tasanditel ning üksustes ja organisatsioonides, kes võtavad kasutusele, kasutavad või hangivad pilve- ja andmekeskuseteenuseid. Samuti peaks see andma kindlustunde tegelike täiustuste suhtes, mis tulenevad jõupingutustest ja meetmetest, mille eesmärk on suurendada uute või olemasolevate andmekeskuste jätkusuutlikkust. Lisaks tuleks seda kasutada läbipaistva ja tõenditel põhineva planeerimise ja otsuste tegemise alusena. Andmekeskuste jätkusuutlikkuse näitajate kasutamine peaks olema liikmesriikidele vabatahtlik. Andmekeskuse jätkusuutlikkuse näitaja kasutamine peaks olema liikmesriikidele vabatahtlik.

↓ 2018/2002 põhjendus 25

⇒ uus

(68) Tarbijate väiksemad kulutused energiale tuleks saavutada sel moel, et tarbijatel aidatakse vähendada energiatarbimist, vähendades hoonete energiavajadust ning parandades seadmete tõhusust, millele peaks lisanduma väikese energiatarbega transpordiliikide kättesaadavus koos ühistranspordi ja jalgratta kasutamisega. ⇒ Liikmesriigid peaksid kaaluma ühenduvuse parandamist ka maa- ja äärepoolseimates piirkondades. ⇐

↓ 2018/2002 põhjendus 26

⇒ uus

- (69) Väga tähtis on suurendada kõikide liidu kodanike teadlikkust suurema energiatõhususe kasulikkusest ja anda neile õiget teavet selle saavutamise viiside kohta. ⇒ Energiasüsteemi ümberkujundamises peaksid osalema ka igas vanuses inimesed, näiteks Euroopa kliimapakti kaudu ja Euroopa tuleviku konverentsi raames. ⇐ Suurem energiatõhusus on ühtlasi väga tähtis liidu energiavarustuskindluse jaoks, kuna see vähendab liidu sõltuvust kolmandatest riikidest imporditavatest kütustest.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 27

- (70) Kõikide võetud energiatõhususmeetmete maksumus ja nendest saadav kasu, sealhulgas tasuvusaeg, tuleks muuta tarbijate jaoks täielikult arusaadavaks.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 28

(kohandatud)

- (71) ~~Käesoleva direktiivi 2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ rakendamisel ja muude energiatõhususe valdkonna meetmete võtmisel peaksid liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu energiatõhususe meetmete ja ringmajanduse põhimõtete kohase loodusvarade tõhusa kasutamise vahelisele sünergiale.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 29

- (72) Liikmesriigid peaksid püüdma uute ärimudelite ja tehnoloogiate eeliseid ära kasutades edendada ja hõlbustada energiatõhususmeetmete kasutuselevõttu, muu hulgas suur- ja väiketarbijatele suunatud innovatiivsete energiateenuste abil.

↓ 2018/2002 põhjendus 30
(kohandatud)

- (73) ~~Osana meetmetest, mis on esitatud energialiidu ning kütte ja jahutusstrateegia raames komisjoni 15. juuli 2015. aasta teatises „Uued võimalused energiatarbijatele“, tuleb tugevdada tarbijate miinimumõigusi saada täpset, usaldusväärset, selget ja õigeaegset teavet oma energiatarbimise kohta. Tuleks muuta direktiivi 2012/27/EL artikleid 9–11 ja VII lisa, et ☒ On vaja ☒ sätestada nõue anda sageli ja tõhusamalt tagasisidet energiatarbimise kohta, kui see on tehniliselt teostatav ja kulutõhus, pidades silmas olemasolevaid mõõteseadmeid. Käesoleva direktiiviga täpsustatakse, et tarbimispõhise mõõtmise kulutõhusus sõltub sellest, kas seotud kulud on potentsiaalse energiasäästuga võrreldes proportsionaalsed. Tarbimispõhise mõõtmise kulutõhusust hinnates võidakse võtta arvesse teiste konkreetsete kavandatud meetmete mõju asjaomases hoones, näiteks peatset renoveerimist.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 31
(kohandatud)

- (74) Samuti täpsustatakse käesoleva direktiiviga, et tarbijatele esitatavate arvetega ning arvete esitamist käsitleva teabega ja tarbimisandmetega seotud õigused peaksid kehtima keskest allikast tarnitava kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbijate suhtes ka siis, kui neil ei ole otsest individuaalset lepingulist suhet energiatarbijaga. ~~Mõiste „lõpptarbija“ määratlust on võimalik mõista nii, et see osutab üksnes füüsilisele või juriidilisele isikule, kes ostab energiat energiatarbijaga sõlmitud individuaalse otselepingu alusel. Seega peaks asjakohaste sätete kohaldamiseks lisama mõiste „lõppkasutaja“, et viidata laiemale tarbijarühmale, ning see peaks lisaks lõpptarbijatele, kes ostavad kütet, jahutust ja sooja tarbevett isiklikuks lõpptarbimiseks, hõlmama ka eramajade või kortermajade korterite elanikke või mitmeotstarbeliste hoonete kasutajaid, kui selliseid hooned varustatakse keskest allikast ja kui nende elanikel või kasutajatel ei ole otse ega individuaalset lepingut energiatarbijaga. Mõiste „tarbimispõhine mõõtmine“ peaks tähendama selliste hoonete üksustes/korterites toimuva tarbimise mõõtmist.~~

- (75) Soojusenergia individuaalse tarbimise arvestuse läbipaistvuse tagamiseks ja seeläbi tarbimispõhise mõõtmise rakendamise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et neil on olemas läbipaistvad ja avalikult kättesaadavad riiklikud eeskirjad kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise kulude jaotamise kohta kortermajades ja mitmeotstarbelistes hoonetes. Lisaks läbipaistvusele võivad liikmesriigid kaaluda selliste meetmete võtmist, mis aitaksid tugevdada konkurentsi tarbimispõhise mõõtmise teenuste osutamisel ja aitaksid sellega tagada, et lõppkasutajate kulud oleksid mõistlikud.
-

- (76) ~~Hiljemalt 25. oktoobriks 2020 peaksid~~ Vastpaigaldatud soojusarvestid ja küttekulujaoturid peaksid olema kaugloetavad, et tagada kulutõhus ja sage tarbimisandmete esitamine. Käesoleva direktiiviga ~~direktiivi 2012/27/EÜ tehtavad muudatused~~ ☒ sättes ☒, mis puudutavad kütte, jahutuse ja sooja tarbevee mõõtmist, kütte, jahutuse ja sooja tarbevee kasutuse tarbimispõhist mõõtmist ja kulude jaotamist, kaugloetavuse nõuet, kütte, jahutuse ja sooja tarbevee arvetel esitatavat teavet ja tarbimisandmeid, kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise mõõtmise andmetele, arvetel esitatavale teabele ja tarbimisandmetele juurdepääsu kulu ning kütte, jahutuse ja sooja tarbevee arvete esitamise ja tarbimisandmete miinimumnõudeid, on ette nähtud kohaldamiseks üksnes kesksest allikast tarnitava kütte, jahutuse ja sooja tarbevee suhtes. Liikmesriikidel on vabadus otsustada, kas kaasaskantavate või sõidukis paiknevate seadmetega (walk-by/drive-by) tehnoloogiaid peetakse kaugloetavateks või mitte. Kaugloetavate arvestite näidu teadasaamiseks ei ole vaja juurdepääsu korteritesse või hoonete üksustesse.

↓ 2018/2002 põhjendus 34

- (77) Liikmesriigid peaksid arvesse võtma asjaolu, et energiatarbimise mõõtmise uute tehnoloogiate edukaks rakendamiseks on vaja teha suuremaid investeeringuid nii kasutajate kui ka energiatarnijate haridusse ja oskustesse.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 35

- (78) Arvetel esitatav teave ja iga-aastased aruanded on olulised tarbijate energiatarbimisest teavitamise vahendid. Andmed tarbimise ja kulude kohta võivad anda ka muud teavet, mis aitab tarbijatel võrrelda oma kehtivat lepingut teiste pakkumistega ning kasutada kaebuste esitamise ja vaidluste alternatiivse lahendamise mehhanisme. Võttes siiski arvesse, et arvetega seotud vaidlused on üks levinumaid tarbijate kaebuste põhjuseid ning põhjuseid, millest on tingitud tarbijate püsivalt väike rahulolu ja passiivsus suhtlemisel energiatarnijatega, on vaja arved muuta lihtsamaks, selgemaks ja arusaadavamaks, tagades samal ajal, et eraldi vahendid, näiteks arvetel esitatav teave, teavitusvahendid ja iga-aastased aruanded annaksid kogu vajaliku teabe, mis võimaldab tarbijatel oma energiatarbimist muuta, pakkumisi võrrelda ja tarnijaid vahetada.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 26

~~Energiaühenduse parandamise meetmete väljatöötamisel tuleks arvesse võtta ühenduse kasvu ja säästu, mis saavutatakse kulutühuse tehnoloogilise innovatsiooni laialdase kohaldamisega, näiteks arukate arvestite kasutamisega. Kui arukad arvestid on paigaldatud, ei või ettevõtjad neid kasutada põhjendamatute tagasiulatuva arve esitamiseks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 27
(kohandatud)

~~Seoses elektriga ja vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivile 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju),¹ kui arukate arvestite kasutamine on saanud positiivse hinnangu, tuleks vähemalt 80 % tarbijaist aastaks 2020 varustada arukate arvestisüsteemidega. Seoses gaasiga ja vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivile 2009/73/EÜ (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju),² kui arukate arvestussüsteemide kasutamine on saanud positiivse hinnangu, peaksid liikmesriigid või nende poolt määratud pädevad asutused koostama ajakava arukate arvestisüsteemide rakendamiseks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 28
(kohandatud)

~~Individuaalsete arvestite või küttekulujaoturite kasutamine kütte individuaalse tarbimise mõõtmiseks kortermajades, mis on varustatud kaugkütte või ühise keskkütttega, on kasulik siis, kui lõpptarbijatel on vahendid nende oma individuaalse tarbimise kontrollimiseks. Seetõttu on nende kasutamisel mõtet ainult hoonete puhul, mille radiaatorid on varustatud termostaatiliste radiaatori ventiilidega.~~

¹ ~~ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.~~

² ~~ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 29
(kohandatud)

~~Mõnedes kaugkütte või ühise keskkütttega varustatud kortermajades oleks täpsete individuaalsete soojusarvestite kasutamine tehniliselt keeruline ja kulukas seetõttu, et kütmiseks kasutatav kuum vesi siseneb korteritesse ja väljub neist mitmes kohas. Võib eeldada, et soojustarbimise individuaalne arvestamine kortermajades on tehniliselt siiski võimalik, kui individuaalsete arvestite paigaldamiseks ei ole olemasolevat majasisest kuumaveetorustikku vaja hoones välja vahetada. Sellistes hoonetes saab individuaalse soojustarbimise mõõtmise sel juhul läbi viia igale radiaatorile paigaldatud individuaalsete küttekulu jaoturite abil.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 30
(kohandatud)

~~Direktiivi 2006/32/EÜ kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et lõpptarbijad on varustatud konkurentsivõimelise hinnaga individuaalsete arvestitega, mis mõõdavad täpselt nende tegelikku energiatarbimist ning annavad teavet tegeliku tarbimisaja kohta. Enamikul juhtudel on selle nõude eeltingimuseks, et nõude täitmine peaks olema tehniliselt võimalik, rahaliselt mõistlik ning potentsiaalse energiasäästuga seoses proportsionaalne. Kui uus hoone ühendatakse võrku või kui hoonet renoveeritakse põhjalikult, nagu on määratletud direktiivis 2010/31/EL, tuleks sellised individuaalsed arvestid siiski alati paigaldada. Direktiivis 2006/32/EÜ nõutakse samuti, et tegelikul tarbimisel põhinevaid selgeid arveid tuleks esitada piisavalt sageli, et tarbijatel oleks võimalik reguleerida oma energiatarbimist.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 31
(kohandatud)

~~Direktiivid 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ kohustavad liikmesriike tagama arukate arvestisüsteemide rakendamise, mis aitab tarbijatel aktiivselt osaleda elektri- ja gaasitarneturgudel. Kui elektrienergia puhul leitakse, et arukate arvestite kasutuselevõtmine on kulutõhus, tuleb vähemalt 80 % tarbijatest varustada arukate arvestisüsteemidega 2020. aastaks. Maagaasi puhul tähtaega ei ole, kuid nõutakse ajakava koostamist. Nimetatud direktiivides on samuti sätestatud, et lõpptarbijaid tuleb elektrienergia/maagaasi tegelikust tarbimisest ja kuludest nõuetekohaselt ja piisava sagedusega teavitada, et võimaldada neil oma tarbimist reguleerida.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 32
(kohandatud)

~~Direktiivide 2006/32/EÜ, 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ tarbimise mõõtmist ja arvete esitamist käsitlevate sätete mõju energiasäästule on olnud piiratud. Paljudes liidu piirkondades ei ole need sätted viinud selleni, et tarbijad saaksid ajakohast teavet nende energiatarbimise kohta või tegelikul tarbimisel põhinevaid arveid sagedusega, mis uuringute kohaselt on vajalik selleks, et tarbijad saaksid oma energiatarbimist reguleerida. Korterimajade kütte ja sooja veega varustamise sektorites on nende sätete ebapiisav selgus toonud kaasa ka arvukad kaebused kodanikelt.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 33
(kohandatud)

~~Selleks et suurendada lõpptarbijate suutlikkust pääseda ligi nende individuaalset tarbimist käsitlevale teabele ja arvetele, pidades silmas võimalusi, mida seostatakse arukate arvestisüsteemide rakendamise ja arukate arvestite kasutuselevõtmisega liikmesriikides, on oluline suurendada liidu õiguse nõuete selgust selles valdkonnas. See peaks aitama vähendada kulusid, mis kaasnevad energiasäästu suurendavate arukate arvestisüsteemide rakendamisega, ning toetama energiateenuste turgude arendamist ja nõudluse juhtimist. Arukate arvestisüsteemide rakendamine võimaldaks sagedasti esitada tegelikul tarbimisel põhinevaid arveid. Nõudeid, mis käsitlevad juurdepääsu teabele ja tegelikul tarbimisel põhinevate õiglaste ja täpsete arvete esitamist, tuleb siiski selgitada ka nendel juhtudel, kus arukaid arvesteid ei ole 2020. aastaks paigaldatud, sealhulgas seoses kütte, jahutuse ja sooja vee individuaalse tarbimise mõõtmise ja selle eest arvete esitamisega mitme üksusega hoonetes, mida varustatakse kaugkütte või kaugjahutusvõrgust või millel on enda ühine küttesüsteem.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 34
(kohandatud)

- (79) Energiatõhususe parandamise meetmete väljatöötamisel peaksid liikmesriigid asjakohaselt arvestama vajadust tagada siseturu nõuetekohane toimimine ja *acquis'* ühtne rakendamine kooskõlas ☒ ELi ☒ ~~Euroopa Liidu~~ toimimise lepinguga.

- (80) Soojuse ja elektrienergia tõhus koostootmine ning ⇒ tõhus ⇐ kaugküte ja -jahutus pakuvad rohkelt primaarenergia säästmise võimalusi, ~~mis on liidus enamjaolt kasutamata.~~ Liikmesriigid peaksid läbi viima tõhusa koostootmise ning ⇒ tõhusa ⇐ kaugküte ja -jahutuse potentsiaali põhjaliku hindamise. ~~Neid hindamisi tuleks ajakohastada komisjoni taotlusel, et anda investoritele teavet riiklike arenduskavade kohta ning tagada stabiilne ja toetav investeerimiskeskond~~ ⇒ Need hindamised peaksid olema kooskõlas lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega ning pikaajaliste renoveerimisstrateegiatega ⇐. Uued elektrijaamad ja olemasolevad elektrijaamad, mida on oluliselt remonditud või mille luba või litsentsi on uuendatud, tuleks (tingimusel et kulude-tulude analüüsist ilmneb ülejääk) varustada tõhusate koostootmiseseadmetega, et ära kasutada elektri tootmisel tekkivat heitsoojust. ⇒ Samamoodi peaksid muud märkimisväärses keskmise aastase sisendenergiaga rajatised olema varustatud tehniliste lahendustega heitsoojuse kasutamiseks rajatise puhul, mille kulude-tulude analüüsist ilmneb ülejääk. ⇐ Heitsoojust võiks kaugküttevõrgu kaudu transportida sinna, kus seda vajatakse. Sündmused, millest tuleneb loakriteeriumide kohaldamise nõue, on üldiselt sündmused, millest tulenevad ka nõuded Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~24. novembri 2010. aasta~~ direktiivi 2010/75/EL¹ ~~(tööstusheidete kohta)~~ ~~(tööstusheidete direktiiv)~~ kohastele lubadele ja ~~direktiivi 2009/72/EÜ~~ direktiivi (EL) 2019/944 kohastele lubadele.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

- (81) Asjakohane võib olla, et ~~tuumaenergiakäitised või~~ elektrijaamad, mille eesmärk on saada kasu geoloogilisest säilitamisest, mis on lubatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~23. aprilli 2009. aasta~~ direktiiviga 2009/31/EÜ ~~(milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist)~~,¹ paigutatakse kohtadesse, kus heitsoojuse taaskasutamine töhusa koostootmise kaudu või kaugkütte- või kaugjahutusvõrgu abil ei ole kulutõhus. Liikmesriikidel peaks seega olema võimalik vabastada need käitised kohustusest teha kulude-tulude analüüs, et varustada käitis seadmetega, mis võimaldavad heitsoojuse taaskasutamist töhusa koostootmise seadmes. Samuti peaks olema võimalik vabastata nõudest pakkuda ka kütet sellised tipptunni- ja varuelektrijaamad, mis on kavandatud töötama alla 1500 töötunni aastas viie aasta libiseva keskmisena.
-

- (82) On asjakohane, et liikmesriigid innustavad selliste meetmete ja menetluste kehtestamist, millega toetatakse alla ~~20~~ ⇒ 5 ⇐ MW summaarse nimisoojusvõimsusega koostootmisjaamade kasutuselevõttu, eesmärgiga soodustada energia hajatootmist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

- (83) Riiklike põhjalike hindamiste rakendamiseks peaksid liikmesriigid julgustama töhuse koostootmise ning töhuse kaugkütte ja -jahutuse potentsiaali hindamist piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et edendada ja hõlbustada töhuse koostootmise ning töhuse kaugkütte ja -jahutuse väljaselgitatud kulutõhususe potentsiaali kasutuselevõttu.
- (84) Tõhuse kaugkütte ja -jahutuse nõuded peaksid olema kooskõlas liidu pikaajaliste kliimapoliitikaeesmärkide, kliima- ja keskkonnastandardite ning prioriteetidega ning peaksid olema kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ määruse (EL) 2020/85 tähenduses. Kõigi kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide eesmärk peaks olema parandada energiasüsteemi teiste osadega koostoimimise võimet, et optimeerida energiakasutust ja vältida energia raiskamist, kasutades hoonete kogu potentsiaali soojuse või jahutuse, sealhulgas teenindusrajatistest ja lähedalasuvatest andmekeskustest pärineva üleliigse soojuse salvestamiseks. Seepärast tuleks töhuse kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemiga tagada primaarenergiatõhususe suurenemine ning taastuenergia ning heitsoojuse ja heitjahutusenergia järkjärguline lõimimine. Seepärast kehtestatakse käesoleva direktiiviga rangemad kütte- ja jahutusvarustuse nõuded järk-järgult ja neid kohaldatakse konkreetsetel kindlaksmääratud ajavahemikel ning alaliselt alates 1. jaanuarist 2050.

↓ 2012/27/EL põhjendus 38
(kohandatud)

⇒ uus

- (85) Tõhus koostootmine ~~peaks olema~~ ☒ on ☒ määratletud energiasäästu kaudu, mis saadakse siis, kui soojust ja elektrit eraldi tootmise asemel toodetakse koos. ⇒ Suure tõhususega koostootmisele esitatavad nõuded peaksid olema kooskõlas kliimapoliitika pikaajaliste eesmärkidega. ⇐ Euroopa Liidu õigusaktides kasutatud koostootmise ja tõhusa koostootmise määratlused ei tohiks piirata teistsuguste määratluste kasutamist siseriiklikes õigusaktides, kui neid kasutatakse muudel eesmärkidel, kui liidu asjaomastes õigusaktides sätestatud. Võimalikult suure energiasäästu saamiseks ja energiasäästu kõikide võimaluste ärakasutamiseks tuleb hoolikalt jälgida koostootmiseseadmete töötamise tingimusi.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 39
(kohandatud)

- (86) ~~Lõpptarbija jaoks~~ Lähipaistvuse suurendamiseks ☒ tagamiseks ja ☒, et ~~tal~~ lõpptarbija saaks valida soojusega koos toodetud või muu tehnoloogiaga toodetud elektri vahel, peaks elektri pärinemine tõhusa koostootmise seadmest olema tagatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste alusel. Päritolutagatiste süsteem ei anna iseenesest õigust saada kasu riiklikest toetusmehhanismidest. On tähtis, et tõhusa koostootmisega saadud elektrienergia kõikidel vormidel oleks päritolutagatis. Päritolutagatise tuleks eristada vahetatavatest sertifikaatidest.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 40

- (87) Tuleks arvesse võtta koostootmise ning kaugkütte- ja -jahutuse sektori spetsiifilist struktuuri, millesse kuulub palju väikesi ja keskmise suurusega tootjaid; see on eriti oluline, kui vaadatakse läbi koostootmiseseadmetele või nendega seotud võrkudele ehitusloa andmise halduskorda – siis tuleks kohaldada põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele”.

↓ 2012/27/EL põhjendus 41

- (88) Enamik liidu ettevõtteid on VKEd. Neil on liidu jaoks väga palju energiasäästu võimalusi. Selleks et aidata neil võtta energiatõhususe meetmeid, peaksid liikmesriigid rajama seda soodustava raamistiku, mille eesmärk on VKEde varustamine tehnilise abi ja just neile vajaliku teabega.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 42
(kohandatud)

~~Direktiivis 2010/75/EL on energiatõhusus üks kriteeriumidest parima võimaliku tehnika määramisel, mis võetakse aluseks loa andmise tingimuste kehtestamisel direktiivi reguleerimisalas tegutsevatele käitistele, sealhulgas 50 MW või suurema summaarse nimisoojusvõimsusega põletuskäitistele. Direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalade puhul annab nimetatud direktiiv aga liikmesriikidele võimaluse mitte kehtestada põletusseadmetele või muudele ettevõtte tegevuskohas süsinikdioksiide eraldavatele seadmetele energiatõhusust käsitlevaid nõudeid. Liikmesriigid võiksid lisada oma direktiivi 2010/75/EL kohaselt esitatavasse aruandesse teabe energiatõhususe tasemete kohta.~~

- (89) Liikmesriigid peaksid objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide põhjal kehtestama eeskirjad, milles käsitletakse tõhusa koostootmisega elektrit tootvate uute elektritootjate võrku ühendamise, võrgu tugevdamise ja võrku integreerimiseks vajalike tehniliste kohanduste kulude kandmist ja jagamist, võttes arvesse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määrusega (EL) 2019/943¹ ~~(EÜ) nr 714/2009 (võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses)~~² ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määrusega (EÜ) nr 715/2009 ~~(maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta)~~³ välja töötatud juhiseid ja eeskirju. Elektritootjatel, kes toodavad elektrit tõhusa koostootmisega, tuleks lubada välja kuulutada ühendamistööde pakkumismenetlus. Tuleks lihtsustada tõhusa koostootmisega, eriti väikekoostootmiseseadmetes ja mikrokoostootmiseseadmetes toodetud elektri pääsu võrgusüsteemi. Liikmesriigid võivad kooskõlas direktiivi (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ artikli 93 lõikega 2 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõikega 2 kehtestada elektri- ja gaasisektoris tegutsevatele ettevõtjatele avalike teenuste osutamise kohustused, sealhulgas energiatõhususega seotud kohustused.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).

² ELT L 211, 14.8.2009, lk 15.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).

(90) On vaja kehtestada sätted, milles käsitletakse arvete esitamist, ühtset kontaktpunkti, vaidluste kohtuvälist lahendamist, energiaostuvõimetust ja lepingulisi põhiõigusi, eesmärgiga viia need vajaduse korral kooskõlla direktiivi (EL) 2019/944 kohaste elektrit käsitlevate asjakohaste sätetega, et tugevdada tarbijakaitset ja võimaldada lõpptarbijatel saada sagedasemat, selgemat ja ajakohasemat teavet nende kütte, jahutuse või sooja tarbevee tarbimise kohta ning reguleerida oma energiatarbimist.

➡ (90a) Käesoleva direktiiviga tugevdatakse tarbijakaitset, kehtestades kaugkütte ja -jahutuse ning sooja tarbeveega seotud lepingulised põhiõigused, mis on kooskõlas sellise õiguste, kaitse ja võimestamise tasemega, mis on direktiiviga (EL) 2019/944 kehtestatud lõpptarbijate jaoks elektrisektoris. Tarbijatele tuleks teha kättesaadavaks selge ja üheselt mõistetav teave oma õiguste kohta. Mitmed tegurid takistavad tarbijatel nende jaoks eri allikatest kättesaadavale turuteabele juurdepääsemist, selle mõistmist ja selle põhjal tegutsemist. Lepinguliste põhiõiguste kehtestamine võib muu hulgas aidata õigesti mõista tarnija poolt lepingu alusel pakutavate teenuste kvaliteedi lähtestsenaariumi, sealhulgas tarnitud energia kvaliteeti ja omadusi. Lisaks võib see aidata miinimumini viia varjatud kulusid või lisakulusid, mis võivad tuleneda täiustatud või uute teenuste kasutuselevõtmisest pärast lepingu allkirjastamist, ilma et klient oleks sellest selgelt aru saanud ja sellega nõustunud. Sellised teenused võivad olla seotud tarnitava energia, tarbimise mõõtmise ja arvete esitamise teenuste, ostmise ja paigaldamise või tugi- ja hooldusteenuste ning kuludega, mis puudutavad võrku, mõõteseadmeid, kohalikke kütte- või jahutusseadmeid jne. Nõuded aitavad suurendada pakkumiste võrreldavust ning tagada kõigi Euroopa kodanike jaoks ühesugused kütte, jahutuse ja sooja tarbeveega seotud lepingulised põhiõigused ilma liikmesriikide pädevusi piiramata. 🗨️

- (91) Parem tarbijakaitse tuleks tagada seeläbi, et kõikidele tarbijatele on kättesaadav selline tõhus ja sõltumatu vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism nagu energiaombudsman või tarbijakaitseorgan, või reguleeriv asutus. Liikmesriigid peaksid seega kehtestama kaebuste käsitlemise kiire ja tõhusa korra.
- (92) Tuleks tunnustada taastuvenegiakogukondade (vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2018/2001)¹ ja kodanike energiakogukondade (vastavalt direktiivile (EL) 2019/944) panust Euroopa roheline kokkuleppe ja 2030. aasta kliimakava eesmärkide saavutamise nimel. Seepärast peaksid liikmesriigid kaaluma ja edendama taastuvenegiakogukondade ja kodanike energiakogukondade rolli. Need kogukonnad võivad aidata liikmesriikidel saavutada käesoleva direktiivi eesmärged, edendades energiatõhusust kohalikul või leibkondade tasandil. Nendega saab võimestada ja kaasata tarbijaid ning võimaldada teatavatel kodutarbijate rühmadel, sealhulgas maa- ja äärepoolsetes piirkondades, osaleda energiatõhususe projektides ja algatustes. Energiakogukonnad saavad aidata võidelda energiaostuvõimetusega, toetades energiatõhususe projekte, vähendades energiatarbimist ja alandades tarnetariife.
- (93) Tuleks tunnustada ühtsete kontaktpunktide või sarnaste struktuuride panust mehhanismidena, mis võimaldavad paljudel sihtrühmadel, sealhulgas kodanikel, VKEdel ja avaliku sektori asutustel kavandada ja rakendada puhtale energiale üleminekuga seotud projekte ja meetmeid. See toetus võib hõlmata tehnilise, haldus- ja finantsalase nõu ja abi andmist, vajalike haldusmenetluste või finantsturgudele juurdepääsu lihtsustamist või suuniseid riikliku ja Euroopa õigusraamistiku, sealhulgas riigihanke-eeskirjade ja -kriteeriumide ning ELi taksonoomia kohta.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- (94) Komisjon peaks läbi vaatama mõju, mis on tema meetmetel, mille eesmärk on toetada platvormide või foorumite loomist energiatõhususe koolitusprogrammide edendamisel, millesse on kaasatud muu hulgas Euroopa sotsiaalse dialoogi organid, ja esitab vajaduse korral lisameetmeid. Komisjon peaks ka innustama Euroopa sotsiaalpartnereid pidama arutelusid energiatõhususe üle, eelkõige kaitsetumate tarbijate ja lõpptarbijate, sealhulgas energიაostuvõimetute tarbijate jaoks.
- (95) Euroopa rohelises kokkuleppes on kesksel kohal õiglane üleminek kliimanetraalsele liidule 2050. aastaks. Euroopa sotsiaalõiguste sammas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid ühiselt välja 17. novembril 2017, on energiat nimetatud nende oluliste teenuste hulgas, mis peaks olema igaühele kättesaadavad. Selliste teenuste kättesaadavust toetatakse nende inimeste puhul, kes seda vajavad¹.
- (96) On vaja tagada, et energიაostuvõimetud inimesed, vähekaitstud kliendid ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavad inimesed oleksid kaitstud ning et nad oleksid võimestatud selleks, et aktiivselt osaleda energiatõhususe parandamise algatustes, meetmetes ja nendega seotud tarbijakaitse- või teavitamismeetmetes, mida liikmesriigid rakendavad.

¹ Euroopa sotsiaalõiguste sammas, 20. põhimõte – juurdepääs esmatähtsatele teenustele: https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_et

- (97) Riiklikul ja liidu tasandil kättesaadavad avaliku sektori vahendid tuleks strateegiliselt investeerida energiatõhususe parandamise meetmetesse, eelkõige vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste hüvanguks. Liikmesriigid peaksid kasutama mis tahes rahalist toetust, mida nad võivad saada kliimameetmete sotsiaalfondist,¹ ning ELi heitkogustega kauplemise süsteemi saastekvootidest saadavat tulu. Need tulud aitavad liikmesriikidel täita oma kohustust rakendada energiasäästukohustuse raames energiasäästumeetmeid ja poliitikameetmeid eelkõige vähekaitstud klientide ja energiaostuvõimetute inimeste hüvanguks, mis võib hõlmata ka maa- ja äärepoolseimates piirkondades elavaid inimesi.
- (98) Riiklike rahastamiskavasid peaksid täiendama asjakohased kavad, mis hõlmavad paremat teavet, tehnilist ja haldusabi ning lihtsamat juurdepääsu rahastamisele, mis võimaldab olemasolevaid rahalisi vahendeid kõige paremini ära kasutada eelkõige energiaostuvõimetutel inimestel, vähekaitstud klientidel ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatel inimestel.
- (99) Liikmesriigid peaksid võimestama ja kaitsma kõiki inimesi võrdselt, olenemata nende bioloogilisest soost, sotsiaalsest soost, vanusest, puudest, rassist või etnilisest päritolust, seksuaalsest sättumusest, usutunnistusest või veendumustest, ning tagama, et need, keda energiaostuvõimetuse kõige rohkem mõjutab või ohustab rohkem, või keda energiaostuvõimetuse kahjulik mõju kõige rohkem ohustab, oleksid piisavalt kaitstud. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et energiatõhususe meetmed ei süvenda olemasolevat ebavõrdsust, eelkõige seoses energiaostuvõimetusega.

¹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond, COM 2021 568 final.

↓ 2012/27/EL põhjendus 44

(kohandatud)

↻ Nõukogu

Nõudlusele reageerimine on oluline energiatõhususe parandamise vahend, kuna see suurendab märkimisväärselt tarbijate või nende määratud kolmandate isikute võimalusi tegutseda tarbimise ja arvetel esitatava teabe põhjal ning võimaldab seega vähendada või nihutada tarbimist, mille tulemuseks on energiasääst lõpptarbimises ning tänu võrgustike ja tootmisvõimsuste optimaalsemale kasutamisele ka energia tootmises, ülekandmisel ja jaotamisel.

↻ (99a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL (milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ) artikli 15 lõike 2 kohaselt on kõik liikmesriigid läbi viinud hindamise oma gaasi- ja elektriinfrastruktuuri energiatõhususe suurendamise võimaluste kohta ning määranud kindlaks konkreetsed meetmed ja investeeringud kulutõhusate energiatõhususe parandamise meetmete kasutuselevõtuks võrguinfrastruktuurides ja esitanud nende kasutuselevõtu ajakava. Nende tegevuste tulemused on tugevaks aluseks energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisele nende võrkude kavandamisel ja arendamisel ning investeerimisotsuste tegemisel. ©

- (100) ~~Nõudlusele reageerimine võib põhineda sellel, kuidas lõpptarbijad käituvad hinnasignaali saamisel, või hoonete automatiseerimisel. Nõudlusele reageerimise tingimusi tuleks seega parandada ja selle võimalikkust suurendada, sealhulgas väikeste lõpptarbijate jaoks. Seetõttu ja võttes arvesse arukate võrkude jätkuvat kasutuselevõttu, peaksid liikmesriigid tagama selle, et energeetikavaldkonda reguleerivad riiklikud asutused oleksid võimelised tagama, et võrgutariifide ja õigusnormidega soodustatakse energiatõhususe parandamist ja toetatakse dünaamilist hinnakujundust, et lõpptarbijad võtaksid nõudlusele reageerimise meetmeid. Eesmärgiks peaksid olema turgude lõimumine ning võrdsed turule sisenemise tingimused nii tootmis- kui ka nõudluspoole ressurssidele (tarne- ja tarbimiskoormustele). Lisaks peaksid~~
Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused kasutavad terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab ka võimalikku säästmist energiatarbimises ja lõppkasutussektoris. ⇒ Ilma et see piiraks energiavarustuskindlust, turgude integreerimist ja ennetavaid investeeringuid avamere taastuvenergia kasutuselevõtuks vajalikesse võrkudesse, peaksid riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused tagama, et kavandamis- ja otsustusprotsesside puhul rakendatakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ning et võrgutariifid ja -eeskirjad soodustaksid energiatõhususe parandamist. Liikmesriigid peaksid tagama ka selle, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad võtaksid arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. See aitaks põhivõrguettevõtjatel ja jaotusvõrguettevõtjatel kaaluda paremaid energiatõhususlahendusi ja lisakulusid, mis kaasnevad nõudluse poole ressursside hankimisega, samuti erinevate võrguinvesteeringute ja käitamiskavade keskkonnavalast ja sotsiaalmajanduslikku mõju. Selline lähenemisviis nõuab üleminekut kitsalt majandusliku tõhususe perspektiivilt maksimaalsele sotsiaalsele heaolule. Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet tuleks eelkõige kohaldada energiataristu laiendamise stsenaariumide puhul, kus nõudlusega seotud lahendusi võiks pidada elujõulisteks alternatiivideks ja neid tuleb nõuetekohaselt hinnata, ning sellest peaks saama võrgu planeerimise projektide hindamise lahutamatu osa. Selle kohaldamist peaksid kontrollima riiklikud reguleerivad asutused. ⇐

- (101) Käesoleva direktiivi tulemuslikuks ja õigeaegseks rakendamiseks, näiteks energiaauditite nõuete täitmise ja energiatõhususkohustuste süsteemide rakendamise jaoks, on vaja piisaval arvul usaldusväärseid energiatõhususe valdkonnas pädevaid kutsetöötajaid. Seepärast peaksid liikmesriigid looma ⇒ tihedas koostöös sotsiaalpartnerite, koolitajate ja teiste asjaomaste sidusrühmadega sertifitseerimis- ja/või samaväärsed kvalifitseerimis- ja sobivad koolitus ⇐ süsteemid energiateenuste osutajatele ning energიაauditite ja energiatõhususe parandamise meetmete pakkujatele. ⇒ Kavasid tuleks hinnata iga nelja aasta tagant alates 2024. aasta detsembrist ja neid vajaduse korral ajakohastada, et tagada energiateenuste osutajate, energიაaudiitorite, energeetikajuhtide ja ehitusdetailide paigaldajate vajalik pädevus. ⇐

↓ 2012/27/EL põhjendus 47

(kohandatud)

⇒ uus

- (102) Tuleb jätkata energiateenuste turu arendamist, et tagada nõudlus energiateenuste järele ja selliste teenuste osutamine. ~~Sellele aitab kaasa~~ L~~äbipaistvus~~, näiteks ⇒ sertifitseeritud ⇐ energiateenuste osutajate nimekirjad ⇒ ning kättesaadavad ⇐ ~~näidis~~lepingud, parimate tavade jagamine ja juhised ⇒ ~~aitavad~~ ⇒ aitavad oluliselt kaasa energiateenuste ja ⇐ energiatõhususe lepingute ~~kohta~~ ⇐ kasutuselevõtule ning ⇐ võivad samuti aidata nõudlust ergutada ⇒ ja suurendada usaldust energiateenuste osutajate suhtes ⇐. ~~Nii nagu muudegi kolmanda isiku poolse finantseerimiskokkuleppe vormide puhul, väldib~~ ~~E~~energiatõhususe lepingu puhul võib energiateenuse saaja investeerimiskulusid, kasutades osa energiasäästu finantsväärtusest selleks, et maksta investeeringu eest, mille on täielikult või osaliselt teinud kolmas isik. ⇒ See saab aidata ligi meelitada erakapitali, mis on liidu hoonete renoveerimise määra suurendamise võti, tuua turule oskusteavet ja luua uuenduslikke ärimudeleid. Seetõttu tuleks nõuda, et mitteeluhoonete puhul, mille kasulik põrandapind on üle 1000 m², hinnataks energiatõhususe lepingute renoveerimiseks kasutamise teostatavust. See on samm edasi, et suurendada usaldust energiateenuste ettevõtjate vastu ja sillutada teed selliste projektide laiendamiseks tulevikus. ⇐

↓ uus

- (103) Võttes arvesse renoveerimislainet käsitlevas komisjoni teatises järgmiseks aastakümneks seatud ambitsioonikaid renoveerimiseesmärke, on vaja suurendada sõltumatute turuvahendajate, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide või sarnaste toetusmehhanismide rolli, et stimuleerida turu arengut nõudluse ja pakkumise poolel ning edendada energiatõhususe lepingute sõlmimist nii era- kui ka avaliku sektori hoonete renoveerimiseks. Sellega seoses võiksid olulist rolli täita kohalikud energiaagentuurid, kes saaksid kindlaks teha võimalikud vahendajad või ühtsed kontaktpunktid ja toetada nende loomist.

(104) Mitmes liikmesriigis seisavad energiatõhususe lepingud endiselt silmitsi oluliste takistustega, mis tulenevad allesjäänud regulatiivsetest ja mitteregulatiivsetest tõketest. Seetõttu on vaja tegeleda riiklike õigusraamistike mitmetimõistetavusega, eksperditeadmiste puudumisega, eelkõige seoses hankemenetlustega, ning konkureerivate laenude ja toetustega.

(105) Liikmesriigid peaksid jätkama avaliku sektori toetamist energiatõhususlepingute kasutuselevõtul, pakkudes näidislepinguid, milles võetakse arvesse olemasolevaid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, hankesuuniseid ja energiatõhususlepingute statistilise käsitlemise juhendit,¹ mille Eurostat ja Euroopa Investeerimispank avaldasid 2018. aasta mais ja mis on pakkunud võimalusi tegeleda nende lepingute allesjäänud regulatiivsete tõketega liikmesriikides.

↓ 2012/27/EL põhjendus 48

(kohandatud)

⇒ uus

~~(106)~~ ⇒ Liikmesriigid on võtnud meetmeid regulatiivsete ja mitteregulatiivsete tõkete kindlakstegemiseks ja kõrvaldamiseks. On siiski ⇐ vaja ~~kindlaks teha ja~~ ⇒ suurendada jõupingutusi, et ⇐ kõrvaldada õigusnormidega seotud ja muud tõkked, mis takistavad energiatõhususe lepingute ja ~~muude energia säästmisele suunatud~~ ⇒ u saavutada aitavate ⇐ ja kolmanda isiku poolt finantseeritud kokkulepete kasutamist. Sellisteks tõketeks on raamatupidamiseskirjad ja tavad, mis takistavad kapitaliinvesteeringute ja energiatõhususe parandamise meetmetega aasta jooksul saavutatud finantssäästu adekvaatset kajastamist raamatupidamises kogu investeeringu eluea vältel. ~~Samuti tuleks liikmesriigi tasandil kõrvaldada olemasolevate hoonete renoveerimise takistused, mida tekitavad asjaomaseid osalisi mõjutavad erinevad stiimulid.~~

¹https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

↴ uus

- (107) Liikmesriigid kasutasid 2014. ja 2017. aasta riiklikke energiatõhususe tegevuskavasid, et anda aru energiatõhususe regulatiivsete ja mitteregulatiivsete tõkete kõrvaldamisel tehtud edusammudest seoses huvide lahknemisega omanike ja üürnike vahel või hoone või hoone osade omanike vahel. Liikmesriigid peaksid siiski jätkama tööd selles suunas ja kasutama ära energiatõhususe potentsiaali Eurostati 2016. aasta statistika kontekstis, millest kajastub asjaolu, et rohkem kui neli eurooplast kümnest elab korterites ja rohkem kui kolm eurooplast kümnest on üürnikud.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 49

(kohandatud)

⇒ uus

- (108) Liikmesriike ja piirkondi tuleks innustada täiel määral kasutama ⇒ mitmeaastase finantsraamistiku ja taasterahastu „Next Generation EU“ raames kasutatavaid Euroopa vahendeid, sealhulgas taaste- ja vastupidavusraha, ⇒ ~~struktuurifonde ja~~ ühtekuuluvus ⊠ poliitika ⊠ fondid ⊠ e ⊠ ⇒ , Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja õiglase ülemineku fondi, samuti programmi „InvestEU“ raames kasutatavaid finantsinstrumente ja tehnilist abi, ⇐ et käivitada ⇒ era- ja avaliku sektori ⇐ investeeringud energiatõhususe parandamise meetmetesse. Energiatõhususse investimine võib aidata suurendada majanduskasvu ja tööhõivet, hoogustada innovatsiooni, vähendada kodumajapidamiste ~~kütte~~ ⇒ energiaostuvõimetust ⇐ ning seega toetada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ⇒ ning keskkonnahoidlikku majanduse taastamist ⇐. Võimalike rahastamisvaldkondade hulka kuuluvad energiatõhususe meetmed avaliku sektori hoonetes ja elamufondis ning uute oskuste õpetamine energiatõhusussektori tööhõive soodustamiseks. ⇒ Komisjon tagab sünergia eri rahastamisvahendite vahel, eelkõige jagatud eelarve täitmise vahendite ja otsese eelarve täitmise (nt keskselt juhitud programmide : programmi „Euroopa horisont“ või programmi „LIFE“) vahel, samuti toetuste, laenude ja tehnilise abi vahel, et maksimeerida nende võimendavat mõju erasektori rahastamisele ja nende mõju energiatõhususe poliitikaeesmärkide saavutamisele. ⇐

↓ 2012/27/EL põhjendus 50
(kohandatud)

- (109) Liikmesriigid peaksid innustama rahastute kasutamist, et edendada käesoleva direktiivi eesmärkide täitmist. Rahastud võivad hõlmata osamakseid ja trahve käesoleva direktiivi teatud sätete täitmata jätmise eest; Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹ artikli 10 lõike 3 kohaselt energiatõhususe suurendamiseks eraldatud vahendeid; vahendeid, mis on eraldatud energiatõhususe suurendamiseks ☒ Euroopa vahendite ja programmide alusel ☒ ~~mitmeaastase finantsraamistiku alusel, eeskätt Ühtekuuluvusfondist, struktuuri- ja maarengu arengu fondidest~~, ning Euroopa sihtotstarbelistest rahastamisvahenditest, näiteks Euroopa energiatõhususe fondist.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 51

- (110) Rahastud võiksid põhineda vajaduse korral liidu projektivõlakirjadest energiatõhususe suurendamiseks eraldatud vahenditel; Euroopa Investeeringupangast ja muudest Euroopa finantseerimisasutustest, eelkõige Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangast ning Euroopa Nõukogu Arengupangast energiatõhususe suurendamiseks eraldatud vahenditel; finantseerimisasutustes finantsvõimendatud vahenditel; riiklikel vahenditel, sealhulgas luues õigus- ja fiskaalraamistikke, millega innustatakse energiatõhususe valdkonna algatuste ja programmide rakendamist; Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 406/2009/EÜ² kohaste iga-aastaste saastekvootide tuludel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).

- (111) Rahastud võiksid eelkõige kasutada neid toetusi, vahendeid ja tulusid selleks, et võimaldada ja soodustada erakapitalil põhinevaid investeeringuid, eelkõige institutsionaalsetele investoritele toetudes, rakendades samal ajal vahendite jagamisel kriteeriume, mis kindlustavad nii keskkonnaalaste kui ka sotsiaalsete eesmärkide saavutamise; kasutada uuenduslikke rahastamismehhanisme (nt laenutagatised erakapitalile, laenutagatised energiatõhususe lepingute toetamiseks, toetused, subsideeritud laenud ja sihtotstarbelised krediitiliinid, kolmandate isikute rahastamissüsteemid), mis vähendavad energiatõhususe projektide riske ja võimaldavad kulutasuvat renoveerimist ka väikese ja keskmise sissetulekuga majapidamistes; olla seotud programmide või asutustega, mis koondavad energiasäästuprojekte ja hindavad nende kvaliteeti, annavad tehnilist abi, edendavad energiateenuste turgu ja aitavad kujundada tarbija nõudlust energiateenuste järele.
-

- (112) Rahastud võiksid samuti eraldada asjakohaseid vahendeid koolitus- ja sertifitseerimisprogrammide toetuseks, millega parandatakse energiatõhususega seotud oskusi ja akrediteeritakse neid; eraldada vahendeid energiatootmise väike- ja mikrotehnoloogiate uurimiseks, tutvustamiseks ja kasutuselevõtu kiirendamiseks ning nende energiavõrguga ühendamise optimeerimiseks; olla seotud programmidega, mille eesmärk on edendada energiatõhusust kõigis ehitistes, selleks et vältida ~~kütte~~energiaostuvõimetust ja motiveerida oma ehitisi välja üürivaid majaomanikke muutma oma vara võimalikult energiatõhusaks; eraldada asjakohaseid vahendeid sotsiaalse dialoogi ja standardite kehtestamise toetamiseks, mille eesmärk on parandada energiatõhusust ning kindlustada töö- head töötingimused, tervisekaitse ja ohutus.

↓ 2012/27/EL põhjendus 54

⇒ uus

- (113) Kasutada tuleks kättesaadavaid liidu ⇒ rahastamisprogramme, ⇐ finantsinstrumente ja uuenduslikke rahastamismehhanisme, et avaliku sektori asutuste hoonete energiatõhususe suurendamise eesmärk praktikas ellu viia. Sellega seoses võivad liikmesriigid vastavalt otsusele nr 406/2009/EÜ kasutada oma iga-aastastest saastekvootidest saadavaid tulusid selliste mehhanismide väljatöötamisel vabatahtlikkuse alusel ja võttes arvesse riiklikke eelarve-eeskirju.
-

↓ 2012/27/EL põhjendus 55

(kohandatud)

- (114) Komisjon ~~peab~~ ☒ peaks ☒ energiatõhususega ~~20%~~ säästu saavutamise eesmärgi taotlemisel jälgima ~~uute~~ ☒ asjaomaste ☒ meetmete mõju direktiivile 2003/87/EÜ (millega luuakse ELi heitkogustega kauplemise süsteem, HKS), et säilitada heitkogustega kauplemise süsteemi stiimulid, millega soodustatakse investeerimist vähese CO₂-heitega tehnoloogiasse ja valmistatakse HKSis osalevaid sektoreid ette tulevikus vajalikuks innovatsiooniks. Komisjon peab jälgima mõju tööstussektoritele, mille puhul peetakse kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu märkimisväärseks, nagu on kindlaks määratud komisjoni otsuses 2014/746/EL¹ ~~komisjoni 24. detsembri 2009. aasta otsuses 2010/2/EL (millega määratakse kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ selliste sektorite ja allsektorite loetelu, mille puhul kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu peetakse märkimisväärseks),²~~ selleks et tagada, et käesolev direktiiv toetaks, mitte ei takistaks nende sektorite arengut.

¹ Komisjoni 27. oktoobri 2014. aasta otsus 2014/746/EL, millega määratakse ajavahemikuks 2015–2019 kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ selliste sektorite ja allsektorite loetelu, mille puhul kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu peetakse märkimisväärseks (ELT L 308, 29.10.2014, lk 114).

² ELT L 1, 5.1.2010, lk 10.

↓ 2012/27/EL põhjendus 56
(kohandatud)

~~Direktiiviga 2006/32/EÜ nõutakse liikmesriikidelt, et nad võtaksid vastu üldise riigisisese soovitusliku energiasäästu eesmärgi säästa 9 % aastaks 2016, mis tuleb saavutada energiateenuste kasutuselevõtu ja muude energiatõhususe parandamise meetmetega. Kõnealuses direktiivis sätestatakse, et pärast seda, kui liikmesriigid on vastu võtnud teise energiatõhususkava, esitab komisjon, kui see on vajalik ja asjakohane, ettepaneku võtta täiendavaid meetmeid, sealhulgas pikendada eesmärkide kohaldamise ajavahemikku. Kui aruandest järeldub, et kõnealuses direktiivis sätestatud riigisiseste soovituslike eesmärkide nimel ei ole tehtud piisavaid edusamme, käsitletakse nendes ettepanekutes eesmärkide taset ja laadi. Käesolevale direktiivile lisatud mõjuhindangus leitakse, et liikmesriikide 9 % eesmärgi saavutamine kulgeb plaanipäraselt ning 9 % eesmärk on oluliselt vähem ambitsioonikas kui pärast seda vastu võetud eesmärk säästa aastaks 2020 energiatõhususe suurendamisega 20 % energiat, ning seepärast ei ole tarvis eesmärkide taset käsitleda.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 57
(kohandatud)

~~Programm „Arukas energeetika – Euroopa”, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsusega nr 1639/2006/EÜ (millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013)),¹ on olnud oluline vahend sellise keskkonna loomisel, mis soodustab liidu säästva energia poliitika nõuetekohast elluviimist, kaotades turutõkked, näiteks turuosaliste ja asutuste ebapiisav teadlikkus ja suutlikkus, riigisisised tehnilised või haldustõkked energia siseturu korraldamisele toimimisele või ebapiisavalt arenenud tööjõuturg, eesmärgiga saavutada vähese CO₂ heitega majandus. Paljud sellised tõkked on endiselt aktuaalsed.~~

¹ ~~ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 58
(kohandatud)

~~Selleks et kasutada ära energiamõjuga toodete suurt energiasäästu potentsiaali, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/125/EÜ (mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks)¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL (energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses)² rakendamist kiirendada ja laiendada. Prioriteetsed peaksid olema kõige suurema energiasäästu potentsiaaliga tooted, nagu on kindlaks määratud ökodisaini tööplaanis, ja seal, kus asjakohane, olemasolevate meetmete läbivaatamine.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 59
(kohandatud)

~~Et selgitada tingimusi, mille alusel võivad liikmesriigid kehtestada direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe nõudeid, järgides sealjuures direktiivi 2009/125/EÜ ja selle rakendusmeetmeid, tuleks direktiivi 2009/125/EÜ vastavalt muuta.~~

¹ ~~ELT L 285, 31.10.2009, lk 10.~~

² ~~ELT L 153, 18.6.2010, lk 1.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 36
(kohandatud)

⇒ uus

- (115) Liikmesriikide meetmeid peaksid toetama hästi läbi mõeldud ja tõhusad liidu rahastamisvahendid ☒ programmi „InvestEU“ ☒ ⇒ raames ⇐, ~~näiteks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond~~, samuti Euroopa Investeeringupanga (EIP) ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) rahastamine, mis peaks toetama investeeringuid energiatõhususse energiaahela kõikides etappides ning kasutama põhjalikku kulude-tulude analüüsi liigendatud diskontomäärade mudeliga. Rahaline toetus peaks keskenduma energiatõhususe suurendamise kulutõhusatele meetoditele, mis tooksid kaasa energiatarbimise vähenemise. EIP ning EBRD peaksid koostama ja looma koos riiklike arengupankadega energiatõhusussektorile kohandatud programmid ja projektid, sealhulgas energiaostuvõimetutele kodumajapidamistele, ning neid rahastama.
-

↓ uus

- (116) Sektoriülene õigus loob tugeva aluse tarbijakaitsele seoses paljude praeguste energiateenustega ja areneb tulevikus tõenäoliselt edasi. Siiski tuleks selgelt kehtestada teatavad tarbijate lepingulised põhiõigused. Tarbijatele tuleks teha kättesaadavaks selge ja üheselt mõistetav teave oma õiguste kohta energiasektoris.
- (117) Parem tarbijakaitse tagatakse seeläbi, et kõikidele tarbijatele on kättesaadav selline tõhus ja sõltumatu vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism nagu energiaombudsman või tarbijakaitseorgan, või reguleeriv asutus. Liikmesriigid peaksid seega kehtestama kaebuste käsitlemise kiire ja tõhusa korra.

↓ 2018/2002 põhjendus 38

(kohandatud)

⇒ uus

- (118) Selleks et oleks võimalik hinnata käesoleva direktiivi ~~2012/27/EÜ (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ tõhusust, tuleks ☒ sätestada ☒ ~~kehtestada~~ nõue vaadata ~~nimetatud~~ ☒ käesolev ☒ direktiiv läbi ning esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne hiljemalt 28. veebruariks ⇒ 2027 ⇐ 2024. Nimetatud läbivaatamine peaks ~~toimuma pärast ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ülemaailmse kokkuvõtte tegemist aastal 2023, et võimaldada vajalikku kohandamist kõnealuse protsessiga~~, võttes arvesse ka majanduslikku ja innovatsioonialast arengut.
-

↓ 2018/2002 põhjendus 39

(kohandatud)

- (119) ☒ Käesolevas d ☒ Direktiivis ~~2012/27/EÜ~~ sätestatud meetmete väljatöötamisel, elluviimisel ja hindamisel peaksid põhirolli täitma kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused, et nad saaksid nõuetekohaselt arvesse võtta kliimatilist, kultuurilist ja sotsiaalset eripära.

↓ 2018/2002 põhjendus 40

(kohandatud)

⇒ uus

- (120) Võttes arvesse tehnika arengut ja taastuvate energiaallikate osakaalu suurenemist elektritootmises, tuleks muuta elektrisäästuteguri vaikeväärtust kWh, et see kajastaks elektri ⇒ ja muude energiakandjate ⇐ primaarenergiateguri muutumist. Energiaallikate jaotust kajastava elektri primaarenergiateguri arvutamine põhineb aasta keskmistel väärtustel. „Füüsilise energiasalduse“ arvutamise meetodit kasutatakse tuumaelektrienergia ja -soojusenergia puhul ning „tehnilise muundamise“ meetodit fossiilkütustest ja biomassist toodetud elektri- ja soojusenergia puhul. Sellise taastuvenergia puhul, mida ei saada põlemise teel, kasutatakse „koguprimaarenergia“ meetodile vastavat samaväärset meetodit. Primaarenergia osa arvutamiseks elektrienergia koostootmise korral kasutatakse ☒ käesoleva ☒ direktiivi ~~2012/27/EU~~ II lisas sätestatud meetodit. Eelistatult kasutatakse keskmist, mitte marginaalset turuosa. Muundamise kasuteguriks valitakse 100 % sellise taastuvenergia puhul, mida ei saada põlemise teel, 10 % geotermiliste elektrijaamade ja 33 % tuumaelektrijaamade puhul. Koostootmise korral arvutatakse kogutõhusus Eurostati viimaste andmete alusel. Süsteemi piirtingimuste osas loetakse primaarenergiategur võrdseks ühega kõigi energiaallikate korral. Primaarenergiateguri väärtus viitab 2018. aastale ning põhineb andmetel, mis on interpoleeritud kõige uuemast PRIMESi võrdlusstsenaariumist aastateks 2015 ja 2020 ning mida on kohandatud Eurostati andmetega aastani 2016. Analüüs hõlmab liikmesriike ja Norrat. Norra andmekogum põhineb Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku andmetel.

- (121) Energiasäästu, mis tuleneb liidu õiguse rakendamisest, ei peaks saama teatada, välja arvatud juhul, kui energiasääst tuleneb meetmest, mis läheb kaugemale asjaomase liidu õigusaktiga nõutavast miinimumist, kas kehtestades rangemad energiatõhususnõuded liikmesriigi tasandil või suurendades meetme kasutuselevõttu. Hoonetel on märkimisväärne potentsiaal suurendada veelgi energiatõhusust ning hoonete renoveerimine on oluline ja pikaajalise mastaabisäästu mõjuga tahk energiasäästu suurendamises. Seepärast tuleb selgitada, et teatada saab kogu energiasäästu, mis saadakse olemasolevate hoonete renoveerimise edendamise meetmetega, kui see sääst saadakse lisaks säästule, mida oleks saadud poliitikameetmete puudumise korral, ja kui liikmesriik tõendab, et kohustatud, osaleva või volitatud isiku tegevus on tegelikult aidanud saavutada teatatud energiasäästu.
-

- (122) Kooskõlas energialiidu strateegiaga ja parema õigusloome põhimõtetega tuleks pöörata rohkem tähelepanu energiatõhususkohustuste süsteemide ja alternatiivsete poliitikameetmete rakendamise seire- ja kontrollinormidele, sealhulgas nõudele kontrollida meetmete statistiliselt esindavat valimit. ~~Käesolevas direktiivis 2012/27/EÜ (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ tuleks viidet energiatõhususe parandamise meetmete statistiliselt olulisele osale ja esindavale valimile mõista kui nõuet luua asjaomaste energiasäästumeetmete statistilise andmekogumi rühm nii, et see kajastaks täpselt kõikide energiasäästumeetmete üldkogumit ja võimaldaks seega teha põhjendatud järeldusi selliste meetmete võtmise usaldusväärsuse kohta tervikuna.

↓ 2018/2002 põhjendus 43

⇒ uus

- (123) Energia, mis toodetakse hoonete välispinnal või sees taastuvenergiaalaste tehniliste lahenduste abil, vähendab fossiilkütustest toodetud energia kogust. Energiatarbimise vähendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine ehitussektoris on olulised meetmed, mis vähendavad liidu energiasõltuvust ja kasvuhoonegaaside heidet, eriti arvestades 2030. aastaks püstitatud kaalukaid kliima- ja energiaeesmärke ning Pariisi kokkuleppe raames võetud üleilmset kohustust. Kumulatiivse energiasäästu kohustuse täitmiseks võivad liikmesriigid ~~asjakohasel juhul~~ võtta arvesse ⇒ taastuvenergiat edendavatest meetmetest tulenevat ⇐ energiasäästu ~~taastuvenergiast, mida toodetakse hoonete välispinnal või sees oma tarbeks~~, et täita nende energiasäästu nõudeid ⇒ , järgides käesolevas direktiivis sätestatud arvutusmeetodit ⇐. ⇒ Arvesse ei tuleks võtta fossiilkütuse otsepoletamisega seotud poliitikameetmetega saavutatud energiasäästu. ⇐
-

↓ uus

- (124) Mõned käesoleva direktiiviga tehtud muudatused võivad nõuda määruse (EL) 2018/1999 hilisemat muutmist, et tagada kahe õigusakti sidusus. Uusi sätteid, mis on seotud peamiselt liikmesriikide panuste kindlaksmääramise, puudujäägi vähendamise mehhanismide ja aruandluskohustustega, tuleks pärast määruse muutmist ühtlustada ja kõnealusesse määrusesse üle kanda. Pidades silmas käesolevas direktiivis kavandatavaid muudatusi, tuleks mõned määruse (EL) 2018/1999 sätted samuti ümber hinnata. Täiendavate aruande- ja järelevalvenõuetega ei tohiks luua uusi paralleelseid aruandlussüsteeme, vaid nende suhtes kohaldataks määruse (EL) 2018/1999 kohast olemasolevat seire- ja aruandlusraamistikku.
- (125) Selleks et edendada käesoleva direktiivi praktilist rakendamist riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, peaks komisjon jätkuvalt toetama kogemuste vahetamist tavade, võrdlusuuringute, võrgustike loomise ja uuenduslike tavade vallas veebiplatvormi kaudu.

↓ 2012/27/EL põhjendus 60
(kohandatud)

~~Kuna käesoleva direktiivi eesmärgi, nimelt saavutada aastaks 2020 liidu energiatõhususe 20 % eesmärk ja sillutada teed edasisele energiatõhususe parandamisele pärast 2020. aastat, ei suuda liikmesriigid piisavalt täita, kui selleks ei võeta täiendavaid energiatõhususe meetmeid, ning kuna seda eesmärki saaks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega vastu meetmeid. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 45
(kohandatud)
⇒ uus

(126) Kuna käesoleva direktiivi eesmärgi, nimelt saavutada aastaks 2020 liidu energiatõhususe 20 % eesmärk ja aastaks 2030 vähemalt 32,5 % eesmärk ning sillutada teed edasisele energiatõhususe parandamisele pärast kõnealuseid tähtaegu ⇒ ja kliimanetraalsuse suunas ⇐, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmeid ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 2012/27/EL põhjendus 61
(kohandatud)

- (127) Selleks et lubada tehnilise arenguga kohandamist ja muutusi energiaallikate jaotumises, tuleks ☒ käesoleva ☒ direktiivi 2004/8/EÜ alusel sätestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste läbivaatamise suhtes ja käesoleva direktiivi lisades osutatud väärtuste, arvutusmeetodite, primaarenergia koefitsiendi vaikeväärtuste ja nõuete suhtes delegeerida komisjonile volitused vastu võtta õigusakte ☒ ELi ☒ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt. ~~On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.~~
-

↓ 2018/2002 põhjendus 37
(kohandatud)

- (128) ~~Selle tagamiseks, et direktiivi 2012/27/EL lisad ning tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi saaks ajakohastada, tuleks pikendada komisjonile antud delegeeritud õigusaktidega seotud volitusi.~~ On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

↓ 2012/27/EL põhjendus 62

(129) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~16. veebruari 2011. aasta~~ määrusega (EL) nr 182/2011, millega ~~kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes~~¹.

↓ 2012/27/EL põhjendus 63
(kohandatud)

~~Kõik direktiivide 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ sisulised sätted tuleks välja jätta, välja arvatud direktiivi 2006/32/EÜ artikli 4 lõiked 1–4 ning I, III ja IV lisa. Neid viimati nimetatud sätteid tuleks jätkuvalt kohaldada kuni 9 % eesmärgi saavutamise tähtajani. Direktiivi 2010/30/EL artikli 9 lõiked 1 ja 2, millega sätestatakse liikmesriikidele kohustus hankida vaid selliseid tooteid, millel on kõrgeim energiatõhususklass, tuleks samuti välja jätta.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 64
(kohandatud)

~~Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusse ülevõtmise kohustus peaks piirduma selliste sätetega, mille sisu võrreldes direktiividega 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ on muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätted tuleneb kõnealustest direktiividest.~~

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

↓ uus

(130) Kohustus võtta käesolev direktiiv liikmesriigi õigusesse üle piirdub sätetega, mida on võrreldes varasema direktiiviga oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb kõnealusest varasemast direktiivist.

↓ 2012/27/EL põhjendus 65
(kohandatud)

⇒ uus

(131) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud ☒ XV lisa B osas sätestatud ☒ direktiivide 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

↓ 2012/27/EL põhjendus 66
(kohandatud)

~~Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise avaldusega selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeesmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud,~~

↓ 2012/27/EL

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA, MÕISTED JA ENERGIATÕHUSUSEESMÄRGID

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 1

(kohandatud)

⇒ uus

1. Käesolevas direktiivis kehtestatakse liidus energiatõhususe edendamise meetmete ühine raamistik, et tagada liidu ~~2020. aasta~~ energiatõhususe ~~peähüeesmärgi 20 % ja 2030. aasta energiatõhususe peähüeesmärgi vähemalt 32,5 %~~ täitmine ning ~~et rajada teed edasisele energiatõhususe parandamisele~~ ☒ võimalus energiatõhusust jätkuvalt parandada ☒ ~~pärast kõnealuseid tähtaegasid.~~

Käesolevas direktiivis kehtestatakse normid, mille eesmärk on ⇒ viia energiatõhusus esmatähtsana ellu kõigis sektorites, ja ⇐ kõrvaldada energiaturutõkked ning energia tõhusat tarnimist ja kasutamist takistavad turutõrked. ☒ Sellega ☒ nähakse ette ka soovituslike riiklike energiatõhususe ~~eesmärkide ja~~ panuste kindlaksmääramine aastateks ~~2020 ja~~ 2030.

Käesolev direktiiv aitab rakendada energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ⇒ , andes seega panuse liitu kui kaasavasse, õiglasesse ja jõukasse ühiskonda, millel on kaasaegne, ressursitõhus ja konkurentsivõimeline majandus ⇐.

2. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takista ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid. Sellised meetmed on kooskõlas liidu õigusega. Kui liikmesriigi õigusaktides nähakse ette rangemad meetmed, teavitab liikmesriik sellistest õigusaktidest komisjoni.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „energia” – kõikides vormides energiatooted, põlevkütused, soojus, taastuvenergia, elekter või energia muu vorm vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~22. oktoobri 2008. aasta~~ määruse (EÜ) nr 1099/2008 ¹ ~~(energiastatistika kohta)~~ artikli 2 punktis d esitatud määratlusele;

- 2) „energiatõhususe esikohale seadmine” – määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 18 määratletud energiatõhususe esikohale seadmine;
- 3) „energiasüsteem” – süsteem, mis on eelkõige ette nähtud energiateenuste osutamiseks, et rahuldada lõppkasutussektorite energianõudlust soojuse, kütuste ja elektri kujul;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2008 (energiastatistika kohta) (ELT L 304, 14.11.2008, lk 1).

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- (42) „primaarenergia tarbimine” – ⇒ kättesaadava energia ⇐ brutosise tarbimine, välja arvatud ⇒ rahvusvaheliste merelaevade punkrikütus, ⇐ mitteenergeetilised ⇒ lõpptarbimisalad ⇐ kasutusala ⇒ ja ⇒ [...] ⇐ ⇒ ümbritseva keskkonna energia ⇐ ⇐;
- 53) „energia lõpptarbimine” – kogu energia, mis tarnitakse tööstus-, transpordi- ⇒ (sealhulgas rahvusvaheliste õhuvõtte energiatarbimine), avalike ja eraviisiliste ⇐, teenuste ja põllumajandussektorile, ning kodumajapidamistele ⇒ ning metsandusele, kalandusele ja teistele lõppkasutajatele (energia lõpptarbijatele). Selles ei sisaldu rahvusvaheliste merepunktrivarude energia tarbimine, ümbritseva keskkonna ⇒ [...] ⇐ ⇒ energia ⇐ ⇒ ning ⇐ tärn muundamissektorile ja energiasektorile ning ülekande- ja jaotuskaod (kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1099/2008 A lisas esitatud määratlusi) ⇐ Tärn energia muundamise sektorile ja energiatööstusele endale on välja arvatud;
- ⇒ 5a) Ümbritseva keskkonna energia on soojuspumpade abil toodetud soojusenergia ja nende tarbitava elektrienergia vahe. Ollakse arusaamisel, et ümbritseva keskkonna energia võib viidata nii ruumide kütte kui ka jahutusele. Seega tähendab ümbritseva keskkonna energia soojuspumpade abil keskkonnast (maapinnast, õhust või veest) ruumide kütmiseks või jahutamiseks saadud energiat. Ruumide kütmiseks ja jahutamiseks tarbitud elektrienergia hõlmab nii jahutamiseks kui ka kütmiseks kasutatavate soojuspumpade tarbitavat elektrienergiat. ⇐
- 64) „energiatõhusus” – töö, teenuse, kauba või energiaväljundi ja energiasisendi vaheline suhe;
- 75) „energiasääst” – säästetud energia hulk, mis määratakse mõõtes ja/või hinnates tarbimist enne ja pärast energiatõhususe parandamise meetme rakendamist, tagades samas energiatarbimist mõjutavate välistingimuste normaliseerimise;

- 86) „energiatõhususe paranemine” – energiatõhususe suurenemine tehnoloogiliste, käitumuslike ja/või majanduslike muutuste tulemusel;
- 97) „energiateenus” – füüsiline kasu, teenus või kaup, mis saadakse energia kombineerimisel energiatõhusa tehnoloogiaga või tegevusega, mis võib hõlmata teenuse osutamiseks vajalikke toiminguid, hooldust ja kontrolli, mida tehakse lepingu alusel ja mille puhul on tõestatud, et tavaolukorras viib see kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava energiatõhususe paranemiseni või primaarenergia säästmiseni;
- 108) „avaliku sektori asutus” – ~~⌚ [...] ⌚ 31. märtsi 2004. aasta ⌚ [...] ⌚ 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta)¹ ⌚ riiklik, piirkondlik või kohalik asutus ning sellise asutuse poolt vahetult rahastatav ja hallatav üksus, mis ei ole tööstuslikku ega kaubanduslikku laadi ⌚~~ ;
- 9) ~~„keskvalitsus” – kõik haldusüksused, kelle pädevus laieneb kogu liikmesriigi territooriumile;~~
- 114) „kasulik üldpõrandapind” – hoone või selle osa põrandapind, mille sisekliima reguleerimiseks kasutatakse energiat;

↓ uus

- 12) „avaliku sektori hankijad” – avaliku sektori hankijad, nagu on määratletud direktiivide 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL vastavalt artikli 6 lõikes 1, artikli 2 lõike 1 punktis 1 ja artikli 3 lõikes 1;
- 13) „võrgustiku sektori hankijad” – võrgustiku sektori hankijad, nagu on määratletud direktiivides 2014/23/EL ja 2014/25/EL;

¹ ~~ELTL 134, 30.4.2004, lk 114.~~

- ~~1414~~) „energiajuhtimissüsteem” – kogum üksteisega seotud või üksteist mõjutavaid elemente, mis esinevad kavas, millega kehtestatakse energiatõhususeesmärk ja strateegia selle eesmärgi saavutamiseks ⇒ , sealhulgas tegeliku energiatarbimise seire, energiatõhususe suurendamiseks võetavad meetmed ja edusammude mõõtmine ⇐;
- ~~1512~~) „Euroopa standard” – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;
- ~~1612~~) „rahvusvaheline standard” – Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni vastu võetud ja üldsusele kättesaadavaks tehtud standard;
- ~~1714~~) „kohustatud isik” – energiatarnija või energia jaemüügi ettevõtja ⇒ või ülekandevõrguettevõtja ⇐, kes on seotud artiklis ~~97~~ osutatud riiklike energiatõhususkohustuste süsteemidega;
- ~~1815~~) „volitatud isik” – juriidiline isik, kellele valitsus või muu avaliku sektori asutus on delegeerinud volitused arendada, juhtida või hallata rahastamiskava valitsuse või muu avaliku sektori asutuse nimel;
- ~~1916~~) „osalev isik” – ettevõtja või avaliku sektori asutus, kes on võtnud endale vabatahtliku kokkuleppega kohustuse saavutada teatavad eesmärgid või kes on hõlmatud riikliku regulatiivse poliitikainstrumentiga;
- ~~2017~~) „avaliku sektori rakendusasutus” – avalik-õiguslik asutus, kes vastutab energia või süsinikdioksiidi maksustamise, rahastamiskavade ja -instrumentide, fiskaalsete stiimulite, standardite ja normide, energiamärgistuse süsteemide, koolitus- või haridustegevuse elluviimise või jälgimise eest;

- ~~2148~~) „poliitikameede” – regulatiivne, finants-, fiskaal-, vabatahtlik või teabe andmise instrument, mille liikmesriik on ametlikult kehtestanud ja rakendanud turuosalistele toetava raamistiku, nõude või stiimuli loomiseks, et pakkuda ja osta energiateenuseid ja võtta muid energiatõhususe parandamise meetmeid;
- ~~2249~~) „üksikmeede” – meede, mis viib energiatõhususe kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava paranemiseni ja mis võetakse poliitilise meetme tulemusel;
- ~~2320~~) „energiatarnija” – füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas jaotusvõrguettevõtja, kes vastutab energia transpordi eest selle tarnimiseks lõpptarbijatele või jaotusjaamadele, kes müüvad energiat lõpptarbijatele;
- ~~2421~~) „jaotusvõrguettevõtja” – direktiivis (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ ☒ artikli 2 punktis 29 ☒ määratletud jaotusvõrguettevõtja ☒ elektri puhul ☒ ja direktiivis 2009/73/EÜ ☒ artikli 2 punktis 6 ☒ määratletud jaotussüsteemi haldur ☒ gaasi puhul ☒ ;
- ~~2522~~) „energia jaemüügi ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, kes müüb energiat lõpptarbijatele;
- ~~2622~~) „lõpptarbija” – füüsiline või juriidiline isik, kes ostab energiat oma lõpptarbimiseks;
- ~~2724~~) „energiateenuseosutaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes tarnib energiateenused või ~~muud~~ energiatõhususe parandamise meetmed lõpptarbija seadmesse või ruumidesse;
- ~~2825~~) „energiaaudit” – süstemaatiline menetlus, mida tehakse adekvaatsete teadmiste saamiseks hoone või hoonete rühma, tööstusliku või kaubandusliku protsessi või käitise või eraõiguslike või avalik-õiguslike teenuste energiatarbimise profiili kohta ning millega määratakse kulutõhusa energiasäästu võimalused, ~~ja~~ säästu suurus ☒ ja kulutõhusa taastuenergia tootmise võimalused, ☒ ning mille tulemuste põhjal koostatakse aruanne;

- ~~26)~~ „väikesed ja keskmise suurusega ettevõttjad“ või „VKEd“ – komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ (mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta)¹ lisa I jaotises määratletud ettevõttjad; mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kategooriasse kuuluvad ettevõttjad, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot;
- ~~2927)~~ „energiatõhususe leping“ – kasusaaja ja energiatõhususe parandamise meetme osutaja vaheline lepinguline kokkulepe, mida kontrollitakse ja jälgitakse kogu lepingu kehtivuse aja jooksul ning mille alusel makstakse nimetatud meetmesse tehtud investeeringute (töö, ~~tarnimine või teenus~~) tarnete või teenuste eest sõltuvalt lepingus kokku lepitud energiatõhususe parandamise tasemest või muust kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumist, näiteks rahalisest säästust;
- ~~3028)~~ „arukas arvestisüsteem“ – ~~elektrooniline süsteem, mis on võimeline mõõtma energia tarbimist, andes tavapärasest arvestist rohkem teavet, ning on võimeline edastama ja vastu võtma andmeid elektroonilist sidevahendit kasutades~~ ⇨ „nutiarvestisüsteem“, mis on määratletud direktiivis (EL) 2019/944 ⇐;
- ~~3129)~~ „ülekandevõrguettevõtja“ – vastavalt ☒ elektri ja gaasi puhul ☒ direktiivis ~~2009/72/EÜ~~ (EL) 2019/944 ☒ artikli 2 punktis 35 ☒ määratletud põhivõrguettevõtja ja direktiivis 2009/73/EÜ määratletud ülekandesüsteemi haldur;
- ~~3230)~~ „koostootmine“ – soojusenergia ja elektrienergia või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;

¹ ~~ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.~~

- ~~3334)~~ „majanduslikult põhjendatud nõudlus” – nõudlus, mis ei ületa soojuse või jahutuse vajadust ja mis muidu täidetaksturutingimustel muude energiatootmisprotsessidega kui koostootmine;
- ~~3432)~~ „kasulik soojus” – soojus, mis on toodetud koostootmisprotsessis, et täita majanduslikult põhjendatud nõudlust soojuse või jahutuse järele;
- ~~3533)~~ "koostoodetud elekter" – elekter, mis on toodetud kasuliku soojuse tootmisega seotud protsessis ja arvatatud vastavalt III lisas esitatud metoodikale;
- ~~3634)~~ „tõhus koostootmine” – koostootmine, mis vastab III lisas sätestatud kriteeriumidele;
- ~~3735)~~ „üldkasutegur” – elektrienergia ja mehaanilise energia ning kasuliku soojuse aastatoodangu summa, mis on jagatud kütusekogusega, mida kasutati soojuse tootmiseks koostootmisprotsessis ning elektri- ja mehaanilise energia brutotoodangu saamiseks;
- ~~3836)~~ „elektri- ja soojusenergia suhtarv” – koostoodetud elektri ja kasuliku soojuse suhtarv täielikul koostootmisrežiimil konkreetse seadme talitusandmete põhjal;
- ~~3937)~~ „koostootmisseade” – seade, mis on võimeline talitlema koostootmisrežiimil;
- ~~4038)~~ „väikekoostootmisseade” – koostootmisseade, mille installeeritud võimsus on alla 1 MW_e;
- ~~4139)~~ „mikrokoostootmisseade” – koostootmisseade, mille maksimaalne võimsus on alla 50 kW_e;
- ~~40)~~ „krundi hoonestustihedus” – krundil asuva hoone põrandapinna suhe krundi pindalasse;

- ~~4241)~~ „tõhus kaugküte ja -jahutus” – kaugkütte- või kaugjahutussüsteem, mis ~~kasutab vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 75 % koostoodetud soojust või 50 % sellise energia ja soojuse kombinatsiooni~~ ⇨ vastab artiklis 24 sätestatud tingimustele ⇐;
- ~~4342)~~ „tõhus küte ja jahutus” – kütte- ja jahutusvõimalus, mis võrreldes praeguste suundumuste jätkumise stsenaariumit kajastava lähtestsenaariumiga vähendab mõõdetavalt primaarenergia sisendit, mida on vaja selleks, et tarnida üks saadud energiaühik asjaomase süsteemi piires kulutõhusal viisil, nagu on hinnatud käesolevas direktiivis viidatud kulude-tulude analüüsis, võttes arvesse kaevandamiseks, muundamiseks, transpordiks ja jaotamiseks vajalikku energiat;
- ~~4443)~~ „tõhus individuaalne küte ja jahutus” – individuaalse kütte ja jahutuse tarnimise võimalus, mis võrreldes tõhusa kaugkütte ja -jahutusega vähendab mõõdetavalt taastumatu primaarenergia sisendit, mida on vaja selleks, et tarnida üks saadud energiaühik asjaomase süsteemi piires, või milleks on vaja sama, ent väiksemate kuludega taastumatu primaarenergia sisendit, võttes arvesse kaevandamiseks, muundamiseks, transpordiks ja jaotamiseks nõutavat energiat;

↕ uus

➡ Nõukogu

- 45) „andmekeskus” – ➡ [...] ➡ ➡ struktuur või struktuuride rühm, mida kasutatakse arvutisüsteemide/serverite ja nendega seotud andmesalvestus-, andmetöötlus- ja/või andmeleviseadmete majutamiseks, ühendamiseks ja käitamiseks ning sellega seotud tegevusteks ➡ ¹ ➡ ➡ ;

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32022R0132>

↓ 2012/27/EL:

⇒ uus

⇒ Nõukogu

4644) „oluline remont” – remont, mille maksumus ületab 50 % uue samaväärse seadme investeerimiskuludest;

4745) „ sõltumatu energiavahendaja” – ~~nõudluspoole teenusepakkuja, kes ühendab mitmed lühiajalised tarbimiskoormused müümiseks otse või enampakkumisel organiseeritud energiaturgudel~~ ⇒ [...] direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punktis 19 määratletud „sõltumatu energiavahendaja”; ⇐

↓ uus

⇒ Nõukogu

48) „energiaostuvõimetus“ – kodumajapidamise puudulik juurdepääs põhilistele energiateenustele, mis on aluseks inimväärasele elatusasemele ja tervisele, sealhulgas piisavale soojusele, jahutusele, valgustusele ja seadmete kasutamiseks vajalikule energiale asjaomase riigi kontekstis, olemasoleva sotsiaalpoliitika ja muude asjakohaste poliitikameetmete korral;

49) „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ostab kütet, jahutust või sooja tarbevett oma lõpptarbimiseks, või füüsiline või juriidiline isik, kes elab kortermajas või kortermaja või mitmeotstarbelise hoone üksuses, mida varustatakse kütte, jahutuse või sooja tarbeveega kesksest allikast ning kellel ei ole energiatarnijaga otselepingut ega individuaalset lepingut;

50) „huvide lahknemine“ – energiatõhususe investeeringutega seotud rahaliste kohustuste ja hüvede õiglase ja mõistliku jaotuse puudumine asjaomaste osalejate vahel, kelleks on näiteks hoonete omanikud ja üürnikud või eri omanikud või kortermajade või mitmeotstarbeliste hoonete omanikud ja üürnikud või erinevad omanikud.

Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte

1. Kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega tagavad liikmesriigid, et energiatõhususega seotud lahendusi võetakse arvesse kavandamis-, poliitika- ja olulistes investeerimisotsustes, ➡ see tähendab suuremahuliste investeeringute puhul, mille igaühe väärtus on suurem kui 150 miljonit eurot või transporditaristu projektide puhul 250 miljonit eurot, ning ➡ mis on seotud järgmiste sektoritega:

- a) energiasüsteemid ja
- b) energiaga mitteseotud sektorid, kui need sektorid mõjutavad energiatarbimist ja energiatõhusust.

➡ ➡ Käesoleva lõike rakendamisel võivad liikmesriigid arvesse võtta komisjoni soovitusi energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohta ➡ ¹. ➡

2. ➡ [...] ➡ Kui ➡ poliitiliste, planeerimis- ja ➡ oluliste ➡ investeerimisotsuste suhtes kohaldatakse heakskiitmise ja järelevalve nõudeid, siis ➡ hindavad liikmesriigid iga kahe aasta tagant ➡ [...] ➡ energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamist.

3. Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel liikmesriigid:

¹ Komisjoni 28. septembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/1749 „Energiatõhususe esikohale seadmine – põhimõtete rakendamine. Suunised ja näited põhimõtte rakendamise kohta otsuste tegemise protsessis energiasektoris ja mujal“ (C(2021) 7014 final).

- a) edendavad selliseid kulude-tulude analüüsi meetodeid, mis võimaldavad nõuetekohaselt hinnata energiatõhususe lahenduste laiemat kasu ühiskonna seisukohast ja juhul, kui kulude-tulude hindamine on nõutav, tagavad selliste meetodite kohaldamise;
- b) määravad kindlaks üksuse, kes vastutab ➡ (või üksused, kes vastutavad) ➡ selle eest, et jälgitakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamist ning energiatarbimist ja energiatõhusust käsitlevate kavandamis-, poliitika- ja ➡ oluliste ➡ investeerimisotsuste mõju;
- c) esitavad komisjonile lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete osana kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 17 aruande selle kohta, kuidas seda põhimõtet võeti arvesse riiklike ja piirkondlike energiasüsteemidega seotud riiklikes ja piirkondlikes kavandamis-, poliitika- ja olulistest investeerimisotsustes.

Artikkel 43

Energiatõhususe eesmärgid

↓ uus

↻ Nõukogu

1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et 2030. aastaks vähendatakse energiatarbimist vähemalt 9 % võrreldes 2020. aasta võrdlusstenaariumi prognoosidega, nii et liidu lõppenergia tarbimine 2030. aastal ei ületa 787 miljonit naftaekvivalenttonni ↻ [...] ↻. Liikmesriigid teevad jõupingutusi, et ühiselt aidata saavutada soovituslikke liidu primaarenergia tarbimi ↻ [...] ↻ se eesmäärke, mille kohaselt ei ületata 2030. aastal ↻ [...] ↻ 1 023 miljonit naftaekvivalenttonni.¹

¹ Algselt seati liidu energiatõhususeesmärk ja arvutati see välja, kasutades võrdlusalusena 2007. aasta võrdlusstenaariumi prognoose 2030. aastaks. Eurostati energiabilansi arvutamise meetoodika muutmine ja hilisemate modelleerimisprognooside parandamine nõuavad võrdlusaluse muutmist. Seega, kasutades eesmärgi kindlaksmääramisel sama lähenemisviisi, st võrreldes seda võrdlusalusel põhinevate tulevikuprognoosidega, seatakse liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärgi ulatus võrdluses 2020. aasta võrdlusstenaariumi prognoosidega 2030. aastaks, milles kajastatakse riiklike energia- ja kliimakavade panuseid. Ajakohastatud võrdlusaluse kohaselt peab liit suurendama oma energiatõhususeesmärki 2030. aastaks vähemalt 9 % võrreldes 2020. aasta võrdlusstenaariumi kohaselt tehtavate jõupingutuste tasemega. Liidu eesmärkide ulatuse väljendamise uus viis ei mõjuta tegelikku vajalike jõupingutuste taset.

⇒ Nōukogu

ET

↓ uus

Liikmesriigid esitavad ka energiastatistikat käsitlevas määruses (EÜ) nr 1099/2008 kindlaks määratud energia lõpptarbimise sektorite, sealhulgas tööstuse, elamumajanduse, teenuste ja transpordi energiatarbimise osakaalu oma riiklikes energiatõhususe panustes. Samuti esitatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) energiatarbimise prognoosid.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

⇒ Nõukogu

⇒ 3. ☹ Nimetatud eesmärkide ⇒ panuste ⇐ seadmisel võtavad liikmesriigid arvesse:

↓ 2013/12/EL artikkel 1 ja lisa punkt a

⇒ uus

⇒ Nõukogu

a) et liidu ⇒ 2030. ⇐ ~~2020~~ aasta energiatarbimine ei ületa ~~1 483~~ ⇒ 787 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia ⇒ puhul ning see ei tohiks olla rohkem kui ☹ 1 023 ⇐ miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia ⇒ tarbimise ⇐ puhul ~~või 1 086 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul~~;

- b) käesolevas direktiivis sätestatud meetmeid;
- ~~e) direktiivi 2006/32/EÜ artikli 4 lõike 1 kohaselt seatud riiklike energiasäästueesmärkide saavutamiseks vastu võetud meetmeid ja~~
- c) muid liikmesriikides ja liidu tasandil energiatõhususe edendamiseks võetud meetmeid;2

~~Nimetatud eesmärkide seadmisel võivad liikmesriigid samuti arvesse võtta primaarenergia tarbimist mõjutavaid riiklikke olusid, näiteks:~~

- d) mis tahes asjakohaseid ja tõhususpingutusi mõjutavaid tegureid 🔄 [...] 🔄 :
- i. ühine ambitsioonitase, mis on vajalik kliimaeesmärkide saavutamiseks;
 - ii. jõupingutuste õiglane jaotumine kogu liidus;
 - iii. majanduse energiamahukus;

↓ 2012/27/EL

iv.e) kulutõhusa energiasäästu allesjäänud potentsiaal;

↓ uus

e) ja muid energiatarbimist mõjutavaid siseriiklikke asjaolusid, eelkõige:

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

↻ Nõukogu

ib) SKP ↻ ja demograafilist ↻ arengut ja prognoosi,

ii)e) muutusi energia impordis ja ekspordis, ⇒ energiaallikate jaotuse arenguid ja uute kestlike kütuste kasutuselevõttu ⇌;

iii)e) kõigi taastuvate energiaallikate arendamist, tuumaenergiat, süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist ning;

↓ uus

☞ Nõukogu

iv) energiamahukate tööstusharude CO₂ heite vähendamist ☞ [...] ☞ ; ☞

☞ v) majanduse energiasäästupotentsiaali; ☞

☞ vi) praegusi kliimatingimusi ja kliimamuutuste prognoosi. ☞

↓ 2012/27/EL

~~e) varajast tegutsemist.~~

↓ 2013/12/EL artikkel 1 ja lisa punkt b
(kohandatud)

~~2. 30. juuniks 2014 hindab komisjon saavutatud edusamme ja seda, kas liit suudab tõenäoliselt saavutada 2020. aasta eesmärgi, mille kohaselt energiatarbimine ei ületa 1 483 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja/või 1 086 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul.~~

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

~~3. Lõikes 2 osutatud hindamise käigus komisjon:~~

~~a) liidab kokku liikmesriikide esitatud riiklikud soovituslikud energiatõhususe eesmärgid;~~

~~b) hindab, kas nende eesmärkide summat saab käsitada usaldusväärse alusena selle hindamisel, kas liidul tervikuna kulgeb eesmärgi saavutamine plaanipäraselt, võttes arvesse esimese aastaaruande hindamist kooskõlas artikli 24 lõikega 1 ja riiklike energiatõhususe tegevuskavade hindamist kooskõlas artikli 24 lõikega 2;~~

e) ~~võtab arvesse täiendavat analüüsi, mis tugineb järgmisele:~~

- i) ~~liidu tasandil majandustegevusega seoses energiatarbimise ja mahukuse valdkonnas tehtud edusammude hindamine, sealhulgas nende liikmesriikide energia tarnimise tõhususe vallas tehtud edusammude hindamine, kelle riiklikud soovituslikud eesmärgid põhinevad energia lõpptarbimisel või säästul, sealhulgas selliste edusammude hindamine, mis tulenevad sellest, et need liikmesriigid järgivad käesoleva direktiivi III peatükki;~~
- ii) ~~liidu tasandil energiatarbimise tulevikusuundumusi käsitlevate mudelarvutuste tulemused;~~

↓ 2013/12/EL artikkel 1 ja lisa punkt c
(kohandatud)

d) ~~võrdleb punktide a – e kohaseid tulemusi energiatarbimise mahuga, mida oleks vaja 2020. aasta eesmärgi saavutamiseks, mille kohaselt energiatarbimine ei ületa 1 483 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja/või 1 086 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul.~~

~~5. Iga liikmesriik kehtestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999¹ artiklite 4 ja 6 kohaselt soovituslikud riiklikud energiatõhususpanused, pidades silmas käesoleva direktiivi artikli 1 lõikes 1 sätestatud liidu 2030. aasta eesmärki. Kõnealuste energiatõhususpanuste kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse, et liidu energiatarbimine ei tohi 2030. aastal ületada 1 128 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergiat ja/või 846 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergiat. Liikmesriigid teatavad kõnealused energiatõhususpanused komisjonile määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 7 12 osutatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade raames ning nimetatud artiklite kohaselt.~~

↴ new

➡ Nõukogu

➡ 4. Lõikes 3 sätestatud nõudeid kohaldades tagavad liikmesriigid, et nende panus jääb ➡ [...] ➡ ➡ 2,5 ➡ protsendipunkti piiresse sellest, mis see oleks olnud, kui see oleks arvutatud I lisas kindlaks määratud valemi alusel. ➡

¹ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).~~

➤ 5. Komisjon hindab, kas liikmesriikide ühine panus on vähemalt võrdne lõikes 1 sätestatud liidu siduva ➤ lõppenergia tarbimise ☹ eesmärgiga. Kui komisjon jäeldab, et ühine panus ei ole piisav, siis kahe kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriigid on teatanud oma panusest, esitab komisjon kõigile liikmesriikidele, kelle riiklik panus on väiksem, kui oleks olnud I lisas esitatud valemi alusel arvutatud panus, korrigeeritud soovitusliku riikliku energiatõhususpanuse ➤ [...] ➤ ☹ lõppenergia tarbimise osas, ☹ mis põhineb järgmisel:

a) ühise ➤ lõpp ☹ energia tarbimise vähendamise puudujääk, mis tuleb kompenseerida lõikes 1 sätestatud liidu siduva eesmärgi saavutamiseks;

b) suhteline kasvuhoonegaaside heitemahukus SKP ühiku kohta 2019. aastal nende liikmesriikide puhul, kelle poole komisjon on teatega pöördunud;

c) kõnealuste liikmesriikide SKP 2019. aastal.

➤ [...] ☹

➤ Need ☹ ➤ [...] ☹ ➤ I ☹ liikmesriigid ➤ [...] ☹ ajakohastavad kuue kuu jooksul oma teate, nagu see on ette nähtud lõikes 2, ja esitavad uue soovitusliku riikliku ➤ energiatõhusus ☹ panuse ➤ lõppenergia tarbimise osas ☹ koos nende panuste ajakohastatud soovitusliku trajektooriga ning, kui see on asjakohane, täiendavate meetmetega.

Kui liikmesriik on teatanud soovituslikust riiklikust panusest ➤ lõppenergia tarbimise osas ☹, mis on võrdne I lisas esitatud valemi alusel arvutatud panusega või sellest suurem, siis ei vaata komisjon kõnealust panust läbi. ☹

➤ Käesolevas lõikes sätestatud mehhanismi kohaldamisel tagab komisjon, et kõikide liikmesriikide riiklike panuste summa ja lõikes 1 sätestatud liidu siduva eesmärgi vahele ei ole jäänud alles erinevusi. ☹

↻ [...] ↻

↻ 6. ↻ Kui komisjon jõuab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 lõigete 1 ja 3 kohase hindamise põhjal järeldusele, et energiatõhususe panuste täitmisel ei ole tehtud piisavaid edusamme, tagavad käesoleva artikli lõikes 2 osutatud soovituslikke ↻ lõppenergia tarbimise ↻ trajektoore ületavad liikmesriigid, et ühe aasta jooksul pärast komisjoni hinnangu saamist rakendatakse lisameetmeid tagamaks, et nende energiatõhususe panuste saavutamine taastub. Need lisameetmed hõlmavad muu hulgas ↻ [...] ↻ ↻ vähemalt ühte järgmistest meetmetest ↻ :

- a) siseriiklikud meetmed täiendava energiasäästu saavutamiseks, sealhulgas tugevam projektiarendusabi energiatõhususse investeerimise meetmete rakendamiseks;
- b) artiklis 8 sätestatud energiasäästukohustuse suurendamine;
- c) avaliku sektori kohustuse kohandamine;
- d) vabatahtliku rahalise toetuse andmine riiklikule energiatõhususe fondile, millele on osutatud artiklis ↻ 28 ↻ , või muule energiatõhususele pühendatud rahastamisvahendile, kui iga-aastane rahaline toetus on võrdne soovitusliku trajektoori saavutamiseks vajalike investeeringutega.

Kui liikmesriik ületab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud soovituslikku ↻ lõppenergia tarbimise ↻ trajektoori, lisab ta määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohasesse lõimitud riiklikku energia- ja kliimaalasesse eduaruandesse selgituse selle kohta, kuidas ta täidab puudujäägi, et tagada oma riiklike energiatõhususpanuste saavutamine.

Komisjon hindab, kas käesolevas lõikes osutatud siseriiklikud meetmed on piisavad liidu energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks. Juhul kui riiklikke meetmeid hinnatakse ebapiisavaks, paneb komisjon vajaduse korral ette meetmed ja kasutab oma volitusi liidu tasandil, et tagada eelkõige liidu 2030. aasta energiatõhususe eesmärgi saavutamine.

☞ [...] ☞ ☞ 7. ☞ Komisjon hindab 31. detsembriks 2026 kõiki määruse (EÜ) nr 1099/2008 (energiastatistika kohta) kohaselt esitatud andmetes, energiabilansi arvutamise metoodikas ja Euroopa energiakasutuse mudelites tehtud metodoloogilisi muudatusi ning teeb vajaduse korral tehnilisi ettepanekuid liidu 2030. aasta eesmärkide arvutuse kohandusteks, et säilitada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkide ulatuse tase.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 2

~~6. Komisjon hindab artikli 1 lõikes 1 sätestatud liidu 2030. aasta energiatõhususe põhieesmärki, et esitada hiljemalt 2023. aastal seadusandlik ettepanek kõnealuse eesmärgi suurendamiseks juhul, kui majanduse või tehnoloogia arengust tuleneb oluline kulude vähenemine või kui on vaja täita liidu rahvusvahelisi CO₂-heite vähendamise kohustusi.~~

II PEATÜKK

~~ENERGIAKASUTUSE TÕHUSUS~~ ☒ ~~AVALIKU SEKTORI EESKUJU~~ ☒

↓ uus

➔ Nõukogu

Artikkel 5

Avalik sektor energiatõhusust juhtimas

1. ➔ a. ➔ Liikmesriigid tagavad, et kõigi avaliku sektori asutuste summaarset lõppenergia kogutarbimist vähendatakse igal aastal vähemalt 1,7 % võrreldes aastaga X-2 (X on käesoleva ➔ artikli ülevõtmise ➔ ➔ [...] ➔ aasta) ➔ või igal aastal vähemalt [1,9 %], kui välja arvata ühistransport või relvajõud ➔. ➔ Selle kohustuse täitmiseks kehtestavad liikmesriigid võrdlusaluse, mis hõlmab kõigi avaliku sektori asutuste lõppenergia tarbimist aastal X-2. ➔

➔ 1.b. Üleminekuperioodil, mis kestab ➔ [...] ➔ ➔ kaks ➔ aastat pärast käesoleva artikli ülevõtmise kuupäeva, on soovituslik lõikes 1.a sätestatud eesmärk. Üleminekuperioodil võivad liikmesriigid kasutada hinnangulisi tarbimisandmeid ning neli aastat pärast käesoleva artikli ülevõtmist kohandavad liikmesriigid võrdlusalust ja viivad kõigi avaliku sektori asutuste hinnangulise lõppenergia tarbimise kooskõlla kõigi avaliku sektori asutuste tegeliku lõppenergia tarbimisega. ➔

➡ 1.c. Lõikes 1.a ette nähtud kohustus ning lõigetes 1.a ja 1.b sätestatud nõuded ei hõlma kuni 31. detsembrini 2026 nende kohalike haldusüksuste avaliku sektori asutuste energiatarbimist [määratletakse artiklis 2 ESTATile viidates], mille haldusalas on vähem kui 50 000 elanikku, ning kuni 31. detsembrini 2029 nende kohalike haldusüksuste avaliku sektori asutuste energiatarbimist [määratletakse artiklis 2 ESTATile viidates], mille haldusalas on vähem kui 5000 elanikku. ☹

➡ 1.d. ☹ Liikmesriigid võivad oma avaliku sektori asutuste lõppenergia tarbimise arvutamisel võtta arvesse kliima erinevusi liikmesriigi sees.

2. Liikmesriigid lisavad määruse (EL) 2018/1999 kohastesse riiklikesse energia- ja kliimakavadesse ning nende ajakohastatud versioonidesse ➡ [...] ☹ ➡ avaliku sektori asutuste poolt saavutatava energiatarbimise vähendamise ulatuse sektori kaupa ➡ [...] ☹ ☹ ➡ [...] ☹ ja meetmed, mida nad kavatsevad selle saavutamiseks võtta. Osana määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohastest lõimitud riiklikest energia- ja kliimaalastest aruannetest esitavad liikmesriigid komisjonile aruande selle kohta, kui palju nad igal aastal energia lõpptarbimist vähendasid.

3. Liikmesriigid tagavad, et piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused kehtestavad oma ➡ pikaajalise kavandamise vahendites, näiteks ☹ süsinikuheite vähendamise ➡ või säästva energia ☹ kavades konkreetse energiatarbimise meetmed pärast konsulteerimist sidusrühmadega ja üldsusega, sealhulgas ➡ konkreetset haavatavate ☹ ➡ [...] ☹ rühmadega, keda ohustab energiaostuvõime või kes on selle tagajärgede suhtes vastuvõtlikumad ➡ [...] ☹ .

4. Liikmesriigid toetavad avaliku sektori asutusi energiatarbimise parandamise meetmete rakendamisel, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, andes suuniseid, edendades pädevuse arendamist ja koolitusvõimalusi ning soodustades koostööd avaliku sektori asutuste vahel.

5. Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi pöörama tähelepanu nende avaliku sektori asutuste investeerimis- ja poliitikameetmete olelusringi jooksul tekkivatele süsinikdioksiidi heitkogustele.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

Artikkel ~~65~~

Avaliku sektori asutuste hoonete eeskuj

1. Iga liikmesriik tagab, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu¹ direktiivi 2010/31/EL artikli 7 kohaldamist, et ~~alates 1. jaanuarist 2014~~ renoveeritakse igal aastal
⇒ vähemalt ⇐ 3 % ~~nende keskvalitsuse~~ ⇒ avaliku sektori asutuste ⇐ omanduses ja olevate
kõetavate ja/või jahutatavate hoonete üldpõrandapinnast, et ⇒ muuta need ⇐ ~~täita~~ vähemalt
⇒ liginullenergiahooneteks ⇐ ~~energiatõhususe miinimumnõuded, mis asjaomane~~
~~liikmesriik~~ direktiivi 2010/31/EL artikli ~~4~~ ⇒ 9 ⇐ ~~kohaldamisel on kehtestanud~~
☒ kohaselt ☒.

⇒ 1.a. Liikmesriigid võivad lõike 1 kohasest kohustusest vabastada sotsiaaleluruumid. Kui liikmesriik otsustab seda teha, esitab ta komisjonile oma hoonete renoveerimise kavas vastavalt hoonete energiatõhususe direktiivi (uuesti sõnastatud) artiklile 3 teabe muude energiatõhususe poliitikasuundade ja meetmete kohta, mis on suunatud sotsiaaleluruumide energiatõhususe miinimumnõuete parandamisele. ⌚

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

↓ uus

⇒ Nõukogu

Kui avaliku sektori asutused kasutavad hoonet, mida nad ei oma, ⇒ [...] ⇐ ⇒ siis peavad nad omanikuga läbirääkimisi ning seavad eesmärgiks, et kõnealune hoone saaks ⇐ liginullenergiahooneks ⇒ [...] ⇐ ⇒ . ⇐

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

~~3 % määr arvutatakse üle 500 m² kasuliku üldpõrandapinnaga ja sellise liikmesriigi keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevate hoonete üldpõrandapinnast, kes iga aasta 1. jaanuariks ei vasta direktiivi 2010/31/EL artikli 4 kohaldamisega kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Nimetatud piirmäära vähendatakse alates 9. juulist 2015 näiduni 250 m².~~

~~Kui liikmesriik nõuab, et kohustus renoveerida iga aasta 3 % üldpõrandapinnast laieneks põrandapinnale, mis kuulub keskvalitsuse tasandist allpool olevatele haldusüksustele ja mis on nende kasutuses, arvutatakse 3% määr ⇒ Alammäär 3 % arvutatakse ⇐ üle 500 m² ning alates 9. juulist 2015 üle 250 m² kasuliku üldpõrandapinnaga ja selliste liikmesriigi ⇒ avaliku sektori asutuste ⇐ keskvalitsuse ning haldusüksuste omanduses ja kasutuses olevate hoonete üldpõrandapinnast, ☒ mis ☒ kes iga aasta 1. jaanuariks ei vasta direktiivi 2010/31/EL artikli 4 kohaldamisega kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele ⇒ 2024. aasta 1. jaanuariks ei ole liginullenergiahooned ⇐.~~

~~Kui liikmesriik rakendab keskvalitsuse hoonete põhjaliku renoveerimise meetmeid kooskõlas esimese lõiguga, võib ta otsustada vaadelda chitist tervikuna, arvates sealhulgas kaasa hoone välispiirded, seadmed, käitamise ja hoolduse.~~

~~Liikmesriigid nõuavad, et väikseima energiatõhususega keskvalitsuse hooned oleksid energiatõhususe meetmete võtmisel prioriteetsed, kui see on kulutõhus ja tehniliselt teostatav.~~

~~2. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hoonekategoriate suhtes:~~

~~a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava keskkonna või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu, nii et konkreetsete energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende olemust või välimust;~~

~~b) relvajõududele või keskvalitsusele kuuluvad ja riigikaitse eesmärgke teenivad hooned, välja arvatud relvajõudude ja riigikaitseasutuste teenistuses oleva muu personali individuaalsed eluruumid või kontorihooned;~~

~~e) kultuskohtadena või religioosseks tegevuseks kasutatavad hooned.~~

~~2. Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei renoveeri lõikes 1 ette nähtud ulatuses:~~

~~a) avaliku sektori asutustele kuuluvaid hooneid, mis on ametliku kaitse all miljööväärtusliku keskkonna või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu, nii et konkreetsete energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende olemust või välimust;~~

~~b) relvajõududele või valitsusele kuuluvad ja riigikaitse eesmärgke teenivad hooned, välja arvatud relvajõudude ja riigikaitseasutuste teenistuses oleva muu personali individuaalsed eluruumid või kontorihooned;~~

~~e) pühakodadena ja religioosseks tegevuseks kasutatavad hooned.~~ ©

➡ Punktides a–c nimetamata mis tahes muu hoone puhul võivad liikmesriigid otsustada seda mitte renoveerida lõikes 1 ette nähtud ulatuses, kui nende enda hinnangul ei ole kõnealuse hoone puhul tehniliselt, majanduslikult või funktsionaalselt teostatav selle muutmine liginullenergiahooneks. Sellisel juhul ei saa liikmesriigid võtta kõnealuse hoone renoveerimist arvesse lõikes 1 sätestatud nõude täitmisel. ☹

~~3. Kui liikmesriik renoveerib antud aastal rohkem kui 3 % keskvalitsuse hoonete põrandapinnast, võib ta arvestada ülejäänud keskvalitsuse hoonete renoveeritud põrandapinda nii, nagu oleks see renoveeritud kolme eelmise või kolme järgmise aasta jooksul.~~

~~3. ➡ Kui liikmesriik renoveerib mingil aastal rohkem kui 3 % avaliku sektori asutustele kuuluvate hoonete üldpõrandapinnast, siis võib ta ülemäärase renoveeritud põrandapinna arvestada nii, nagu oleks see renoveeritud ühel kolmest järgmisest aastast.~~ ☹

➡ [...] ☹ 4. ➡ 4. ☹ Liikmesriigid võivad ➡ [...] ☹ arvestada keskvalitsuse hoonete ühe aasta renoveerimismäära täitmisel uusi hooneid, mida omatakse konkreetsete eelmise kahe aasta jooksul lammutatud keskvalitsuse ➡ avaliku sektori asutuste ☹ hoonete asemel või selliste hoonete asemel, mis on eelmise kahe aasta jooksul müüdnud, lammutatud või kasutusest kõrvaldatud muude hoonete suurema kasutuse tõttu. ➡ ➡ [...] ☹ ➡ Seda tingimust ☹ kohaldatakse üksnes juhul, kui ➡ [...] ☹ ➡ see ☹ on energiasäästu ja olelusringi CO₂ heite vähendamise mõttes kulutõhusam ➡ [...] ☹ ja säästlikum ➡ [...] ☹ kui selliste hoonete renoveerimine. Iga liikmesriik sõnastab selgelt selliste erandjuhtumite kindlaksmääramise üldkriteeriumid, meetodika ja korra ning avaldab need. ☹

☞ [...] ☞ 5. ☞ 5. ☞ Käesoleva artikli ☞ Lõike 1 kohaldamiseks teevad liikmesriigid üldsusele kättesaadavaks 31. detsembriks 2013 selliste koetavate ja/või jahutatavate keskvalitsuse ☞ avaliku sektori asutuste ☞ ☞ omanduses või kasutuses olevate ☞ hoonete inventuuri, mille kasulik üldpõrandapind on ☒ suurem kui ☒ üle 500 m² ja 9. juuliks 2015 üle 250 m², jättes välja hooned, mille suhtes kehtib erand lõike 2 alusel, ja teevad üldsusele kättesaadavaks selle tulemused. ☞ Seda inventuuri uuendatakse vähemalt ☞ [...] ☞ ☞ iga kahe aasta tagant ☞ . ☞ Inventuur sisaldab ☞ vähemalt ☞ järgmisi andmeid:

- a) põrandapind ruutmeetrites; ja
- b) iga hoone energia ☞ märgis, mis on välja antud direktiivi 2010/31/EL artikli 12 kohaselt ☞ tőhusus või asjakohased energiaandmed.

6. Ilma et see piiraks direktiivi 2010/31/EL artikli 7 kohaldamist, võivad liikmesriigid alternatiivse lähenemisena käesoleva artikli lõigetele 1–5 võtta muid kulutőhusaid meetmeid, sealhulgas täielik renoveerimine ja meetmed hoonete kasutajate käitumise muutmiseks, et saavutada 2020. aastaks liikmesriikide keskvalitsuste omanduses ja kasutuses olevate asjakohaste hoonete puhul energiasääst, mis on vähemalt samaväärne lõikes 1 nõutuga; nendest meetmetest teatatakse igal aastal.

Selle alternatiivse lähenemise puhul võivad liikmesriigid arvestada lõigete 1–4 kohaldamisega loodavat energiasäästu, kasutades võrdluse aluseks olevate keskvalitsuse hoonete energiatarbimise puhul asjakohaseid standardväärtuseid enne ja pärast renoveerimist ning vastavalt hinnangule nende hoonete pinna kohta. Võrdluse aluseks olevate keskvalitsuse hoonete kategooriad peavad esindama kõiki selliseid hooned.

Alternatiivse lähenemise valinud liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2013 alternatiivsed meetmed, mida neil on kavas võtta, ja näitavad, kuidas nad saavutavad energiatõhususe samaväärse paranemise keskvalitsuse vara hulka kuuluvate hoonete puhul.

7. Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi, sealhulgas piirkondliku ja kohaliku tasandi asutusi, ja sotsiaalmajadega tegelevaid avalik-õiguslikke asutusi, võttes nõuetekohaselt arvesse nende vastavat pädevust ja halduskorraldust,

- a) võtma vastu energiatõhususe kava, mis on eraldiseisev või osa suuremast kliima- või keskkonnakavast ning sisaldab konkreetseid energiasäästu ja tõhususe eesmärke ning meetmeid, et järgida lõigetes 1, 5 ja 6 sätestatud keskvalitsuse hoonete eeskuju;
- b) looma energijuhtimissüsteemi, sealhulgas nägema ette energiaauditid, nii et see oleks osa kava rakendamisest;
- c) kasutama vajaduse korral energiateenuse ettevõtjaid ja energiatõhususe lepinguid, et rahastada renoveerimisi ja rakendada kavasid, mille eesmärk on säilitada või parandada energiatõhusust pikas perspektiivis.

⇒ 6. Liikmesriigid võivad rakendada käesoleva artikli lõigete 1–4 asemel alternatiivset lähenemisviisi, millega saavutatakse avaliku sektori asutuste hoonete puhul igal aastal energiasääst, mis on vähemalt samaväärne lõikes 1 nõutuga.

Alternatiivset lähenemisviisi rakendades tagavad liikmesriigid, et igal aastal kehtestatakse vastavalt direktiivi 2010/31/EL [artiklile 10]¹ hoonetele renoveerimisspiss, mis hõlmab vähemalt 3 % avaliku sektori asutustele kuuluvate köetavate ja/või jahutatavate hoonete üldpõrandapinnast. Nende hoonete puhul saavutatakse liginullenergiahooneks renoveerimise eesmärk² hiljemalt 2040. aastaks.

Alternatiivse lähenemisviisi puhul võivad liikmesriigid arvestada lõigete 1–4 kohaldamisega saavutatavat energiasäästu, kasutades võrdluse aluseks olevate avaliku sektori asutuste hoonete energiatarbimise puhul asjakohaseid standardväärtusi enne ja pärast renoveerimist, mille tulemusena need muudetakse liginullenergiahooneteks vastavalt direktiivi 2010/31/EL [artiklile 9]³.

Alternatiivse lähenemisviisi valinud liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2023 oma prognoositavast energiasäästust, millega nad saavutavad 2030. aastaks lõikega 1 hõlmatud hoonete energiasäästuga samaväärse säästu. ©

¹ Artikli numbrit ajakohastatakse hoonete energiatõhususe direktiivi vastuvõtmise protsessi lõpus.

³ Artikli numbrit ajakohastatakse hoonete energiatõhususe direktiivi vastuvõtmise protsessi lõpus.

Artikkel 76

~~☒~~ Avalikud hanked ~~☒~~ ~~Avaliku sektori asutuste ostud~~

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~keskvalitus~~ ⇒ avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad, kui nad sõlmivad hankalepinguid ja avaliku sektori kontsessioone väärtusega, mis on võrdne või suurem kui direktiivi 2014/23/EL artiklis 8, direktiivi 2014/24/EL artiklis 4 ja direktiivi 2014/25/EL artiklis 15 sätestatud piirmäärad, ~~ostab~~ ostavad üksnes suure energiatõhususega tooteid, teenuseid, ja hooned, ☒ ja ☒ ⇒ töid ~~niivõrd kui see on kulutõhus, majanduslikult teostatav, üldiselt jätkusuutlik ja tehniliselt sobiv, ning piisava konkurentsi olemasolul, nagu on ☒ vastavalt käesoleva direktiivi IV lisas ☒ osutatud ☒ nõuetele ☒ ☐, kui see on tehniliselt teostatav ☐.~~

~~Lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustust kohaldatakse avaliku sektori asutuste poolt toodete, teenuste ja hoonete ostmiseks sõlmitavate lepingute suhtes, mille väärtus on võrdne direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 7 sätestatud piirmääradega või nendest suurem.~~

↴ uus

Liikmesriigid tagavad samuti, et esimeses lõigus osutatud piirmääradega võrdse või neist suurema väärtusega hankalepingute ja kontsessioonide sõlmimisel, sealhulgas selliste hankalepingute ja kontsessioonide puhul, millele ei ole IV lisas esitatud erinõudeid, kohaldavad avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad käesoleva direktiivi artiklis 3 osutatud energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

2. ➡ Lõikes 1 osutatud kohustust ei kohaldata, kui see ➡ [...] ➡ ➡ kahjustab ➡ avalikku julgeolekut või ➡ pärsib ➡ rahvatervisealastele hädaolukordadele reageerimist. ➡ Lõikes 1 osutatud kohustust kohaldatakse relvajõudude lepingute suhtes vaid sellises ulatuses, mis ei ole mingil viisil vastuolus relvajõudude tegevuse olemuse ja põhieesmärgiga. Nimetatud kohustust ei kohaldata kaitseotstarbelise varustuse hankelepingute suhtes, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord¹.

3. Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi, sealhulgas piirkondliku ja kohaliku tasandi asutusi, järgima keskvalitsuse eeskujul ja ostma üksnes suure energiatõhususega tooteid, teenuseid ja hooned, võttes nõuetekohaselt arvesse nende vastavat pädevust ja halduskorraldust. ➡ Olenemata käesoleva direktiivi artikli ➡ [...] ➡ ➡ 27 ➡ lõikest 4 ➡ [...] ➡ ➡ julgustavad ➡ liikmesriigid ➡ [...] ➡ avaliku sektori ja võrgustiku sektori ➡ [...] ➡ ➡ hankijaid ➡ olulise energia osakaaluga teenuslepingute hangete korral ➡ hindama ➡ ➡ Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi olulise energia osakaaluga teenuste hangete korraldamisel hindama, kas on võimalik ➡ saaks ➡ sõlmida pikaajalist energiatõhusust andvaid lepinguid, mille tulemusena saavutatakse pikaajaline energiasääst.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord (ELT L 216, 20.8.2009, lk 7).

4. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib liikmesriik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369¹ ~~direktiivi 2010/30/EL~~ alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktiga

☒ täielikult ☒ ~~tervikuna~~ hõlmatud toodete paketi ostmise puhuks ette näha, et paketi energiatõhusus kokku on prioriteetsem kui paketi üksikute toodete energiatõhusus, ostes toodete paketi, mis vastab kõrgeima energiatõhususklassi kriteeriumile.

↕ uus

➡ Nõukogu

5. Liikmesriigid võivad nõuda, et avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad võtaksid ➡ lõikes 1 osutatud uusi lepinguid sõlmides ➡ hanketavades vajaduse korral arvesse laiemaid kestlikkuse, sotsiaalseid, keskkonnavalaseid ja ringmajanduse aspekte, et saavutada liidu CO₂ heite vähendamise ja nullsaaste eesmärgid. Vajaduse korral ja kooskõlas IV lisas esitatud nõuetega nõuavad liikmesriigid, et avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad võtaksid arvesse liidu keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriume ➡ või kättesaadavaid samaväärseid riiklikke kriteeriume ➡ .

Selleks et tagada läbipaistvus energiatõhususe nõuete kohaldamisel hankemenetluses, teevad liikmesriigid üldsusele kättesaadavaks teabe selliste lepingute mõju kohta energiatõhususele, mille maksumus on võrdne lõikes 1 osutatud piirmääradega või nendest suurem ➡ , avaldades kõnealuse teabe asjaomaste teadete kaudu andmebaasis Tenders Electronic Daily (TED) kooskõlas direktiividega 2014/24/EL, 2014/25/EL ja 2014/23/EL ning rakendusmäärusega (EL) 2019/1780 ➡ .

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

Avaliku sektori hankijad võivad nõuda, et pakkujad avalikustaksid teabe uue hoone olelusingi globaalse soojendamise potentsiaali kohta, ja teha selle teabe lepingute puhul avalikult kättesaadavaks, eelkõige uute hoonete puhul, mille põrandapind on suurem kui 2000 ruutmeetrit.

Liikmesriigid toetavad avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijaid energiatõhususe nõuete rakendamisel, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, esitades selged eeskirjad ja suunised (sealhulgas olelusingi kulude ning keskkonnamõju ja -kulude hindamise metoodika), loovad pädevuskeskused, ergutavad avaliku sektori hankijate vahelist (sealhulgas piiriülest) koostööd ning kasutavad võimaluse korral koondhankeid ja digitaalseid hankeid.

6. Liikmesriigid kehtestavad avaliku sektori asutuste ostude ja aastaeelarve koostamise ning raamatupidamise kohta kehtivad õiguslikud ja reguleerivad sätted ning haldustavad, mis on vajalikud selleks, et avaliku sektori hankijaid ei hoitaks tagasi energiatõhusust suurendavate investeeringute tegemisest ning energiatõhususe lepingute ja pikaajaliste lepinguliste kolmanda isiku poolt rahastamise võimaluste kasutamisest.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

~~7.(b)~~ ⇒ Liikmesriigid peavad kõrvaldama kõik õigusnormidega seotud ja muud tõkked energiatõhususe saavutamisele, eriti seoses ⇐ avaliku sektori asutuste ostude ja aastaeelarve koostamise ning raamatupidamise kohta kehtivate õiguslike ja reguleerivate sätete ning haldustavadega, et avaliku sektori asutusi ei hoitaks tagasi selliste investeeringute tegemisest, millega suurendatakse energiatõhusust ja vähendatakse nii palju kui võimalik kogu elutsükliga ~~seonduvaid eeldatavaid kulusid~~, ning energiatõhususe lepingute ja ~~muude~~ pikaajaliste lepinguliste kolmanda isiku poolt rahastamise võimaluste kasutamisest.

↴ uus

Liikmesriigid annavad komisjonile määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete osana aru meetmetest, mis on võetud energiatõhususe suurendamise kasutuselevõttu takistavate tõkete kõrvaldamiseks.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3
(kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

III PEATÜKK

⊠ *ENERGIAKASUTUSE TÕHUSUS* ⊠

Artikkel 87

Energiasäästukohustus

1. Liikmesriigid peavad saavutama lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu, mis on vähemalt võrdne järgmisega:

- a) igal aastal 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 uus energiasääst 1,5 % aastasest energiamüügimahust lõpptarbijatele, arvestatuna 1. jaanuarile 2013 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena. Transpordis kasutatava energia müügi mahu võib sellest arvutusest täielikult või osaliselt välja jätta;
- b) igal aastal alates 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 [...] 2030 uus energiasääst:
- ⇒ i) 0,8 % aastasest energia lõpptarbimisest, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena. Erandina käesolevast nõudest peavad Küpros ja Malta igal aastal 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 ⇒ 2023 ⇐ saavutama uue energiasäästu 0,24 % aastasest energia lõpptarbimisest, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena;
- ⇒ ii) ~~1,1 % aastasest energia lõpptarbimisest alates 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025,~~
~~arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena.~~

- ~~iii) 1,3 % aastasesst energia lõpptarbimisest alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2027 arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena.~~ ⌂
- ~~iv) 1,5 % aastasesst energia lõpptarbimisest alates 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2030 arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena.~~ ⌂
- c) Erandina punkti b alapunktides ii–iv sätestatud nõuetest peavad Küpros ja Malta igal aastal 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2030 saavutama uue energiasäästu, mis on võrdne 0,45 %-ga aastasesst energia lõpptarbimisest, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena. ⌂

⇓ uus

➤ [...] ⌂

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3

(kohandatud)

⇒ uus

➤ Nõukogu

Liikmesriigid otsustavad, kuidas jaotada uue säästu arvutatud kogus esimese lõigu punktides a

➤ [...] ⌂ ➤ ja ⌂ b ➤ [...] ⌂ osutatud ajavahemike peale, tingimusel et nõutav lõppkasutuse summaarne kumulatiivne energiasääst on saavutatud kummagi kohustusperioodi lõpuks.

Kooskõlas esimese lõigu ~~punktiga b~~ ⇒ punkti [...] ~~b~~ alapunktis ii ~~b~~ esitatud energiasäästu määraga ⇐ peavad liikmesriigid jätkuvalt saavutama uue iga-aastase säästu kümneaastastel ajavahemikel pärast 2030. aastat ~~, välja arvatud juhul, kui läbivaatamisel komisjonis 2028. aastal ja seejärel iga kümne aasta tagant jõutakse järeldusele, et aastaks 2050 seatud liidu pikaajalisi energia- ja kliimaeesmärke ei ole vaja saavutada.~~

~~102.~~ Liikmesriigid peavad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu koguse saavutamiseks looma artiklis ~~97a~~ osutatud energiatõhususkohustuste süsteemi või võtma artiklis ~~107b~~ osutatud alternatiivseid poliitikameetmeid. Liikmesriigid võivad ühendada energiatõhususkohustuste süsteemi alternatiivsete poliitikameetmetega. ~~9.~~ Liikmesriigid tagavad, et artiklites ~~97a~~ ja ~~107b~~ ning artikli ~~282a~~ lõikes ~~11b~~ osutatud poliitikameetmetest tulenev energiasääst arvutatakse kooskõlas V lisaga.

↕ uus

⇒ Nõukogu

3. Liikmesriigid rakendavad energiatõhususkohustuste süsteeme, alternatiivseid poliitikameetmeid või nende kombinatsiooni, või riiklikust energiatõhususe fondist rahastatavaid programme või meetmeid esmajärjekorras ⇒ , kuid mitte üksnes ~~b~~ energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitsitud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides ⇒ või rahaliselt nõrgemas seisus majapidamistes ~~b~~ elavate inimeste seas. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohaselt rakendatud poliitikameetmed ei kahjusta kõnealuseid isikuid. Vajaduse korral kasutavad liikmesriigid parimal võimalikul viisil ära rahalisi vahendeid, sealhulgas avaliku sektori vahendeid, liidu tasandil loodud rahastamisvahendeid ja artikli 22 lõike 3 punkti b kohaselt heitkoguse ühikutega kauplemisest saadavat tulu, eesmärgiga kõrvaldada kahjulik mõju ning tagada õiglane ja kaasav energiaüleminek.

☞ Ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta) ning määruse (EL) 2019/943 (milles käsitletakse elektrienergia siseturгу) kohaldamist, võtavad liikmesriigid selliste ☞ ☞ [...] ☞ poliitikameetmete kavandamisel ☞ [...] ☞ arvesse ja edendavad taastuvenergiakogukondade ja kodanike energiakogukondade rolli nende poliitikameetmete rakendamises.

Liikmesriigid saavutavad teatava osa nõutavast lõpptarbimise kumulatiivsest energiasäästust energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. See osakaal peab olema vähemalt võrdne energiaostuvõimetute leibkondade osakaaluga, nagu on hinnatud juhtimismääruse 2018/1999 artikli 3 lõike 3 punkti d kohaselt koostatud riiklikus energia- ja kliimakavas. Kui liikmesriik ei ole riiklikus energia- ja kliimakavas teatanud hinnangulist energiaostuvõimetute leibkondade osakaalu, peab energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste summaarse lõpptarbimise energiasäästu nõutava koguse osakaal olema vähemalt võrdne järgmiste näitajate osakaalude aritmeetilise keskmisega 2019. aastal, või kui need näitajad ei ole 2019. aasta kohta kättesaadavad, siis ekstrapoleeritakse lineaarselt nende väärtused viimasel kolmel aastal, mille kohta need on kättesaadavad:

- a) suutmatus hoida kodu piisavalt soojana (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]);
- b) kommunaalteenuste arvete võlgnevused (Eurostat, SILC, [ilc_mdes07]); ning
- c) tarbimiskulutuste struktuur tulukvintiilide ja COICOPi tarbimiseesmärgi järgi (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223], [CP045] andmed elektri, gaasi ja muude kütuste kohta).

4. Liikmesriigid lisavad teabe kohaldatud näitajate, osakaalu aritmeetilise keskmise ja käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud poliitikameetmete tulemuste kohta oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonidesse kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 14, oma hilisematesse lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artiklitega 3 ja 7–12 ning vastavatesse eduaruannetesse kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 17.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3
(kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

5. Liikmesriigid võivad arvesse võtta energiasäästu poliitikameetmetest, mis võeti hiljemalt 31. detsembril 2020 või pärast seda kuupäeva, tingimusel et selliste meetmete tulemuseks on uued üksikmeetmed, mida võetakse pärast 31. detsembrit 2020. ⇒ Ühelgi kohustusperioodil saavutatud energiasäästu ei arvestata energiasäästu koguse hulka, mis tuleb saavutada lõikes 1 sätestatud eelmistel kohustusperioodidel. ⇐

6. Tingimusel et liikmesriigid täidavad vähemalt lõike 1 esimese lõigu punkti ⇐ [...] ⇐ b ⇐ alapunktis i ⇐ osutatud lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu kohustuse, võivad nad ⇒ lõike 1 esimese lõigu punkti ⇐ [...] ⇐ b ⇐ alapunktis i ⇐ osutatud ⇐ nõutava energiasäästu koguse arvutada, kasutades ühte või mitut järgmist võimalust:

- a) kohaldades lõpptarbijatele müüdava energia aastase säästu määra või energia lõpptarbimise säästu määra, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena;
- b) jättes arvutamise lähtestsenaariumist täielikult või osaliselt välja transpordis kasutatava energia;
- c) kasutades mis tahes lõikes 84 osutatud võimalust.

7. Kui liikmesriigid kasutavad ☒ mis tahes ☒ lõikes 6 ~~punktis a, b või c~~ osutatud võimalust ⇒ lõike 1 esimese lõigu punkti ⇐ [...] ⇐ b ⇐ alapunktis i ⇐ osutatud energiasäästukohustuse suhtes ⇐, kehtestavad nad:

- a) aastase säästu määra, mida kohaldatakse nende lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu arvutamisel, mis tagab, et nende energia netosäästu lõplik kogus ei ole lõike 1 esimese lõigu punkti ⇐ [...] ⇐ b ⇐ alapunktis i ⇐ nõutust väiksem; ~~ning~~

- b) arvutamise lähtestsenaariumi, millest võidakse täielikult või osaliselt välja jätta transpordis kasutatav energia.

84. Tingimusel, et järgitakse lõiget 59, võib liikmesriik:

- a) teha lõike 1 esimese lõigu punkti a kohase arvutuse, kasutades väärtusena 1 % 2014. ja 2015. aastal, 1,25 % 2016. ja 2017. aastal ning 1,5 % 2018., 2019. ja 2020. aastal;
- b) jätta arvutusest täielikult või osaliselt välja lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodi puhul sellise energia müügi maht või nimetatud lõigu punktis b osutatud kohustusperioodi puhul selline energia lõpptarbimise maht, mida kasutatakse direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tööstusharudes;
- c) lubada arvata ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b ⇩ nõutavast energiasäästu kogusest maha energiasääst, mis on saavutatud energia muundamise, jaotuse ja ülekande sektorites, sealhulgas tõhusa kaugkütte ja -jahutuse infrastruktuuris, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõike 44 punktis a, ning artikli 25 lõikes 1, 5–9 ja 11 sätestatud nõuete rakendamise tulemusena. Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesoleva punkti kohaselt kavandatavatest poliitikameetmetest ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade raames. Kõnealuste meetmete mõju arvutatakse V lisa kohaselt ja lisatakse nimetatud kavadesse;
- d) võtta nõutava energiasäästu koguse arvutamisel arvesse energiasäästu, mis tuleneb üksikmeetmetest, mida on rakendatud alates 31. detsembrist 2008 ning mis avaldavad jätkuvalt mõju 2020. aastal seoses lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodiga ja pärast 2020. aastat seoses lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud kohustusperioodiga ning mida on võimalik mõõta ja kontrollida;

- e) võtta nõutava energiasäästu koguse arvutamisel arvesse energiasäästu, mis tuleneb poliitikameetmetest, kui on võimalik näidata, et tänu kõnealustele meetmetele rakendatakse alates 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2020 üksikmeetmeid, mis tagavad energiasäästu pärast 31. detsembrit 2020;
- f) jätta ⇒ lõike 1 esimese lõigu ➤ [...] ➤ punktis ➤ a ja ➤ punkti ➤ b ➤ alapunktis i ➤ ⇐ nõutava energiasäästu koguse arvutamisel välja 30 % tõendatult hoonete välispinnal ja hoonete sees oma tarbeks toodetud energia kogusest, mis on saadud tänu poliitikameetmetele, millega edendatakse uute taastuvenergialahenduste paigaldamist;
- g) võtta ⇒ lõike 1 esimese lõigu ➤ punktis ➤ ➤ [...] ➤ a ja ➤ punkti ➤ b ➤ alapunktis i ➤ ⇐ nõutava energiasäästu koguse arvutamisel arvesse energiasäästu, mis ületab energiasäästu, mis tuleb saavutada kohustusperioodil 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020, tingimusel et selline sääst tuleneb artiklites 9a ja 107b osutatud poliitikameetmete alusel võetud üksikmeetmetest, millest liikmesriigid on teada andnud oma riiklikes energiatõhususe tegevuskavades ning mille kohta nad on aru andnud oma eduaruannetes vastavalt artiklile 24.

95. Liikmesriigid kohaldavad lõike 84 kohaselt valitud variante ning arvutavad nende mõju lõike 1 esimese lõigu ➤ [...] ➤ ➤ punktis ➤ a ja ➤ punkti ➤ b ➤ alapunktis i ➤ osutatud kohustusperioodide kohta eraldi:

- a) lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodi jooksul nõutava energiasäästu koguse arvutamiseks võivad liikmesriigid kohaldada lõike 84 punkte a–d. Kõik lõike 84 kohaselt valitud variandid koos ei tohi anda üle 25 % energiasäästu kogusest, millele on osutatud lõike 1 esimese lõigu punktis a;

- b) lõike 1 esimese lõigu punkti ~~⊖ [...]~~ ~~⊖~~ b ~~⊖~~ alapunktis i ~~⊖~~ osutatud kohustusperioodil nõutava energiasäästu koguse arvutamiseks võivad liikmesriigid kasutada lõike 84 punkte b–g, kui lõike 84 punktis d osutatud üksikmeetmed avaldavad jätkuvalt kontrollitavat ja mõõdetavat mõju pärast 31. detsembrit 2020. Kõik lõike 84 kohaselt valitud variandid koos ei tohi tuua kaasa suuremat energiasäästu kui 35 % energiasäästu kogusest, mis on arvutatud kooskõlas lõigetega 62 ja 73.

Sõltumata sellest, kas liikmesriigid jätavad arvutamise lähtestsenaariumist täielikult või osaliselt välja transpordis kasutatava energia või kasutavad mis tahes lõikes 84 osutatud varianti, tagavad nad, et ~~⇒ lõike 1 esimese lõigu punkti ⊖ [...]~~ ~~⊖~~ b ~~⊖~~ alapunktis i ~~⊖~~ osutatud ~~⇐~~ kohustusperioodil 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini ~~2030~~ ~~⇒~~ 2023 ~~⇐~~ energia lõpptarbimises saavutatav uue säästu netokogus ei ole väiksem kui kogus, mis saavutatakse lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud aastase energiasäästu määra kohaldamisel.

106. Liikmesriigid kirjeldavad oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ~~⇒~~ ajakohastatud versioonides ~~⇐~~ ~~⇒~~ vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14, järgmistes lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades määruse (EL) 2018/1999 artiklite 3 ja 7–12 kohaselt ja ~~⇐~~ vastavalt määruse (EL) 2018/1999 III lisale ~~⇒~~ ning vastavates eduaruannetes ~~⇐~~, kuidas arvutatakse energiasäästu kogus, mis tuleb saavutada ~~käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud~~ ajavahemiku 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 jooksul ja asjakohasel juhul selgitavad, kuidas kehtestati aastase energiasäästu määr ja arvutamise lähtestsenaarium ning milliseid käesoleva artikli lõikes 84 esitatud variante kohaldati ja mil määral.

↓ uus

↻ Nõukogu

11. Liikmesriigid teatavad komisjonile (nende lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide osana kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 14 ning nende lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade osana kooskõlas määruse (EL) nr 2018/1999 artiklitega 3 ja 7–12) käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis [...]   ja lõikes 3 osutatud nõutava energiasäästu koguse, selliste poliitikameetmete kirjelduse, mida tuleb rakendada, et saavutada lõpptarbimise kumulatiivse energiasäästu nõutav kogusumma, ja nende arvutusmeetodid vastavalt käesoleva direktiivi V lisale. Liikmesriigid kasutavad komisjoni poolt liikmesriikidele ettenähtud aruandevormi.

12. Kui komisjon järeldab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete või määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohase lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti või viimase teatatud ajakohastatud versiooni või määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 ning artiklite 7–12 kohase järgmise lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti ja lõppversiooni hindamise alusel, et poliitikameetmed ei taga nõutava kumulatiivse lõppenergiakasutuse säästu saavutamist kohustusperioodi lõpuks, siis võib komisjon kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 34 anda soovitusi liikmesriikidele, kelle poliitikameetmed ei ole komisjoni hinnangul piisavad nende energiasäästukohustuse täitmise tagamiseks.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3

~~7. Pärast 31. detsembril 2020 saavutatud energiasäästu ei arvestata energiasäästu koguse hulka, mis tuleb saavutada ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.~~

↓ uus

↻ Nõukogu

13. Kui liikmesriik ei ole saavutanud nõutavat summaarset lõppkasutuse energiasäästu iga käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustusperioodi lõpuks, peab ta saavutama lisaks järgmise kohustusperioodi lõpuks nõutavale summaarsele lõppkasutuse energiasäästule ka puudujäänud energiasäästu. ➡ Kui aga liikmesriik on saavutanud nõutavast tasemest suurema summaarse lõppkasutuse energiasäästu iga käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustusperioodi lõpuks, siis on tal õigus kanda kõlblik summa (kuni 10 % kõnealusest ülejäägist) üle järgmisse kohustusperioodi, ilma et sihteesmärki suurendataks. ➡

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3

⇒ uus

~~8. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid, kes lubavad kohustatud isikutel kasutada artikli 7a lõike 6 punktis b osutatud võimalust, võtta käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaldamisel arvesse mis tahes 2010. aastale järgneval aastal ja enne käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodi saavutatud energiasäästu nii, nagu see oleks saavutatud pärast 31. detsembrist 2013 ja enne 1. jaanuarit 2021, tingimusel et esinevad kõik järgmised asjaolud:~~

- ~~a) energiatõhususkohustuste süsteem kehtis mis tahes ajal alates 31. detsembrist 2009 kuni 31. detsembrini 2014 ja see oli hõlmatud artikli 24 lõike 2 kohaselt liikmesriigi esitatud esimese riikliku energiatõhususe tegevuskavaga;~~
- ~~b) energiasääst saavutati kohustuste süsteemi raames;~~
- ~~c) energiasääst arvutatakse kooskõlas V lisaga;~~
- ~~d) aastad, mille puhul on energiasäästu arvesse võetud nii, nagu oleks see saavutatud, on märgitud riiklikes energiatõhususe tegevuskavades kooskõlas artikli 24 lõikega 2.~~

~~11. Energiasäästu saavutamise kohustuste täitmiseks võetavate poliitikameetmete väljatöötamisel võtavad liikmesriigid arvesse vajadust leevendada energiaostuvõimetust kooskõlas nende määratletud kriteeriumidega ja võttes arvesse olemasolevaid valdkonna tavasid, nõudes asjakohases ulatuses, et osa riikliku energiatõhususkohustuste süsteemi raames võetud energiatõhususmeetmetest, alternatiivsetest poliitikameetmetest või riiklikust energiatõhususe fondist rahastatud programmidest või meetmetest tuleb rakendada prioriteedina majanduslikult ebakindlas olukorras olevates kodumajapidamistes, sealhulgas energiaostuvõimetutes kodumajapidamistes ja asjakohasel juhul sotsiaaleluruumides.~~

~~Energiaostuvõimetuse leevendamise meetmete tulemustest käesoleva direktiivi kontekstis annavad liikmesriigid teada oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimaalastes eduaruannetes kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999.~~

~~1412.~~ Liikmesriigid tõendavad ⇨ oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide ja vastavate eduaruannete ning järgmiste lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade osana ja teatavad määruse (EL) 2018/1999 kohaselt, vajadusel lisades tõendusmaterjali ja arvutused: ⇐

a) et kui tegemist on poliitikameetmete või üksikmeetmete kattuva mõjuga, ei arvestata energiasäästu kahekordselt;

↴ uus

b) kuidas lõike 1 esimese lõigu punktide b ja c kohaselt saavutatud energiasääst aitab kaasa nende artikli 4 kohase riikliku panuse saavutamisele;

c) et energiasäästukohustuse täitmiseks kehtestatakse poliitikameetmed, mis on kavandatud kooskõlas käesoleva artikli nõuetega, ning et need poliitikameetmed on kõlblikud ja asjakohased, et tagada nõutud summaarse lõpptarbimise energiasäästu saavutamine iga kohustusperioodi lõpuks.

Artikkel ~~97a~~

Energiatõhususkohustuste süsteemid

1. Kui liikmesriigid otsustavad täita oma kohustusi artikli ~~87~~ lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu koguse saavutamiseks energiatõhususkohustuste süsteemi abil, tagavad nad, et iga liikmesriigi territooriumil tegutsevad, käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustatud isikud täidavad oma lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu nõude, mis on sätestatud artikli ~~87~~ lõikes 1, ilma et see piiraks artikli ~~87~~ lõigete ~~84~~ ja ~~95~~ kohaldamist.

↻ Kui liikmesriigid otsustavad täita oma kohustusi artikli 8 lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu koguse saavutamiseks energiatõhususkohustuste süsteemi abil, siis võivad liikmesriigid samuti määrata avaliku sektori rakendusasutuse seda süsteemi haldama. ↻

Asjakohasel juhul võivad liikmesriigid otsustada, et kohustatud isikud täidavad kõnealuse energiasäästunõude täielikult või osaliselt rahalise sissemaksega riiklikku energiatõhususe fondi vastavalt artikli ~~28 lõikele 1~~ ~~20 lõikele 6~~.

2. Objektiivseid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume aluseks võttes määravad liikmesriigid kohustatud isikud oma territooriumil tegutsevate ⇒ ülekandevõrguettevõtjate, ⇐ energiatarnijate, energia-jaemüügiettevõtjate ja transpordikütusetarnijate või -jaemüüjate seast. Kohustuse täitmiseks vajaliku energiasäästu koguse peavad saavutama liikmesriigi poolt lõpptarbijate seast määratud kohustatud isikud, sõltumata artikli ~~87~~ lõike 1 kohaselt tehtud arvutusest, või kui liikmesriigid nii otsustavad, siis muud isikud sertifitseeritud energiasäästuna, nagu on kirjeldatud käesoleva artikli lõike ~~106~~ punktis a.

3. Kui energia-jaemüügiettevõtja määratakse lõike 2 kohaselt kohustatud isikuks, tagavad liikmesriigid, et oma kohustust täites ei loo energia-jaemüügiettevõtja tarbijatele tarnija vahetamiseks tõkkeid.

↕ uus

➡ Nõukogu

4. Liikmesriigid võivad nõuda kohustatud isikutelt, et nad saavutaksid osa oma energiasäästukohustustest energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. Liikmesriigid võivad ka nõuda kohustatud isikutelt energiakulude vähendamise eesmärkide saavutamist ➡, tingimusel et selle tulemuseks on lõppkasutuse energiasääst ning eesmärgid arvutatakse V lisa kohaselt, ⚙ ja energiasäästu saavutamist, edendades energiatõhususe parandamise meetmeid, sealhulgas rahalise toetuse meetmeid, millega leevendatakse süsinikdioksiidi hinna mõju VKEdele ja mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

5. Liikmesriigid võivad nõuda kohustatud isikutelt koostööd kohalike omavalitsustega ➡ ja sotsiaalteenustega ⚙, et edendada energiatõhususe parandamise meetmeid energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. See hõlmab energiaostuvõimetuse ohus või selle mõjule vastuvõtlikumate rühmade erivajaduste kindlakstegemist ja käsitlemist. Energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste kaitsmiseks julgustavad liikmesriigid kohustatud isikuid võtma selliseid meetmeid nagu hoonete, sealhulgas sotsiaaleluruumide renoveerimine, seadmete väljavahetamine, rahaline toetus ja stiimulid energiatõhususe parandamiseks kooskõlas riiklike rahastamis- ja toetuskavade või energiaaudititega. ➡ Liikmesriigid tagavad selliste meetmete kõlblikkuse individuaalsete korterite puhul, mis asuvad mitme korteriga hoonetes. ⚙

6. ➡ [...] ➡ Need liikmesriigid, mis on nõudnud kohustatud isikutelt, et nad täidaksid osa energiasäästu kohustusest energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitsitud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas, ➡ nõuavad kohustatud isikutelt, et nad esitaksid igal aastal aruande selle kohta, kuidas kohustatud isikud on saavutanud energiasäästu meetmetest, mida edendatakse energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitsitud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas, ning nõuavad kokkuvõtlikku statistilist teavet nende kohustatud isikute lõpptarbijate kohta (näidates ära energiasäästu muutused võrreldes varem esitatud teabega) ning pakutava tehnilise ja rahalise toetuse kohta.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 4
(kohandatud)
⇒ uus

74. Liikmesriigid väljendavad igalt kohustatud isikult nõutavat energiasäästu kas lõpp- või primaarenergia tarbimisena. Nõutava energiasäästu koguse väljendamiseks valitud meetodit kasutatakse ka kohustatud isikute teatatud energiasäästu arvutamiseks. ⇒ Energiasäästu koguste ümberarvutamisel ⇐ ~~ei~~ kasutatakse ⇒ alumisi kütteväärtusi, millele on osutatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2066¹ VI lisas, ja artiklis 29 ⇐ ~~IV lisas~~ osutatud ⇒ primaarenergiategurit, välja arvatud juhul kui muude ⇐ ümberarvutustegureid ⇐ te kasutamist saab põhjendada ⇐.

¹ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012, ELT L 334, 31.12.2018, lk 1–93.

85. Liikmesriigid ~~☒~~ asutavad ~~☒~~ loovad mõõtmis-, kontrolli- ja tõendamissüsteemid, ~~☒~~ et dokumenteeritult kontrollida ~~☒~~ millega kontrollitakse dokumenteeritult vähemalt statistiliselt olulist osa ja esindavat valimit kohustatud isikute poolt kasutusele võetud energiatõhususe parandamise meetmetest. Mõõtmine, kontrollimine ja tõendamine peab toimuma kohustatud isikutest sõltumatult. ⇒ Kui üksus on riiklike energiatõhususkohustuste süsteemi poolt kohustatud isik artikli 9 ning ELi hoonete ja maanteedtranspordi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaselt [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)¹], siis tagatakse seire- ja tõendamissüsteemiga, et süsiniku edasikantav hind kütuse tarbimiseks väljastamisel [vastavalt COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD) artikli 1 punktile 21] võetakse arvesse selle üksuse energiasäästumeetmete energiasäästude arvutamisel ja nendest teatamisel. ⇐

↓ uus

9. Määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete raames teavitavad liikmesriigid komisjoni kehtestatud mõõtmis-, kontrolli- ja tõendamissüsteemidest, sealhulgas (kuid mitte ainult) kasutatud meetoditest, tuvastatud probleemidest ja nende käsitlemise viisidest

¹ Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (EMPs kohaldatav tekst){SEC(2021) 551 final} - {SWD(2021) 557 final} - {SWD(2021) 601 final} - {SWD(2021) 602 final}.

106. Energiatõhususkohustuste süsteemi raames võivad liikmesriigid ☒ lubada kohustatud isikutel ☒ ~~teha emba kumba või mõlemat~~:

- a) ~~lubada kohustatud isikutel~~ arvestada oma kohustuste täitmisena energiateenuseosutaja või muu kolmanda isiku saavutatud sertifitseeritud energiasäästu, sealhulgas ka siis, kui kohustatud isikud edendavad muude riigi heakskiidetud asutuste või avaliku sektori asutuste kaudu meetmeid, mis võivad hõlmata ametlikke partnerlusi ja mida võib täiendada muude rahastamisallikatega. Kui liikmesriigid seda lubavad, tagavad nad, et energiasäästu sertifitseerimisel kehtib liikmesriikide kehtestatud selge, läbipaistev ja kõikidele turuosalistele avatud ja sertifitseerimiskulude minimeerimist taotlev heakskiitmismenetlus;
- b) ~~lubada kohustatud isikutel~~ arvestada teataval aastal saavutatud energiasäästu nii, nagu see oleks saavutatud mis tahes eelmisel neljal või järgmisel kolmel aastal, kuid mitte pärast artikli 87 lõikes 1 sätestatud kohustusperioodide lõppu.

Liikmesriigid hindavad ja asjakohasel juhul võtavad meetmeid, et minimeerida energiatõhususkohustuste süsteemide otseste ja kaudsete kulude mõju rahvusvahelisele konkurentsile avatud energiamahukate tööstusharude konkurentsivõimele.

117. Liikmesriigid avaldavad kord aastas kõikide kohustatud isikute või kohustatud isiku iga allkategorია saavutatud energiasäästu ja süsteemiga saavutatud koguenergiasäästu.

Alternatiivsed poliitikameetmed

1. Kui liikmesriigid otsustavad täita oma kohustusi artikli ~~87~~ lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu saavutamiseks alternatiivsete poliitikameetmetega, tagavad nad, et artikli ~~87~~ lõikes 1 nõutud energiasäästu saavutavad lõpptarbijad, ilma et see piiraks artikli ~~87~~ lõigete ~~84~~ ja ~~95~~ kohaldamist.
2. Kõikide meetmete jaoks, mis ei ole maksustamismeetmed, loovad liikmesriigid mõõtmis-, kontrollimis- ja tõendamissüsteemi, mille alusel kontrollitakse dokumenteeritult vähemalt statistiliselt olulist ja esindavat valimit osalevate või volitatud isikute poolt energiatõhususe suurendamiseks võetud meetmetest. Mõõtmine, kontrollimine ja tõendamine peab toimuma osalevatest või volitatud isikutest sõltumatult.

↓ uus

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete raames nende kehtestatud mõõtmis-, kontrolli- ja kontrollisüsteemidest, sealhulgas (kuid mitte ainult) kasutatud meetoditest, tuvastatud probleemidest ja nende käsitlemise viisidest.
4. Maksustamismeetmest teatamisel tõendavad liikmesriigid, kuidas maksustamismeetme kavandamisel on tagatud hinnasignaali tõhusus, näiteks maksumäär ja nähtavus aja jooksul. Maksumäära alandamise korral peavad liikmesriigid põhjendama, kuidas maksustamismeetmetega kaasneb endiselt uus energiasääst.

Artikkel 118

Energiaauditid ja juhtimissüsteemid ☒ ja energiaauditid ☒

↓ uus

🔄 Nõukogu

1. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtted, mille viimase kolme aasta keskmine aastane energiatarbimine kõigi energiakandjate summana on olnud suurem kui 100 TJ, rakendavad energiajuhtimissüsteemi. Energiajuhtimissüsteemi sertifitseerib sõltumatu asutus vastavalt asjakohastele Euroopa või rahvusvahelistele standarditele.

2. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtted, mille viimase kolme aasta keskmine aastane energiatarbimine kõigi energiakandjate summana on olnud suurem kui 10TJ ja mis ei rakenda energiajuhtimissüsteemi, läbivad energiaauditi. Energiaauditeid teevad kvalifitseeritud või akrediteeritud eksperdid sõltumatult ja kulutõhusalt kooskõlas artiklis 26 sätestatud nõuetega või teostavad ja kontrollivad energiaauditeid sõltumatud asutused siseriiklike õigusaktide alusel. Energiaauditid tehakse vähemalt iga nelja aasta järel alates eelmise energiaauditi kuupäevast.

Energiaauditite tulemused, sealhulgas nende auditite põhjal antud soovitused, edastatakse ettevõtte juhtkonnale. Liikmesriigid tagavad, et tulemused ja rakendatud soovitused avaldatakse ettevõtte aastaaruandes, ➡ [...] ➡ ➡ välja arvatud teave, mille suhtes kohaldatakse kaubandus- ja ärisaladuste ning konfidentsiaalsuse kaitset käsitlevaid liikmesriigi õigusnorme ➡ .

☞ Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel nõuavad liikmesriigid, et kui ettevõtte aastane energiatarbimine on konkreetsel aastal olnud suurem kui vastavalt 100 TJ või 10 TJ, siis tehakse see teave kättesaadavaks käesoleva artikli kohaldamise eest vastutavale riigi ametiasutusele. Selleks võivad liikmesriigid edendada uue või olemasoleva platvormi kasutamist vajalike andmete kogumise hõlbustamiseks riigi tasandil. ©

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

☞ Nõukogu

34. Liikmesriigid soodustavad selliste energiaauditite kättesaadavust kõikidele lõpptarbijatele, mis on kvaliteetsed ja kulutõhusad ning

- a) mida teevad sõltumatult kvalifitseeritud ja/või akrediteeritud eksperdid vastavalt kvalifitseerimiskriteeriumidele või
- b) mida rakendavad ja mille üle teostavad järelevalvet siseriiklike õigusaktide kohaselt sõltumatud asutused.

Esimeses lõigus osutatud energiaauditite võivad teha asutusesisesed eksperdid või energiaaudiitorid, tingimusel et asjaomane liikmesriik on kehtestanud süsteemi, millega tagatakse nende töö kvaliteet ja kontrollitakse seda, sealhulgas vajaduse korral süsteemi, mille kohaselt valitakse igal aastal juhuslikult vähemalt statistiliselt oluline osa kõikidest nende poolt tehtud energiaaudititest.

Energiaauditite ja energiajuhtimissüsteemide kvaliteedi tagamise nimel kehtestavad liikmesriigid läbipaistvad ja mittediskrimineerivad energiaauditite miinimumkriteeriumid, tuginedes VI lisale.

⇒ Liikmesriigid ☞ määravad pädeva asutuse või organi tagamaks ☞ ☞ [...], ☞ , et ☞ järgitakse ☞ energiaauditite ☞ tegemise tähtaegu, mis on täpsustatud lõikes 2, ning kohaldatakse õigesti VI lisas sätestatud miinimumkriteeriume ☞ ☞ [...]. ☞

Energiaauditid ei sisalda tingimusi, mis ei lase audititulemusi edastada mis tahes kvalifitseeritud/akrediteeritud energiateenuseosutajale, tingimusel et tarbija sellele vastu ei ole.

~~42.~~ Liikmesriigid töötavad välja programmid selleks, et julgustada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ⇒ , kelle suhtes ei kohaldata lõiget 1 ega lõiget 2, ⇐ läbi viima energiaauditeid ning sellele järgnevat auditite soovitude elluviimist.

Ilma et see piiraks ELi riigiabiõigust ning läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele tuginedes võivad liikmesriigid luua tugisüsteemid VKEdele, sealhulgas kui nad on sõlminud vabatahtlikud kokkulepped, selleks et katta energiaauditite ja nende käigus tehtud kulutõhusate soovitude rakendamise kulud, juhul kui rakendatakse kavandatud meetmeid.

Liikmesriigid juhivad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tähelepanu – kaasa arvates nende vastavate vahendavate esindusorganisatsioonide kaudu – konkreetsetele näidetele, kuidas energiajuhtimissüsteem võiks soodustada nende äritegevust. Komisjon abistab liikmesriike, toetades selle valdkonna parimate tavade vahetamist.

~~3. Samuti töötavad liikmesriigid välja programmid selleks, et suurendada asjakohase nõustamisteenuse kaudu kodumajapidamiste teadlikkust selliste auditite kasu kohta.~~

~~Liikmesriigid julgustavad energiaaudiitorite kvalifitseerimiseks vajalike koolitusprogrammide korraldamist, et oleks piisavalt eksperte.~~

~~4. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtetes, mis ei ole VKEd, tehakse energiaaudit, mida sõltumatult ja kulutõhusalt viivad läbi kvalifitseeritud ja/või akrediteeritud eksperdid või mida teevad ja mille üle teostavad järelevalvet siseriiklike õigusaktide kohaselt sõltumatud asutused hiljemalt 5. detsembriks 2015 ning vähemalt iga nelja aasta tagant viimase energiaauditi kuupäevast arvates.~~

↴ uus

5. Liikmesriigid töötavad välja programmid selleks, et julgustada ettevõtjaid, kes ei ole väikesed ega keskmise suurusega ettevõtjad ja kelle suhtes ei kohaldata lõiget 1 ega lõiget 2, läbi viima energiaauditeid ning sellele järgnevat auditite soovitude elluviimist.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

~~65.~~ Energiaaudit loetakse vastavaks lõike 4 ⇒ 2 ⇐ nõuetele, kui see viiakse sõltumatult läbi miinimumkriteeriumide põhjal, mis põhinevad VI lisal, ning mida rakendatakse sidusrühmade organisatsioonide ja määratud asutuse vahelise vabatahtliku kokkuleppe alusel ning mille üle teostab järelevalvet asjaomane liikmesriik või muud asutused, kellele pädevad asutused on delegeerinud asjakohase ülesande, või komisjon.

Energiateenuseid pakkuvate turuosaliste juurdepääs põhineb läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel.

↓ uus

➡ Nõukogu

7. Ettevõtjad, kes rakendavad energiatõhususe lepingut, vabastatakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmisest tingimusel, et energiatõhususe leping ➡ hõlmab energiajuhtimissüsteemi vajalikke elemente ning et leping ⬅ vastab XIV lisas sätestatud nõuetele.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

86. Ettevõtjad, kes ei ole VKEd ja kes rakendavad sõltumatu asutuse poolt vastavalt asjakohastele Euroopa või rahvusvahelistele standarditele sertifitseeritud energia- või keskkonnajuhtimissüsteemi, vabastatakse lõike 4 ⇒ lõigete 1 ja 2 ⇐ nõuetest, tingimusel, et asjaomane ☒ keskkonna ☒ juhtimissüsteem hõlmab energiaauditi tegemist miinimumkriteeriumide põhjal, mis põhinevad VI lisal.

97. Energiaauditid võivad olla eraldiseisvad või moodustada osa suuremast keskkonnaauditist. Liikmesriigid võivad nõuda, et olemasoleva või kavandatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrguga ühendamise tehnilise ja majandusliku teostatavuse hindamine oleks energiaauditi osa.

Ilma et see piiraks liidu riigiabiõigust, võivad liikmesriigid rakendada stiimuli- ja toetuskavasid energiaauditite käigus tehtud soovitusete ja samalaadsete meetmete elluviimiseks.

↕ new

⇒ Council

⇒ Nõukogu

⇒ Artikkel 11a

Andmekeskused ⇒

⇒ [...] ⇒ 1. ⇒ Liikmesriigid nõuavad, et kõigi nende territooriumil asuvate märkimisväärse energiatarbimisega andmekeskuste omanikud ja käitajad teeksid 15. märtsiks 2024 ja seejärel igal aastal avalikkusele kättesaadavaks VI ⇒ [...] ⇒ lisa punktis a ⇒ sätestatud teabe, mille liikmesriigid seejärel komisjonile esitavad. ⇒ 1 ⇒

¹ Komisjon tegeleb praegu andmekeskuste märkimisväärse energiatarbimise kontseptsiooniga. Selle töö tulemus võib kujuneda seadusandliku teksti osaks või saada hilisemas etapis delegeeritud õigusaktiks.

➡ 2. Lõike 1 sätteid ei kohaldata andmekeskuste suhtes, mida kasutatakse või mis pakuvad oma teenuseid üksnes kaitsevaldkonna, tsiviiljulgeoleku ning elanike kaitse lõppeesmärgil. ©

➡ 3. Komisjon loob 30. juuniks 2024 andmekeskusi käsitleva ELi andmebaasi, mis sisaldab liikmesriikide poolt lõike 1 kohaselt edastatud teavet. ELi andmebaas on avalikult kättesaadav. ©

↓ 2012/27/EL

Artikkel ~~129~~

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 1 punkt a

Maagaasi koguse mõõtmine

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 1 punkt b

1. Niivõrd kui see on tehniliselt võimalik, rahaliselt mõistlik ning potentsiaalse energiasäästuga seoses proportsionaalne, tagavad liikmesriigid, et maagaasi lõpptarbijad on varustatud konkurentsivõimelise hinnaga individuaalsete arvestitega, mis mõõdavad täpselt lõpptarbijate tegelikku energiatarbimist ja annavad teavet tegeliku tarbimisaja kohta.

↓ 2012/27/EL

Sellised konkurentsivõimelise hinnaga individuaalsed arvestid võetakse kasutusele alati kui:

- a) olemasolev arvesti välja vahetatakse, välja arvatud juhul, kui see ei ole tehniliselt võimalik või kulutõhus, pidades silmas hinnangulist potentsiaalset säästu pikas perspektiivis;
 - b) uus hoone ühendatakse võrku või kui hoonet renoveeritakse põhjalikult, nagu on määratletud direktiivis 2010/31/EL.
-

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 1 punkt c

2. Kui liikmesriigid rakendavad arukaid arvestisüsteeme ja võtavad kasutusele arukad arvestid maagaasi tarbimise mõõtmiseks kooskõlas direktiiviga 2009/73/EÜ:

↓ 2012/27/EL

- a) tagavad nad, et arvestisüsteemid annavad lõpptarbijatele teavet tegeliku tarbimisaja kohta ning et arvestite miinimumfunktsioonide määramisel ja turuosalistele kohustuste kehtestamisel võetakse täielikult arvesse energiatõhususe eesmäärke ja lõpptarbijate kasu;
- b) tagavad nad arukate arvestite ja andmete edastamise turvalisuse ning lõpptarbijate privaatsuse kooskõlas asjakohaste andmekaitset ja eraelu puutumatust käsitlevate liidu õigusaktidega;
- ce) nõuavad nad, et tarbijatele antakse arukate arvestite paigaldamisel asjakohast nõu ja teavet, eriti nende kõikide võimaluste kohta seoses näitude lugemise ning energiatarbimise jälgimisega.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 6 (kohandatud)

Artikkel ~~139a~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee mõõtmine

1. Liikmesriigid tagavad, et kaugkütte, kaugjahutuse ja sooja tarbevee lõpptarbijad varustatakse konkurentsivõimelise hinnaga arvestitega, mis kajastavad täpselt tegelikku energiatarbimist.
2. Kui hoonele tarnitakse kütet, jahutust või sooja tarbevett mitut hoonet teenindavast kesksest allikast või kaugkütte- või kaugjahutussüsteemist, paigaldatakse arvesti soojusvaheti juurde või tarnimiskohta.

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimispõhine mõõtmine ja kulude jaotamine

1. Kortermajades ja mitmeotstarbelistes hoonetes, kus on keskküte või -jahutus või mida varustatakse kaugkütte- või kaugjahutussüsteemist, paigaldatakse individuaalsed arvestid, et mõõta kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimist igas hooneüksuses, kui see on tehniliselt teostatav, kulutasuv ja proportsioonis potentsiaalse energiasäästuga.

Kui individuaalsete arvestite kasutamine ei ole tehniliselt teostatav ega kulutõhus iga hooneüksuse kütte tarbimise mõõtmiseks, kasutatakse igal radiaatoril soojatarbimise mõõtmiseks individuaalseid küttekulujaotureid, välja arvatud juhul, kui liikmesriik tõendab, et selliste küttekulujaoturite paigaldamine ei ole kulutõhus. Sellistel juhtudel võib kaaluda alternatiivseid kulutõhusaid soojatarbimise mõõtmise viise. Iga liikmesriik sõnastab selgelt tehnilise teostamatuse ja kulutasuvuse puudumise kindlaksmääramise üldkriteeriumid, metoodika ja/või korra ning avaldab need.

2. Uutes kortermajades ja uute mitmeotstarbeliste hoonete elamiseks mõeldud osades, kus on keskne kütteallikas sooja tarbevee jaoks või mida varustatakse kaugküttesüsteemist, paigaldatakse individuaalsed arvestid sooja tarbevee mõõtmiseks, ilma et see piiraks lõike 1 esimese lõigu kohaldamist.

3. Kui kortermaju või mitmeotstarbelisi hooneid varustatakse kaugkütte- või kaugjahutussüsteemist või kui sellistes majades on põhiline ühine küte või jahutus, tagavad liikmesriigid, et neil on läbipaistvad ja avalikult kättesaadavad riiklikud eeskirjad kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise kulude jaotamise kohta sellistes hoonetes, et tagada individuaalse tarbimise arvestuse läbipaistvus ja täpsus. Kui see on asjakohane, hõlmavad nimetatud eeskirjad juhiseid energiakulude jaotamise viisi kohta järgmiselt:

- a) soe tarbevesi;
- b) hoone seadmetest kiirguv soojus ja ühispindade kütmiseks kasutatav soojus (kui trepikodades ja koridorides on radiaatorid);
- c) korterite küte ja jahutus.

Artikkel 159e

Kaugloetavuse nõue

1. Artiklite 139a ja 149b kohaldamiseks paigaldatakse ~~pärast 25. oktoobrit 2020~~ ☒ arvestite ja küttekulujaoturite uuel paigaldamisel ☒ üksnes kaugloetavaid arvesteid ja küttekulujaotureid. Kohaldatakse ~~jätkuvalt~~ artikli 149b lõikes 1 sätestatud tehnilise teostatavuse ja kulutõhususe tingimusi.

2. Paigaldatud arvestid ja küttekulujaoturid, mis ei ole kaugloetavad, ehitatakse ümber kaugloetavaks või vahetatakse välja kaugloetavate arvestitega hiljemalt 1. jaanuariks 2027, välja arvatud juhul, kui asjaomane liikmesriik tõendab, et see ei ole kulutasuv.

↓ 2012/27/EL

Artikkel ~~164~~

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 2 punkt a

Maagaasi arvetel esitatav teave

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 2 punkt b
(kohandatud)

1. Kui lõpptarbijatel ei ole direktiivis 2009/73/EÜ osutatud arukaid arvesteid, tagavad liikmesriigid hiljemalt 31. detsembriks 2014, kui see on tehniliselt teostatav ja majanduslikult põhjendatud, kooskõlas VII lisa punktiga 1.1, et maagaasi arvetel esitatav teave on usaldusväärne, täpne ja vastab tegelikule tarbimisele.

↓ 2012/27/EL

Selle kohustuse võib täita näitude regulaarse iselugemise süsteemi abil, mille puhul lõpptarbijad teatavad oma arvesti näidud energiatarnijale. Ainult siis, kui lõpptarbijal ei ole teatanud arvesti näitusid teatava arveperioodi kohta, esitatakse arve hinnangulise tarbimise või ühtse määra alusel.

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 2 punkt c

2. Vastavalt direktiivile 2009/73/EÜ paigaldatud arvestid võimaldavad esitada arvetel tegelikul tarbimisel põhinevat täpset teavet. Liikmesriigid tagavad, et lõpptarbijatel on kerge juurdepääs täiendavale teabele varasema tarbimise kohta, et nad saaksid andmeid ise üksikasjalikult kontrollida.

Varasemat tarbimist käsitlev täiendav teave sisaldab:

- a) kumulatiivseid andmeid vähemalt eelneva kolme aasta kohta või perioodi kohta alates varustuslepingu algusest, kui see on lühem. Andmed on vastavuses ajavahemikega, mille kohta on arvete esitamisega seotud teavet sagedasti koostatud;
- b) üksikasjalikke andmeid kasutamise aja järgi mis tahes päeva, nädala, kuu ja aasta kohta. Nimetatud teave tehakse lõpptarbijale kättesaadavaks interneti või arvesti liidese kaudu vähemalt eelneva 24 kuu kohta või perioodi kohta alates varustuslepingu algusest, kui see on lühem.

3. Olenemata sellest, kas arukad arvestid on paigaldatud või mitte, teevad liikmesriigid järgmist:

- a) nõuavad, et lõpptarbijaja soovi korral tehakse teave lõpptarbijate energiaarvete ja varasema tarbimise kohta kättesaadavaks lõpptarbijaja poolt määratud energiateenuseosutajale selles ulatuses, millises see teave on kättesaadav;
- b) tagavad, et lõpptarbijad saavad valida võimaluse saada arvetel esitatavat teavet ja arveid elektrooniliselt ning et nad saavad soovi korral selge ja arusaadava selgituse selle kohta, kuidas nende arve koostati, eelkõige juhul, kui arved ei põhine tegelikul tarbimisel;
- c) tagavad, et vastavalt VII lisale tehakse koos arvega kättesaadavaks asjakohane teave, mille abil lõpptarbijad saavad tervikliku ülevaate jooksvatest energiakuludest;
- d) võivad sätestada, et lõpptarbijaja soovi korral ei käsitleta nendel arvetel esitatavat teavet maksetaotlusena. Sellistel juhtudel tagavad liikmesriigid, et energiaallikate tarnijad pakuvad paindlikku korraldust tegelike maksete jaoks;

- e) nõuavad, et tarbijatele esitataks nende nõudmisel energiakulusid käsitlevad andmed ja hinnangud õigel ajal ja kergesti mõistetavas vormis, mida nad saavad kasutada tehingute võrdsel alusel võrdlemiseks.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 8
(kohandatud)

Artikkel ~~1740-a~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee arvetel esitatav teave ja tarbimisandmed

1. Kui on paigaldatud arvestid ja küttekulujaoturid, tagavad liikmesriigid, et arvetel esitatav teave ja tarbimisandmed on usaldusväärsed, täpsed ja põhinevad tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul, vastavalt ~~VIIIVIIa~~ lisa punktidele 1 ja 2 kõigi lõppkasutajate puhul, ~~kelleks on füüsilised või juriidilised isikud, kes ostavad kütet, jahutust ja sooja tarbevett isiklikuks lõpptarbimiseks, või füüsilised või juriidilised isikud, kes kasutavad eramaja või kortermaja või mitmeotstarbelise hoone üksust, millele tarnitakse kütet, jahutust või sooja tarbevett kesksest allikast, ja kellel ei ole otse-ega individuaalset lepingut energiatarnijaga.~~

Kui liikmesriik nii ette näeb, võib seda kohustust täita näitude regulaarse iselugemise süsteemiga, mille puhul lõpptarbijad või -kasutajad teatavad oma arvesti näidud energiatarnijale, välja arvatud juhul, kui kasutatakse artikli ~~149b~~ kohast küttekulujaoturitel põhinevat tarbimispõhist mõõtmist. Arve esitataks hinnangulise tarbimise või ühtse määra alusel üksnes juhul, kui lõpptarbija või -kasutaja ei ole teatanud arvestinäitusid teatava arveperioodi kohta.

2. Liikmesriik

- a) nõuab, et kui teave lõppkasutaja energiaarvete ja varasema tarbimise kohta või küttekulujaoturi näidud on kättesaadavad, tehakse need lõppkasutaja taotluse korral kättesaadavaks tema määratud energiateenuseosutajale;

- b) tagab, et lõpptarbijatele pakutakse võimalust saada arvetel esitatavat teavet ja arveid elektrooniliselt;
- c) tagab, et kõikidele lõppkasutajatele esitatakse selge ja arusaadav teave arvega vastavalt ~~VIIIVIIa~~ lisa punktile 3, ning
- d) edendab küberturvalisust ja tagab lõppkasutajate eraelu puutumatuse ja andmekaitse kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

Liikmesriik võib näha ette, et lõpptarbija taotluse korral ei käsitata arvel esitatavat teavet maksenõudena. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et tegelike maksete tegemiseks pakutakse paindlikku korda.

3. Liikmesriigid otsustavad, kes vastutavad lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe esitamise eest lõppkasutajatele, kellel ei ole otse- ega individuaalset lepingut energiatarnijaga.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 9

Artikkel ~~1844~~

↓ 2019/944 artikli 70 lõige 3

Maagaasi tarbimise mõõtmisandmetele ja arvel esitatava teabe juurdepääsu kulu

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 9

Liikmesriigid tagavad, et lõpptarbijad saavad kõik oma arved ja arvetel esitatava teabe energia tarbimise kohta tasuta ning et lõpptarbijad pääsevad oma tarbimisandmetele juurde asjakohasel viisil ja tasuta.

Artikkel ~~1944a~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise mõõtmise andmetele, arvetel esitatavale teabele ja tarbimisandmetele juurdepääsu kulu

1. Liikmesriigid tagavad, et lõppkasutajad saavad kõik arved ja arvetel esitatava teabe energiatarbimise kohta tasuta ning et lõppkasutajad pääsevad oma tarbimisandmetele juurde asjakohasel viisil ja tasuta.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1, jaotatakse kortermajades ja mitmeotstarbelistes hoonetes kütte, jahutuse ja sooja tarbevee individuaalse tarbimise eest arvetel esitatava teabe koostamise kulud artikli ~~149b~~ kohaselt kasumit mittetaotleval viisil. Kulud, mis tulenevad sellest, et nimetatud ülesanne antakse kolmandale isikule, näiteks teenuseosutajale või kohalikule energiatarnijale, ja mis hõlmavad tegeliku individuaalse tarbimise mõõtmist, jaotamist ja arvestamist sellistes hoonetes, võib edasi kanda lõppkasutajatele niivõrd, kuivõrd need kulud on mõistlikud.
3. Et tagada lõikes 2 osutatud tarbimispõhise mõõtmise teenuste mõistlikud kulud, võivad liikmesriigid ergutada konkurentsi kõnealuses teenusesektoris, võttes asjakohaseid meetmeid, näiteks soovitades või muul moel edendades hankemenetluse kasutamist või koostalitlusvõimeliste seadmete ja süsteemide kasutamist, mis hõlbustavad teenuseosutaja vahetamist.

IV PEATÜKK

TARBIJATE TEAVITAMINE JA NENDE MÕJUVÕIMU SUURENDAMINE

Artikkel 20

Lepingulised põhiõigused küttele, jahutusele ja soojale tarbeveele

1. Ilma et see piiraks tarbijakaitset käsitlevate liidu õigusnormide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL¹ ning nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ² kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et lõpptarbijatele ja kui neile on sõnaselgelt osutatud, lõppkasutajatele antakse käesoleva artikli lõigetes 2–8 sätestatud õigused.

2. Lõpptarbijatel on õigus sõlmida tarnijaga leping, milles esitatakse:

- a) tarnija nimi [...] aadress ja kontaktandmed ;
- b) osutatavad teenused ja lepingus sisalduva [...] teenuse kvaliteedi
miinimum tase;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

² Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

- c) ➡ lepingus sisalduvate ja ilma lisatasuta ⬅ pakutavate hooldusteenuste liigid;
- d) ajakohase teabe saamise viisid kõigi kohaldatavate tasude, hooldustasude ning komplektina pakutavate toodete ja teenuste kohta;
- e) lepingu kestus, lepingu ja teenuste osutamise, sealhulgas seotud toodete ja teenuste, pikendamise ja lõpetamise tingimused ning teave selle kohta, kas lepingu tasuta lõpetamine on lubatud;
- f) võimalikud hüvitised ja tagasimakse kord juhul, kui teenuse kvaliteet ei vasta kokkulepitule, sealhulgas ebatäpne arve või arve hilinenud esitamine;
- g) artikli 21 kohase vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse algatamise kord;
- h) tarbijaõigusi käsitlev teave, sealhulgas teave kaebuste käsitlemise kohta ja kogu käesolevas lõikes osutatud teave, mis edastatakse selgelt arvel või ettevõtja veebisaidil;
- ➡ i) kontaktandmed, mis võimaldavad kliendil teha kindlaks asjakohased ühtsed kontaktpunktid, millele on osutatud artikli 21 lõike 2 kolmanda lõigu punktis i. ⬅

Tingimused peavad olema õiglasel ja ette teada. Igal juhul tuleb see teave esitada enne lepingu sõlmimist või kinnitamist. Kui leping sõlmitakse vahendaja kaudu, peab käesolevas lõikes osutatud teave olema samuti kättesaadav enne lepingu sõlmimist.

Peamiste lepingutingimuste ➡ „sealhulgas hindade ja tasude” ⬅ kokkuvõtte esitatakse lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele arusaadaval viisil ning täpselt ja selges sõnastuses.

3. Lõpptarbijaid teavitatakse piisavalt igast kavatsusest lepingutingimusi muuta ➡ ning võimalusest, et nende leping lõpetatakse, kui nad ei nõustu uute tingimustega ☹ . Tarnijad peavad nende lõpptarbijatele läbipaistval ja arusaadaval viisil ise teatama kõigist tarnehinna kohandamistest, samuti kohandamise põhjustest ja eeltingimustest ning selle ulatusest kohasel ajal hiljemalt kaks nädalat ja kodutarbijate puhul üks kuu enne kohandamise jõustumist. ➡ Lepingu lõpetamisega ei kaasne lõpptarbija jaoks täiendavat kulu. ☹

4. Tarnijad pakuvad lõpptarbijatele laia makseviiside valikut. Makseviisid ei tohi olla tarbijate suhtes asjatult diskrimineerivad. Tasude erinevused, mis on seotud makseviisi või ettemaksusüsteemiga, peavad olema objektiivsed, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed ega tohi ületada otseseid kulusid, mida makse saaja seoses konkreetse makseviisi või ettemaksusüsteemi kasutamisega kandis, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366¹ artiklile 62.

5. Vastavalt lõikele 6 ei seata kodutarbijaid, kes saavad kasutada ettemaksusüsteemi, ettemaksusüsteemi kohaldamise korral ebasoodsamasse olukorda.

6. Tarnijad pakuvad lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele õiglasi ja läbipaistvaid üldtingimusi, mis peavad olema selged ja üheselt mõistetavad ega tohi sisaldada mittelepingulisi tõkkeid tarbijate õiguste teostamisele, näiteks ülemäärast lepingulist dokumentatsiooni. Tarbijaid tuleb kaitsta ebaõiglase või eksitavate müügiviiside eest. Lõppkasutajatele antakse taotluse korral juurdepääs kõnealustele üldtingimustele. Puuetega lõpptarbijatele antakse kogu asjakohane teave oma tarnijaga sõlmitud lepingu kohta neile kättesaadaval kujul.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35–127).

7. Lõpptarbijatel ja lõppkasutajatel on õigus sellele, et tarnijad osutavad teenuseid ja käsitlevad kaebusi heal tasemel. Tarnijad käsitlevad kaebuseid lihtsal, õiglasel ja kiirel viisil.

➡ 7a. Kavandatud lahtiühendamise korral pakuvad tarnijad asjaomastele tarbijatele piisavat teavet alternatiivsete meetmete kohta piisavalt aegsasti ja täiendava tasuta. Sellised alternatiivsed meetmed võivad olla toetusallikad, mille abil saab vältida lahtiühendamist, ettemaksusüsteemid, energიაauditid, energiakonsultandi teenused, alternatiivsed maksekavad, võlanõustamine või lahtiühendamise moratoriumid. 🗨

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

Artikkel ~~21~~⁴²

~~Tarbijate Teavitamise ja kaasamise programm~~ ☒ ne ja teadlikkuse suurendamine ☒

↓ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et teave kättesaadavate energiatõhususe parandamise meetmete, üksiktegevuste ning finants- ja õigusraamistike kohta on läbipaistev ning seda levitatakse laialdaselt kõigile asjaomastele turuosalistele, näiteks lõpptarbijatele, lõppkasutajatele, tarbijaorganisatsioonidele, kodanikuühiskonna esindajatele, taastuenergiakogukondadele, kodanike energiakogukondadele, kohalikele ja piirkondlikele asutustele, energiaagentuuridele, sotsiaalteenuste osutajatele, ehitajatele, arhitektidele, inseneridele, keskkonna- ja energიაaudiitoritele ning ehitusdetailide paigaldajatele, nagu on määratletud direktiivi 2010/31/EL artikli 2 lõikes 9.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

~~21.~~ Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, mille eesmärk on edendada ja hõlbustada lõpptarbijate ~~sealhulgas kodutarbijate~~ ⇒ ja lõppkasutajate ⇐ tõhusat energia kasutamist. Need meetmed ~~võivad olla~~ ⇒ peavad olema ⇐ osa riiklikust strateegiast ⇒ , nagu näiteks määruse (EL) 2018/1999 kohane lõimitud riiklik energia- ja kliimakava või direktiivis 2010/31/EL määratletud pikaajaline renoveerimisstrateegia ⇐.

~~2. Lõike 1~~ ⇒ Käesoleva artikli ⇐ kohaldamise eesmärgil hõlmavad need meetmed ~~vähemalt ühte punktis a või b nimetatud elementidest~~

~~a)~~ eri vahendeid ja poliitikaid käitumisharjumuste muutmiseks, ~~sealhulgas~~ näiteks:

- i) fiskaalstiimulid;
- ii) juurdepääs rahastamisele, ⇒ vautšeritele, ⇐ toetustele ja subsiidiumidele;
- iii) teavitamine ⇒ puuetega inimestele kättesaadavas vormis ⇐;
- iv) näidisprojektid;
- v) tegevus töökohal;

↓ uus

vi) koolitustegevus;

vii) digitaalsed vahendid.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

⇒ Käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil hõlmavad need meetmed ⇒ [...] ⇐

⇒ [...] ⇐ tarbijate ja tarbijaorganisatsioonide ⇒ turuosaliste (näiteks selliste, kellele on osutatud lõikes 1) ⇐ ⇒ jaoks toetava raamistiku loomist, eelkõige järgmistel eesmärkidel ⇐ ⇒ [...] ⇐ võimalikul üleminekul arukate arvestite kasutamisele, teavitades:

↓ uus

i) ühtsete kontaktpunktide või sarnaste mehhanismide loomine energiatõhususe alaseks tehniliseks, haldus- ja finantsalaseks nõustamiseks ning abiks, sealhulgas hoonete energiatõhusamaks renoveerimiseks ja taastuenergia kasutuselevõtuks lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele, eelkõige kodumajapidamistele ja väiketarbijatele, kes ei ole kodutarbijad;

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

ii) teavitadesmine

⇒ kulutõhusast ja hõlpsasti saavutatavast energiakasutuse muutusest;

iii) ⇒ teavitamine ⇐ energiatõhususe meetmetest ⇒ ja rahastusvahenditest ⇐

↓ uus

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇒ uus

⇒ uus

↕ uus

➡ Nõukogu

4. Liikmesriigid tagavad, et lõpptarbijatel, lõppkasutajatel, vähekaitstud tarbijatel, energiaostuvõimetutel inimestel ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatel inimestel on käesolevas direktiivis sätestatud õiguste ja kohustustega seotud vaidluste lahendamiseks juurdepääs lihtsale, õiglasele, läbipaistvale, sõltumatule, tõhusale ja tulemuslikule vaidluste kohtuvälisele lahendamisele sõltumatu mehhanismi kaudu, näiteks energiaombudsman või tarbijakaitseorgan, või reguleeriva asutuse kaudu. Kui lõpptarbija on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL¹ artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud tarbija, siis peab vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism vastama eelnimetatud direktiivis sätestatud nõuetele. ➡ Selleks võib kasutada liikmesriikides olemasolevaid vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanisme, tingimusel et need on sama tõhusad. 🗨️

Vajaduse korral tagavad liikmesriigid, et vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused teevad koostööd, et võimaldada lihtsat, õiglast, läbipaistvat, sõltumatut, tõhusat ja tulemuslikku vaidluste kohtuvälist lahendamist kõikide vaidluste korral, mis on tingitud toodetest või teenustest, mis on seotud või kuuluvad ühte paketti käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva toote või teenusega.

Ettevõtjate osalemine kodutarbijatele suunatud vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismis on kohustuslik, välja arvatud juhul, kui liikmesriik tõendab komisjonile, et muud mehhanismid on sama tulemuslikud.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

~~Artikkel 19~~

~~Muud energiatõhususe edendamise meetmed~~

~~51. Ilma et see piiraks nende liikmesriikide asjaõiguse ja rendiõiguse aluspõhimõtteid, võtavad~~
~~hindavad liikmesriigid energiatõhususe saavutamise valdkonna õigusnormide alaste ja muude~~
~~tõkete kõrvaldamisega seotud vajalikke meetmeid õigusnormidega seotud ja muid tõkkeid~~
~~energiatõhususe saavutamisele ning vajaduse korral võtavad nende kõrvaldamiseks asjakohased~~
~~meetmed eelkõige seoses järgmisega:~~

~~a) hoone või hooneüksuse omaniku omanikke ja üürniku üürnikke või eri~~
~~omanikke mõjutavate stiimulite erinevused, et nimetatud osalisi ei takistaks tõhususe parandamisse~~
~~investeerimast asjaolu, et nemad ise ei saa sellest kogu kasu või et puuduvad eeskirjad kulude ja~~
~~kasu jagamiseks nende vahel, sealhulgas riiklikud eeskirjad ja meetmed, millega reguleeritakse~~
~~otsustusprotsesse mitme omanikuga hoonete puhul;~~

Selliste tõkete kõrvaldamise meetmeteks võivad olla stiimulite pakkumine, õiguslike või
regulatiivsete sätete tühistamine või muutmine, juhiste ja tõlgendavate teatiste vastuvõtmine või
haldusmenetluste lihtsustamine , sealhulgas riiklikud eeskirjad ja meetmed, millega
reguleeritakse otsustusprotsesse mitme omanikuga hoonete puhul , ning võimalus kasutada
kolmanda isiku pakutavaid finantseerimislahendusi . Nimetatud meetmeid võib kombineerida
lõikes 1 osutatud turuosalistele pakutava energiatõhususalase hariduse, koolituse ja konkreetse
teabe ning tehnilise abiga.

~~2. Lõikes 1 osutatud tõkete hindamisest ja meetmetest teatatakse komisjonile artikli 24 lõikes 2 osutatud esimeses riiklikus energiatõhususe tegevuskavas. Komisjon innustab sellega seoses riiklike parimate tavade jagamist.~~

↓ uus

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et toetada mitmepoolset dialoogi, milles osalevad asjaomased avaliku sektori ja sotsiaalpartnerid, näiteks omanike ja üürnike organisatsioonid, tarbijaorganisatsioonid, taastuvenegiakogukonnad, kodanike energiakogukonnad, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, asjaomased avaliku sektori asutused ja ametid, ning eesmärgi esitada ettepanekud ühiselt heaks kiidetud meetmete, stiimulite ja suuniste kohta, mis seonduvad stiimulite jaotamisega omanike ja üürnike vahel või hoone või hoone osa omanike vahel.

Iga liikmesriik teatab sellistest tõketest ja oma pikaajalise renoveerimisstrateegia raames võetud meetmetest vastavalt direktiivi 2010/31/EL artiklile 2a ja määrusele (EL) 2018/1999.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

~~65.~~ Komisjon julgustab liikmesriike vahetama ja levitama laialdaselt teavet ~~parimate~~ ⇒ heade ⇐ energiatõhususe tavade ⇒ ja stiimulite erinevuse leevendamise meetodite ⇐ kohta.

Artikkel 22

Vähekaitstud klientide võimestamine ja kaitse ning energiaostuvõimetuse leevendamine

1. ➡ Ilma et see piiraks nende riikliku majandus- ja sotsiaalpoliitika rakendamist, ➡ [...] ➡ võtavad ➡ liikmesriigid ➡ asjakohaseid meetmeid, et võimestada ja kaitsta energiaostuvõimetuid inimesi, vähekaitstud kliente ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavaid inimesi.

Direktiivi (EL) 2019/944 artikli 28 lõike 1 ja artikli 29 ning direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõike 3 kohase vähekaitstud klientide mõiste määratlemisel võtavad liikmesriigid arvesse lõppkasutajaid.

2. Liikmesriigid ➡ [...] ➡ võivad rakendada ➡ energiaostuvõimetuse leevendamiseks energiatõhususe parandamise meetmeid ja nendega seotud tarbijakaitse- või teavitamismeetmeid, eelkõige artiklis 21 ja artikli 8 lõikes 3 sätestatud meetmeid, esmajärjekorras vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste suhtes.

3. ➡ [...] ➡ ➡ Vähekaitstud ➡ klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste toetamiseks ➡ võivad ➡ ➡ [...] ➡ liikmesriigid ➡ teha ➡ järgmist:

a) rakendavad energiatõhususe parandamise meetmeid, et leevendada jaotuslikku mõju, mis tuleneb muudest poliitikatest ja meetmetest, näiteks käesoleva direktiivi artikli 10 kohaselt rakendatavad maksustamismeetmed või HKSi direktiivi [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] kohane heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamine hoonete ja transpordisektori suhtes;

- b) kasutavad parimal võimalikul viisil ära riiklikul ja liidu tasandil kättesaadavaid avaliku sektori vahendeid, sealhulgas, kui see on asjakohane, rahalist toetust, mida liikmesriik on saanud kliimameetmete sotsiaalfondist vastavalt [kliimameetmete sotsiaalfondi määruse (COM 2021 568 final) artiklitele 9 ja 14], ning ELi heitkogustega kauplemise süsteemi [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] kohastest saastekvootide enampakkumistest saadavat tulu, et investeerida prioriteetsete meetmetena energiatõhususe parandamise meetmetesse;
- c) teevad vajaduse korral varakult tulevikku suunatud investeeringuid energiatõhususe parandamise meetmetesse enne muude poliitikasuundade ja meetmete jaotusliku mõju avaldumist;
- d) edendavad tehnilist abi ning rahastamisvahendite, näiteks arvepõhiste skeemide, kohaliku kahju allahindluse, tagatisfondide, täielikule renoveerimisele ja minimaalselt tagatud energiasäästuga renoveerimisele suunatud fondide kasutuselevõttu;
- e) edendavad sotsiaalpartneritele antavat tehnilist abi, et edendada vähekaitstud klientide aktiivset osalemist energiaturul ja positiivseid muutusi nende energiatarbimiskäitumises;
- f) tagavad juurdepääsu rahalistele vahenditele, toetustele või subsiidiumidele, mis on seotud minimaalse energiasäästuga.

4. Liikmesriigid loovad eri sektorite, näiteks tervishoiu-, ehitus- ja sotsiaalsektori ekspertide võrgustiku, et töötada välja strateegiad , millega toetada kohalikke ja riiklikke otsustajaid, kuni nad rakendavad [...] energiatõhususe parandamise meetmeid [...] ning [...] tehnilist [...] abi ja rahastamisvahendeid, mille eesmärk on leevendada energiaostuvõimetust, [...] või usaldavad need ülesanded olemasolevale võrgustikule . Liikmesriigid töötavad selle nimel, et tagada ekspertide võrgustiku koosseis, mis tagaks soolise tasakaalu ja kajastaks kõigi [...] vaatenurki [...] .

Liikmesriigid võivad anda sellele ekspertide võrgustikule ülesandeks ➤ nõustamise järgmistes küsimustes ⚡ :

- a) ➤ [...] ⚡ energia, energiaostuvõimetuse ja kaitsetumate tarbijate, sealhulgas lõpptarbijate riiklikud määratlused, näitajad ja kriteeriumid;
- b) ➤ selliste ⚡ ➤ [...] ⚡ energiaostuvõimetuse probleemiga seotud ➤ asjakohaste näitajate ⚡ ➤ [...] ⚡ ja ➤ andmekogumite ⚡ ➤ [...] ⚡ ➤ väljatöötamine ⚡ , mida tuleks kasutada ja mille kohta aru anda või neid täiustada;
- c) ➤ [...] ⚡ meetodid ja meetmed, et tagada ➤ elamiskulude ⚡ taskukohasus, eluasemekulude neutraalsuse edendamine või viisid tagamaks, et energiatõhususe parandamise meetmetesse investeeritud riiklikest vahenditest saaksid kasu nii hoonete ja hooneosade omanikud kui ka üürnikud, eelkõige vähekaitsstud kliendid, energiaostuvõimetud inimesed ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavad inimesed;
- d) ➤ meetme ➤ d ⚡ ➤ [...] ⚡ , et ennetada või parandada olukordi, milles konkreetsete rühmade oht olla energiaostuvõimetusest mõjutatud on suurem või keda energiaostuvõimetus mõjutab negatiivsemalt ➤ [...] ⚡ .

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

~~3. Komisjon vaatab läbi mõju, mis on tema meetmetel, mille eesmärk on toetada platvormide loomist energiatõhususe koolitusprogrammide edendamisel, millesse on kaasatud muu hulgas Euroopa sotsiaalse dialoogi organid, ja esitab vajaduse korral lisameetmeid. Komisjon julgustab Euroopa sotsiaalpartnereid energiatõhususe üle arutlema.~~

VIII PEATÜKK

ENERGIATARNIMISE TÕHUSUS

Artikkel ~~23~~4

Kütte ja jahutuse ~~tõhususe edendamine~~ hindamine ja kavandamine

 uus

 Nõukogu

1. Osana määruse (EL) 2018/1999 kohastest [...] lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest [...] ja nende ajakohastatud versioonidest (2024. aasta juuni seisuga) , esitab iga liikmesriik komisjonile kütte ja jahutuse põhjaliku hinnangu. Kõnealune põhjalik hindamine sisaldab IX lisas sätestatud teavet ja sellega kaasneb direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 15 lõike 7 kohane hindamine.

 2. Liikmesriigid tagavad, et põhjalikust hindamisest mõjutatud sidusrühmadele antakse võimalus osaleda kütte- ja jahutuskavade koostamises, põhjalikus hindamises ning poliitikas ja meetmetes vastavalt liikmesriigi õigusnormidele, millega kaitstakse kaubandus- ja ärisaladusi ning konfidentsiaalsust.

 2012/27/EL (kohandatud)

 Nõukogu

~~1. Tõhusa koostootmise ja tõhusa kaugkütte ja jahutuse kohaldamise võimaluste kohta viivad liikmesriigid 31. detsembriks 2015 läbi põhjaliku hindamise, mis sisaldab VIII lisas sätestatud teavet, ja teatavad sellest komisjonile. Kui nad on samaväärse hindamise juba teinud, teavitavad nad sellest komisjoni.~~

~~Põhjaliku hindamise käigus võetakse täielikult arvesse direktiivi 2004/8/EÜ põhjal koostatud riikide tõhusa koostootmise potentsiaali analüüsi tulemusi.~~

~~Komisjoni taotlusel ajakohastatakse hindamist ja sellest teatatakse komisjonile iga viie aasta tagant. Komisjon teeb sellise taotluse vähemalt aasta enne tähtaega.~~

~~2. Liikmesriigid võtavad vastu poliitika, mis soodustab tõhusate kütte- ja jahutussüsteemide, eelkõige tõhusat koostootmist kasutavate süsteemide kasutamise võimaluste nõuetekohast arvessevõtmist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Arvesse võetakse võimalusi arendada kohalikke ja piirkondlikke soojusturge.~~

3. Lõikes 1 osutatud hindamise eesmärgil teevad liikmesriigid oma territooriumi hõlmava kulude-tulude analüüsi ☒ , ☒ ~~vastavalt IX lisa 1. osale~~, võttes aluseks kliimatingimused, majandusliku teostatavuse ja tehnilise sobivuse. Kulude-tulude analüüs võimaldab teha kindlaks kõige ressursi- ja kulutõhusamad lahendused kütte- ja jahutusvajaduste täitmiseks. Nimetatud kulude-tulude analüüs võib olla osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/42/EÜ ~~(teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta)~~¹ kohasest keskkonnahindamisest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad kulude-tulude analüüside tegemise eest, edastavad kooskõlas X lisaga üksikasjaliku metoodika ja prognoosid ning määravad kindlaks majandusanalüüsi koostamise korra ja avaldavad selle.

4. Kui lõikes 1 osutatud hindamise ja lõikes 3 osutatud analüüside käigus tehakse kindlaks, et on võimalik kohaldada tõhusat koostootmist ja/või tõhusat kaugkütet ja -jahutust, mille tulud ületavad kulusid, võtavad liikmesriigid piisavad meetmed tõhusa kaugkütte ja -jahutuse infrastruktuuri väljaarendamiseks ja/või selleks, et hõlmata tõhusa koostootmise arendamist ning heitsoojusest ja taastuvatest energiaallikatest saadava soojus- ja jahutusenergia kasutamist kooskõlas ~~lõigetega 1, 5 ja 7~~ lõikega 1 ning artikli 24 lõigetega 4 ja 6.

Kui lõikes 1 osutatud hindamise ja lõikes 3 osutatud analüüsi käigus ei tehta kindlaks võimalust, mille puhul tulud ületavad kulusid, sealhulgas ~~artikli 24 lõikes 4~~ ~~lõikes 5~~ osutatud kulude-tulude analüüsi tegemisega seotud halduskulusid, võib asjaomane liikmesriik käitised selles lõikes sätestatud kohustustest vabastada.

5. Liikmesriigid võtavad vastu poliitikad ja meetmed, mille puhul tagatakse, et neis kasutatakse lõike 1 kohaselt läbiviidud põhjalikes hindamistes tuvastatud potentsiaali. Need poliitikad ja meetmed hõlmavad vähemalt IX lisas esitatud elemente. Iga liikmesriik teatab neist poliitikatest ja meetmetest osana oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastamisest, järgnevalt lõimitud riiklikust energia- ja kliimakavast ning vastavatest eduaruannetest, mis on esitatud kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999.

6. Liikmesriigid innustavad piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi koostama kohalikke kütte- ja jahutuskavasid vähemalt omavalitsustes ☞ või kogukondades ☞, mille kogurahvastik on üle 50 000. Need kavad peaksid vähemalt:

- a) põhinema lõike 1 kohaselt tehtud põhjalikes hindamistes esitatud tabel ja andmetel ning hindama ja kaardistama energiatõhususe suurendamise potentsiaali, sealhulgas ☞ kaugkütte ja -jahutuse ning ☞ heitsoojuse taaskasutamise kaudu, ning taastuenergia kasutamise potentsiaali küttes ja jahutuses selles konkreetses piirkonnas;
- b) sisaldama lõike 6 punkti a kohaselt kindlaks tehtud potentsiaali kasutamise strateegiat;
- c) olema valmis kõigi asjaomaste piirkondlike või kohalike sidusrühmade kaasamiseks ja tagama üldsuse osalemise;
- d) võtma arvesse kohalike kogukondade ja mitme kohaliku või piirkondliku haldusüksuse või -piirkonna ühiseid vajadusi;
- e) hõlmama kindlaksmääratud poliitikate ja meetmete rakendamisel tehtud edusammude jälgimist.

Liikmesriigid tagavad, et [...] kavandamisest mõjutatud asjaomastele sidusrühmadele antakse võimalus osaleda kütte- ja jahutuskavade koostamises, põhjalikus hindamises ning poliitikas ja meetmetes.

Selleks koostavad liikmesriigid soovitusel, millega toetatakse piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi energiatõhusa ja taastuvenergiaga põhineva kütte ja jahutuse poliitika ja meetmete rakendamisel piirkondlikul ja kohalikul tasandil, kasutades ära kindlaksmääratud potentsiaali. Liikmesriigid pakuvad piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele toetust [...], mis võib hõlmata rahalist toetust ja tehnilise abi kavasad [...].

Artikkel 24

Kütte- ja jahutusvarustus

1. Selleks et tagada [...] primaarenergia tõhusam tarbimine [...] ning suurendada taastuvenergia osakaalu kütte ja jahutuse tarnimisel, on tõhus kaugkütte- ja kaugjahutussüsteem süsteem, mis vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a. kuni 31. detsembrini 2025: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 75 % koostoodetud soojust või 50 % sellise energia ja soojuse kombinatsiooni;
- b. alates 1. jaanuarist 2026: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 50 % taastuvenergiat ja heitsoojust, 80 % suure tõhususega koostoodetud soojust või vähemalt sellise võrku mineva soojusenergia kombinatsiooni, milles taastuvenergia osakaal on vähemalt 5 % ja taastuvenergia, heitsoojuse või suure tõhususega koostoodetud soojuse osakaal kokku on vähemalt 50 %;
- c. alates 1. jaanuarist 2035: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 50 % taastuvenergiat ja heitsoojust või süsteem, milles taastuvenergia, heitsoojuse või suure tõhususega koostoodetud soojuse osakaal kokku on vähemalt 80 % [...], samas kui taastuvenergia ja heitsoojuse osakaal kokku on vähemalt 35 %;

- d. alates 1. jaanuarist 2045: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 75 % taastuvenergiat $\Rightarrow$ 75 % $\Leftarrow$ [...] $\Leftarrow$ heitsoojust $\Rightarrow$ või 75 % taastuvenergiat ja heitsoojust ning süsteem, milles kasutatakse vähemalt 95 % taastuvenergiat, heitsoojust ja suure tõhususega koostoodetud soojust $\Leftarrow$ [...] $\Leftarrow$;
- e. alates 1. jaanuarist 2050: süsteem, milles kasutatakse ainult taastuvenergiat $\Rightarrow$, ainult $\Leftarrow$ [...] $\Leftarrow$ heitsoojust $\Rightarrow$ või ainult $\Leftarrow$ [...] $\Leftarrow$ taastuvenergia $\Rightarrow$ ja heitsoojuse kombinatsiooni $\Leftarrow$ [...] $\Leftarrow$.

$\Rightarrow$ 2. Liikmesriigid võivad samuti otsustada, et alternatiivina käesoleva artikli lõike 1 punktides a–e sätestatud kriteeriumidele kohaldatakse kestlikkuse hindamiskriteeriumi, mis põhineb kasvuhoonegaaside heitkogusel, mille tekitab kaugkütte- ja kaugjahutussüsteem kliendile tarnitud kütte- või jahutusühiku kohta, võttes arvesse meetmeid, mis on rakendatud [taastuvenergia direktiivi COM(2021) 557 final¹ artikli 24 lõike 4] kohase kohustuse täitmiseks. Kui valitakse kõnealune kriteerium, siis käsitatakse tõhusa kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemina sellist süsteemi, mille maksimaalne kasvuhoonegaaside heitkogus kliendile tarnitud kütte- või jahutusühiku kohta on järgmine:

- a. kuni 31. detsembrini 2025 200 g/kWh
- b. alates 1. jaanuarist 2026: 150 g/kWh
- c. alates 1. jaanuarist 2035: 100 g/kWh
- d. alates 1. jaanuarist 2045 : 50 g/kWh
- e. alates 1. jaanuarist 2050 : 0 g/kWh

¹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652.

Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada eespool nimetatud kriteeriumeid, mis puudutavad kasvuhoonegaaside heitkogust kütte- või jahutusühiku kohta, mis tahes ajavahemikul, millele on osutatud käesoleva lõike punktides a–e. Seda tehes teatab liikmesriik komisjonile oma valikust ☞ [...] ☞ kolm ☞ e ☞ kuu ☞ [...] ☞ ☞ jooksul ☞ pärast käesoleva direktiivi jõustumist punktis a osutatud perioodi puhul ning vähemalt kuus kuud enne punktides b–e osutatud perioodide algust. Kõnealuses teates tuleb esitada teave meetmete kohta, mis on rakendatud, et täita [taastuvenergia direktiivi COM(2021) 557 final¹ artikli 24 lõike 4] kohast kohustust, kui sellistest meetmetest ei ole varem teatatud riikliku energia- ja kliimakava viimase ajakohastamise käigus. ☞

☞ [...] ☞ ☞ 3 ☞ . Liikmesriigid tagavad, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi ehitamise või ☞ selle kütte- ja jahutusseadme põhjaliku ☞ ☞ [...] ☞ uuendamise korral ☞ vastavad need ☞ ☞ [...] ☞ lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, mida kohaldatakse ajal, mil süsteem pärast renoveerimist tööle hakkab või seda jätkab. Lisaks tagavad liikmesriigid, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi ehitamisel või ☞ selle kütte- ja jahutusseadme ☞ põhjalikul uuendamisel ei suurendata olemasolevates kütteallikates muude fossiilkütuste kui maagaasi kasutamist võrreldes aastase tarbimisega, mis on renoveerimiseelse kolme viimase täisvõimsusel töötamise kalendriaasta keskmine, ning et selles süsteemis ei kasutata üheski uues kütteallikas muid fossiilkütuseid kui maagaas.

¹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652.

☞ [...] ☞ ☞ 4 ☞ . Liikmesriigid tagavad, et ☞ [...] ☞ kõigi selliste olemasolevate kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajad, mille ☞ kütte- ja jahutusvõimsus ☞ ☞ [...] ☞ ületab 5 MW ja mis ei vasta lõike 1 punktides b–e sätestatud kriteeriumidele, ☞ koostavad alates 1. jaanuarist 2025 ja seejärel iga viie aasta tagant kava, millega tagada ☞ primaarenergia ☞ tõhusam tarbimine ☞ ☞ [...] ☞ ☞ ning suurendada kütte ja jahutuse puhul ☞ taastuenergia ☞ osakaalu ☞ ☞ [...] ☞ . Kava sisaldab meetmeid lõike 1 punktides b–e sätestatud kriteeriumide täitmiseks ja selle kiidab heaks pädev asutus.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

☞ Nõukogu

☞ 5 ☞ ☞ [...] ☞ 5. ☞ Kütte- ja jahutustarne energiatõhususe suurendamise majandusliku teostatavuse hindamiseks tagavad ☞ Liikmesriigid tagavad, et tehakse kulude-tulude analüüs vastavalt XIX lisa 2. osale, kui pärast 5. juunit 2014 ☞ uuesti kavandatakse või oluliselt remonditakse järgmisi rajatisi ☞:

a) kavandatakse uut soojuselektrijaama, mille ☞ keskmine aastane ☞ summaarne nimisoojusvõimsus ☞ sisendenergia ☞ ületab 20 ☞ [...] ☞ ☞ 10 ☞ MW, et hinnata käitise kui tõhusa koostootmisjaama toimimise kulusid ja tulusid;

b) oluliselt remonditakse olemasolevat soojuselektrijaama, mille summaarne nimisoojusvõimsus ületab 20 MW, et hinnata käitise tõhusaks koostootmisjaamaks muutmise kulusid ja tulusid;

- e) ~~kavandatakse või oluliselt remonditakse üle 20 MW summaarse nimisoojusvõimsusega ja kasulikul temperatuuril heitsoojust tootvat tööstuskäitist, et hinnata kulusid ja tulusid, mis kaasnevad majanduslikult põhjendatud nõudluse rahuldamiseks heitsoojuse kasutamisega, kaasa arvatud koostootmise teel, ja selle käitise ühendamisega kaugkütte ja jahutusvõrku;~~
- d) ~~kavandatakse uut kaugkütte ja jahutusvõrku või uut 20 MW ületava summaarse nimisoojusvõimsusega elektrijaama olemasolevas kaugkütte ja jahutusvõrgus või remonditakse oluliselt sellist olemasolevat jaama, et hinnata lähedal asuvate tööstuskäitiste heitsoojuse kasutamise kulusid ja tulusid.~~

↓ uus

↻ Nõukogu

- b) tööstuskäitis, mille keskmine aastane kogusisendenergia on üle [...] MW, et hinnata käitises ja väljaspool seda tekkiva heitsoojuse kasutamist;
- c) teenindusrajatis, mille keskmine aastane kogusisendenergia on üle [...] MW, näiteks reoveepuhastusjaamad ja maagaasi veeldusjaamad, et hinnata käitises ja väljaspool seda tekkiva heitsoojuse kasutamist;
- d) andmekeskus, mille summaarne nimisisendenergia ületab 1 MW taset, et hinnata kulusid ja tulusid, mis kaasnevad heitsoojuse kasutamisega majanduslikult põhjendatud nõudluse rahuldamiseks ning kõnealuse käitise ühendamiseks kaugküttevõrku või tõhusasse/RES-põhisesse kaugjahutussüsteemi. Analüüsimisel kaalutakse jahutussüsteemi lahendusi, mis võimaldavad heitsoojuse eemaldamist või salvestamist kasulikul temperatuuril minimaalse lisaenergiasisendiga.

Selleks et hinnata punktide b–d kohaldamisel kohapeal tekkivat heitsoojust, võib käesolevas lõikes sätestatud kulude-tulude analüüsi asemel teha VI lisa kohased energiaauditid.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

↻ Nõukogu

Seadmete paigaldamist, et koguda põletuskäitises tekkivat CO₂ eesmärgiga see geoloogiliselt säilitada, nagu on ette nähtud direktiivis 2009/31/EÜ, ei loeta remondiks käesoleva lõike punktide ~~b, c ja d~~ ⇒ b ja c mõistes.

Liikmesriigid võivad nõuda ⇒ nõuavad ⇐ , et punktides e ja d osutatud kulude-tulude analüüs tehakse koostöös kaugkütte- ja jahutusvõrkude toimimise ⇒ käitamise ⇐ eest vastutavate ettevõtjatega.

⇒ 6 ⇐ ⇒ [...] ⇐ 6. Liikmesriigid võivad lõike ⇒ 5 ⇐ ⇒ [...] ⇐ 5 kohaldamisalast välja jätta

a) need tipptunni- ja varuelektrijaamad, mis on kavandatud töötama alla 1500 töötunni aastas viie aasta libiseva keskmisena, võttes aluseks liikmesriikide kehtestatud kontrollimenetluse, millega tagatakse, et see erandi tegemise kriteerium on täidetud;

b) ~~tuumaenergia~~käitised;

b) käitised, mis peavad asuma direktiivi 2009/31/EÜ alusel loa saanud geoloogilise säilitamise koha lähedal;=

↓ uus

c) andmekeskused, mille heitsoojust kasutatakse või hakatakse kasutama kaugküttevõrgus või otseselt ruumide kütmiseks, sooja tarbevee valmistamiseks või muul otstarbel hoones või hoonete rühmas, kus see asub.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

Liikmesriigid võivad ka sätestada künnised, mida väljendatakse kättesaadava kasuliku heitsoojuse kogusena, nõudlusena kütte järele või kaugusena tööstuskäitiste ja kaugküttevõrkude vahel, et jätta käitisi lõike ⇒ 5 ⇐ ⇒ [...] ⇐ 5 punktides e ja d ⇒ c ja d ⇐ kohaldamisalast välja.

Liikmesriigid teevad käesoleva lõike alusel vastu võetud erandid komisjonile teatavaks ~~31. detsembriks 2013~~ ja pärast seda teatavad nad komisjonile kõikidest edaspidi eranditesse tehtavatest muudatustest.

☞ ~~7~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~7~~. Liikmesriigid võtavad vastu direktiivi (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ artikli ~~87~~ kohased loakriteeriumid või samaväärsed loakriteeriumid, et

- a) võtta arvesse ~~lõikes 1~~ artikli 23 lõikes 1 osutatud põhjaliku hindamise tulemust;
- b) tagada lõikes ~~45~~ osutatud nõuete täitmine; ja
- c) võtta arvesse lõikes ☞ ~~5~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~5~~ osutatud kulude-tulude analüüsi tulemust.

☞ ~~8~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~8~~. Liikmesriigid võivad teha erandi individuaalsete käitiste suhtes, et neilt ei nõutaks lõikes ☞ ~~7~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~7~~ osutatud loakriteeriumide alusel selliste valikute rakendamist, mille puhul tulud ületavad kulusid, kui selleks on mõjuvad põhjused, mis tulenevad seadusest, omandiõigusest või rahastusest. Nendel juhtudel esitab asjaomane liikmesriik komisjonile põhjendatud teatise otsuse kohta kolme kuu jooksul alates otsuse tegemise kuupäevast. ⇨ Komisjon võib esitada teatise kohta arvamuse kolme kuu jooksul alates selle kättesaamisest. ⇐

☞ ~~9~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~9~~. Käesoleva artikli lõikeid ☞ ~~5~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~5~~, ☞ ~~6~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~6~~, ☞ ~~7~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~7~~ ja ☞ ~~8~~ ☞ ☞ [...] ☞ ~~8~~ kohaldatakse direktiiviga 2010/75/EL hõlmatud käitiste suhtes, ilma et see piiraks selle direktiivi nõudeid.

↴ uus

➡ Nõukogu

➡ [...] ➡ 10 . Liikmesriigid koguvad teavet käesoleva artikli lõike ➡ [...] ➡ 5 punktide a, b, c ja d kohaselt tehtud kulude-tulude analüüside kohta. See teave peaks sisaldama vähemalt andmeid olemasolevate soojustarnete koguste ja soojusparameetrite, aastas kavandatud töötundide arvu kohta ja kohtade geograafilise asukoha kohta. Need andmed avaldatakse, võttes nõuetekohaselt arvesse nende võimalikku tundlikkust.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

➡ Nõukogu

➡ [...] ➡ 11 . ~~IIII~~ lisa punktis f osutatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste põhjal tagavad liikmesriigid töhusa koostootmisega toodetud elektrienergia päritolutagatise esitamise vastavalt objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mille iga liikmesriik on sätestanud. Nad tagavad, et nimetatud päritolutagatis vastab nõuetele ja sisaldab vähemalt teavet, mis on täpsustatud ~~XIX~~ lisas. Liikmesriigid tunnustavad vastastikku päritolutagatise ja loevad neid eranditult käesolevas lõikes osutatud teabe tõenduseks. Päritolutagatise kui tõenduse tunnustamisest keeldumine, eriti kui põhjuseks on pettuse vältimine, peab rajanema objektiivsetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel. Liikmesriik teatab komisjonile sellisest keeldumisest ja selle põhjenduse. Päritolutagatise tunnustamisest keeldumise korral võib komisjon, eelkõige arvesse võttes objektiivseid, läbipaistvaid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume, millele kõnealune tunnustamine tugineb, võtta vastu otsuse sundida keelduvat osapoolt päritolutagatist tunnustama.

Komisjonil on vastavalt käesoleva direktiivi artiklile ~~31²²~~ antud delegeeritud õigusaktidega volitused vaadata läbi ~~direktiivi 2004/8/EÜ alusel komisjoni rakendusotsusega 2011/877/EL¹~~ komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2015/2402² kehtestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused ~~31. detsembriks 2014.~~

☞ [...] ☞ ☞ 12 ☞ . Liikmesriigid tagavad, et kui koostootmisele antakse toetust, tehakse seda tõhusa koostootmisega saadava elektrienergia tootmiseks, kus heitsoojust kasutatakse tõhusalt, et saavutada primaarenergia sääst. Koostootmisele ja soojuse tootmisele kaugkütteks ning kaugküttevõrkudele antavale riiklikule toetusele kohaldatakse vajaduse korral riigiabi eeskirju.

Artikkel ~~25⁴⁵~~

Energia muundamine, ülekanne ja jaotus

1. ~~Liikmesriigid tagavad, et~~ Riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused ~~pööravad~~ ☞ kohaldavad ☞ direktiivides (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ ja 2009/73/EÜ kirjeldatud ülesannete täitmisel ~~tähelepanu~~ ☞ käesoleva direktiivi artikli 3 kohast energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ☞ ~~energiatõhususele~~, kui nad teevad otsuseid gaasi- ja elektriinfrastruktuuri käitamise kohta ☞ , hõlmates nende otsuseid võrgutariifide kohta ☞ ☞ , nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943 artiklis 18 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 13. Seda tehes võivad riiklikud energeetikasektorit reguleerivad asutused arvesse võtta varustuskindlust ja turuintegratsiooni ☞ .

¹ ~~ELT L 343, 23.12.2011, lk 91.~~

² Komisjoni 12. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2402, millega vaadatakse läbi elektri- ja soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL kohaldamisel ja millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus 2011/877/EL (ELT L 333, 19.12.2015, lk 54).

Liikmesriigid tagavad eelkõige, et riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused annavad võrgutariifide ja õigusnormide väljatöötamisega direktiivi 2009/72/EÜ raames ning võttes arvesse iga meetme kulusid ja tulusid, võrguettevõtjatele stiimulid, et nad muudaksid seoses arukate võrkude jätkuva kasutuselevõttuga võrgukasutajatele kättesaadavaks süsteemiteenused, mis võimaldavad energiatõhususe parandamise meetmete rakendamist.

Sellised süsteemiteenused võib kindlaks määrata võrguettevõtja ja need ei avalda kahjulikku mõju süsteemi turvalisusele.

↴ uus

🔄 Nõukogu

2. Liikmesriigid tagavad, et gaasi ja elektri ülekande- ja jaotussüsteemi ettevõtjad kohaldavad oma võrgu planeerimise, arendamise ja [olulistes investeerimisotsustes](#) [...](#) [käsoleva](#) direktiivi artikli 3 kohast energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. [Riiklikud reguleerivad asutused või muud määratud riiklikud asutused kontrollivad](#) [...](#) , et [põhivõrguettevõtjate ja jaotusvõrguettevõtjate kasutatava meetodikaga hinnatakse](#) [...](#) [kulude-tulude analüüsis alternatiive](#) [ning võetakse](#) [...](#) [arvesse](#) [energiatõhususe lahendustest saadavat](#) [laiemat kasu](#) . Riiklikud reguleerivad asutused ja muud määratud riiklikud asutused kontrollivad ka energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte rakendamist [põhivõrguettevõtjate või jaotusvõrguettevõtjate poolt nende](#) [...](#) [projektide](#) [ja võrgu arengukavade](#) [heakskiitmisel, kontrollimisel ja järelevalvel](#) [vastavalt direktiivi 2019/944 artikli 32 lõikele 3 ja artiklile 51 ning direktiivi 2009/73/EÜ artiklile 22](#) [...](#) .

3. ¹ Liikmesriigid tagavad, et põhi- ja jaotussüsteemi ettevõtjad kaardistaksid võrgukadusid ja võtaksid võrkude optimeerimiseks [...] kulutõhusaid meetmeid, kui see on tehniliselt ja rahaliselt teostatav. Põhi- ja jaotussüsteemi ettevõtjad teatavad nendest meetmetest ja võrgukadude vähendamise saavutatavast eeldatavast energiasäästust riiklikule energeetikasektorit reguleerivale asutusele. Riiklikud energiassektorit reguleerivad asutused näevad ette stiimulid, et [...] põhi- ja jaotussüsteemi ettevõtjad optimeeriks võrke, kui see on tehniliselt ja rahaliselt teostatav [...] . Liikmesriigid tagavad, et põhi- ja jaotussüsteemi ettevõtjad hindaksid energiatõhususe parandamise meetmeid seoses nende olemasolevate gaasi- või elektri ülekande- või jaotusvõrkudega ning parandaksid infrastruktuuri projekteerimisel ja käitamisel energiatõhusust. Liikmesriigid innustavad põhi- ja jaotussüsteemi ettevõtjaid välja töötama uuenduslikke lahendusi olemasolevate võrkude energiatõhususe parandamiseks stimuleerivate eeskirjade abil kooskõlas määruse (EL) 2019/943 artiklis 18 ja määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 13 sätestatud tariifide arvestamise põhimõtetega .

4. Riiklikud energiassektorit reguleerivad asutused lisavad direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 1 alapunkti i ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 41 kohaselt koostatavasse aastaaruandesse eraldi osa edusammude kohta, mida on tehtud gaasi- ja elektritaristu käitamisega seotud energiatõhususe suurendamisel. Kõnealustes aruannetes hindavad riiklikud energiassektorit reguleerivad asutused gaasi- ja elektritaristu käitamise võrgukadusid ning ülekande- ja jaotussüsteemi ettevõtjate võetud meetmeid ning vajaduse korral esitavad soovitusel energiatõhususe parandamiseks.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ, artikli 15 lõike 2 kohaselt on kõik liikmesriigid viinud läbi oma gaasi- ja elektri infrastruktuuri energiatõhususe hindamise ning on määranud kindlaks konkreetsed meetmed ja investeeringud kulutõhusate energiatõhususe parandamise meetmete kasutuselevõtuks võrguinfrastruktuurides ning nende kasutuselevõtu ajakava. Selle tegevuse tulemus on kindel alus energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte rakendamiseks liikmesriikide võrkude planeerimis-, arendamis- ja investeerimisotsustes.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
➡ Nõukogu

5. Elektriga seoses tagavad liikmesriigid, et võrke käsitlevad õigusnormid ja võrgutariifid täidavad ~~XII~~ lisa kriteeriume ning võetakse arvesse määruse (EL) 2019/943(EÜ) nr 714/2009 kohaselt välja töötatud juhiseid ja eeskirju ➡ ning direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike 7 punktis a sätestatud kohustust võimaldada teha võrkudesse vajalikke investeeringuid võrkude vastupidavust tagaval viisil ☺ .

~~2.~~ Liikmesriigid tagavad 30. juuniks 2015, et

- ~~a) viiakse läbi hindamine nende gaasi ja elektriinfrastruktuuri energiatõhususe suurendamise võimaluste kohta, eelkõige ülekande, jaotuse, koormuse reguleerimise ja koostalitlusvõime ning energiatootmiskäitistega ühendamise alal, sealhulgas seoses energia mikrotootjate juurdepääsuvõimalustega;~~
- ~~b) määratakse kindlaks konkreetsed meetmed ja investeeringud kulutõhusate energiatõhususe parandamise meetmete kasutuselevõtuks võrguinfraststruktuurides ja esitatakse nende kasutuselevõtu ajakava.~~

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 11

~~2a.~~ Pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist töötab komisjon hiljemalt 31. detsembriks 2020 välja ühise metoodika, et ergutada võrguettevõtjaid vähendama kulusid, rakendama infrastruktuuri investeerimise kulu- ja energiatõhusa programmi ning võtma kohasel viisil arvesse võrgu energiatõhusust ja paimdliikust.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

~~63.~~ Liikmesriigid võivad lubada võrguenergia ülekande ja jaotamisega seoses sotsiaalse eesmärgiga süsteemi- ja tariifstruktuurikomponente eeldusel, et nende võimalik häiriv mõju ülekande- ja jaotussüsteemile on võimalikult väike ja et nimetatud komponendid ei ole sotsiaalse eesmärgi suhtes ebaproportsionaalsed.

~~74. Liikmesriigid~~ ⇒ Riiklikud reguleerivad asutused ⇐ tagavad selliste ülekande- ja jaotustariifides olevate stiimulite kõrvaldamise, mis kahjustavad elektrienergia ⇒ ja gaasi ⇐ tootmise, ülekande, jaotuse ja tarnimise üldist tõhusust (sealhulgas energiatõhusust) või mis võivad takistada nõudlusele reageerimist tasakaalustavatel turgudel ja kõrvalteenuste hankimisel. Liikmesriigid tagavad, et võrguettevõtjatel on stiimulid infrastruktuuri ülesehituse ja toimimise tõhususe parandamiseks ja et direktiivi (EL) 2019/9442009/72/EÜ raames võimaldavad tariifid tarnijatel suurendada tarbijate osalemist süsteemi tõhususes, mis hõlmab nõudlusele reageerimist sõltuvalt riigi oludest.

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 5 punkt a

~~85.~~ Ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjad järgivad XII lisas sätestatud nõudeid.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

~~Liikmesriigid võivad eelkõige lihtsustada väikekoostootmisseedmetes ja mikrokoostootmisseedmetes tõhusa koostootmisega toodetud elektri ühendamist võrgusüsteemi. Liikmesriigid võtavad vajaduse korral meetmeid, mille eesmärk on julgustada võrguettevõtjaid kasutusele võtma lihtsa teavitamise (nn paigalda ja teavita) menetlust mikrokoostootmisseedmete paigaldamiseks, et lihtsustada ja lühendada menetlust lubade andmiseks üksikisikutele ja paigaldajatele.~~

~~6. Tingimusel, et täidetakse võrgu usaldusväärsuse ja ohutuse säilitamise nõudeid, astuvad liikmesriigid vajalikud sammud tagamaks, et juhul, kui see on tõhusa koostootmisjaama töörežiimi arvestades tehniliselt ja majanduslikult teostatav, suudavad tõhusate koostootmisjaamade käitajad pakkuda ülekandevõrgu ja jaotusvõrguettevõtjatele tasakaalustavaid teenuseid ja muid talitluslikke teenuseid. Ülekandevõrgu ja jaotusvõrguettevõtjad tagavad, et sellised teenused ostetakse läbipaistva, mittediskrimineeriva ja kontrollimisele avatud pakkumismenetlusega.~~

9. Vajaduse korral võivad liikmesriigid ⇒ riiklikud reguleerivad asutused ⇐

ülekandevõrguettevõtjalt ja jaotusvõrguettevõtjalt nõuda, et need soodustaksid ühendamise ja süsteemi kasutamise tasusid vähendades tõhusa koostootmise rajamist ⇒ küttenõudlusega ⇐ piirkondade lähedale.

~~107.~~ Liikmesriigid võivad lubada elektritootjatel, kes toodavad elektrit tõhusas koostootmises ja soovivad võrguga ühendamist, välja kuulutada ühendamistööde pakkumismenetluse.

~~119.~~ Direktiivi 2010/75/EL kohasel aruandlusel ja ilma, et see piiraks selle direktiivi artikli 9 lõike 2 kohaldamist, kaaluvad liikmesriigid energiatõhususe tasemeid käsitleva teabe esitamist käitiste puhul, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 50 MW või enam ja mis tegelevad kütuste põletamisega, võttes arvesse asjakohast parimat võimalikku tehnikat, mis on välja töötatud kooskõlas direktiiviga 2010/75/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiiviga 2008/1/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta¹.

~~Liikmesriigid võivad julgustada esimeses lõigus osutatud käitiste käitajaid parandama oma aasta keskmisi netotalitlusmäärasid.~~

¹ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiiv 2008/1/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (ELT L 24, 29.1.2008, lk 8).~~

~~VII~~ PEATÜKK

HORISONTAALSED SÄTTED

Artikkel 26~~46~~

Kvalifitseerimis-, akrediteerimis- ja sertifitseerimissüsteemide kättesaadavus

- ~~1. Kui liikmesriik leiab, et tehnilise pädevuse, objektiivsuse ja usaldusväärsuse tase riigis ei ole piisav, tagab ta, et 31. detsembriks 2014 tehakse energiateenuseosutajate, energiaauditite, energeetikajuhtide ning direktiivi 2010/31/EI artikli 2 punktis 9 määratletud energiamõjuga ehitusdetailide paigaldajate jaoks kättesaadavaks või et neile oleksid kättesaadavad sertifitseerimis- ja/või akrediteerimissüsteemid ja/või samaväärsed kvalifitseerimissüsteemid, sealhulgas vajaduse korral sobivad koolitusprogrammid.~~
- ~~2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud süsteemid on tarbijatele läbipaistvad, on usaldusväärsed ja aitavad kaasa riiklike energiatõhususe eesmärkide saavutamisele.~~

↓ uus

↻ Nõukogu

1. Liikmesriigid [\[...\]](#) [↻](#) [loovad võrgu, mis tagab](#) [↻](#) energiatõhususega seotud kutsealadel vajalikul tasemel [\[...\]](#) [↻](#) turu vajadustele vastava pädevuse. Liikmesriigid tagavad tihedas koostöös sotsiaalpartneritega, et energiatõhususe [↻](#) [ga seotud](#) [↻](#) kutsealadele, sealhulgas energiateenuste osutajatele, energiaauditite pakkujatele, energiajuhtidele, sõltumatutele ekspertidele ja ehitusdetailide paigaldajatele [↻](#) [ning integreeritud renoveerimistööde pakkujatele](#) [↻](#) oleksid direktiivi 2010/31/EL kohaselt kättesaadavad sertifitseerimis- ja/või samaväärsed kvalifikatsioonisüsteemid, sealhulgas vajaduse korral sobivad koolitusprogrammid, ning et need oleksid usaldusväärsed ning aitaksid kaasa riiklike energiatõhususe eesmärkide ja ELi üldiste CO₂-heite vähendamise eesmärkide saavutamisele.

[↻](#) Liikmesriigid tagavad, et sertifitseerimise [↻](#) [\[...\]](#) [↻](#) ja/või samaväärsete kvalifikatsioonikavade [↻](#) [sealhulgas vajaduse korral sobivate koolitusprogrammide](#) [↻](#) pakkujad, [↻](#) [\[...\]](#) [↻](#) akrediteeritakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008 [↻](#) [↻](#) ¹ [↻](#) [kui see on asjakohane](#) [↻](#) .

2. Liikmesriigid tagavad, et riiklikes sertifitseerimis- või samaväärsetes kvalifikatsioonikavades, sealhulgas vajaduse korral koolitusprogrammides, võetaks arvesse olemasolevaid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30–47).

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

3. Liikmesriigid teevad avalikult kättesaadavaks lõikes 1 osutatud sertifitseerimis- ~~ja/või~~ akrediteerimissüsteemid või samaväärsed kvalifitseerimissüsteemid ⇒ või sobivad koolitusprogrammid ⇐ ning teevad omavahel ja komisjoniga koostööd süsteemide võrdlemise ja tunnustamise alal.

Liikmesriigid võtavad vastavalt artikli ~~27~~¹⁸ lõikele 1 vajalikud meetmed selleks, et tarbijad oleksid teadlikud kvalifitseerimis- ~~ja/või~~ sertifitseerimissüsteemide kättesaadavusest.

↓ uus

⇒ Nõukogu

4. Liikmesriigid hindavad 31. detsembriks 2024 ja seejärel iga ➡ viie ◯ ➡ [...] ◯ aasta tagant, kas süsteemid tagavad direktiivi 2010/31/EL kohaselt energiateenuste osutajatele, energiaaudiitoritele, energijahtidele, sõltumatutele ekspertidele ja ehitusdetailide paigaldajatele ➡ ning integreeritud renoveerimistööde pakkujatele ◯ vajalikul tasemel pädevuse, ning teevad selle hindamise ja soovitused üldsusele kättesaadavaks. ➡ Liikmesriigid võivad need hindamised lisada oma lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse. ◯

~~Artikkel 17~~

Teave ja koolitus

- ~~1. Liikmesriigid tagavad, et teave olemasolevate energiatõhususmehhanismide ning finants- ja õigusraamistiku kohta on läbipaistev ning et seda levitatakse laialdaselt kõikidele asjasse puutuvatele turuosalistele, nagu tarbijatele, ehitajatele, arhitektidele, inseneridele, keskkonna- ja energiaauditi tegijatele ning direktiivis 2010/31/EL määratletud ehitusdetailide paigaldajatele.~~
- ~~4. Liikmesriigid soodustavad koos sidusrühmadega, sealhulgas kohalike ja piirkondlike ametiasutustega, teavitus-, teadlikkuse parandamise ja koolitusalgatuste elluviimist, et teavitada elanikke energiatõhususe parandamise meetmetega kaasnevatest kasudest ja praktilistest üksikasjadest.~~

~~Artikkel 27~~¹⁸

Energiateenused

1. Liikmesriigid edendavad energiateenuste turgu ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu sellele ~~turule~~, tehes järgmist:

- ~~a)~~ levitavad selget ja kergesti kättesaadavat teavet, mis käsitleb
- ~~a)~~ energiateenuslepinguid ja sätteid, mis peaksid sellistes lepingutes olema, selleks et tagada energiasääst ja lõpptarbija õigused;
- ~~b)~~ energiatõhususe teenuste projektide toetamiseks mõeldud finantsinstrumente, stiimuleid, toetusi ⇒ , käibefonde, tagatise, kindlustuskavasid ⇐ ja laene;

↓ uus

- c) olemasolevaid energiateenuste osutajaid, kes on kvalifitseeritud ja/või sertifitseeritud, ning nende kvalifikatsiooni ja/või sertifitseerimist vastavalt artiklile 26;
- d) kättesaadavaid seire- ja kontrollimeetodeid ning kvaliteedikontrolli kavasad.
-

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

2.4) ☒ Liikmesriigid ☒ julgustavad kvaliteedimärgiste väljatöötamist, muu hulgas kaubandusassotsiatsioonide poolt ⇒ , tuginedes vajaduse korral Euroopa või rahvusvahelistele standarditele ⇐;

3.e) ☒ Liikmesriigid ☒ teevad avalikult kättesaadavaks loetelu olemasolevatest energiateenuse osutajatest, kes on kvalifitseeritud ja/või sertifitseeritud vastavalt artiklile 26~~16~~, ja uuendavad seda regulaarselt või loovad liidese, kus energiateenuse osutajad saavad teavet anda.

↓ uus

4. Liikmesriigid innustavad avaliku sektori asutusi kasutama suurte hoonete renoveerimiseks energiatõhususe lepinguid. Selliste suurte mitteeluhoonete renoveerimisel, mille kasulik põrandapind on üle 1000 m², tagavad liikmesriigid, et avaliku sektori asutused hindaksid energiatõhususe lepingute kasutamise teostatavust.

Liikmesriigid võivad innustada avaliku sektori asutusi kombineerima energiatõhususe lepinguid laiendatud energiateenustega, sealhulgas tarbimiskaja ja salvestamisega.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

5.d) ~~toetavad~~ ☒ Liikmesriigid toetavad ☒ avalikku sektorit energiateenuste pakkumiste hankimisel, eelkõige hoonete remondiks,

a) andes energiatõhususe lepingute sõlmimiseks näidislepinguid, mis hõlmavad vähemalt XIII lisas loetletud elemente ⇒ ning võtavad arvesse olemasolevaid Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid, kättesaadavaid pakkumissuuniseid ning Eurostati suuniseid valitsussektori energiatõhususe lepingute statistilise käsitlemise kohta ⇐;

b) andes teavet parimate tavade kohta energiatõhususe lepingute sõlmimisega seoses, sealhulgas, kui see on kättesaadav, kulude-tulude analüüsi, kasutades kogu ~~olutsükli~~ olelusringi lähenemisviisi;

↓ uus

c) tehes avalikult kättesaadavaks andmebaasi rakendatud ja käimasolevate energiatõhususe lepingute projektide kohta, mis sisaldavad prognoositud ja saavutatud energiasäästu.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

62. Liikmesriigid toetavad energiateenuste turu nõuetekohast toimimist, ~~tehes vajaduse korral järgmist~~ ☒ võttes järgmisi meetmeid ☒ :

a) teevad kindlaks ja avaldavad kontaktpunkti(d), kust lõpptarbijad võivad saada lõikes 1 osutatud teavet;

b) ~~võtavad vajaduse korral meetmeid, et kõrvaldada~~ ☒ kõrvaldavad ☒ õigusnormidega seotud ja muid tõkkeid, mis takistavad energiatõhususe lepingute ja muude energiatõhususe teenuste mudelite kasutamist energiasäästmismeetmete kindlakstegemiseks ja/või rakendamiseks;

e) ~~kaaluvad näiteks ombudsmani näol sõltumatu mehhanismi loomist ja selle rolli koostamist, et tagada kaebuste tõhus käsitlemine ja energiateenuslepingutest tulenevate vaidluste kohtuväline lahendamine;~~

↓ uus

c) loovad nõuandvad organid ja sõltumatud turuvahendajad, sealhulgas ühtsed kontaktpunktid või sarnased tugimehhanismid ja edendavad nende rolli, et stimuleerida turu arengut nõudluse ja pakkumise poolel, ning teevad kõnealuseid toetusmehhanisme käsitleva teabe avalikult kättesaadavaks ja turuosalistele kasutatavaks.

7. Energiateenuste turu nõuetekohase toimimise toetamiseks võivad liikmesriigid luua individuaalse mehhanismi või määrata ombudsmani, et tagada energiateenuse- ja energiatõhususe lepingutest tulenevate kaebuste tõhus käsitlemine ja vaidluste kohtuväline lahendamine.

d) võimaldavad sõltumatutel turuvahendajatel osaleda turu arengule kaasa aitamises nii nõudluse kui ka pakkumise poolel.

82. Liikmesriigid tagavad, et energiatarnijad, jaotusvõrguettevõtjad ja energia jaemüügi ettevõtjad hoiduvad igasugusest tegevusest, mis võib takistada nõudlust energiateenuste või muude energiatõhususe parandamise meetmete järele ja nende osutamist või takistada kõnealuste teenuste või meetmete turu arengut, sealhulgas hoiduvad nad konkurentide turult tõrjumisest või valitseva turupositsiooni ärakasutamisest.

Artikkel ~~28~~²⁹

Riiklik energiatõhususe fond, rahastamine ja tehniline tugi

1. Ilma et see piiraks ☒ ELi ☒ ~~Euroopa Liidu~~ toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist, hõlbustavad liikmesriigid rahastute loomist või juba olemasolevate kasutamist energiatõhususe parandamise meetmete rakendamiseks, et saada maksimaalset kasu eri rahastamisvõimalustest ☒ ning toetuste, finantsinstrumentide ja tehnilise abi kombinatsiooni kasutamist ☒.

2. Komisjon abistab liikmesriike vajaduse korral kas otse või Euroopa finantseerimisasutuste kaudu rahastute ja tehnilise toe kavade ☒ riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi projektiarenduse abirahastute ☒ loomisel, mille eesmärk on suurendada eri sektorite ☒ investeeringuid ☒ energiatõhusust ☒ ning kaitsta ja võimestada vähekaitstud kliente ☒ vastavalt artikli 22 lõikele 1 ☒, energiaostuvõimetuid inimesi ning vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavaid inimesi, hõlmates muu hulgas võrdsuse perspektiivi, et kedagi ei jäetaks tähelepanuta ☒.

⇒ 3. Liikmesriigid võtavad vastu meetmed, millega [...] edendatakse ja soodustatakse energiatõhususega seotud [...] laenutoodete, nagu „rohelised“ hüpoteeklaenud ja „rohelised“ laenud, mis on tagatud ja tagamata, pakumist finantseerimisasutuste poolt laialdaselt ja mittediskrimineerival viisil ning nii, et need oleksid tarbijatele nähtavad ja juurdepääsetavad. Liikmesriigid võtavad meetmeid arvepõhiste ja maksupõhiste finantseerimisskeemide rakendamise soodustamiseks, võttes arvesse lõike 8 kohaselt vastu võetud komisjoni juhiseid. Liikmesriigid julgustavad tagavad, et pankadele ja muudele finantseerimisasutustele antakse teavet võimaluste kohta, kuidas nad saaksid osaleda energiatõhususe parandamise meetmete rahastamises, sealhulgas näiteks avaliku ja erasektori partnerlusi luues. Liikmesriigid soodustavad laenutagamisrahastute loomist energiatõhususe investeeringute jaoks.

43. Komisjon hõlbustab parimate tavade vahetamist pädevate riiklike või piirkondlike ametiasutuste ja organite vahel, näiteks regulatiivasutuste iga-aastaste kohtumiste, liikmesriikides rakendatavate meetmete kohta teavet andvate avalike andmebaaside ja riikidevahelise võrdlemise kaudu.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 12
(kohandatud)
⇒ uus

53a. Et kaasata erasektori vahendeid energiatõhususe meetmete ja energia säästmiseks tehtavate renoveerimistööde rahastamisse kooskõlas direktiiviga 2010/31/EL, peab komisjon dialoogi nii avaliku kui ka erasektori finantseerimisasutustega, et teha kindlaks võimalikud poliitikameetmed, mida ta saab võtta.

63b. Lõikes 53a osutatud meetmed hõlmavad järgmist i elemente:

- a) kapitaliinvesteeringute mobiliseerimine energiatõhususse, võttes arvesse energiasäästu laiemat mõju finantsriski juhtimisele;

- b) paremate energiatõhusust ja finantstulemusi puudutavate andmete tagamine:
- i) täpsem analüüs, kuidas energiatõhususse investeerimine parandab varade alusväärtust;
 - ii) selliste uuringute toetamine, millega hinnatakse energiatõhususse investeerimisest saadavate mitteenergiaste hüvede rahalist väärtust.

~~73e~~. Et kaasata erasektori vahendeid energiatõhususe meetmete ja energia säästmiseks tehtavate renoveerimistööde rahastamisse, teevad liikmesriigid käesoleva direktiivi rakendamisel järgmist:

- a) kaaluvad võimalusi kasutada paremini ära artikli ~~118~~ kohaseid energiaauditeid, et mõjutada otsuste tegemist;
- b) kasutavad optimaalselt ⇒ liidu eelarve ⇐ võimalusi ja vahendeid, mis on välja pakutud algatuses „Arukate hoonete arukas rahastamine“ ⇒ ja komisjoni teatistes renoveerimislaine kohta ⇐.

~~83d~~. Komisjon esitab hiljemalt 1. jaanuariks 2020 ⇒ 31. detsembriks 2024 ⇐ liikmesriikidele ⇒ ja turuosalistele ⇐ juhised erainvesteeringute soodustamise kohta.

↓ uus

Juhiste eesmärk on aidata liikmesriikidel ja turuosalistel arendada ja rakendada oma energiatõhususalaseid investeeringuid liidu eri programmidesse ning neis pakutakse välja asjakohaseid rahastamismehhanisme ja -lahendusi, kombineerides toetusi, rahastamisvahendeid ja projektiarendusabi, et laiendada olemasolevaid algatusi ja kasutada liidu rahastamist katalüsaatorina erasektori rahastamise võimendamiseks ja ergutamiseks.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

94. Liikmesriigid võivad rajada riikliku energiatõhususe fondi. Selle fondi eesmärk on ⇒ rakendada energiatõhususmeetmeid ↻ [...] ↻, et toetada liikmesriike nende artikli 4 lõikes 2 osutatud riiklike energiatõhususpanuste ja soovituslike trajektooride saavutamisel ↻; samuti rakendada artikli 8 lõike 3 ja artikli 33 kohaseid meetmeid esmajärjekorras vähekaitsitud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste suhtes, kui see on asjakohane ↻. Riiklikku energiatõhususe fondi võib rahastada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohastest ehitus- ja transpordisektori lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadavatest tuludest ⇐.

105. Liikmesriigid võivad lubada ⇒ avaliku sektori asutustel täita ⇐, ~~et~~ artikli 65 lõikes 1 sätestatud kohustusi ~~saab täita~~ aastaste maksetega riiklikku energiatõhususe fondi nende investeeringutega võrdse summa ulatuses, mida nõutakse kõnealuste kohustuste täitmiseks.

116. Liikmesriigid võivad sätestada, et kohustatud isikud saavad täita artikli 87 lõigetes 1 ⇒ ja 4 ⇐ sätestatud kohustusi, makstes riiklikku energiatõhususe fondi igal aastal nende investeeringutega võrdse summa, mida nõutakse kõnealuste kohustuste täitmiseks.

127. Liikmesriigid võivad kasutada otsuse nr 406/2009/EÜ alusel määratud iga-aastastest saastekvootidest saadavaid tulusid ⇒ energiatõhususe parandamise uuenduslikuks rahastamiseks ⇐ ~~uuenduslike rahastamismehhanismide väljatöötamiseks, et artiklis 5 sätestatud hoonete energiatõhususe suurendamise eesmärk praktikas ellu viia.~~

Ümberarvestustegurid ☒ ja primaarenergiategurid ☒

1. Energiasäästu võrdlemiseks ja võrreldavatesse ühikutesse ümberarvestamiseks kohaldatakse
⇒ komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2066¹ VI lisas sätestatud alumisi kütteväärtusi ja
⇒ lõikes 2 ☒ IV lisas ⇒ sätestatud primaarenergiategureid ☒ ümberarvestustegureid, välja arvatud
juhul, kui on õigustatud muude ümberarvestus ⇒ väärtuste või ☒ tegurite kasutamine.

↴ uus

2. Primaarenergiategurit kohaldatakse juhul, kui energiasääst arvutatakse primaarenergia põhjal, kasutades lõppenergia tarbimisel põhinevat alt-üles-lähenemisviisi. 3. Elektrienergia kilovatt-tundides saavutatava säästu puhul kohaldavad liikmesriigid saavutatava primaarenergia tarbimise säästu täpselt arvutamiseks koefitsienti. Liikmesriigid kohaldavad vaikekoefitsienti 2,1, välja arvatud juhul, kui nad kasutavad oma kaalutlusõigust, et määrata põhjendatud siseriiklikel asjaoludel kindlaks teistsugune koefitsient.

4. Muude energiakandjate säästude puhul kilovatt-tundides (kWh) kohaldavad liikmesriigid koefitsienti, et täpselt arvutada saavutatud primaarenergia sääst. 5. Kui liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi kohaselt esitatud vaikeväärtuse koefitsiendi ise, kehtestavad nad selle läbipaistva meetodika abil, võttes aluseks primaarenergia tarbimist mõjutavad siseriiklikud asjaolud. Asjaolud peavad olema põhjendatud ja kontrollitavad ning põhinema objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel.

¹ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012 (ELT L 334, 31.12.2018, lk 1–93).

5. Oma koefitsiendi kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse energiaallikate jaotusi, mis sisalduvad nende ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning järgnevas lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas, millest teavitatakse komisjoni kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Vaikeväärtusest kõrvale kaldudes teatavad liikmesriigid komisjonile koefitsiendi, mida nad kasutavad, koos arvutusmeetodi ja alusandmetega ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning järgnevates lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades vastavalt määrusele (EL) 2018/1999.

6. Hiljemalt 25. detsembriks 2022 ja seejärel iga nelja aasta tagant vaatab komisjon vaadeldud andmete põhjal vaikeväärtuse läbi. Läbivaatamisel võetakse arvesse selle mõju muudele liidu õigusaktidele, näiteks direktiivile 2009/125/EÜ ja määrusele (EL) 2017/1369.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel ~~30~~¹³

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad, milles käsitletakse karistusi ⇒ käesoleva direktiivi ⇐ artiklite 7–11a ja artikli 18 lõike 3 alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teevad need sätted komisjonile teatavaks ⇒ [ülevõtmise kuupäevaks] ⇐ hiljemalt 5. juuniks 2014 ja teatavad talle viivitamata kõikidest nende hilisematest muudatustest.

Artikkel ~~31~~²²

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ~~32~~²³ vastu delegeeritud õigusakte, et läbi vaadata artikli ~~24~~¹⁴ lõike 10 teises lõigus osutatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste ☒ läbi ☒ vaatamise ☒ kohta ☒.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 13
(kohandatud)

⇒ uus

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ~~32~~²³ vastu delegeeritud õigusakte, et ~~muuta~~
⇒ muuta või täiendada ⇐ käesolevat direktiivi, kohandades ⇐ artiklis 29 ⇐ ☒ ning II, III, V, VII–
XI ja XIII ☒ ~~I–V, VII–X ja XII~~ lisas osutatud väärtusi, arvutusmeetodeid, primaarenergia
koefitsiendi vaikeväärtusi ja nõudeid tehnika arenguga.

↓ uus

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 32 käesoleva direktiivi muutmiseks või
täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse pärast asjaomaste
sidusrühmadega konsulteerimist ühine liidu kava tema territooriumil asuvate andmekeskuste
säästlikkuse hindamiseks. Kavas määratakse kindlaks andmekeskuse säästlikkuse näitajad ja
määratakse vastavalt käesoleva direktiivi artikli 11 lõikele 10 kindlaks olulise energiatarbimise
miinimumkünnised ning sätestatakse põhinäitajad ja nende mõõtmise metoodika.

↓ 2012/27/EL

Artikkel ~~32~~²³

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud
tingimustel.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 14 punkt a
⇒ uus

2. Artiklis ~~3122~~ osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ~~24. detsembrist 2018~~ ⇒ [ELTs avaldamise kuupäev] ⇐. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

↓ 2012/27/EL

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis ~~3122~~ osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 14 punkt b

~~43a.~~ Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

¹ ~~ELTL 123, 12.5.2016, lk 1.~~

54. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

65. Artikli 31~~22~~ alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 33~~24~~

Läbivaatamine ja rakendamise jälgimine

14a. Seoses energialiidu olukorda käsitleva aruandega annab komisjon aru CO₂-turu toimimise kohta kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 35 lõike 1 ja lõike 2 punktiga c, võttes arvesse käesoleva direktiivi rakendamise mõju.

~~5. Komisjon vaatab läbi jätkuva vajaduse artikli 14 lõikes 6 sätestatud erandite järele esimest korda esimese riikliku energiatõhususe tegevuskava hindamisel ja pärast seda iga kolme aasta tagant. Kui läbivaatamine näitab, et ükskõik milline nende erandite kriteeriumidest ei ole enam põhjendatud, võttes arvesse soojuskoormuse kättesaadavust ja selliste kütiste tegelikke toimimise tingimusi, mille suhtes erandit kohaldatakse, teeb komisjon ettepaneku asjakohaste meetmete võtmiseks.~~

2. Komisjon hindab 31. oktoobriks 2025 ja seejärel iga nelja aasta järel olemasolevaid meetmeid, et saavutada kütte- ja jahutussektori energiatõhususe suurendamine ja CO₂-heite vähenemine.

Hindamisel võetakse arvesse:

- a) energiatõhususe ja kasvuhoonegaaside heite suundumusi küttes ja jahutuses, sealhulgas kaugküttes ja -jahutuses;
- b) võetud meetmete omavahelisi seoseid;
- c) muutusi kütte ja jahutuse energiatõhususes ja kasvuhoonegaaside heites;
- d) olemasolevaid ja kavandatavaid energiatõhususe poliitikaid ja meetmeid ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise poliitikaid ja meetmeid riiklikul ja ELi tasandil ning
- e) meetmeid, mille liikmesriigid on esitanud käesoleva direktiivi artikli 23 lõike 1 kohases põhjalikus hindamises ja millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 lõikele 1.

🔄 Hindamisega võivad kaasneda meetmed 🔄 [...] 🔄, millega tagatakse liidu kliima- ja energiaeesmärkide saavutamine.

~~36.~~ Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal enne 30. aprilli statistika riigi elektri- ja soojustootmise kohta tõhusast ja vähetõhusast koostootmisest vastavalt ~~III~~ lisas näidatud metoodikale ning võrreldes soojuse ja elektri summaarse tootmisvõimsusega. Samuti esitavad nad aastase statistika koostoodetud soojuse ja elektri tootmisvõimsuste kohta ja koostootmisel kasutatava kütuse kohta, ning kaugkütte ja -soojuse toodangu ja tootmisvõimsuse kohta võrreldes soojuse ja elektri summaarse tootmise ja võimsusega. Liikmeriigid esitavad vastavalt ~~IIII~~ lisas näidatud metoodikale saadud statistika koostootmise kohaldamisega saavutatud primaarenergia säästu kohta.

~~7. Komisjon esitab 30. juuniks 2014 artikli 3 lõikes 2 osutatud hindamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning, kui see on vajalik, ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks.~~

~~8. Komisjon vaatab artikli 6 rakendamise tõhususe läbi 5. detsembriks 2015, võttes arvesse direktiivis 2004/18/EÜ sätestatud nõudeid, ning esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Vajaduse korral esitab ta koos aruandega ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks.~~

~~9. Komisjon esitab 30. juuniks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande artikli 7 rakendamise kohta. Vajaduse korral esitab ta koos aruandega õigusakti ettepaneku ühel või mitmel järgmisel põhjusel:~~

- ~~a) et muuta artikli 67 lõikes 1 osutatud lõplikku kuupäeva;~~
- ~~b) et vaadata läbi artikli 67 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuded;~~
- ~~e) et kehtestada täiendavad ühised nõuded, eelkõige artikli 67 lõikes 7 käsitletud küsimuste kohta.~~

~~10. 30. juuniks 2018 hindab komisjon liikmesriikides tehtud edusamme õigusnormidega seotud ja muude tõkete kõrvaldamisel, millele on osutatud artikli 19 lõikes 1. Hinnangule lisatakse ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks, kui see on asjakohane.~~

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 15 punkt b
(kohandatud)

~~12. Hiljemalt 31. detsembriks 2019 hindab komisjon mõiste „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted“ rakendamise tõhusust artikli 8 lõike 4 kohaldamisel ning esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Võimalikult kiiresti pärast kõnealuse aruande esitamist võtab komisjon asjakohasel juhul vastu seadusandlikud ettepanekud.~~

~~413.~~ Hiljemalt 1. jaanuariks 2021 hindab komisjon võimalust parandada energiatõhusust energia muundamisel, transformeerimisel, ülekandel, transpordil ja säilitamisel ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud.

~~514.~~ ☒ Kui muudetakse direktiivi 2009/73/EÜ jaeturgu käsitlevaid sätteid, hindab komisjon ☒ Hiljemalt 31. detsembriks 2021, ~~juhul kui maagaasi siseturgu käsitleva direktiivi 2009/73/EÜ jaemüügiturust sätete kohta ei ole vahemaal esitatud muudatusettepanekuid, hindab komisjon~~ sätteid maagaasi tarbimise mõõtmise, arvete esitamise ja tarbijatele antava teabe kohta ning esitab sellekohase aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule, et neid sätteid asjakohasel juhul kohandada direktiivi ~~(EL) 2019/944~~ (EL) 2019/944/2009/72/EÜ vastavate elektrienergiat käsitlevate sätetega, et tugevdada tarbijakaitset ning võimaldada lõpptarbijatel saada sagedamat, selget ja ajakohastatud teavet nende poolt maagaasi tarbimise kohta ja muuta oma energiatarbimist. Võimalikult kiiresti pärast kõnealuse aruande esitamist võtab komisjon asjakohasel juhul vastu seadusandlikud ettepanekud.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 2

64. Hiljemalt 31. oktoobriks 2022 hindab komisjon, kas liit on saavutanud 2020. aasta energiatõhususe põhieesmärgi.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 15 punkt b

⇒ uus

715. Komisjon hindab hiljemalt 28. veebruariks ~~2024~~ ⇒ 2027 ⇐ ja pärast seda iga viie aasta tagant käesolevat direktiivi ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

Hindamine hõlmab järgmist:

~~a) analüüsitakse, kas kohandada artiklis 5 sätestatud nõudeid ja alternatiivset lähenemisviisi pärast 2030. aastat;~~

a) hinnatakse käesoleva direktiivi üldist mõjusust ja vajadust kohandada liidu energiatõhususe poliitikat vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgu tulemusel sõlmitud 2015. aasta Pariisi kokkuleppe¹ eesmärkidele ning võttes arvesse majanduslikku ja innovatsioonialast arengut;

¹ ~~ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.~~

- b) hinnatakse artikli 4 lõikes 1 sätestatud liidu 2030. aasta energiatõhususe põhieesmärke, et suurendada neid juhul, kui majanduse või tehnoloogia arengust tuleneb oluline kulude vähenemine või kui on vaja täita liidu 2040. või 2050. aastaks kehtestatud CO₂-heite vähendamise kohustusi või rahvusvahelisi CO₂-heite vähendamise kohustusi;
- c) hinnatakse, kas liikmesriigid jätkavad uue aastase säästu saavutamist kooskõlas artikli 8 lõike 1 punktiga c kümneaastastel ajavahemikel pärast 2030. aastat;
- d) hinnatakse, kas liikmesriigid peaksid jätkuvalt tagama, et igal aastal renoveeritakse kooskõlas artikli 6 lõikega 1 vähemalt 3 % avalik-õiguslikele asutustele kuuluvate köetavate ja/või jahutatavate hoonete üldpõrandapinnast, et kõnealuses artiklis sätestatud renoveerimismäära läbi vaadata;
- e) hinnatakse, kas liikmesriigid peaksid jätkama kooskõlas artikli 8 lõikega 3 energiasäästu osa saavutamist vähekaitsstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas kümneaastastel ajavahemikel pärast 2030. aastat;
- f) hinnatakse, kas liikmesriigid peaksid jätkama lõppenergia tarbimise vähendamist vastavalt artikli 5 lõikele 1.

Asjakohasel juhul lisatakse aruandele ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

~~Artikkel 25~~

Internetipõhine platvorm

~~Selleks et edendada käesoleva direktiivi rakendamist praktikas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, rajab komisjon internetipõhise platvormi. See platvorm toetab tavade, võrdlusnäitajate ja võrkudega seotud tegevustega seoses saadud kogemuste ning uuenduslike tavade jagamist.~~

Artikkel ~~34~~²⁶

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel ~~35~~²⁸

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad ~~käesoleva direktiivi~~ ☒ artiklite [...] ja [...] lisa ☒ [artiklid ja lisad, mida on kehtetuks tunnistatud direktiiviga võrreldes sisuliselt muudetud] täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ⇒ [...] ⇐ ~~5. juuniks 2014.~~

~~Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, jõustavad liikmesriigid õigus- ja haldusnormid, mis on vajalikud, et täita artiklit 4, artikli 5 lõike 1 esimest lõiku, artikli 5 lõiget 5, artikli 5 lõiget 6, artikli 7 lõike 9 viimast lõiku, artikli 14 lõiget 6, artikli 19 lõiget 2, artikli 24 lõiget 1 ja artikli 24 lõiget 2 ning V lisa punkti 4 nendes sätestatud kuupäevadeks.~~

Nad edastavad kõnealuste ~~normide~~ ☒ meetmete ☒ teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need ☒ meetmed ☒ ~~normid~~ vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ☒ ja märkuse sõnastuse ☒ näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel ~~36~~²⁷

~~Muutmine ja~~ Kehtetuks tunnistamine

~~1. Direktiiv 2006/32/EC ☒ 2012/27/EL, mida on muudetud XV lisa A osas loetletud õigusaktidega, ☒ tunnistatakse kehtetuks alates ☐ [...] ☐ [päev pärast artikli 35 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kuupäeva] 5. juunist 2014, välja arvatud selle artikli 4 lõiked 1–4 ning selle I, III ja IV lisa, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses direktiivi ☒ XV lisa B osas ☒ sätestatud ☒ direktiivide ☒ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevaga ☒ tähtpäevadega ☒. Direktiivi 2006/32/EÜ artikli 4 lõiked 1–4 ning I, III ja IV lisa jäetakse välja alates 1. jaanuarist 2017.~~

~~Direktiiv 2004/8/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 5. juunist 2014, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses eelnimetatud direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevadega.~~

Viiteid ☒ kehtetuks tunnistatud ☒ direktiividele ~~2006/32/EÜ ja 2004/8/EÜ~~ tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt ~~XVIXV~~ lisas ~~esitatud~~ vastavustabelile.

~~2. Direktiivi 2010/30/EL artikli 9 lõiked 1 ja 2 jäetakse välja alates 5. juunist 2014.~~

~~3. Direktiivi 2009/125/EÜ muudetakse järgmiselt.~~

~~1) Lisatakse järgmine põhjendus:~~

~~„(35a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiviga 2010/31/EL (hoonete energiatõhususe kohta)¹ nõutakse liikmesriikidelt, et nad kehtestaksid hoonete välispiireteks olevate ehitusdetailide energiatõhususe nõuded ning olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. Käesoleva direktiivi eesmärkidega on kooskõlas asjaolu, et kõnealused nõuded võivad teatud tingimustel piirata käesoleva direktiivi ja selle rakendusmeetmete kohaste energiamõjuga toodete paigaldamist, eeldusel et nimetatud nõuded ei kujuta endast põhjendamatut turutõket.“~~

~~2) Artikli 6 lõike 1 lõppu lisatakse järgmine lause:~~

~~„See ei piira liikmesriikide poolt direktiivi 2010/31/EL artikli 4 lõike 1 ja artikli 8 kohaselt kehtestatud energiatõhususe nõuete ja süsteeminõuete kohaldamist.“~~

¹ ~~ELTL 153, 18.6.2010, lk 13.~~

Artikkel ~~37~~²⁹

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

☒ Artikleid [...] ja lisasid [...] [artiklid ja lisad, mida ei ole muudetud, võrreldes kehtetuks tunnistatud direktiiviga] kohaldatakse alates [...] [artikli 35 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kuupäevale järgnevast päevast]. ☒

Artikkel ~~38~~³⁰

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

↴ uus

I LISA
**LIIKMESRIIKIDE PANUSED LIIDU 2030. AASTA LÕPP- JA/VÕI PRIMAARENERGIA
TARBIMISE ENERGIATÕHUSUSEESMÄRKIDE SAAVUTAMISSE**

1. Liikmesriikide panused arvutatakse järgmise soovitusliku valemi alusel:

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target)FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target)PEC_{B_{2030}}$$

milles C_{EU} on parandustegur, $Target$ on konkreetse liikmesriigi sihttase ning $FEC_{B_{2030}}$ ja $PEC_{B_{2030}}$ vastavad 2030. aasta jaoks võrdlusalusena kasutatud 2020. aasta võrdlusstsenaariumile.

2. Järgmine soovituslik valem esindab objektiivseid kriteeriume, mis kajastavad artikli 4 lõike 2 punkti d alapunktides i–iv loetletud tegureid, mille abil määratletakse konkreetse liikmesriigi sihttase protsentides sihttasemest ($Target$) ja millel on valemis võrdne kaal (0,25):

- a) kindlamääraline panus („ F_{flat} “);
- b) panus, mis sõltub SKPst elaniku kohta („ F_{wealth} “);
- c) energiamahukusest sõltuv panus („ $F_{intensity}$ “);
- d) kulutõhusa energiasäästu potentsiaalset sõltuv panus („ $F_{potential}$ “).

3. F_{flat} tuleneb liidu 2030. aasta eesmärgist, mis hõlmab täiendavaid jõupingutusi, mida on vaja, et saavutada liidu energiatõhususe eesmärgid lõpp- ja primaarenergia panuste osas võrreldes 2020. aasta võrdlusstsenaariumi prognoosidega 2030. aastaks.

4. F_{wealth} arvutatakse iga liikmesriigi jaoks selle liikmesriigi kolme aasta keskmise Eurostati indeksi “reaalne SKP elaniku kohta” suhtena liidu kolmeaastase ajavahemiku 2017–2019 keskmisesse, väljendatuna ostujõu pariteetides (PPP).
5. $F_{\text{intensity}}$ arvutatakse iga liikmesriigi kohta tema kolme aasta keskmise energiamahukuse indeksi (lõppenergia või primaarenergia tarbimise suhe reaalsesse SKPsse, mis on väljendatud ostujõu pariteetides) suhtena liidu kolmeaastase ajavahemiku 2017–2019 keskmisesse.
6. $F_{\text{potential}}$ arvutatakse iga liikmesriigi kohta lõpp- või primaarenergia säästu alusel stsenaariumi PRIMES MIX 55 % kohaselt 2030. aastaks. Energiasäästud on väljendatud 2020. aasta võrdlusstsenaariumi 2030. aasta prognooside suhtes.
7. Iga punkti 2 alapunktides a–d sätestatud kriteeriumi puhul kohaldatakse alumist ja ülemist piirmäära. Iga teguri taseme piirmääradeks on 50 % ja 150 % liidu keskmisest tasemest antud teguri puhul.
8. Tegurite arvutamiseks kasutatavate sisendandmete allikaks on Eurostat, kui ei ole märgitud teisiti.
9. Summaarne tegur F_{total} arvutatakse kõigi nelja teguri (F_{flat} , F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ ja $F_{\text{potential}}$) kaalutud summana. Seejärel arvutatakse sihttase summaarse teguri F_{total} ja ELi sihttaseme korrutisena.
10. Kõigi liikmesriikide suhtes kohaldatakse primaar- ja lõppenergia parandustegurit C_{EU} , et kohandada kõigi liikmesriikide panuste summa vastavaks liidu 2030. aasta primaar- ja lõppenergia tarbimise eesmärkidele. Tegur C_{EU} on kõigi liikmesriikide jaoks sama.

III LISA

KOOSTOODETAVA ELEKTRIENERGIA ARVUTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

I osa

Üldpõhimõtted

Soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia arvutamisel tuleb lähtuda tootmisseadme normaaltingimustel kasutamise oodatavatest või tegeliku talitluse väärtustest. Mikrokoostootmisseadmete puhul võivad arvutuse aluseks olla tõendatud väärtused.

- a) Soojus- ja elektrienergia koostootmisel toodetav elektrienergia tähendab seadme summaarset elektrienergia aastatoodangut, mida mõõdetakse peageneraatorite väljundklemmidel $\boxtimes$, juhul kui on täidetud järgmised tingimused $\boxtimes$:
 - i) koostootmisseadmete tüüpidel b, d, e, f, g ja h, millele on osutatud II osas ning mille üldine kasutegur aastas on liikmesriikide poolt kindlaks määratud tasemel vähemalt 75 %;
 - ii) koostootmisseadmete tüüpidel a ja c, millele on osutatud II osas ning mille üldine kasutegur aastas on liikmesriikide poolt kindlaks määratud tasemel vähemalt 80 %.

- b) Koostootmiseseadmetel, mille üldine kasutegur aastas on väiksem kui punkti a alapunktis i sätestatud väärtus (II osas osutatud koostootmiseseadmete tüübid b, d, e, f, g ja h), või sellistel, mille üldine kasutegur aastas on väiksem kui punkti a alapunktis ii sätestatud väärtus (II osas osutatud koostootmiseseadmete tüübid a ja c), arvutatakse koostootmisel saadav elektrienergia järgmise valemiga:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

kus

E_{CHP} on koostootmisel saadava elektrienergia kogus,

C on elektrienergia ja soojusenergia suhtarv.

H_{CHP} on koostootmisel saadava kasuliku soojuse kogus (see on summaarne soojustoodang, millest on lahutatud eraldi kateldes toodetud soojus või aurugeneraatorist enne turbiini saadud vaheltvõtuauru soojus).

Koostootmisel saadava elektrienergia arvutamisel tuleb lähtuda elektrienergia ja soojusenergia tegelikust suhtarvust. Kui koostootmiseseadme elektrienergia ja soojusenergia tegelik suhtarv ei ole teada, võib eeldusel, et arvutuslik koostoodetud elektrienergia on seadme summaarsest elektrienergia toodangust väiksem või sellega võrdne, kasutada II osas osutatud seadmetüüpide a, b, c, d ja e puhul statistiliseks otstarbeks järgmisi vaikeväärtusi:

Seadme tüüp	Elektri- ja soojusenergia suhtarvu C vaikeväärtus
Kombineeritud tsükli ja soojuse tagastamisega gaasiturbiin	0,95
Vasturõhuaauruturbiin	0,45
Vaheltvõtuauru-kondensatsiooniturbiin	0,45
Soojuse tagastamisega gaasiturbiin	0,55
Sisepõlemismootor	0,75

Kui liikmesriigis võetakse kasutusele elektrienergia ja soojusenergia suhtarvu vaikeväärtused II osas osutatud seadmetüüpide f, g, h, i, j ja k puhul, siis tuleb need vaikeväärtused avaldada ja teatada komisjonile.

- c) Kui osa koostootmisprotsessis kasutatava kütuse energiasisaldusest muundub kemikaalideks ja läheb taas ringlusse, tuleb see osa kasutatavast kütusest lahutada enne punktides a ja b kasutatud üldkasuteguri arvutamist.
- d) Liikmesriik võib konkreetse seadme talitlusandmete põhjal määrata elektrienergia ja soojusenergia suhtarvu elektrienergia ja kasuliku soojusenergia suhtarvuna, kui koostootmisseade töötab koostootmisrežiimil väiksema võimsusega.
- e) Liikmesriik võib punktidega a ja b ette nähtud arvutustes kasutada muud kui ühe aasta pikkust aruandeperioodi.

II osa

Käesoleva direktiiviga hõlmatud koostootmistehnoloogia

- a) Kombineeritud tsükli ja soojuse tagastamisega gaasiturbiin
- b) Vasturõhuaauruturbiin
- c) Vaheltvõtuauru-kondensatsiooniturbiin
- d) Soojuse tagastamisega gaasiturbiin
- e) Sisepõlemismootor
- f) Mikroturbiinid
- g) Stirling-mootorid

- h) Kütuseelemendid
- i) Aurumasinad
- j) Orgaanilised Rankine'i ringprotsessid
- k) Iga muud tüüpi tehnoloogia või tehnoloogialahenduste kombinatsioon, mis on hõlmatud artikli 2 punkti 32 määratlusega

Liikmesriik kasutab koostootmisest saadava elektrienergia arvutamise üldpõhimõtete rakendamisel ja kohaldamisel komisjoni ~~19. novembri 2008. aasta~~ otsusega 2008/952/EÜ¹ ~~(millega kehtestatakse üksikasjalikud suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/8/EÜ II lisa rakendamiseks ja kohaldamiseks)~~ kehtestatud üksikasjalikke suuniseid.

¹ Komisjoni 19. novembri 2008. aasta otsus 2008/952/EÜ, millega kehtestatakse üksikasjalikud suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/8/EÜ II lisa rakendamiseks ja kohaldamiseks (ELT L 338, 17.12.2008, lk 55).

III LISA

KOOSTOOTMISPROTSESSI KASUTEGURI MÄÄRAMISE METOODIKA

Koostootmise kasuteguri ja primaarenergia säästu arvutamisel lähtutakse tootmiseseadme normaaltingimustel kasutamise oodatavast või tegelikust talitlusest.

a) Tõhus koostootmine

Käesoleva direktiivi kohaldamisel vastab tõhus koostootmine järgmistele kriteeriumidele:

- koostootmine koostootmiseseadmes annab punkti b järgi arvutatuna vähemalt 10 % primaarenergia säästu, võrreldes soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise kontrollväärtustega;
- kui koostootmine väikekoostootmiseseadmetes ja mikrokoostootmiseseadmetes tagab primaarenergia säästu, võib selle lugeda tõhusaks koostootmiseks;

↓

uus

↻

Nõukogu

- ➡ koostootmiseseadmete puhul, mis on ehitatud või oluliselt remonditud pärast käesoleva lisa ülevõtmist: ➡ fossiilkütustel töötava koostootmise süsinikdioksiidi otseheide on väiksem kui 270 g CO₂ ühe kWh koostootmisest saadud energia kohta (sealhulgas kütte/jahutus, elektrienergia ja mehaaniline energia).

- Kui koostootmisüksus ehitatakse või oluliselt renoveeritakse, tagavad liikmesriigid, et olemasolevates soojusallikates ei suurendata muude fossiilkütuste kui maagaasi kasutamist võrreldes viimase kolme täisvõimsusel töötamise kalendriaasta keskmise aastase tarbimisega enne renoveerimist ning et selles süsteemis ei kasutata üheski uues soojusallikas muid fossiilkütuseid kui maagaas.

↓ 2012/27/EL

b) Primaarenergia säästu arvutamine

III lisa kohaselt määratletud koostootmisega saavutatud primaarenergia sääst arvutatakse järgmise valemi põhjal:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH_{\eta}}{RefH_{\eta}} + \frac{CHPE_{\eta}}{RefE_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

milles:

PES on primaarenergia sääst (*primary energy savings*);

CHP H_η on koostootmise soojuslik kasutegur, mis on määratletud kui aastane kasuliku soojuse toodang jagatuna kogu kasuliku soojus- ja elektrienergia koostootmiseks kulunud kütusekogusega;

Ref H_η on soojuse eraldi tootmise kasuteguri kontrollväärtus;

CHP E_{η} on koostootmise elektriline kasutegur, mis on määratletud kui aastas koostoodetud elektrienergia kogus jagatuna kogu kasuliku soojus- ja elektrienergia koostootmiseks kulunud kütusekogusega. Kui koostootmisüksus toodab mehaanilist energiat, siis võib aasta jooksul koostoodetud elektrienergia kogust suurendada täiendava liikmega, mis väljendab nimetatud mehhaanilise energiaga võrdset elektrienergia kogust. Kõnealune täiendav liige ei anna õigust päritolutagatise andmiseks vastavalt artikli ~~2444~~ lõikele 10;

Ref E_{η} on elektrienergia eraldi tootmise kasuteguri kontrollväärtus.

c) Energiasäästu arvutamine alternatiivsete arvutusmeetoditega

Liikmesriik võib arvutada soojus- ja elektrienergia ning mehaanilise energia tootmisest saadud primaarenergia säästu vastavalt allpool esitatule, kasutamata protsessis eraldi toodetud soojus- ja elektrienergia koguste mahaarvamiseks III lisa. Sellist tootmist võib pidada tõhusaks koostootmiseks juhul, kui see vastab käesoleva lisa punktis a esitatud tõhususe kriteeriumidele, ning koostootmisseadmete puhul, mille elektritootmise võimsus on suurem kui 25 MW ja üldkasutegur on üle 70 %. Päritolutagatise andmiseks ja statistika eesmärgil tuleb sellisel koostootmisel toodetud elektrienergia kogus määrata vastavalt III lisale.

Kui protsessis saavutatud primaarenergia sääst arvutatakse alternatiivse arvutusmeetodiga, arvutatakse primaarenergia sääst käesoleva lisa punktis b esitatud valemiga, pannes „CHP H_{η} ” asemele „ H_{η} ” ning „CHP E_{η} ” asemele „ E_{η} ”, milles:

H_{η} on protsessi soojuslik kasutegur, mis on määratletud kui aastane soojustoodang, mis on jagatud kogu soojus- ja elektrienergia tootmiseks kulunud kütusekogusega;

E_{η} on protsessi elektriline kasutegur, mis on määratletud kui aastane elektritoodang, mis on jagatud kogu soojus- ja elektrienergia tootmiseks kulunud kütusekogusega. Kui koostootmisüksus toodab mehaanilist energiat, siis võib aasta jooksul koostoodetud elektrienergia kogust suurendada täiendava liikmega, mis väljendab nimetatud mehhaanilise energiaga võrdset elektrienergia kogust. Kõnealune täiendav liige ei anna õigust päritolutagatise andmiseks vastavalt artikli ~~2414~~ lõikele 10.

- d) Liikmesriik võib punktide b ja c kohasteks arvutusteks kasutada muud kui üheaastast aruandeperioodi.
- e) Mikrokoostootmisseadmete kasutamisel säästetava primaarenergia arvutamise aluseks võib kasutada tõendatud väärtusi.

f) Soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise kasuteguri kontrollväärtused

Kasuteguri ühtlustatud kontrollväärtused kujutavad endast väärtuste maatriksit, milles on esitatud asjakohaste tegurite, nagu ehitusaasta ja kütuse liigi puhul kehtivad väärtused, ning need peavad tuginema hästi dokumenteeritud analüüsile, milles võetakse muu hulgas arvesse reaalses tingimustes käitamise andmeid, kütusesegu ja kliimatingimusi, samuti rakendatavat koostootmistehnoloogiat.

Soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise kasuteguri kontrollväärtused, mis esinevad punktis b esitatud valemis, võimaldavad arvutada, kui tõhus on soojusenergia ja elektrienergia eraldi tootmine, mis kavatakse asendada koostootmisega.

Kasuteguri kontrollväärtused arvutatakse vastavalt järgmistele põhimõtetele.

- i)1 Koostootmiseseadmete puhul lähtutakse võrdlusele elektri eraldi tootmisega põhimõttest, et võrreldakse samu kütusekategoriaid.
- ii)2 Iga koostootmiseseadme võrreldakse parima võimaliku ja majanduslikult põhjendatud soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise tehnoloogiaga, mis on turul koostootmiseseadme ehitamisaastal.
- iii)3 Üle kümne aasta vanuste koostootmiseseadmete kasuteguri kontrollväärtused määratakse kindlaks kümme aastat vanade seadmete kontrollväärtuste järgi.
- iv)4 Elektri ja soojuse eraldi tootmise kasuteguri kontrollväärtused kajastavad liikmesriikide kliimaerinevusi.

IV LISA

~~☒ AVALIKU SEKTORI HANGETE ☒ KESKVALITSUSE POOLT OSTETAVATE TOODETE, TEENUSTE JA HOONETE ENERGIATÕHUSUSE NÕUDED~~

~~Niivõrd kui see on kulutõhus, majanduslikult teostatav, üldiselt jätkusuutlik ja tehniliselt sobiv ning piisava konkurentsi olemasolul,~~ ⇒ Avalike hangete ja kontsessioonide väljavalimismenetlustes ⇐ tegutsevad tooteid, teenuseid, või hooned ⇒ ja töid ⇐ ostvad ⇒ avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad ⇐ keskvalitsused järgmiselt:

- a) kui toode on hõlmatud määruse (EL) 2017/1369 direktiiviga 2010/30/EÜ või sellega seotud rakendava komisjoni direktiivi kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga või sellega seotud komisjoni rakendusdirektiiviga, ostavad nad üksnes selliseid tooteid, mis vastavad ⇒ selle määruse artikli 7 lõikes 2 sätestatud ⇐ kõrgeima võimaliku energiatõhususklassi kriteeriumidele, võttes arvesse vajadust tagada piisav konkurents;
- b) kui toode, mis ei ole punktis a osutatud toode, on hõlmatud direktiivi 2009/125/EÜ kohase rakendusmeetmega, mis on vastu võetud pärast käesoleva direktiivi jõustumist, ostavad nad üksnes selliseid tooteid, mis vastavad kõnealuse rakendusmeetmega ette nähtud energiatõhususe kriteeriumidele;

e) ~~ostavad nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusega 2006/1005/EÜ (Ameerika Ühendriikide valitsuse ja Euroopa Ühenduse vahelise kontoriseadmete energiatõhususmärgistuse programmide kooskõlastamise lepingu sõlmimise kohta)¹ reguleeritud kontoriseadmeid, mis vastavad energiatõhususe nõuetele, mis on vähemalt sama ranged kui kõnealusele otsusele lisatud lepingu C lisas loetletud nõuded;~~

↴ uus

🔄 Nõukogu

c) kui toode või teenus on hõlmatud liidu keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumidega ➡ või olemasolevate samaväärsete riiklike kriteeriumidega 🔄 , mis on seotud toote või teenuse energiatõhususega, teevad nad kõik endast oleneva, et osta ainult selliseid tooteid ja teenuseid, mis vastavad vähemalt neile tehnilistele kirjeldustele, mis on kesksel tasandil kehtestatud asjaomastes liidu keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumides ➡ või olemasolevates samaväärsetes riiklikes kriteeriumides 🔄 , sealhulgas kriteeriumides andmekeskuste, serveriruumide ja pilveteenuste ➡ [...] 🔄 , ➡ [...] 🔄 teevalgustuse ja liiklussignaali ➡ [...] 🔄 ning ➡ [...] 🔄 arvutite, monitoride, tahvelarvutite ja nutitelefonide jaoks;

¹ ~~Nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus 2006/1005/EÜ, Ameerika Ühendriikide valitsuse ja Euroopa Ühenduse vahelise kontoriseadmete energiatõhususmärgistuse programmide kooskõlastamise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 381, 28.12.2006, lk 24).~~

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

- d) ostavad üksnes selliseid rehve, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~25. novembri 2009. aasta määruses (EÜ) nr 1222/2009 (rehvide kütusesäästlikkuse ja muude oluliste parameetrite märgistamise kohta)~~¹ määruses (EL) 2020/740² määratletud kõrgeima kütusesäästlikkuse klassi kriteeriumidele. See nõue ei takista riigiasutustel ostmast rehve, mis vastavad kõrgeimale märghaardumise klassile ja välise veeremismüra klassile, kui see on vajalik ohutuse või rahvatervisega seotud põhjustel;
- e) nõuavad teeninduslepingute sõlmimiseks esitatavates pakkumiskutsetes, et teenuseosutaja kasutaks kõnealuse teenuse pakkumisel üksnes selliseid tooteid, mis vastavad punktides a ☒ , b ☒ ⇒ ja ☐ d osutatud nõuetele. Sellist nõuet kohaldatakse ainult uutele toodetele, mille teenuseosutajad on otnud osaliselt või täielikult kõnealuse teenuse osutamise eesmärgil;
- f) ostavad üksnes selliseid hooneid ☐ , mis vastavad vähemalt liginullenergiahooone tasemele, ☐ või sõlmivad nende kohta uusi rendilepinguid, ☐ ilma et see piiraks ☐ ☐ [...] ☐ ⇒ ☐ käesoleva ☐ direktiivi ☐ [...] ☐ artikli ☐ 6 ☐ ☐ [...] ☐ ☐ artikli 5 ☐ [...] ☐ ☐ kohaldamist ☐ , välja arvatud juhul, kui ostu eesmärgiks on ☐ : ☐

¹ ~~Nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1222/2009 rehvide kütusesäästlikkuse ja muude oluliste parameetrite märgistamise kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 46).~~

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/740, mis käsitleb rehvide kütusesäästlikkuse ja muude näitajate märgistamist ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1369 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1222/2009 (ELT L 177, 5.6.2020, lk 1).

- i) ette võtta põhjalik renoveerimine või lammutamine;
- ii) avaliku sektori asutuse puhul kavatsus hoone edasi müüa ilma seda avaliku asutuse enda tarbeks kasutamata või
- iii) hoone ametliku kaitse alla võtmine teatava keskkonna osana või hoone enda spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu.

Kõnealuste nõuete täitmist kontrollitakse direktiivi 2010/31/EL artiklis 11 osutatud energiamärgiste alusel.

↓ 2012/27/EU

~~ANNEX IV~~

~~ENERGY CONTENT OF SELECTED FUELS FOR END USE – CONVERSION TABLE~~ [~~\(1\)~~](#)

Energy commodity	kJ (NCV)	kgoe (NCV)	kWh (NCV)
1 kg coke	28 500	0,676	7,917
1 kg hard coal	17 200 30 700	0,411 – 0,733	4,778 8,528
1 kg brown coal briquettes	20 000	0,478	5,556
1 kg black lignite	10 500 21 000	0,251 – 0,502	2,917 5,833
1 kg brown coal	5 600 10 500	0,134 – 0,251	1,556 2,917
1 kg oil shale	8 000 9 000	0,191 – 0,215	2,222 2,500
1 kg peat	7 800 13 800	0,186 – 0,330	2,167 3,833
1 kg peat briquettes	16 000 16 800	0,382 – 0,401	4,444 4,667
1 kg residual fuel oil (heavy oil)	40 000	0,955	11,111
1 kg light fuel oil	42 300	1,010	11,750
1 kg motor spirit (petrol)	44 000	1,051	12,222

1 kg paraffin	40 000	0,955	11,111
1 kg liquefied petroleum gas	46 000	1,099	12,778
1 kg natural gas ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg liquefied natural gas	45 190	1,079	12,553
1 kg wood (25 % humidity) ⁽¹⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg pellets/wood bricks	16 800	0,401	4,667
1 kg waste	7 400 10 700	0,177 0,256	2,056 2,972
1 MJ derived heat	1 000	0,024	0,278
1 kWh electrical energy	3 600	0,086	1 ⁽¹⁾
1. <i>Source: Eurostat.</i>			

⁽¹⁾ Member States may apply different conversion factors if these can be justified.

⁽¹⁾ 93 % methane.

~~(f) Applicable when energy savings are calculated in primary energy terms using a bottom-up approach based on final energy consumption. For savings in kWh electricity, Member States shall apply a coefficient established through a transparent methodology on the basis of national circumstances affecting primary energy consumption, in order to ensure a precise calculation of real savings. Those circumstances shall be substantiated, verifiable and based on objective and non-discriminatory criteria. For savings in kWh electricity, Member States may apply a default coefficient of 2,1 or use the discretion to define a different coefficient, provided that they can justify it. When doing so, Member States shall take into account the energy mix included in their integrated national energy and climate plans to be notified to the Commission in accordance with Regulation (EU) 2018/1999. By 25 December 2022 and every four years thereafter, the Commission shall revise the default coefficient on the basis of observed data. That revision shall be carried out taking into account its effects on other Union law such as Directive 2009/125/EC and Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2017 setting a framework for energy labelling and repealing Directive 2010/30/EU (OJ L 198, 28.7.2017, p. 1).~~

~~(f) Applicable when energy savings are calculated in primary energy terms using a bottom-up approach based on final energy consumption. For savings in kWh electricity Member States may apply a default coefficient of 2,5. Member States may apply a different coefficient provided they can justify it.~~

V LISA

ENERGIATÕHUSUSKOHUSTUSTE SÜSTEEMIDE VÕI ARTIKLITE 87, 97A JA 107B NING ARTIKLI 28 LÕIKE 1120 ~~LÕIKE 6~~ KOHALELT VÕETAVATE MUUDE POLIITIKAMEETMETE MÕJU ARVUTAMISE ÜHISMEETODID JA -PÕHIMÕTTED

1. Meetodid, mille järgi arvutatakse muu kui maksustamismeetmetest tulenev energiasääst artiklite 87, 97a ja 107b ning artikli 28 lõike 1120 ~~lõike 6~~ kohaldamiseks

Kohustatud, osalevad või volitatud isikud või avaliku sektori rakendusasutused võivad kasutada järgmisi energiasäästu arvutamise meetodeid:

- a) eeldatav sääst, võttes aluseks varasemaid energiatõhususe parandamise alaseid sõltumatult jälgitud tulemusi samalaadsetes käitistes. Üldine lähenemisviis on eelhindamine;
- b) mõõdetud sääst, mille puhul meetme või meetmepaketi kasutuselevõtul saavutatav sääst määratakse tegeliku energiatarbimise registreerimise teel, võttes vajalikul määral arvesse selliseid tarbimist mõjutada võivaid tegureid nagu täiendavus, kasutatavus, tootmistase ja ilm. Üldine lähenemisviis on järeelhindamine;
- c) suhteline sääst, mille puhul kasutatakse hinnangulisi tehnilisi andmeid. Seda lähenemisviisi võib kasutada üksnes juhul, kui usaldusväärsete mõõtmisandmete saamine konkreetse käitise puhul on keeruline või eaproportsionaalselt kallis, näiteks kui kompressor või elektrimootor asendatakse sellisega, millel on teistsugune energiatarbimine (kWh) kui sellel, mille säästu on sõltumatult mõõtnud või hinnanud riiklikult kehtestatud meetodite ja võrdlusaluste alusel kvalifitseeritud või akrediteeritud eksperdid, kes on kohustatud, osalevatest või volitatud isikutest sõltumatud;

➤ d) Arvutades artikli 8 lõike 3 kohaldamisel energiasäästu, mida saab arvestada artikli 8 lõikest 3 tuleneva kohustuse täitmiseks, võivad liikmesriigid lähtuda vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute isikute, rahaliselt nõrgemas seisus leibkondade või vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate isikute energiasäästu hinnangulisel arvestamisel hinnangulistest tehnilistest andmetest, mis põhinevad standarditud kasutus- ja soojusmugavustingimustel või -parameetritel, mis on kindlaks määratud riiklikes ehituseeskirjades. Sellest, kuidas hoonetes võetavate meetmete puhul mugavust käsitatakse, peaksid liikmesriigid komisjonile teatama koos selgitustega, mis esitatakse arvutusmetoodika kohta. ☺

➤ e ☺ ➤ [...] ☺) küsitluste alusel määratud sääst, mille puhul määratakse kindlaks tarbijate reaktsioon nõustamisele, teavituskampaaniatele, märgistamis- ja sertifitseerimissüsteemidele või arukate arvestite kasutuselevõtule. Seda lähenemisviisi võib kasutada üksnes tarbijakäitumise muutumisest tuleneva säästu puhul. Seda ei tohi kasutada füüsiliste meetmete paigaldamisest tuleneva säästu suhtes.

2. Energiatõhususmeetmest saadava energiasäästu kindlaksmääramisel artiklite 87, 97a ja 107b ning artikli 28 lõike 11 ~~20~~ lõike 6 kohaldamiseks järgitakse järgmisi põhimõtteid:

↕ uus

➤ Nõukogu

a) liikmesriigid tõendavad, et ➤ uue või olemasoleva poliitika üks eesmärke ☺ ➤ [...] ☺ on ➤ [...] ☺ artikli 8 lõike 1 kohase ➤ [...] ☺ lõppkasutuse energiasäästu ➤ saavutamine, ning ☺ ➤ [...] ☺ esitavad tõendid ja dokumendid selle kohta, et energiasäästu põhjustab poliitiline meede, sealhulgas vabatahtlikud kokkulepped;

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa
punkt 2
⇒ uus

- b) näidatakse, et selline sääst on saadud lisaks säästule, mis oleks saadud igal juhul ilma kohustatud, osalevate või volitatud isikute tegevuseta või avaliku sektori rakendusasutuste tööta. Selleks et teha kindlaks, milline sääst on täiendav sääst, hindavad liikmesriigid, kuidas energiatarbimine ja -nõudlus muutuks, kui kõnealust poliitikameedet ei võetaks, võttes arvesse vähemalt järgmisi tegureid: energiatarbimise suundumused, tarbijate käitumise muutumine, tehnika areng ning muudest liidu ja liikmesriigi tasandil võetud meetmetest tulenevad muutused;
- c) Sääst, mis tuleneb liidu siduva õiguse rakendamisest, loetakse säästuks, mis oleks saadud igal juhul, ja seega ei saa seda teatada artikli 87 lõike 1 kohase energiasäästuna. Erandina kõnealusest nõudest võib olemasolevate hoonete renoveerimisega saavutatud säästu teatada artikli 87 lõike 1 kohase energiasäästuna, tingimusel et on järgitud käesoleva lisa punkti 3 alapunktis h osutatud olulisuse kriteeriumi. Säästu, mis saadakse uute hoonete jaoks selliste riiklike miinimumnõuete kohaldamisest, mis on kehtestatud enne direktiivi 2010/31/EÜ ülevõtmist, võib teatada artikli 7 lõike 1 punkti a kohase energiasäästuna, tingimusel et on järgitud käesoleva lisa punkti 3 alapunktis h osutatud olulisuse kriteeriumi ning et liikmesriigid on kooskõlas artikli 24 lõikega 2 oma riiklikes energiatõhususe tegevuskavades sellisest säästust teada andnud. ⇒ Artiklite 5 ja 6 kohaseid avaliku sektori energiatõhususe parandamise meetmeid võib võtta arvesse artikli 8 lõike 1 kohase energiasäästukohustuse täitmisel, kui need toovad kaasa kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava lõppkasutuse energiasäästu. Energiasäästu arvutamine peab vastama käesolevas lisas sätestatud nõuetele; ⇐

↴ uus

➡ Nõukogu

- d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842 (milles käsitletakse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet) kohaselt võetavaid meetmeid võib pidada oluliseks, aga liikmesriikidel tuleb tõendada, et need toovad kaasa kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava lõppkasutuse energiasäästu. Energiasäästu arvutamine peab vastama käesolevas lisas sätestatud nõuetele;
- e) liikmesriigid ➡ saavad ➡ [...] ➡ artikli 8 lõike 1 kohase energiasäästukohustuse täitmisel arvesse võtta sellist ➡ lõppkasutuse energiasäästu ➡ [...] ➡ sektorites, sealhulgas transpordi- ja ehitussektoris, mis oleks ELi HKSi direktiivi kohase heitkogustega kauplemise ➡ ja, kui see on asjakohane, muude riiklike HKSi nõuete ➡ tulemusena igal juhul toimunud ➡ , kui nad on rakendanud täiendavaid poliitikameetmeid vastavalt artiklitele 9 või 10 ➡ . Kui üksus on riiklike energiatõhususkohustuste süsteemi poolt kohustatud isik käesoleva direktiivi artikli 9 ja ELi hoonetesektori ja maanteetranspordi sektori heitkogustega kauplemise süsteemi kohaselt [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)], siis tagatakse seire- ja tõendamissüsteemiga, et süsiniku edasikantav hind kütuse tarbimiseks väljastamisel [vastavalt COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD) artikli 1 lõikele 21] võetakse arvesse selle üksuse energiasäästumeetmete energiasäästude arvutamisel ja nendest teatamisel;

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa punkt 2

⇒ uus

⇒ Nõukogu

fe) arvesse võib võtta üksnes sellist säästu, mis ületab järgmist:

- i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~määruste (EÜ) nr 443/2009¹ ning (EL) nr 510/2011²~~ määruse (EL) 2019/631³ rakendamise tõttu uutele sõiduautodele ja uutele väikestele tarbesõidukitele kehtivad liidu heitenormid;
⇒ liikmesriigid peavad esitama põhjenduse [...] , oma eeldused ja arvutusmeetodid, millega nad näitavad täiendavust võrreldes liidu uute sõidukite CO₂ heite nõuetega; ⇐
- ii) direktiivi 2009/125/EÜ rakendusmeetmete rakendamise järel teatavate energiamõjuga toodete turult eemaldamise liidu nõuded; ⇒ liikmesriigid peavad esitama tõendid, oma eeldused ja arvutusmeetodid, millega nad näitavad säästu täiendavust; ⇐

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 443/2009, millega kehtestatakse uute sõiduautode heitenormid väikesõidukite süsinikdioksiidiheite vähendamist käsitleva ühenduse tervikliku lähenemisviisi raames (ELT L 140, 5.6.2009, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 510/2011, millega kehtestatakse uute väikeste tarbesõidukite heitenormid, lähtudes väikesõidukite CO₂-heite vähendamist käsitlevast liidu terviklikust lähenemisviisist (ELT L 145, 31.5.2011, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/631, millega kehtestatakse uute sõiduautode ja uute väikeste tarbesõidukite CO₂-heite normid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 443/2009 ja (EL) nr 510/2011 (ELT L 111, 25.4.2019, lk 13).

- g) Lubatud on poliitikameetmed, mille eesmärk on edendada suurema energiatõhususe tasemega tooteid, seadmeid, transpordisüsteeme, sõidukeid ja kütuseid, hooneid ja ehitusdetalle, protsesse või turgusid ➞ , välja arvatud sellised fossiilkütuste otsepõletamisega seotud poliitikameetmed, mida rakendatakse alates 1. jaanuarist 2024. ➞;

↴ uus

➞ Nõukogu

- h) Energiasäästu, mis tuleneb ➞ alates 1. jaanuarist 2024 rakendatud ➞ poliitikameetmetest seoses fossiilkütuste otsepõletamisega toodetes, seadmetes, transpordisüsteemides, sõidukites, hoonetes või ehitustöodes, ei võeta ➞ artikli 8 lõike 1 punkti b kohase ➞ energiasäästukohustuse täitmisel ➞ [...] ➞ .
Tehnoloogiate kombineerimist edendavate poliitikameetmete puhul ei ole kõlblik fossiilkütuste põletamise tehnoloogiaga seotud energiasääst. ➞
- ➞ Erandina võib ajavahemiku puhul 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2030 energiasäästu, mis tuleneb fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia abil selliste tööstussektori energiamahukate ettevõtete energiatõhususe suurendamisest ➞ [...] ➞ , arvestada energiasäästuna artikli 8 lõike 1 punkti b ➞ [...] ➞ ➞ ja c ➞ kohaldamisel järgmistel tingimustel:
- i) ettevõtte peaks olema teinud vastavalt artikli 11 lõikele 2 ja rakenduskavale energiaauditi, mis hõlmab järgmist:
- ülevaade kõikidest kulutõhusatest energiatõhususmeetmetest, mille tasuvusaeg on liikmesriigi esitatud lihtsast tasuvusaja arvestamise metoodikast lähtudes kuni viis aastat.

- kõikide soovitatud energiatõhususmeetmete, mille tasuvusaeg on kuni viis aastat, rakendamise ajavahemik,
- soovitatud energiatõhususmeetmetest tuleneva eeldatava energiasäästu kalkulatsioon ning
- energiatõhususmeetmed, mis on seotud fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogiaga, koos asjakohase teabega, mis on vajalik:
 - tõendamaks, et kindlaks määratud meede ei suurenda käitise jaoks vajalikku energiat või selle võimsust,
 - põhjendamaks asjaolu, et muul kui fossiilkütustel põhineva kestliku tehnoloogia kasutuselevõtt ei ole tehniliselt teostatav,
 - näitamaks, et fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia on kooskõlas kõige ajakohasemate asjaomaste Euroopa heitenorme käsitlevate õigusaktidega ning hoiab ära tehnoloogia seotuse efekti, tagades tulevase ühilduvuse kliimaneutraalsete alternatiivsete mittefossiilsete kütuste ja tehnoloogialahendustega.

ii) fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia kasutamise jätkamine on energiatarbimise vähendamiseks kasutatav energiatõhususmeede, mille tasuvusaeg on liikmesriigi esitatud lihtsast tasuvusaja arvestamise metoodikast lähtudes kuni viis aastat, mida on soovitatud artikli 11 lõike 2 kohase energiaauditi tulemusena ning mis on lisatud rakenduskavasse;

iii) fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia kasutamine on kooskõlas kõige ajakohasemate asjaomaste Euroopa heitenorme käsitlevate õigusaktidega, see ei põhjusta tehnoloogia seotuse efekti ning selle puhul on tagatud tulevane ühilduvus kliimaneutraalsete alternatiivsete kütuste ja tehnoloogialahendustega;

iv) fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia kasutamine ettevõttes ei põhjusta energiatarbimise kasvu ega suurenda käitise võimsust kõnealuses ettevõttes;

v) esitatakse tõendid selle kohta, et alternatiivse kestliku mittefossiilse kütuse kasutamine ei ole tehniliselt teostatav;

vi) fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia kasutamisega kaasneb kontrollitav ja mõõdetav või hinnatav lõppkasutuse energiasääst, mis on arvutatud kooskõlas käesoleva lisa nõuetega. ☹

☹ vii) tõendid (avaldatakse veebisaidil) / on avalikult kättesaadavad kõigile huvitatud kodanikele. ☹

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa punkt 2
⇒ uus

ie) hoonete välispinnal või sees väikesemahuliste taastuvenergia tehnoloogiate kasutuselevõtmise edendamise meetmeid võib võtta arvesse artikli 87 lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu saavutamisel, kui need toovad kaasa kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava ⇒ lõppkasutuse ⇐ energiasäästu. Energiasäästu arvutamine peab vastama käesolevas lisas sätestatud nõuetele.

↕ uus
☹ Nõukogu

j) Päikese-soojuse tehnoloogiate kasutuselevõtmise edendamise meetmeid võib võtta arvesse artikli 8 lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu saavutamisel, kui need toovad kaasa kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava energiasäästu. Päikese soojusenergia tehnoloogia abil ☹ päikese kiirgusest toodetud ☹ [...] ☹ soojuse võib lõppenergia tarbimisest välja jätta;

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa punkt 2 (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

- kf) ~~t~~õhusamate toodete ja sõidukite kasutuselevõttu kiirendavate poliitikameetmete puhul ⇒ , mis ei ole ➡ alates 1. jaanuarist 2024 rakendatud ➡ fossiilkütuste otsepõletamisega seotud meetmed, ⇐ võib teatada säästu täies ulatuses, kui tõendatakse, et toode või sõiduk võetakse kasutusele enne selle eeldatava keskmise kasutusea möödumist või enne tavapärasel väljavahetamisega ning sääst teatatakse üksnes selle aja kohta, mis eelneb väljavahetatava toote või sõiduki eeldatava keskmise kasutusea möödumisele.
- le) Energiatõhususe meetmete kasutuselevõtu edendamisel tagavad liikmesriigid asjakohasel juhul, et järgitakse toodetele, teenustele ja meetmete võtmisele kehtestatud kvaliteedistandardeid ning standardite puudumise korral võetakse need kasutusele.
- mh) Piirkondadevaheliste kliimaerinevuste arvessevõtmiseks võivad liikmesriigid otsustada kohandada säästu standardväärtusele või otsustada esitada erinevaid energiasääste piirkondadevaheliste temperatuurierinevuste tõttu.

ni) Energiasäästu arvutamisel võetakse arvesse meetmete kestust ja energiasäästu aja jooksul kahanemise määra. Selle arvutamiseks liidetakse kokku kogu üksikmeetmetest saadud energiasääst, mis saavutatakse üksikmeetme rakenduskuupäeva ja ⇒ iga kohustusperioodi lõppkuupäeva vahel ⇐ ~~vastavalt kas 2020. aasta 31. detsembri või 2030. aasta 31. detsembri vahel~~. Liikmesriigid võivad kasutada ka muud arvutusmeetodit, mille tulemusena saadakse hinnanguliselt vähemalt sama suur summaarne energiasäästu kogus. Muu arvutusmeetodi kasutamisel peavad liikmesriigid tagama, et kõnealuse muu meetodiga arvutatud summaarne energiasäästu kogus ei ületaks seda energiasäästu kogust, mis saadakse, liites kokku kõikide üksikmeetmete energiasäästu, mis saavutatakse üksikmeetme rakenduskuupäeva ja ~~vastavalt kas 2020. aasta 31. detsembri või 2030. aasta 31. detsembri~~ vahel. Liikmesriigid kirjeldavad üksikasjalikult määruse (EL) 2018/1999 kohastes lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades muud meetodit ja kehtestatud sätteid, et tagada kõnealuse siduva arvutusnõude täitmine.

3. Liikmesriigid tagavad, et artikli ~~1087b~~ ja artikli ~~28 lõike 1120 lõike 6~~ kohaselt võetavate poliitikameetmete suhtes järgitakse järgmisi nõudeid:

- a) poliitikameetmed ja üksikmeetmed peavad andma kontrollitava lõpptarbimise energiasäästu;
- b) iga osaleva või volitatud isiku või avaliku sektori rakendusasutuse (vastavalt asjaoludele) vastutus peab olema selgelt kindlaks määratud;
- c) energiasääst, mis saavutatakse või mis tuleb saavutada, tuleb teha kindlaks läbipaistval viisil;
- d) nõutavat energiasäästu kogust või energiasäästu kogust, mis tuleb saavutada poliitikameetmega, tuleb väljendada ~~lõppenergia lõpptarbimise~~ või primaarenergia tarbimise kaudu, kasutades ⇒ artiklis 29 ⇐ ~~IV lisa~~ sätetest ⇒ alumisi kütteväärtusi või primaarenergia ⇐ ~~ümberarvutus~~ tegureid;

- e) volitatud isikute, osalevate isikute ja avaliku sektori rakendusametuse saavutatud energiasäästu kohta tuleb esitada ja avalikustada aastaaruanne, nagu ka andmed energiasäästu iga-aastaste suundumuste kohta;
- f) tulemusi tuleb jälgida ja kui edusammud ei ole rahuldavad, tuleb võtta asjakohaseid meetmeid;
- g) ühest üksiktoimingust tulenevat energiasäästu võib teatada ainult üks isik;
- h) tuleb näidata, et teatatud energiasääst on oluliselt saavutatud tänu volitatud või osaleva isiku või avaliku sektori rakendusametuse tegevusele;

↕ uus

- i) osaleva isiku, volitatud isiku või avaliku sektori rakendusametuse tegevus ei avalda kahjulikku mõju vähekaitsitud tarbijatele, energiaostuvõimetutele inimestele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa punkt 2
⇒ uus

4. Artikli ~~107b~~ kohaste maksustamisalaste poliitikameetmete abil saadud energiasäästu kindlakstegemisel kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

- a) arvesse võetakse üksnes sellistest maksustamismeetmetest saadud energiasäästu, mille korral ületatakse madalaimat kütuste suhtes kohaldatavat maksustamismäära, mis on sätestatud nõukogu direktiivides 2003/96/EÜ¹ ja 2006/112/EÜ²;

¹ Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51).

² Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

- b) (energia) maksustamismeetmete mõju arvutamisel kasutatavad $\Rightarrow$ lühiajalised $\Leftarrow$ hinnaelastsused peavad kajastama energianõudluse reageerimist hinna muutumisele ning need tuleb kujundada kõige värskemate ja esindavamate ametlike andmete alusel $\Rightarrow$, mille allikaid liikmesriigis kohaldatakse ja mis vajaduse korral põhinevad sõltumatu instituudi kaasnevatel uuringutel. Kui kasutatakse lühiajalistest elastsustest erinevat hinnaelastsust, selgitavad liikmesriigid, kuidas on energiasäästu hindamiseks kasutatavasse lähtestsenaariumi lisatud muude liidu õigusaktide rakendamisest tulenev energiatõhususe paranemine või kuidas on välditud muudest liidu õigusaktidest tuleneva energiasäästu topeltarvestust; $\Leftarrow$
- c) eraldi arvestatakse kaasnevatest maksustamispoliitika vahenditest, sealhulgas maksusoodustustest või fondi sissemaksest, saadud energiasääst;

↕ uus

- d) lühiajalise elastsuse hinnanguid tuleks kasutada maksustamismeetmetest tuleneva energiasäästu hindamiseks, et vältida kattumist liidu õiguse ja muude poliitikameetmetega;
- e) liikmesriigid määravad kindlaks maksustamise ja samaväärsete meetmete jaotusliku mõju vähekaitsstud tarbijatele, energiaostuvõimetutele inimestele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele ning näitavad ära artikli 22 lõigete 1–3 kohaselt rakendatud leevendusmeetmete mõju;
- f) liikmesriigid esitavad tõendid, sealhulgas arvutusmeetodid, selle kohta, et kui esineb kattumine energia või süsinikdioksiidi maksustamise meetmete või ELi HKSi direktiivi [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] kohase heitkogustega kauplemise mõjuga, siis ei arvestata energiasäästu topelt.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa
punkt 2 (kohandatud)

5. Metoodikast teatamine

Liikmesriigid teatavad komisjonile kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999 üksikasjaliku metoodika energiatõhususkohustuste süsteemide ja alternatiivsete meetmete kasutamiseks ning artiklite ~~97a~~ ja ~~107b~~ ning artikli ~~28 lõike 11~~ ~~2018/2002 artikli 6~~ kohaldamiseks. Teade peab sisaldama järgmisi andmeid, välja arvatud maksustamise puhul:

- a) artikli ~~87~~ lõike 1 esimese lõigu ~~punkti b~~ kohaselt nõutav energiasäästu tase või kogu perioodil 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 eeldatavalt saavutatav energiasääst;

↓ uus

- b) kuidas artikli 8 lõike 1 esimese lõigu kohaselt nõutava uue energiasäästu arvutatud kogus või eeldatav energiasääst järk-järgult saavutatakse kohustusperioodi jooksul;

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa
punkt 2

- ~~c)~~ kohustatud, osalevad või volitatud isikud või avaliku sektori rakendusasutused;
- ~~d)~~ sihtsektorid;
- ~~e)~~ poliitikameetmed ja üksikmeetmed, sealhulgas iga meetme rakendamisest eeldatavalt saadav kumulatiivse energiasäästu kogus;

↴ uus

- f) teave poliitikameetmete, programmide või riiklikust energiatõhususe fondist rahastatavate meetmete kohta, mida rakendatakse esmajärjekorras energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas;
- g) energiasäästu osakaal ja kogus, mis tuleb saavutada energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas;
- h) vajaduse korral teave kohaldatud näitajate, artikli 8 lõike 3 kohaselt kehtestatud poliitikameetmete osakaalu aritmeetilise keskmise ja tulemuste kohta;
- i) vajaduse korral teave artikli 8 lõike 3 kohaselt rakendatud poliitikameetmete toime ja kahjuliku mõju kohta energiaostuvõimetutele inimestele, vähekaitstud tarbijatele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele;

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa punkt 2

- j) kohustusperioodi kestus energiatõhususkohustuste süsteemide osas;

↴ uus

- k) vajaduse korral energiasäästu või kulude vähendamise eesmärgid, mida kohustatud isikud peavad saavutama energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste hulgas;

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa punkt 2 (kohandatud)

⇒ uus

- ~~lf)~~ poliitikameetmega ette nähtud üksikmeetmed;
- ~~me)~~ arvutusmeetod, sealhulgas täiendavuse ja olulisuse määramise viis, ning meetodid ja võrdlusalused, mida kasutatakse hinnangulise eeldatava ja suhtelise energiasäästu määramiseks ⇒ , ning vajaduse korral kasutatud alumised kütteväärtused ja ümberarvutustegurid ⇐;
- ~~nh)~~ meetmete kestus ning kuidas seda arvutatakse või millel see põhineb;
- ~~oi)~~ liikmesriigisisesete kliimaerinevustega arvestamiseks valitud lähenemisviis;
- ~~pi)~~ artiklites ~~97a~~ ja ~~107b~~ ette nähtud meetmete seire- ja kontrollisüsteemid ning see, kuidas tagatakse nende sõltumatus kohustatud, osalevatest ja volitatud isikutest;
- ~~qk)~~ maksustamise puhul:
- i) sihtsektorid ja maksumaksjate segment;
 - ii) avaliku sektori rakendusasutus;
 - iii) eeldatavalt saavutatav energiasääst;
 - iv) maksustamismeetme kehtivusaeg : ~~nine~~
 - v) arvutusmeetod, sealhulgas hinnaelastsuste kasutamine ja teave selle kohta, kuidas need on määratud: ☒ ning ☒

↴ uus

vi) kuidas on välditud kattumist ELi HKSi direktiivi [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] kohase heitkogustega kauplemise süsteemiga ja kõrvaldatud topeltarvestuse oht.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

⇒ uus

VI LISA

ENERGIAAUDITITE, SEALHULGAS ENERGIAJUHTIMISSÜSTEEMI RAAMES TEHTAVATE

ENERGIAAUDITITE MIINIMUMKRITERIUMID

Artiklis 118 osutatud energიაauditid põhinevad järgmistel ~~suunistel~~ ☒ kriteeriumitel ☒ :

- a) põhinevad ajakohastel, mõõdetud ja jälgitavatel talitusandmetel energia tarbimise ja koormusprofiilide (elektri puhul) kohta;
- b) sisaldavad üksikasjalikku ülevaadet hoonete või hoonete rühmade, tööstuslike protsesside või käitiste, sealhulgas transpordi energiatarbimise profiilist;

↓ uus

- c) sisaldavad kindlaksmääratud energiatõhususe meetmeid energiatarbimise vähendamiseks;
- d) sisaldavad taastuenergia kulutõhusa kasutamise või tootmise kindlaksmääratud potentsiaali;

↓ 2012/27/EL

- ~~ee~~) tuginevad alati kui võimalik mitte lihtsale tasuvusajale, vaid eluea kulude analüüsile, et võtta muu hulgas arvesse pikaajalist säästu, pikaajaliste investeeringute jääkväärtusi ja diskontomäärasid;

- fe) on proportsionaalsed ja piisavalt representatiivsed, et võimaldada koostada tõepärane üldise energiatarbimise pilt ja teha usaldusväärselt kindlaks kõige olulisemad võimalused olukorra parandamiseks.

Energiaauditites võib kasutada detailseid ja kontrollitud arvutusi kavandatud meetmete kohta, et esitada selget teavet võimaliku säästu kohta.

Energiaauditites kasutatud andmeid on võimalik säilitada tulevasteks analüüsideks ja tulemuste jälgimise eesmärgil.

↓ uus

☞ Nõukogu

☞ Via LISA ☞

ANDMEKESKUSTE ENERGIATÕHUSUSE JÄLGIMISE JA AVALDAMISE MIINIMUMNÕUDED

☞ Artiklis 11a ☞ ☞ [...] ☞ osutatud andmekeskuste energiatõhususe kohta tuleb jälgida vähemalt järgmist teavet ja see avaldada:

- a) andmekeskuse nimi, andmekeskuse omaniku ja haldajate nimed, ☞ töölerakendamise kuupäev ja ☞ omavalitsusüksus, kus andmekeskus asub;
- b) andmekeskuse põrandapindala; paigaldatud võimsus; aastas sissetulev ja väljaminev andmehulk; andmekeskuses säilitatavate ja töödeldavate andmete hulk;
- c) andmekeskuse toimimise tulemuslikkus viimasel täiskalendriaastal vastavalt peamistele tulemusnäitajatele, muu hulgas energiatarbimise, võimsuse kasutamise, temperatuuri seadepunktide, heitsoojuse kasutamise, veekasutuse ja taastuvenergia kasutuse kohta.

VII LISA

TEGELIKUL MAAGAASI TARBIMISEL PÕHINEVATE ARVETE ESITAMISE JA ARVEL ESITATAVA TEABE MIINIMUMNÕUDED

1. Arvete esitamise miinimumnõuded

1.1. Tegelikul tarbimisel põhinevate arvete esitamine

Selleks et lõpptarbijatel oleks võimalik oma energiatarbimist reguleerida, tuleb arved esitada tegeliku tarbimise põhjal vähemalt kord aastas ja arvetel esitatav teave tuleb teha kättesaadavaks vähemalt kord kvartalis, taotlusel või kui tarbijad on valinud elektroonilised arved või muul juhul kaks korda aastas. Sellest nõudest võib teha erandi gaasile, mida kasutatakse üksnes toidu valmistamiseks.

1.2. Arvetel esitatav miinimumteave

Liikmesriik tagab, et lõpptarbijale tehakse vajaduse korral arve, lepingu, tehingu kaudu ja/või jaotuskeskuses antava kviitungi abil selgel ja arusaadaval viisil kättesaadavaks järgmine teave:

- a) kehtivad hinnad ja tegelik energiatarbimine;
- b) lõpptarbija praeguse energiatarbimise võrdlus eelmise aasta sama perioodi tarbimisega – eelistatavalt graafilisel kujul;

- c) tarbijaorganisatsioonide, energiaagentuuride või samalaadsete asutuste kontaktandmed, sh veebiaadressid, kust on võimalik saada teavet kasutatavate energiatõhususe parandamise meetmete, lõpptarbijate võrreldavate profiilide ja energiat tarbivate seadmete objektiivsete tehniliste näitajate kohta.

Lisaks tagab liikmesriik, kui see on võimalik ja kasulik, et lõpptarbijale tehakse arve, lepingu, tehingu kaudu ja/või jaotuskeskuses antava kviitungi või neile lisatud dokumentide abil selgel ja arusaadaval viisil kättesaadavaks võrdlus samasse kategooriasse kuuluva keskmise norm- või võrdluslõpptarbijaga.

1.3. Arvetel esitatavad nõuanded energiatõhususe kohta ja muu tagasiside klientidele

Energia tarnijad, jaotusvõrgu haldurid ja/või energia jaemüügi ettevõtjad teatavad oma klientidele neile saadetavate lepingute, lepingumuudatuste ja arvete või üksiklientide jaoks ette nähtud veebisaitide kaudu selgel ja arusaadaval viisil sõltumatute tarbijanõustamiskeskuste, energiaagentuuride või samalaadsete asutuste kontaktandmed, kust klient saab küsida nõu olemasolevate energiatõhususe meetmete ja energiatarbimise võrdlusprofiilide kohta, samuti energiat tarbivate seadmete tehnilisi spetsifikatsioone, mis võiks aidata vähendada kõnealuste seadmete energiatarbimist.

VIIIVIIa LISA

KÜTTE, JAHUTUSE JA SOOJA TARBEVEE ARVETE ESITAMISE JA TARBIMISANDMETE MIINIMUMNÕUDED

1. Tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul põhinev arvete esitamine

Et lõppkasutajatel oleks võimalik oma energiatarbimist muuta, tuleb tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul põhinevad arved esitada vähemalt üks kord aastas.

2. Arvete või tarbimisandmete esitamise miinimumsagedus

Kui on paigaldatud kaugloetav arvesti või küttekulujaotur, esitatakse ☒ kuni 31. detsembrini 2021 ☒ alates 25. oktoobrist 2020 tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul põhinev arve või tarbimisandmed lõppkasutajale vähemalt üks kord kvartalis, kui lõpptarbija on seda nõudnud või kui ta on valinud elektroonilise arve, muudel juhtudel kaks korda aastas.

Kui on paigaldatud kaugloetav arvesti või küttekulujaotur, esitatakse lõppkasutajale alates 1. jaanuarist 2022 tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul põhinev arve või tarbimisandmed vähemalt üks kord kuus. Need võidakse teha kättesaadavaks ka interneti kaudu ja neid võib ajakohastada nii sageli, kui seda võimaldavad kasutatavad mõõtmisseadmed ja -süsteemid. Küte ja jahutus võidakse sellest nõudest vabastada hooajavälisel ajal.

3. Arvetel esitatav miinimumteave

Liikmesriigid tagavad, et lõppkasutajale tehakse arvel või koos sellega selgelt ja arusaadavalt kättesaadavaks järgmine tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul põhinev teave:

- a) kehtivad hinnad ja tegelik energiatarbimine või soojuse kogumaksumus ja küttekulujaoturi näidud;
- b) andmed kasutatud tegeliku kütusesegu ja seotud iga-aastase kasvuhoonegaaside heite koguse kohta, sealhulgas lõppkasutajale, kellele tarnitakse kaugkütet või -jahutust, ning erinevate kohaldatud maksude, lõivude ja tariifide kirjeldus. Liikmesriigid võivad kasvuhoonegaaside heidet käsitleva teabe esitamise nõuet piirata, et see hõlmaks üksnes tarneid kaugküttesüsteemidest, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 20 MW;
- c) lõppkasutaja jooksva energiatarbimise võrdlus eelmise aasta sama perioodi tarbimisega, eelistatavalt graafiliselt, kliimale vastava korrigeerimisega kütte ja jahutuse osas;
- d) tarbijaorganisatsioonide, energiaagentuuride või samalaadsete asutuste kontaktandmed, sh veebiaadressid, kust on võimalik saada teavet kasutatavate energiatõhususe parandamise meetmete, lõppkasutajate võrreldavate profiilide ja energiat tarbivate seadmete tegelike tehniliste näitajate kohta;
- e) teave asjakohase kaebuste esitamise korra, ombudsmani teenuste või vaidluste alternatiivse lahendamise mehhanismide kohta vastavalt liikmesriigis kohaldatavale korrale;
- f) võrdlus samasse kategooriasse kuuluva keskmise tava- või võrdluseks võetud lõppkasutajaga. Elektrooniliste arvete puhul võib selle võrdluse teha kättesaadavaks internetis ja viidata sellele arvel.

Arved, mis ei põhine tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul, peavad sisaldama selget ja arusaadavat selgitust selle kohta, kuidas arvel esitatud summa arvutati, ja vähemalt punktides d ja e osutatud teavet.

~~IX~~ LISA

KÜTTE JA JAHUTUSE TÕHUSUSE VÕIMALUSED

Artikli ~~23~~4 lõikes 1 osutatud riikliku kütte- ja jahutuspotentsiaali põhjalik hindamine hõlmab järgmisi punkte ja põhineb neil.

I osa

KÜTTE JA JAHUTUSE ÜLEVAADE

1. Kütte- ja jahutusnõudlus hinnatud kasuliku energia¹ järgi ning kvantifitseeritud lõppenergia ~~lõpp~~tarbimine GWh aastas² sektorite kaupa:
 - a) kodutarbijad;
 - b) teenuste sektor;
 - c) tööstus;
 - d) muu sektor, mis üksi tarbib üle 5 % kogu riigi kasulikust kütte- ja jahutusnõudlusest.

¹ Lõppkasutajate kütte- ja jahutusnõudluse rahuldamiseks vajalik soojusenergia kogus.

² Kasutada tuleks kõige uuemaid andmeid.

2. Kütte ja jahutuse jooksva tarnimise näit või punkti 2 alapunkti a alapunkti i korral selle näit või hinnang:

a) tehnoloogiate kaupa, GWh aastas,¹ punktis 1 nimetatud sektorites, kui see on võimalik, eristades fossiilsetest ja taastuvatest energiaallikatest saadud energiat:

i) toodetakse koha peal kodumajapidamistes ja teenustesektoris järgmiste seadmetega:

- üksnes kuumaveekatlad;
- tõhus soojus- ja elektrienergia koostootmine;
- soojuspumbad;
- muud kohapealsed tehnoloogiad ja allikad;

ii) toodetakse koha peal mujal kui teenustesektoris ja kodumajapidamistes järgmiste seadmetega:

- üksnes kuumaveekatlad;
- tõhus soojus- ja elektrienergia koostootmine;
- soojuspumbad;
- muud kohapealsed tehnoloogiad ja allikad;

iii) toodetakse mujal järgmiste seadmetega:

- tõhus soojus- ja elektrienergia koostootmine;
- heitsoojus;
- muud kui kohapealsed tehnoloogiad ja allikad;

¹ Kasutada tuleks kõige uuemaid andmeid.

- b) jaamad, mis toodavad heitsoojus- või heitjahutusenergiat ning nende potentsiaalne kütte- või jahutustarne GWh aastas:
- i) soojuselektrijaamad summaarse nimisisendsoojusvõimsusega üle 50 MW, mis suudavad tarnida heitsoojust või mida saab teisendada heitsoojuse tarnimiseks;
 - ii) soojus- ja elektrienergiat koos tootvad käitised summaarse nimisisendsoojusvõimsusega üle 20 MW, mis kasutavad III lisa II osas osutatud tehnoloogiat;
 - iii) jäätmepõletusjaamad;
 - iv) taastuvenergia jaamad summaarse soojusvõimsusega üle 20MW, mis on muud kui punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii määratletud jaamad, mis toodavad soojust või jahutust, kasutades taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat;
 - v) tööstuslikud seadmed summaarse soojusvõimsusega üle 20MW, mis suudavad anda heitsoojust;
- c) taastuvatest energiaallikatest ning heitsoojusest või heitjahutusest toodetud energia väidetav osakaal kaugkütte ja -jahutussektori¹ lõplikus energiatarbimises viimase 5 aasta jooksul kooskõlas direktiiviga (EL) 2018/2001.

¹ Pärast seda, kui direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 35 kohaselt on kehtestatud jahutuseks ja kaugjahutuseks kasutatud taastuvenergia koguse arvutamise meetoodika, määratakse taastuvenergial põhinev jahutus kindlaks kooskõlas kõnealuse direktiiviga. Kuni selle ajani tehakse seda asjakohase riikliku meetoodika kohaselt.

3. Kogu riigi territooriumi kaart, millel on tundliku äriteabe puutumatust hoides märgitud:
- a) analüüsi punkti 1 abil leitud kütte- ja jahutusvajadusega piirkonnad, kasutades ühtseid kriteeriume, et keskenduda energiatihedatele aladele omavalitsustes ja linnastutes;
 - b) punkti 2 alapunktis b kindlaks tehtud kütte ja jahutuse tarnepunktid ning kaugküttejaamad;
 - c) punkti 2 alapunktis b kirjeldatud kavandatud kütte ja jahutuse tarnepunktid ning kaugküttejaamad.
4. Kütte ja jahutuse nõudluse suundumuste prognoos, mille abil säilitada järgmise 30 aasta perspektiivi gigavatt-tundides, võttes arvesse eelkõige järgmise 10 aasta prognoosi, hoonete ja eri tööstussektorite osas toimuda võivaid muutusi ning nõudluse juhtimisega seotud meetmete ja strateegiate mõju, nt direktiivi (EL) 2018/844 kohaste pikaajsete hoonete renoveerimise strateegiate mõju.

II osa

EESMÄRGID, STRATEEGIAD JA POLIITKAMEETMED

5. Liikmesriikide kavandatud panused oma riiklike eesmärkide, sihtide jaoks ning panused energialiidu viie mõõtme jaoks, mis on sätestatud määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 lõike 2 punktis b ning mida saavutatakse tõhusa kütte ja jahutuse kaudu, mis on eelkõige seotud kõnealuse määruse artikli 4 punkti b alapunktidega 1–4 ning artikli 15 lõike 4 punktiga b, täpsustades milline neist elementidest on lisaelement võrreldes lõimitud riikliku energia- ja kliimakavaga.
6. Üldine ülevaade kehtivatest poliitikasuundadest ja meetmetest, mida on kirjeldatud kõige viimases aruandes, mis esitati vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 20 ja 21 ning artikli 27 punktile a.

KÜTTE JA JAHUTUSE TÕHUSUSE MAJANDUSLIKU POTENTSIAALI ANALÜÜS

7. Kogu riigi territooriumil tuleb teha mitmesuguste kütte ja jahutuse tehnoloogiate majandusliku potentsiaali analüüs,¹ kasutades artikli ~~234~~ lõikes 3 osutatud kulude-tulude analüüsi, ning tuleb teha kindlaks tõhusamad ja taastuvenergiaga põhinevad alternatiivsed tehnoloogiad ning võimaluse korral eristada sealjuures fossiilsetest ja taastuvatest allikatest saadud energiat.

Käsitleda tuleks järgmisi tehnoloogiaid:

- a) tööstusheitsoojus ja -jahutus;
- b) jäätmepõletus;
- c) suure tõhususega koostootmine;
- d) taastuvad energiaallikad (nt geotermiline, päikese- ja biomassist saadav energia), mis on muud kui need, mida kasutatakse suure tõhususega koostootmises;
- e) soojuspumbad;
- f) olemasolevate kaugvõrkude soojus- ja jahutuskadude vähendamine ➡ [...] ⬅ ;
- ➡ g) kaugküte ja -jahutus. ⬅

¹ Majandusliku potentsiaali analüüsis tuleks esitada energiahulk (GW-tundides), mida on aastas võimalik toota iga analüüsitud tehnoloogiaga. Arvesse tuleks ka võtta energiasüsteemist tulenevaid piiranguid ja vastastikuseid seoseid. Analüüsis võib kasutada mudeleid, mis põhinevad eeldustel, mis kujutavad tavapäraste tehnoloogiate või süsteemide toimimist.

8. Majandusliku potentsiaali analüüs peab hõlmama järgmisi etappe ja kaalutlusi:

a) kaalutlused:

- i) artikli ~~23~~¹⁴ lõike 3 eesmärgil tehtud analüüs peab sisaldama majandusanalüüsi, milles võetakse arvesse sotsiaal-majanduslikke ja keskkonnategureid,¹ ning finantsanalüüsi, mis on tehtud projektide hindamiseks investori seisukohast. Nii majandus- kui ka finantsanalüüsis tuleb hindamise kriteeriumina kasutada nüüdispuhasväärtust;
- ii) lähtestsenaarium peaks toimima võrdluspunktina ja selles tuleks arvesse võtta käesoleva põhjaliku hindamise koostamise ajal kehtivaid poliitikasuundi² ning see tuleks siduda käesoleva lisa I osa ja II osa punkti 6 kohaselt kogutud andmetega;
- iii) lähtestsenaariumi alternatiivsete stsenaariumide puhul võetakse arvesse määruses (EL) 2018/1999 esitatud energiatõhususe ja taastuvenergia eesmäärke. Iga stsenaariumi puhul esitatakse lähtestsenaariumiga võrreldes järgmised andmed:
 - vaadeldud tehnoloogiate majanduslik potentsiaal, kasutades kriteeriumina nüüdispuhasväärtust;
 - kasvuhoonegaaside heite vähendamine;
 - primaarenergia sääst GWh aastas;
 - taastuvenergiaallikatele avalduv mõju riigi energiaallikate jaotuses.

¹ Sealhulgas direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 15 lõikes 7 osutatud hindamine.

² Viimane kuupäev poliitikasuundumuste arvessevõtmiseks lähtestsenaariumi jaoks on selle aasta lõpp, mis eelneb aastale, mille lõpuks tuleb esitada põhjalik hindamine. See tähendab, et neid poliitikasuundi, mis sätestati aasta jooksul enne põhjaliku hindamise esitamise tähtaega, ei ole vaja arvesse võtta.

Stsenaariumid, mis ei ole teostatavad tehnilistel või majanduslikel põhjustel või riiklike õigusaktide tõttu, võib välja jätta kulude-tulude analüüsi varases etapis, kui see on hoolikate, otseste ja hästi dokumenteeritud kaalutluste alusel põhjendatud.

Hindamise ja otsuste tegemisel tuleks arvesse võtta analüüsitud stsenaariumide kohaseid energiatarnimise suuremast paindlikkusest ning elektrivõrgu optimaalsemast toimimisest tulenevaid kulusid ja energiasäästu, sealhulgas vähendatud infrastruktuuri investeeringutest tulenevat kulude kokkuhoidu ja säästu;

b) kulud ja tulud:

punkti 8 alapunktis a osutatud kulud ja tulud peavad sisaldama vähemalt järgmisi kulusid ja tulusid:

i) tulud:

- toodangu tarbijaväärtus (küte, jahutus ja elekter);
- võimaluse korral välistulu, näiteks keskkonna, kasvuhoonegaaside heite, tervise ja ohutusega seotud tulud;
- võimaluse korral mõju tööturule, energiapuudusele ja konkurentsivõimele;

ii) kulud:

- tehaste ja seadmete kapitalikulud;
- seotud energiavõrkude kapitalikulud;
- muutuvad ja püsivad tegevuskulud;

- energiakulud;
- võimaluse korral keskkonna, tervise ja ohutusega seotud kulud;
- võimaluse korral tööturu kulud, energiajulgeolek, konkurentsivõime;

c) lähtestsenaariumi suhtes asjakohased stsenaariumid:

kaalutakse kõiki lähtestsenaariumi suhtes asjakohaseid stsenaariume, sealhulgas tõhusa kütte ja jahutuse osa;

- i) kulude-tulude analüüs võib hõlmata kas ühe projekti hinnangut või projektide rühma hinnangut laiema kohaliku, piirkondliku või riikliku hindamise puhul, et määrata planeerimise eesmärgil kindlaks kõige kulutõhusam ja kasulikum kütte- või jahutuslahendus antud geograafilise piirkonna lähtestsenaariumi puhul;

~~ii) liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad artikli 14 kohaste kulude-tulude analüüside tegemise eest. Nad edastavad kooskõlas käesoleva lisaga üksikasjaliku metoodika ja prognoosid ning määravad kindlaks majandusanalüüsi koostamise korra ja avaldavad selle.~~

d) piirid ja integreeritud lähenemisviis:

- i) geograafiline piir peab hõlmama sobivat täpselt määratletud geograafilist piirkonda;
- ii) kulude-tulude analüüsis tuleb arvesse võtta kõiki asjakohaseid süsteemi ja geograafilise piirkonna piires olemas olevaid tsentraliseeritud või detsentraliseeritud tarneallikaid, sealhulgas käesoleva lisa III osa punktis 7 käsitletud tehnoloogiaid ning kütte ja jahutuse nõudluse suundi ja omadusi;

e) eeldused:

- i) liikmesriigid esitavad kulude-tulude analüüside tegemiseks peamiste sisend- ja väljundtegurite hinna ja diskontomäära prognoosid;
- ii) majandusanalüüsis kasutatav diskontomäär nüüdispuhasväärtuse arvutamiseks valitakse Euroopa või riiklike suuniste kohaselt;
- iii) liikmesriigid kasutavad riiklikke, Euroopa tasandi või rahvusvahelisi energiahinna muutumise prognoose, kui need on riigi ja/või piirkonna/asukoha puhul asjakohased;
- iv) majandusanalüüsis kasutatavad hinnad peaksid kajastama sotsiaal-majanduslikke kulusid ja tulusid. Välised kulud, nt nagu mõju keskkonnale ja tervisele, tuleks võimalikul määral hõlmata, st kui turuhind on olemas või kui see on juba arvesse võetud Euroopa tasandi või riigi õigusaktides;

f) tundlikkusanalüüs:

- i) projekti või projektide rühma kulude ja tulude hindamine peab hõlmama tundlikkusanalüüsi ning see peab põhinema muutuvteguritel, mis arvutuste tulemust olulisel määral mõjutavad, nt nagu erinevatel energiahinnad, nõudluse tasemed, diskontomäärad jm.

IV osa

VÕIMALIKUD UUED STRATEEGIAD JA POLIITIKAMEETMED

9. Ülevaade uutest seadusandlikest ja muudest kui seadusandlikest meetmetest¹ punktides 7 ja 8 kindlaks tehtud majanduspotentsiaali realiseerimiseks, millega seoses on kavandatud järgmine:
- a) kasvuhoonegaaside heite vähendamine;
 - b) primaarenergia sääst GWh aastas;
 - c) mõju tõhusa koostootmise osakaalule;
 - d) mõju taastuvate energiaallikate osakaalule riigi energiaallikate jaotuses;
 - e) seosed riikliku finantskavaga ning avaliku sektori eelarve ja turuosaliste kulude säästuga;
 - f) vajaduse korral riiklike toetusmeetmete hinnang, millele on lisatud aastaeelarve ja antav võimalik abi.

¹ Ülevaade peab hõlmama finantsmeetmeid ja -programme, mida saab põhjalike hindamise perioodi jooksul vastu võtta, ning see ei mõjuta riigiabi hindamise jaoks eraldi teatise andmist riiklike toetuskavade kohta.

~~XIX~~ LISA

KULUDE-TULUDE ANALÜÜS

~~2. osa~~

Põhimõtted artikli ~~2414~~ lõigete ~~45~~ ja ~~67~~ kohta

Kulude-tulude analüüsist saadakse teavet artikli ~~2414~~ lõigetes ~~45~~ ja ~~67~~ osutatud meetmete eesmärgil.

Kui kavandatakse ainult elektrit tootvat käitist või soojustagastuseta käitist, tuleb kavandatavat käitist või kavandatavat remontimist võrrelda võrdväärse, sama suurt elektri- või soojuskogust tootva, kuid heitsoojuse tagastusega käitisega, mis tarnib soojust tõhusa koostootmise ja/või kaugkütte ja -jahutuse võrkude kaudu.

Konkreetses geograafilises piirkonnas võetakse hinnangus arvesse kavandatavat käitist ja mis tahes asjakohaseid olemasolevaid või potentsiaalseid kütte ⇒ või jahutuse ⇐ vajadustega piirkondi, millele saaks käitisest energiat tarnida, arvestades ratsionaalseid võimalusi (näiteks tehnilist teostatavust ja kaugust).

Süsteemi piiride määratlemisel arvestatakse kavandatavat käitist ja soojus⇒ - ja jahutus ⇐ koormust, näiteks hooneid ja tööstusprotsessi. Nimetatud süsteemi piires määratakse mõlemal juhul kindlaks soojuse ja elektri tootmise kogukulu ning võrreldakse neid omavahel.

Soojus⇒ - või -jahutus ⇐koormus sisaldab olemasolevat soojus⇒ - või jahutus ⇐koormust, näiteks tööstuskäitist või olemasolevat kaugkütte⇒ - või jahutus ⇐süsteemi, ning linnapiirkondades ka soojus⇒ - või jahutus ⇐koormust ja kulu, mis tekiks, kui hoonete rühm või linnaosa saaks uue kaugkütte⇒ - või -jahutus ⇐süsteemi ja/või ühendataks uue kaugkütte⇒ - või -jahutus ⇐süsteemiga.

Kulude-tulude analüüs peab põhinema kavandatava käitise ja võrreldava(te) käitis(t)e kirjeldusel, hõlmates vastavalt vajadusele elektri- ja soojusvõimsust, kütuseliiki, kavandatavat kasutust ja kavandatavat töötundide arvu aastas, asukohta ning elektri- ja soojusenergia nõudlust.

↕ uus

Heitsoojuse kasutamise hindamisel võetakse arvesse praegusi tehnoloogiaid. Hindamisel võetakse arvesse heitsoojuse otsest kasutamist või selle üleviimist kõrgemale temperatuurile või mõlemat. Käitises tekkiva heitsoojuse taaskasutamise korral hinnatakse vähemalt soojusvahetite, soojuspumpade ning soojusenergia elektrienergiaks muundamise tehnoloogia kasutamist. Väljaspool käitist tekkiva heitsoojuse taaskasutamise korral hinnatakse potentsiaalsete tarbimispunktidenä vähemalt tööstusrajatisi, põllumajandusrajatisi ja kaugküttevõrke.

↓ 2012/27/EL

⇒ uus

Võrdlemisel tuleb arvesse võtta soojusenergia nõudlust ning lähedal asuvates kütte⇒ - või jahutus ⇐vajadusega piirkondades kasutatavaid kütte- ja jahutusliike. Võrdlus hõlmab kavandatava ja võrreldava käitise infrastruktuuriga seotud kulusid.

Artikli ~~24~~4 lõike ~~4~~5 kohaselt tehtav kulude-tulude analüüs sisaldab majandusanalüüsi, mis hõlmab üksikutesse käitistesse investeerimisest ja nende käitamisest tulenevaid rahavoo tehinguid kajastavat finantsanalüüsi.

Positiivse tulude-kulude tulemusena projektideks loetakse sellised projektid, mille majandusanalüüsis ületab diskonteeritud tulude summa diskonteeritud kulude summa (kulude-tulude ülejääk).

Liikmesriigid kehtestavad juhtpõhimõtted majandusanalüüsi metoodika, eelduste ja ajaperspektiivi kohta.

Liikmesriigid võivad nõuda, et soojuselektrijaamu käitavad ettevõtjad, tööstusettevõtjad, kaugkütte ja -jahutuse võrgud või muud pooled, keda mõjutab määratletud süsteemi või geograafiline piir, esitaksid andmeid üksikute käitiste kulude ja tulude hindamiseks.

XIX LISA

TÕHUSA KOOSTOOTMISEGA TOODETAVA ELEKTRIENERGIA PÄRITOLUTAGATIS

- a) Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et:
- i) tõhusa koostootmisega toodetava elektrienergia päritolutagatis:
 - võimaldab tootjal näidata, et tema poolt müüdav elektrienergia on toodetud tõhusa koostootmisega; dokument antakse välja tootja taotluse korral;
 - on täpne, usaldusväärne ja võltsimiskindel;
 - antakse välja, edastatakse ja tühistatakse elektrooniliselt;
 - ii) tõhusa koostootmisega toodetud energiaühikut võetakse arvesse ainult üks kord.
- b) Artikli ~~2414~~ lõikes 10 osutatud päritolutagatis sisaldab vähemalt järgmist teavet:
- i) selle käitise nimi, asukoht, tüüp ja (soojus- ja elektritootmise) võimsus, kus energia toodeti;
 - ii) tootmise kuupäev ja koht;
 - iii) selle kütuseallika madalam kütteväärtus, millest elektrienergia toodeti;
 - iv) koos elektrienergiaga toodetud soojuse kogus ja kasutamine;

- v) III lisa kohase tõhusa koostootmisega toodetud elektrienergia kogus, mille kohta kehtib päritolutagatis;
- vi) primaarenergia sääst, mis on arvutatud III lisa kohaselt III lisa punktis f osutatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste põhjal;
- vii) tehase soojus- ja elektrienergia tootmise nominaalne kasutegur;
- viii) kas käitis on saanud investeerimistoetust ja millises ulatuses;
- ix) kas käitis on saanud muul viisil toetust riikliku toetuskava raames, millises ulatuses ning millist liiki toetuskava raames;
- x) käitise käivitamise kuupäev ja ning
- xi) väljaandmise kuupäev ja riik ning kordumatu identifitseerimisnumber.

Päritolutagatise standardühik on 1 MWh. See on seotud elektrienergia netotoodanguga, mis on mõõdetud käitise piiril ja eksporditud elektrivõrku.

~~XII~~ LISA

ENERGIAVÕRKUDE REGULEERIMISE JA ELEKTRIVÕRGUTARIIFIDE KEHTESTAMISE ENERGIATÕHUSUSE KRITEERIUMID

1. Võrgutariifide hinnad ☞ on läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja kooskõlas määruse (EL) 2019/943 artikliga 18 ning ☛ kajastavad võrkudes nõudluse poolel nõudluse rahuldamiseks võetud meetmete ja hajatootmisega saavutatud kulude kokkuhoidu, sealhulgas sellist kokkuhoidu, mis on saavutatud tänu elektrienergia edastamise või võrkudesse investeerimise kulude alandamisele ja võrgu optimaalsemale toimimisele.
2. Vörke käsitlevad õigusnormid ja võrgutariifid ei takista võrguettevõtjatel või energia jaemüüjatel muuta kättesaadavaks süsteemiteenuseid, mis on vajalikud nõudlusele reageerimiseks, nõudluse juhtimiseks ja hajatootmiseks organiseeritud elektriturgudel ning hõlmavad eelkõige järgmist:
 - a) koormuse nihutamine tipptunnilt tipptunnivälisele ajale lõpptarbija kaudu, võttes arvesse taastuvenergia ning koostootmisest ja hajatootmisest saadava energia kättesaadavust;
 - b) energiasääst, mille ☞ sõltumatud ☛ energiavahendajad on saavutanud hajutatud tarbijate nõudlusele reageerimisel;
 - c) nõudluse vähenemine, mille energiateenuste pakkujad (sh energiateenuseid osutavad ettevõtted) on saavutanud energiatõhususe meetmetega;
 - d) energiaallikate ühendamine ja energia edastamine madalamal pingel;

- e) tarbimiskohale lähemal asuvate energiaallikate kasutamine ja
- f) energia salvestamine.

Käesoleva sätte kohaldamisel hõlmab termin „organiseeritud elektriturg” börsiväliseid turge ja elektribörse energia, võimsuse, tasakaalustavate ja kõrvalteenustega kauplemiseks mis tahes ajavahemikul, sealhulgas täriminlepingute, päev-ette- ja päevasisesed turud.

3. Võrgu- või jaetariifid võivad toetada dünaamilist hinnakujundust, et lõpptarbijad võtaksid nõudlusele reageerimise meetmeid, näiteks:
- a) ajatariifid;
 - b) tippajatariifide kehtestamine;
 - c) reaalaajatariifide kehtestamine ja
 - d) tippaja soodustuste kehtestamine.
-

XIII~~XII~~ LISA

***ÜLEKANDE- JA JAOTUSVÕRGUETTEVÕTJATELE ESITATAVAD ENERGIATÕHUSUSE
NÕUDED***

Ülekandevõrguettevõtjad ja jaotusvõrguettevõtjad teevad järgmist:

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 16 ja lisa
punkt 6

- a) koostavad ja avaldavad standardeeskirjad, milles käsitletakse kulude kandmist ja jagamist seoses tehniliste kohandustega (näiteks võrguga liitumised, võrguarendustööd ja uute võrkude kasutuselevõtt, võrgu toimimise parandamine ja võrgureeglite mittediskrimineeriva rakendamise sätted), mida on vaja, et kaasata uusi tootjaid, kes tarnivad ühendatud võrku tõhusal koostootmisel toodetud elektrienergiat;
-

↓ 2012/27/EL

- b) annavad igale uuele süsteemiga liituda soovivale elektritootjale, kelle toodang pärineb tõhusast koostootmisest, põhjalikku ja vajalikku teavet, sealhulgas:
- i) ammendava ja üksikasjaliku liitumiskulude kalkulatsiooni;
 - ii) võrguga liitumise taotluse vastuvõtmise ja menetlemise mõistliku ja täpse ajakava;
 - iii) kavandatava võrguga liitumise mõistliku soovitusliku ajakava. Kogu võrguga liitumise protsess ei tohiks kesta rohkem kui 24 kuud, pidades silmas, mis on mõistlikult võimalik ja mittediskrimineeriv;

- c) kehtestavad standardsed ja lihtsustatud liitumismenetlused tõhusate hajutatud koostootmisjaamade jaoks, et lihtsustada nende ühendamist võrku.

Punktis a osutatud eeskirjad peavad tuginema objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mille kohaselt võetakse eelkõige arvesse kõik kõnealuste tootjate võrku ühendamise kulud ja tulud. Eeskirjadega võidakse ette näha eri tüüpi liitumist.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

~~XIV~~ LISA

~~AVALIKU SEKTORIGA SÕLMITAVATE E~~ ENERGIATÕHUSUST KÄSITLEVATE LEPINGUTE VÕI NENDEGA SEOTUD TEHNILISTE KIRJELDUSTE MIINIMUMELEMENDID

↓ uus

↻ Nõukogu

- Enne lepingu sõlmimist tehtud analüüsi/ ↻ energia ↻ auditi tulemused/soovitused, mis hõlmavad hoone energiakasutust energiatõhususe parandamise meetmete rakendamiseks.
-

↓ 2012/27/EL

- Rakendatavate tõhususmeetmete või nende abil saavutatavate tulemuste selge ja läbipaistev loetelu.
- Energiasääst, mille saavutamine tuleb tagada lepingus ette nähtud meetmete rakendamisega.
- Lepingu kestus ja täitmise etapid, etteteatamise tingimused ja periood.
- Iga lepinguosalise kohustuste selge ja läbipaistev loetelu.
- Võrdluskuupäevad saavutatud säästu kindlaksmääramiseks.
- Meetme või meetmete paketi rakendamiseks tehtavate sammude selge ja läbipaistev loetelu ning vastavalt vajadusele nendega seotud kulud.

- Kohustus lepinguga ette nähtud meetmed täielikult rakendada ning dokumenteerida kõik projekti jooksul tehtavad muudatused.
 - Kolmandate isikute kaasamisel allhankelepingutesse samaväärsete nõuete lisamist käsitlevad sätted.
 - Projekti finantsmõjude selge ja läbipaistev kokkuvõte ning rahalise säästu jagunemine lepinguosaliste vahel (st teenuseosutajale makstav tasu).
 - Selged ja läbipaistvad sätted, milles käsitletakse tagatud energiasäästu mõõtmist ja kontrolli ning kvaliteedikontrolli ja tagatise.
 - Sätted, milles selgitatakse menetlusi raamtingimuste muutumise korral, mis mõjutab lepingu sisu ja oodatavat tulemust (st muutused energiahindades, käitise kasutamise intensiivsuses).
 - Üksikasjalik teave iga lepinguosalise kohustuste ja rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta.
-

XV LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 2004/8/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikli 1 lõige 1
Artikkel 2	Artikli 1 lõige 1
Artikli 3 punkt a	Artikli 2 punkt 30
Artikli 3 punkt b	Artikli 2 punkt 32
Artikli 3 punkt e	Artikli 2 punkt 31
Artikli 3 punkt d	Artikli 2 punkt 33
Artikli 3 punktid e ja f	—
Artikli 3 punkt g	Artikli 2 punkt 35
Artikli 3 punkt h	—
Artikli 3 punkt i	Artikli 2 punkt 34
Artikli 3 punkt j	—
Artikli 3 punkt k	Artikli 2 punkt 36
Artikli 3 punkt l	Artikli 2 punkt 37
Artikli 3 punkt m	Artikli 2 punkt 39
Artikli 3 punkt n	Artikli 2 punkt 38
Artikli 3 punkt o	—
—	Artikli 2 punktid 40, 41, 42, 43 ja 44
Artikli 4 lõige 1	H lisa punkti f esimene alapunkt

Artikli 4 lõige 2	Artikli 14 lõike 10 teine lõik
Artikli 4 lõige 3	—
Artikkel 5	Artikli 14 lõike 10 esimene lõik ja X lisa
Artikkel 6	Artikli 14 lõiked 1 ja 3, VIII ja IX lisa
Artikli 7 lõige 1	Artikli 14 lõige 11
Artikli 7 lõiked 2 ja 3	—
Artikkel 8	Artikli 15 lõige 5
—	Artikli 15 lõiked 6, 7, 8 ja 9
Artikkel 9	—
Artikli 10 lõiked 1 ja 2	Artikli 14 lõige 1, artikli 24 lõige 2, XIV lisa 2. osa
Artikli 10 lõige 3	Artikli 24 lõige 6
Artikkel 11	Artikli 24 lõige 3
—	Artikli 24 lõige 5
Artikli 12 lõiked 1 ja 3	—
Artikli 12 lõige 2	II lisa punkt e
Artikkel 13	Artikli 22 lõige 2
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikkel 28
Artikkel 16	—
Artikkel 17	Artikkel 29
Artikkel 18	Artikkel 30
I lisa	I lisa II osa

II lisa	I lisa I osa ja II osa viimane lõik
III lisa	II lisa
IV lisa	VIII lisa
—	IX lisa

Direktiiv 2006/32/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikli 1 lõige 1
Artikkel 2	Artikli 1 lõige 1
Artikli 3 punkt a	Artikli 2 punkt 1
Artikli 3 punkt b	Artikli 2 punkt 4
Artikli 3 punkt e	Artikli 2 punkt 6
Artikli 3 punkt d	Artikli 2 punkt 5
—	Artikli 2 punktid 2 ja 3
Artikli 3 punkt e	Artikli 2 punkt 7
Artikli 3 punktid f, g, h ja i	—
—	Artikli 2 punktid 8–19
Artikli 3 punkt j	Artikli 2 punkt 27
—	Artikli 2 punkt 28
Artikli 3 punkt k	—
Artikli 3 punkt l	Artikli 2 punkt 25
—	Artikli 2 punkt 26
Artikli 3 punkt m	—
Artikli 3 punkt n	Artikli 2 punkt 23

Artikli 3 punkt o	Artikli 2 punkt 20
Artikli 3 punkt p	Artikli 2 punkt 21
Artikli 3 punkt q	Artikli 2 punkt 22
Artikli 3 punktid r ja s	—
—	Artikli 2 punktid 24, 29, 44 ja 45
—	Artikkel 3
—	Artikkel 4
Artikkel 4	—
Artikkel 5	Artikkel 5, artikkel 6
Artikli 6 lõike 1 punkt a	Artikli 7 lõike 8 punktid a ja b
Artikli 6 lõike 1 punkt b	Artikli 18 lõige 3
Artikli 6 lõige 2	Artikli 7 lõiked 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 ja 12
—	Artikli 7 lõiked 2 ja 3
Artikli 6 lõige 3	Artikli 18 lõike 2 punktid b ja e
Artikli 6 lõige 5	—
Artikkel 7	Artikkel 17
Artikkel 8	Artikli 16 lõige 1
—	Artikli 16 lõiked 2 ja 3
Artikli 9 lõige 1	Artikkel 19
Artikli 9 lõige 2	Artikli 18 lõike 1 punkti d alapunkt i
—	Artikli 18 lõike 1 punktid a, b, e, punkti d alapunkt ii ja punkt e

Artikli 10 lõige 1	Artikli 15 lõige 4
Artikli 10 lõige 2	Artikli 15 lõige 3
—	Artikli 15 lõiked 7, 8 ja 9
Artikkel 11	Artikkel 20
Artikli 12 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 12 lõige 2	—
—	Artikli 8 lõiked 2, 3, 4, 5, 6 ja 7
Artikli 12 lõige 3	—
Artikli 13 lõige 1	Artikkel 9
Artikli 13 lõige 2	Artikkel 10 ja VII lisa punkt 1.1
Artikli 13 lõige 3	VII lisa punktid 1.2 ja 1.3
—	Artikkel 11
—	Artikkel 12
—	Artikkel 13
—	Artikli 15 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 18 lõike 2 punktid a ja d
—	Artikkel 21
Artikli 14 lõiked 1 ja 2	Artikli 24 lõiked 1 ja 2
Artikli 14 lõige 3	—
Artikli 14 lõiked 4 ja 5	Artikli 24 lõige 3
—	Artikli 24 lõige 4 ning lõiked 7–11
—	Artikli 22 lõige 1
Artikli 15 lõige 1	Artikli 22 lõige 2

Artikli 15 lõiked 2, 3 ja 4	—
—	Artikkel 23
—	Artikkel 25
Artikkel 16	Artikkel 26
Artikkel 17	Artikkel 27
Artikkel 18	Artikkel 28
Artikkel 19	Artikkel 29
Artikkel 20	Artikkel 30
I lisa	—
II lisa	IV lisa
III lisa	—
IV lisa	—
V lisa	—
VI lisa	III lisa
—	V lisa
—	VI lisa
—	VII lisa
—	XI lisa
—	XII lisa
—	XIII lisa
—	XIV lisa
—	XV lisa

XV LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos selle hilisemate muudatuste loeteluga (osutatud artiklis 36)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv
2012/27/EL
(ELT L 315, 14.11.2012, lk 1.)

Nõukogu direktiiv 2013/12/EL
(ELT L 141, 28.5.2013, lk 28.)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) ainult artikkel 2
2018/844
(ELT L 156, 19.6.2018, lk 75.)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL)
2018/2002
(ELT L 328, 21.12.2018, lk 210.)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) ainult artikkel 54
2018/1999
(ELT L 328, 21.12.2018, lk 1.)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) ainult artikkel 1
2019/504
(ELT L 85I, 27.3.2019, lk 66.)

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/826
(ELT L 137, 23.5.2019, lk 3.)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) ainult artikkel 70
2019/944
(ELT L 158, 14.6.2019, lk 125.)

B osa

**Liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtpäev
(osutatud artiklis 36)**

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
2012/27/EL	5. juuni 2014
(EL) 2018/844	10. märts 2020
(EL) 2018/2002	25. juuni 2020, välja arvatud artikli 1 punktid 5–10 ning lisa punktid 3 ja 4
	25. oktoober 2020 seoses artikli 1 punktidega 5–10 ning lisa punktidega 3 ja 4
(EL) 2019/944	31. detsember 2019 seoses artikli 70 punkti 5 alapunktiga a
	25. oktoober 2020 seoses artikli 70 punktiga 4
	31. detsember 2020 seoses artikli 70 punktidega 1–3, lõike 5 punktiga b ja lõikega 6

XVI LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 2012/27/EL	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 sissejuhatav osa	Artikli 2 sissejuhatav osa
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 1
-	Artikli 2 punktid 2 ja 3
Artikli 2 punkt 2	Artikli 2 punkt 4
Artikli 2 punkt 3	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkt 4	Artikli 2 punkt 6
Artikli 2 punkt 5	Artikli 2 punkt 7
Artikli 2 punkt 6	Artikli 2 punkt 8
Artikli 2 punkt 7	Artikli 2 punkt 9
Artikli 2 punkt 8	Artikli 2 punkt 10
Artikli 2 punkt 9	-
Artikli 2 punkt 10	Artikli 2 punkt 11
-	Artikli 2 punktid 12 ja 13
Artikli 2 punkt 11	Artikli 2 punkt 14
Artikli 2 punkt 12	Artikli 2 punkt 15
Artikli 2 punkt 13	Artikli 2 punkt 16
Artikli 2 punkt 14	Artikli 2 punkt 17
Artikli 2 punkt 15	Artikli 2 punkt 18
Artikli 2 punkt 16	Artikli 2 punkt 19

Artikli 2 punkt 17
Artikli 2 punkt 18
Artikli 2 punkt 19
Artikli 2 punkt 20
Artikli 2 punkt 21
Artikli 2 punkt 22
Artikli 2 punkt 23
Artikli 2 punkt 24
Artikli 2 punkt 25
Artikli 2 punkt 26
Artikli 2 punkt 27
Artikli 2 punkt 28
Artikli 2 punkt 29
Artikli 2 punkt 30
Artikli 2 punkt 31
Artikli 2 punkt 32
Artikli 2 punkt 33
Artikli 2 punkt 34
Artikli 2 punkt 35
Artikli 2 punkt 36
Artikli 2 punkt 37
Artikli 2 punkt 38
Artikli 2 punkt 39

Artikli 2 punkt 20
Artikli 2 punkt 21
Artikli 2 punkt 22
Artikli 2 punkt 23
Artikli 2 punkt 24
Artikli 2 punkt 25
Artikli 2 punkt 26
Artikli 2 punkt 27
Artikli 2 punkt 28
-
Artikli 2 punkt 29
Artikli 2 punkt 30
Artikli 2 punkt 31
Artikli 2 punkt 32
Artikli 2 punkt 33
Artikli 2 punkt 34
Artikli 2 punkt 35
Artikli 2 punkt 36
Artikli 2 punkt 37
Artikli 2 punkt 38
Artikli 2 punkt 39
Artikli 2 punkt 40
Artikli 2 punkt 41

Artikli 2 punkt 40	-
Artikli 2 punkt 41	Artikli 2 punkt 42
Artikli 2 punkt 42	Artikli 2 punkt 43
Artikli 2 punkt 43	Artikli 2 punkt 44
-	Artikli 2 punkt 45
Artikli 2 punktid 44 ja 45	Artikli 2 punktid 46 ja 47
-	Artikli 2 punktid 48, 49 ja 50
-	Artikkel 3
-	Artikli 4 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 esimene lõik	Artikli 4 lõike 2 esimene lõik
Artikli 3 lõike 1 teise lõigu sissejuhatav tekst	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu sissejuhatav tekst
Artikli 3 lõike 1 teine lõik, punktid a ja b	Artikli 4 lõike 2 teine lõik, punktid a ja b
Artikli 3 lõike 1 teine lõik, punkt c	-
Artikli 3 lõike 1 teine lõik, punkt d	Artikli 4 lõike 2 teine lõik, punkt c
Artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu sissejuhatav tekst	-
-	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti d sissejuhatav tekst
-	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti d alapunktid i, ii ja iii
Artikli 3 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti d alapunkt iv
-	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti e sissejuhatav tekst
Artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu punkt b	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti e alapunkt i
Artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu punkt c	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti e alapunkt ii

Artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu punkt d	Artikli 4 lõike 2 teise lõigu punkti e alapunkt iii
Artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu punkt e	-
Artikli 3 lõiked 2 ja 3	-
Artikli 3 lõige 4	Artikli 33 lõige 6
Artikli 3 lõiked 5 ja 6	-
-	Artikli 4 lõige 3
-	Artikli 4 lõige 4
-	Artikkel 5
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 6 lõike 1 esimene lõik
Artikli 5 lõike 1 teine lõik	-
Artikli 5 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 6 lõike 1 teine lõik
Artikli 5 lõike 1 neljas ja viies lõik	-
Artikli 5 lõiked 2 ja 3	-
Artikli 5 lõige 4	Artikli 6 lõige 2
Artikli 5 lõige 5	Artikli 6 lõige 3
Artikli 5 lõiked 6 ja 7	-
Artikli 6 lõike 1 esimene lõik	Artikli 7 lõike 1 esimene lõik
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	-
-	Artikli 7 lõike 1 teine lõik
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	-
Artikli 6 lõiked 2, 3 ja 4	Artikli 7 lõiked 2, 3 ja 4
-	Artikli 7 lõiked 5 ja 6
-	Artikli 7 lõike 7 teine lõik

Artikli 7 lõike 1 sissejuhatav tekst, punktid a ja b

-

Artikli 7 lõike 1 teine lõik

Artikli 7 lõike 1 kolmas lõik

Artikli 7 lõike 1 neljas lõik

-

Artikli 7 lõige 2

Artikli 7 lõige 3

Artikli 7 lõige 4

Artikli 7 lõige 5

Artikli 7 lõige 6

Artikli 7 lõige 7

Artikli 7 lõige 8

Artikli 7 lõige 9

Artikli 7 lõige 10

Artikli 7 lõige 11

Artikli 7 lõige 12

Artikli 7a lõiked 1, 2 ja 3

-

Artikli 7a lõiked 4 ja 5

-

Artikli 7a lõiked 6 ja 7

Artikli 8 lõike 1 sissejuhatav tekst, punktid a ja b

Artikli 8 lõike 1 punkt c

Artikli 8 lõige 5

Artikli 8 lõike 1 teine lõik

Artikli 8 lõike 1 kolmas lõik

Artikli 8 lõiked 2, 3 ja 4

Artikli 8 lõige 6

Artikli 8 lõige 7

Artikli 8 lõige 8

Artikli 8 lõige 9

Artikli 8 lõige 10

-

-

-

-

-

Artikli 8 lõiked 11, 12 ja 13

Artikli 8 lõige 14

Artikli 9 lõiked 1, 2 ja 3

Artikli 9 lõiked 4, 5 ja 6

Artikli 9 lõiked 7 ja 8

Artikli 9 lõige 9

Artikli 9 lõiked 10 ja 11

Artikli 7b lõiked 1 ja 2

-

-

Artikli 8 lõiked 1 ja 2

Artikli 8 lõiked 3 ja 4

-

Artikli 8 lõige 5

-

Artikli 8 lõige 6

Artikli 8 lõige 7

-

Artikkel 9

Artikkel 9a

Artikkel 9b

Artikkel 9c

Artikkel 10

Artikkel 10 a

Artikkel 11

Artikkel 11 a

-

-

Artikli 12 lõige 1

Artikli 10 lõiked 1 ja 2

Artikli 10 lõiked 3 ja 4

Artikli 11 lõiked 1 ja 2

Artikli 11 lõiked 3 ja 4

-

Artikli 11 lõige 5

Artikli 11 lõige 6

Artikli 11 lõige 7

Artikli 11 lõige 8

Artikli 11 lõige 9

Artikli 11 lõige 10

Artikkel 12

Artikkel 13

Artikkel 14

Artikkel 15

Artikkel 16

Artikkel 17

Artikkel 18

Artikkel 19

Artikkel 20

Artikli 21 lõige 1

Artikli 21 lõige 2

Artikli 12 lõike 2 sissejuhatav osa ja punkti a alapunktid i–v	Artikli 21 lõike 2 teise lõigu alapunktid i–v
Artikli 12 lõike 2 punkt b	Artikli 21 lõike 2 teise lõigu alapunkt vi
-	Artikli 21 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 12 lõike 2 punkti b alapunktid i ja ii	Artikli 21 lõike 2 kolmanda lõigu punkt i
-	Artikli 21 lõike 2 kolmanda lõigu punktid ii ja iii
-	Artikli 21 lõike 2 kolmanda lõigu punkt iv
-	Artikli 21 lõige 4
-	Artikli 21 lõike 5 kolmas ja neljas lõik
-	Artikkel 22
Artikkel 13	Artikkel 30
Artikli 14 lõiked 1 ja 2	-
-	Artikli 23 lõiked 1 ja 2
Artikli 14 lõige 3	Artikli 23 lõike 3 esimene lõik
-	Artikli 23 lõike 3 teine lõik
Artikli 14 lõige 4	Artikli 23 lõige 4
-	Artikli 23 lõiked 5 ja 6
-	Artikli 24 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 14 lõike 5 sissejuhatav osa ja punkt a	Artikli 24 lõike 4 sissejuhatav osa ja punkt a
Artikli 14 lõike 5 punktid b, c ja d	-
-	Artikli 24 lõike 4 punktid b, c ja d ning teine lõik
Artikli 14 lõike 5 teine ja kolmas lõik	Artikli 24 lõike 4 kolmas ja neljas lõik

Artikli 14 lõike 6 punkt a	Artikli 24 lõike 5 punkt a
Artikli 14 lõike 6 punkt b	-
Artikli 14 lõike 6 punkt c	Artikli 24 lõike 5 punkt b
-	Artikli 24 lõike 5 punkt c
Artikli 14 lõike 6 teine ja kolmas lõik	Artikli 24 lõike 5 teine ja kolmas lõik
Artikli 14 lõiked 7, 8 ja 9	Artikli 24 lõiked 6, 7 ja 8
-	Artikli 24 lõige 9
Artikli 14 lõiked 10 ja 11	Artikli 24 lõiked 10 ja 11
Artikli 15 lõike 1 esimene lõik	Artikli 25 lõige 1
Artikli 15 lõike 1 teine ja kolmas lõik	-
-	Artikli 25 lõiked 2, 3 ja 4
Artikli 15 lõike 1 neljas lõik	Artikli 25 lõige 5
Artikli 15 lõiked 2 ja 2a	-
Artikli 15 lõiked 3, 4 ja 5, esimene lõik	Artikli 25 lõiked 6, 7 ja 8
Artikli 15 lõike 5 teine lõik	-
Artikli 15 lõike 6 esimene lõik	-
Artikli 15 lõike 6 teine lõik	Artikli 25 lõige 9
Artikli 15 lõige 7	Artikli 25 lõige 10
Artikli 15 lõike 9 esimene lõik	Artikli 25 lõige 11
Artikli 15 lõike 9 teine lõik	-
Artikli 16 lõiked 1 ja 2	-
-	Artikli 26 lõiked 1 ja 2
Artikli 16 lõige 3	Artikli 26 lõige 3

-	Artikli 26 lõige 4
Artikli 17 lõike 1 esimene lõik	-
Artikli 17 lõike 1 teine lõik	Artikli 28 lõige 3
Artikli 17 lõige 2	Artikli 21 lõige 3
Artikli 17 lõige 3	-
Artikli 17 lõige 4	-
Artikli 17 lõige 5	Artikli 21 lõige 6
Artikli 18 lõike 1 sissejuhatav osa	Artikli 27 lõike 1 sissejuhatav osa
Artikli 18 lõike 1 punkti a alapunktid i ja ii	Artikli 27 lõike 1 punktid a ja b
-	Artikli 27 lõike 1 punktid c ja d
Artikli 18 lõike 1 punkt b	Artikli 27 lõige 2
Artikli 18 lõike 1 punkt c	Artikli 27 lõige 3
-	Artikli 27 lõige 4
Artikli 18 lõike 1 punkti d alapunktid i ja ii	Artikli 27 lõike 5 punktid a ja b
-	Artikli 27 lõike 5 punkt c
Artikli 18 lõike 2 punktid a ja b	Artikli 27 lõike 6 punktid a ja b
Artikli 18 lõike 2 punktid c ja d	-
-	Artikli 27 lõike 6 punkt c
-	Artikli 27 lõige 7
Artikli 18 lõige 3	Artikli 27 lõige 8
Artikli 19 lõike 1 punkt a	Artikli 21 lõike 5 esimene lõik
Artikli 19 lõike 1 punkt b	Artikli 7 lõike 7 esimene lõik
Artikli 19 lõike 1 teine lõik	Artikli 21 lõike 5 teine lõik
Artikli 19 lõige 2	-
Artikli 20 lõiked 1 ja 2	Artikli 28 lõiked 1 ja 2

-	Artikli 28 lõige 3
Artikli 20 lõiked 3, 3a, 3b ja 3c	Artikli 28 lõiked 4, 5, 6 ja 7
Artikli 20 lõige 3d	Artikli 28 lõike 8 esimene lõik
-	Artikli 28 lõike 8 teine lõik
Artikli 20 lõiked 4, 5, 6 ja 7	Artikli 28 lõiked 9, 10, 11 ja 12
Artikkel 21	Artikli 29 lõige 1
-	Artikli 29 lõiked 2, 3, 4, 5, 6 ja 7
Artikli 22 lõiked 1 ja 2	Artikli 31 lõiked 1 ja 2
-	Artikli 31 lõige 3
Artikkel 23	Artikkel 32
Artikli 24 lõiked 4a, 5 ja 6	Artikli 33 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 24 lõiked 7, 8, 9, 10 ja 12	-
Artikli 24 lõiked 13 ja 14	Artikli 33 lõiked 4 ja 5
Artikli 24 lõike 15 sissejuhatav osa	Artikli 33 lõike 7 sissejuhatav osa
Artikli 24 lõike 15 punkt a	-
Artikli 24 lõike 15 punkt b	Artikli 33 lõike 7 punkt a
	Artikli 33 lõike 7 punktid b, c, d, e ja f
Artikli 24 lõike 15 teine lõik	Artikli 33 lõike 7 teine lõik
Artikkel 25	-
Artikkel 26	Artikkel 34
Artikli 27 esimene lõige	Artikli 36 esimene lõige
Artikli 27 teine lõige	-
Artikli 27 kolmas lõige	Artikli 36 teine lõige
Artikli 27 lõiked 2 ja 3	-

Artikli 28 lõike 1 esimene lõik	Artikli 35 lõike 1 esimene lõik
Artikli 28 lõike 1 teine lõik	-
Artikli 28 lõike 1 kolmas ja neljas lõik	Artikli 35 lõike 1 teine ja kolmas lõik
Artikli 28 lõige 2	Artikli 35 lõige 2
Artikkel 29	Artikkel 37
Artikkel 30	Artikkel 38
-	I lisa
I lisa	II lisa
II lisa	III lisa
III lisa	IV lisa
IV lisa	-
V lisa	V lisa
VI lisa	VI lisa
VII lisa	VII lisa
VIIa lisa	VIII lisa
VIII lisa	IX lisa
IX lisa	X lisa
X lisa	XI lisa
XI lisa	XII lisa
XII lisa	XIII lisa
XIII lisa	XIV lisa
XV lisa	-
-	XV lisa
-	XVI lisa